



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ  
1953-1993

# សេចក្តីផ្តើម

## នីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌសម្រាប់នគរធាន



អំណោយស្តានទុក្ខតារាង



**មាតិកាទី១**

**បរិស្ថានគតិយុត្តិការស៊ីមង្កេតរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌**

**ផ្នែកទី១**

**រឿងអ្វីព្រហ្មទណ្ឌ**

រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌគឺជាចរិតលក្ខណៈយុត្តិធម៌នៃប្រតិកម្មសង្គម ។

នៅគ្រប់ប្រទេស និងគ្រប់សម័យកាលទាំងអស់ កាលណាបានច្បាប់ជាមូលដ្ឋាននៃជីវិតសង្គមត្រូវបាន  
រំលោភនោះ សង្គមត្រូវបានការដើម្បីការពារខ្លួន ។ ទំនាក់ទំនងរវាងបទល្មើសដែលប្រព្រឹត្ត និងការដាក់  
ទណ្ឌកម្មហៅថា : **រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ** ។

សង្គមមានប្រតិកម្មប្រកបដោយឥតបណ្ឌិត និងស្របទៅតាមក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ មិនមែនដោយដឹង  
ដឹង និងគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់នោះទេ ។ នៅពេលដែលបទល្មើសមួយត្រូវបានប្រព្រឹត្ត បណ្តឹងចំនួន ២ ប្រភេទ  
អាចកើតឡើង:

-បណ្តឹងសំដៅដាក់ទណ្ឌកម្ម ដែលចែងដោយអត្ថបទច្បាប់ទៅលើពិរុទ្ធជន ហៅថា**បណ្តឹងអាជ្ញា**  
( គន្ថិទី១-មាតិកាទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

បណ្តឹងអាជ្ញាមានគោលបំណងដាក់ទណ្ឌកម្មទៅលើភាពវិកលសង្គមដែលបង្កឡើងដោយបទល្មើស ។  
ដើម្បីកំណត់ទោសមួយដ៏សមស្រប ចៅក្រមផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃបទល្មើស និងបុគ្គលិកលក្ខណៈ  
របស់ចារី ។

-បណ្តឹងសំដៅជូនដុលព្យសនកម្មដែលកើតមានលើជនរងគ្រោះហៅថា**បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី** ( គន្ថិ ទី១-  
មាតិកាទី ៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

បណ្តឹងបែបនេះកើតមានបាន លុះត្រាតែជនរងគ្រោះទទួលរងនូវការខូចខាតដែលកើត ចេញពីបទល្មើស ។  
គេផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើការខូចខាត ដែលជាទំនាស់ផលប្រយោជន៍នៅក្នុងរឿងក្តី ក្នុងការកំណត់តម្លៃជូនដុល  
ការខូចខាត ដោយមិនគិតទៅលើបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ភាគីនៃរឿងក្តីឡើយ ( ចារី-ជនរងគ្រោះ) ។

មាត្រា ៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានចែងថាបណ្តឹងអាជ្ញាត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការដោយអយ្យការ ។  
មាត្រា ៥ កថាខណ្ឌទី២ បានបញ្ជាក់ថាវត្តមានការព្រហ្មទណ្ឌអាចទទួលបានបណ្តឹង ពីមន្ត្រីរាជការដែលច្បាប់  
ប្រគល់អំណាចអោយ ។ នៅទីបញ្ចប់ បណ្តឹងអាជ្ញាអាចត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរ ការដោយភាគីដែលរងគ្រោះ  
ដោយអំពើនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលហៅថា**បណ្តឹងដោយមានការតវ៉ា ខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី** ( មាត្រា  
៥ កថាខណ្ឌទី១នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅ ព្រមទាំងការជំនុំជម្រះរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវបានកំណត់ ដោយសំនុំវិធាន

**នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ** ដែលកំណត់ជាអាទិ៍នូវ :

- ការរៀបចំ និងសមត្ថកិច្ចរបស់យុត្តាធិការព្រហ្មទណ្ឌនានា ។

- **វិធាន និងទម្រង់ផ្សេងៗដែលត្រូវគោរពក្នុងការពិនិត្យកំណត់ហេតុ ការស្រាវជ្រាវ និងការចោទប្រកាន់ បទល្មើស** ក៏ដូចជាការប្រមូលភស្តុតាង និងការជំនុំជម្រះជនល្មើសនៅក្នុងសវនាការ ។

- អាជ្ញា និងអានុភាពនៃសាលក្រមព្រហ្មទណ្ឌ និងផ្លូវនៃបណ្តឹង ។

នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមានគោលបំណងបង្ក្រាបបទល្មើស និង ធានាអោយមានការគោរពផលប្រយោជន៍ បុគ្គល ។ បុគ្គលនេះត្រូវតែ មានលទ្ធភាពទទួលបានការការពារពីសំណាក់មេធាវី និងទទួលបានការដាក់ទោសលុះត្រា តែពិរុទ្ធភាព និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ជននោះត្រូវបានរកឃើញតែប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រការនេះទាមទារនូវតុល្យភាព រវាងប្រសិទ្ធភាពនៃការបង្ក្រាបបទល្មើសដែលមានគោលដៅរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងសិទ្ធិការពារខ្លួនដែល បំរើអោយផលប្រយោជន៍បុគ្គល ។

១. រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌមានគោលបំណងធានាអោយមានតុល្យភាព ។ ដំណើរការរឿងក្តីត្រូវបានបែងចែក ជា ៤ ដំណាក់កាល :

- ការស៊ើបអង្កេត
- ការចោទប្រកាន់
- ការស៊ើបសួរ
- ការជំនុំជម្រះ

នគរបាលចូលរួម ឬទទួលបន្ទុកផងដែរលើដំណាក់កាលទីមួយនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ( ការស៊ើបអង្កេត ) ។ មុនពេលដែលព្រះរាជអាជ្ញាសម្រេចពីកាលានុវត្តភាពនៃការចោទប្រកាន់ ដំណាក់កាលនេះអាចត្រូវបានពន្យារ ព្រោះ មន្ត្រីនគរបាលធ្វើការស៊ើបអង្កេតទៅតាមសេចក្តីបង្គាប់បញ្ជាដែលចេញដោយអយ្យការ ។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏សហការផងដែរ នៅក្នុងដំណាក់កាលមួយផ្សេងទៀតនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលហៅថាការស៊ើបសួរបឋម កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស ។

**១. ការស៊ើបអង្កេត**

ការស៊ើបអង្កេតទាមទារឱ្យមាននូវអត្ថិភាពជាមុននៃបទល្មើស ។

**១.១-បទល្មើស**

**១.១.១-តើអ្វីទៅហៅថាបទល្មើស ?**

យើងអាចអោយនិយមន័យបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌថា ជាគ្រប់អំពើព្យាបាទរបស់មនុស្សដែលមានលក្ខណៈបង្កអោយមានភាពវឹកវរដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ។ អំពើនេះអាចជាការប្រព្រឹត្តបទល្មើសសកម្ម ដែលសំដៅលើ ការប្រព្រឹត្តអំពើវិជ្ជមានណាមួយ (ឧទាហរណ៍ ការលួច ឆាបឆាយ រំលោភ រំលោភ រំលោភ សម្លាប់...) ឬជាការប្រព្រឹត្តបទល្មើស អកម្មដែលសំដៅលើការប្រព្រឹត្តអំពើវិជ្ជមានណាមួយ (ឧទាហរណ៍ : ការមិនផ្តល់ការជួយសង្គ្រោះដល់ជនម្នាក់ ដែលកំពុង ស្ថិតនៅក្នុងគ្រោះថ្នាក់) ។ អំពើទាំងនេះ ត្រូវតែចែងក្នុងច្បាប់ និងផ្តន្ទាទោសដោយច្បាប់ ។

បទល្មើស គឺជាការរំលោភបំពានលើអ្វីមួយដែលស្ថាប័នបានកំណត់ទុកជាវិធាន ។ បើនិយាយតាមភាសាច្បាប់ គឺជាសកម្មភាព ឬចរិតមួយដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ និង ដាក់ទណ្ឌកម្មដោយច្បាប់ ។

ដើម្បីឱ្យអំពើមួយក្លាយជាបទល្មើសមួយចាំបាច់ត្រូវមានធាតុ ៣ :

-**ធាតុនិព្វានុកូល** : មានន័យថាបទល្មើស និងទោស ត្រូវតែមានចែងក្នុងច្បាប់ ។ គេមិនអាចដាក់ទោសអំពើមួយដែលគ្មានចែងក្នុងច្បាប់ថាជាបទល្មើសនោះទេ ។

-**ធាតុសក្យានុម័ត** គឺជាការប្រព្រឹត្តពិតប្រាកដនូវអំពើ ឬការប៉ុនប៉ងធ្វើអំពើនោះ ។ អំពើនោះអាចជាអំពើសកម្ម ឬអំពើអកម្ម ។

-**ធាតុអត្ថទោម័ត** គឺជាការដឹងរបស់ជនល្មើសអំពីការហាមឃាត់ដោយច្បាប់ នូវអំពើដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត ។ ហើយក៏ជាអន្ទៈ ឬចេតនាដែលជននោះមានដើម្បីបង្កអោយមានភាពវឹកវរ ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬព្យាបាទ ដល់អ្នកដទៃ ។

បទល្មើសត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ទៅតាមប្រភេទ ។ ចំណាត់ថ្នាក់ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ញឹកញាប់បំផុតនោះគឺចំណាត់ថ្នាក់ពាក្យមិត ដែលបែងចែកបទល្មើសជាប្រភេទ ទៅតាមកម្រិតទម្ងន់នៃទោស មានបទលហុ បទមជ្ឈិម និងបទឧក្រិដ្ឋ ។

**បទលហុ** : គឺជាកំហុសស្រាលបំផុតដែលត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្មដោយទោសស្រាលៗ ។

**បទមជ្ឈិម** : គឺជាបទល្មើសធ្ងន់មធ្យមដែលត្រូវបានដាក់ទណ្ឌកម្មដោយទោសមជ្ឈិម ពោលគឺដោយការ

ដាក់ពន្ធនាគារដែលអាចមានរយៈពេលរហូតដល់៥ឆ្នាំ និងមានការដាក់ពិន័យ (ឧទាហរណ៍ : បទល្មើសលួចសាមញ្ញ រំលោភសេចក្តីទុកចិត្ត ឆក់បោក...) ។

**បទឧក្រិដ្ឋ :** គឺជាកំហុសធ្ងន់បំផុតដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសជាប់ពន្ធនាគារ ដែលមានរយៈពេល ជាទូទៅលើសពី៥ឆ្នាំ និងមានការដាក់ពិន័យអាស្រ័យតាមករណីនីមួយៗ ។ ទេះគឺជាទោសឧក្រិដ្ឋ (ឧទាហរណ៍ : មនុស្សឃាត ការបំពុល ការរំលោភសេពសន្ថវៈ អំពើលួចប្រដាប់អាវុធ...) ។

**១.១.២ ធ្វើការពិនិត្យកត់ហេតុអំពីអត្ថិភាពនៃបទល្មើស**

ធ្វើការពិនិត្យកំណត់ : ធ្វើការកត់សម្គាល់ សង្កេត ចុះបញ្ជី ចុះនិទ្ទេសន៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

ដូចនេះ ការពិនិត្យកំណត់ហេតុអំពីអត្ថិភាពនៃបទល្មើសមួយ ដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌគឺជាការបញ្ជាក់ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវចរិតដែលត្រូវបានផ្តល់និយមន័យដោយច្បាប់ និងផ្ដន្ទាទោសដោយទណ្ឌកម្ម ។

**ឧទាហរណ៍ ប្រវត្តិករតែទៅលើអង្គហេតុប៉ុណ្ណោះ** ដោយមិនត្រូវបញ្ចេញយោបល់ ឬមតិឡើយ ។

ការបំពេញបេសកកម្មនេះ ទាមទារអោយឧត្តរបានចំណេះដឹងច្បាស់លាស់ អំពីធាតុផ្សំនៃបទល្មើស ។

ចំណេះដឹងនេះទាក់ទងនឹង :

- នីតិព្រហ្មទណ្ឌទូទៅ
- នីតិព្រហ្មទណ្ឌពិសេស

ប៉ុន្តែក៏ទាក់ទងនឹងវិធានដែលត្រូវគោរពដើម្បីធានាទៅរកឃើញ និងបង្ហាញបទល្មើសនោះ និងជូនដំណឹងទៅចៅក្រមដែលមានអំណាចប្រកាសទណ្ឌកម្មដែលត្រូវអនុវត្ត ។ បែបនេះហៅថា**នីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ** ។

**១.២. ការស៊ើបអង្កេតរបស់ឧត្តរបានយុត្តិធម៌**

ការរកឃើញ និងការត្រួតពិនិត្យបទល្មើសជាតួនាទីរបស់អង្គភាពជំនាញទាំងអស់ដែលមិនស្ថិត ក្នុងអង្គចៅក្រម ប៉ុន្តែស្ថិតក្រោមបញ្ជាអង្គចៅក្រមគឺ : ឧត្តរបានយុត្តិធម៌ ។

ដូចនេះ ឧត្តរបានយុត្តិធម៌ គឺជាសំនុំបុគ្គលិកទាំងអស់ ប៉ុន្តែក៏ជាមុខងារមួយដែលអនុវត្ត ដោយតួអង្គជាច្រើនដែរ ។

**១.២.១ អ្នកចូលរួមក្នុងការស៊ើបអង្កេតឧត្តរបានយុត្តិធម៌**

អ្នកចូលរួមក្នុងការស៊ើបអង្កេតឧត្តរបានយុត្តិធម៌មានរាយនាមក្នុងមាត្រា ៥៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ដែលចែងថានគរបាល យុត្តិធម៌រួមមាន :

-មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

- ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌

-ភ្នាក់ងារសាធារណៈទៃទៀត ដែលប្រគល់អំណាចអោយដោយច្បាប់ដោយឡែក ដើម្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យបទល្មើសក្នុងសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួន ។

**១.២.១.១ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការដឹកនាំការស៊ើបអង្កេតតុលាការមានរាយនាមក្នុងមាត្រា ៦០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

**មន្ត្រីខ្លះមានតុលាការឡើយជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ទៅតាមជំនាញ និងចុះងាររបស់ខ្លួន ។**

-អភិបាល និងអភិបាលរង ខេត្ត-ក្រុង អភិបាល និងអភិបាលរងស្រុក-ខណ្ឌ និងមេឃុំ ចៅសង្កាត់ ។

-ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌ ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋានកណ្តាលសន្តិសុខ និងប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋានកណ្តាលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនៃអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ ។

-ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋាន ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ និងស្ថិតក្រោមឱវាទរបស់នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌ និងនាយកដ្ឋាន កណ្តាលសន្តិសុខ និងនាយកដ្ឋានកណ្តាលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ។

-ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋាន ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ ប្រធាន និងអនុប្រធាន ផ្នែកនៃ :

- នាយកដ្ឋាននគរបាលព្រំដែន ចំពោះបទល្មើសឆ្លងដែន

- មន្ទីរប្រឆាំងគ្រឿងញៀន

- នាយកដ្ឋាននគរបាលទេសចរណ៍

- ស្នងការពិសេសការពារបេតិកភ័ណ្ឌ

- ស្នងការ ស្នងការរងនគរបាល ខេត្ត-ក្រុង

- ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកដែលទទួលបន្ទុកការងារព្រហ្មទណ្ឌ

**ចំណុះស្នងការនគរបាលខេត្ត-ក្រុង ដូចជា :**

- ការិយាល័យនគរបាលព្រហ្មទណ្ឌកិច្ចធំ និងការិយាល័យព្រហ្មទណ្ឌកិច្ចស្រាវ
- ការិយាល័យប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការពារអនិតិជន
- ការិយាល័យនគរបាលសេដ្ឋកិច្ច
- ការិយាល័យបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រព្រហ្មទណ្ឌ
- ការិយាល័យប្រឆាំងគ្រឿងញៀន
- ការិយាល័យប្រឆាំងរោរវាម្ម និង
- ការិយាល័យជនបរទេស ។

-អធិការ និងអធិការរង ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌនៃអធិការដ្ឋាននគរបាលស្រុក-ខណ្ឌ ។

-ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យនគរបាលចរាចរ ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនគរបាលចរាចរ "ចំពោះបទល្មើសចរាចរ" ។ ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងអាវុធជាតិផ្ទុះ និងប្រធាន និងអនុប្រធាន ផ្នែកនៃការិយាល័យគ្រប់គ្រងអាវុធជាតិផ្ទុះ ឪចំពោះបទល្មើសអាវុធជាតិផ្ទុះឱ ។ ប្រធាន និងអនុប្រធានអង្គភាព ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យនគរបាលទេសចរណ៍ និងប្រធាន និងអនុប្រធាន ផ្នែកនៃការិយាល័យនគរបាលទេសចរណ៍ ។

- ប្រធាន និងអនុប្រធានប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលឃុំ-សង្កាត់ "ចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ" ។
- មេបញ្ជាការ និងមេញាការរងនៃកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ ។
- មេបញ្ជាការ និងមេញាការរងនៃកងរាជអាវុធហត្ថប្រចាំខេត្ត-ក្រុង ទទួលបន្ទុកកិច្ចការ ព្រហ្មទណ្ឌ ។
- មេបញ្ជាការ និងមេញាការរងនៃកងរាជអាវុធហត្ថប្រចាំស្រុក-ខណ្ឌទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ ។
- ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនៃកងរាជអាវុធហត្ថទទួលបន្ទុក

កិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ ។

-ប្រធាន និង អនុប្រធានអង្គភាពផ្សេងទៀតដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលត្រូវបង្កើតឡើងក្នុងករណីចាំបាច់ ។

**មន្ត្រីនៃទៀតជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដោយសារតែខ្លួនបានប្រឡងជាបរិច្ឆាសិវៈ និងប្រា**



**បានតែងតាំងក្នុងក្រុមនីមួយៗ ដែលត្រូវឱ្យខ្លួនបំពេញលេសកកម្មជានករណីយុត្តិធម៌ ។**

មាត្រា ៦០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ កថាខណ្ឌទី១ :

“ មន្ត្រីនករណីយុត្តិធម៌ មានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យអនុសេនីយ៍ត្រឡប់ទៅ ដែលបានបំពេញការងារយ៉ាងតិចបំផុត២ (ពីរ) ឆ្នាំ ក្នុងនករណីយុត្តិធម៌ហើយ ហើយបន្ទាប់ពីបានទទួលសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនករណីយុត្តិធម៌ ។ ”

មាត្រា ៦០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ កថាខណ្ឌទី២ :

“ នាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលបានបំពេញការងារយ៉ាងតិចបំផុត ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ក្នុងកងរាជអាវុធហត្ថហើយ ហើយបន្ទាប់ពីបានទទួលសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនករណីយុត្តិធម៌ ។ ”

លក្ខខណ្ឌទទួលបានសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកនករណីយុត្តិធម៌មានចែងក្នុងមាត្រា ៦១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

“ សញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់នៃនករណីយុត្តិធម៌ ត្រូវផ្តល់ជូនបន្ទាប់ពីឆ្លងកាត់ការប្រលង បែបវិជ្ជាជីវៈ ដែលរួមមានវិញ្ញាសាជាមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម :

១ -វិញ្ញាសាស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

២-វិញ្ញាសាស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

៣-វិញ្ញាសាស្តីអំពីករណីយកិច្ចសាស្ត្រ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមសីលធម៌ ដែលតាក់តែងដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

សញ្ញាប័ត្រនេះត្រូវចុះហត្ថលេខារួមដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ និងមានបោះត្រាផង ។ ”

សមាសភាពគណៈមេប្រយោគនៃការប្រលង ដែលទទួលបន្ទុកពិនិត្យសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈបេក្ខជនប្រលងសញ្ញាប័ត្រនករណីយុត្តិធម៌មានចែងក្នុងមាត្រា ៦២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

មន្ត្រីនករណីយុត្តិធម៌ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធាន : មាត្រា ៦៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : “មន្ត្រីនករណីយុត្តិធម៌ម្នាក់ៗត្រូវស្យូថថា ខ្លួននឹងបំពេញដោយភក្តីភាពនូវមុខងាររបស់ខ្លួន ។ សម្បថត្រូវធ្វើនៅមុខសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ សម្បថមិនចាំបាច់ធ្វើជាថ្មីម្តងទៀតឡើយ នៅពេលដែលទទួលបាននីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនករណីយុត្តិធម៌ ។ ”

យុត្តិធម៌នាពេលក្រោយទៀត ។ រូបមន្តសម្បជញ្ជូនតំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។»

នៅទីបញ្ចប់ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានប្រព្រឹត្តកំហុសវិជ្ជាជីវៈ ក្នុងពេលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មពី :

- មន្ត្រីនគរបាល ដែលមានឋានានុក្រមខ្ពស់ជាង
- អធិការកិច្ចក្រសួងមហាផ្ទៃ
- អាជ្ញាធរតុលាការ

**១.២.១.២ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌**

ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌មានរាយនាមក្នុងមាត្រា ៧៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

មានគុណសម្បត្តិជា ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ :

- ១ -នាយនគរបាល និងនាយនគរបាលរង ដែលមិនមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។
- ២ -ភ្នាក់ងារនគរបាលជាតិផ្សេងទៀត ។
- ៣ -នាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលមិនមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។
- ៤ -យោធិនផ្សេងទៀតនៃកងរាជអាវុធហត្ថ ។

ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធាន ។ ពួកគាត់ត្រូវជួយដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ជាពិសេស ក្នុងបេសកកម្មត្រួតពិនិត្យបទល្មើស ហើយក៏ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មផងដែរក្នុងករណីមាន កំហុស ។

ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ជាអ្នកសរសេររបាយការណ៍ ។

**១.២.២ បេសកកម្មរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌**

បេសកកម្មនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រា ៥៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

- ត្រួតពិនិត្យបទល្មើស ( ជូនកាលត្រូវរកបទល្មើសជាមុន ព្រោះបទល្មើសខ្លះត្រូវបានលាក់កំបាំង)
- ប្រមូលភស្តុតាង
- កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងចាប់ខ្លួនចារី

នគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវបើកការស៊ើបអង្កេតមួយនៅពេល ដែលបានដឹងពីអត្ថិភាពបទល្មើសមួយដោយ :

- ការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនផ្ទាល់

- ពាក្យប្តឹងពីជនរងគ្រោះ
- ព្រមទាំងបណ្តឹងបរិហារពិតតិយជន

ការស៊ើបអង្កេតនេះ មានដំណើរការប្រែក្លាយពីការស៊ើបអង្កេតសម្រាប់ អាស្រ័យទៅតាមក្របខណ្ឌតិចតួច នៃ ការស៊ើបអង្កេត ដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

- ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង
- ការស៊ើបអង្កេតបឋម
- ការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរដំបូង

របៀបស៊ើបអង្កេតទាំងបីប្រភេទដែលអ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវចេះយ៉ាងស្ទាត់ជំនាញខ្លាំងមិនបានទោះទឹងត្រូវ លើកយកមកសិក្សាឱ្យបានស៊ីជម្រៅនៅពេលក្រោយ ។ :

នៅពេលបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបញ្ជូននីតិវិធីធ្វើរួចទៅក្រុមមានសមត្ថកិច្ច ហើយដោយជាហេតុបង្ហាញថាបទល្មើសម្តេច ឬច្រើននាក់ដល់គាត់ ។

**១.២.៣ សមត្ថកិច្ចដែលដឹកនាំមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌**

មាត្រា ៦៧, ៦៨ និង ៦៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានកំណត់សមត្ថកិច្ចដែនដី របស់មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌ :

មាត្រា ៦៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ៗ មានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងព្រំប្រទល់ ដែនដីនៃអង្គភាពដែល ខ្លួនត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យទៅបំពេញការងារ ។

នៅក្នុងពេញ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានសមត្ថកិច្ចលើវិសាលភាពនៃក្រុងទាំងមូល ទោះបីជាអង្គភាព ដែលខ្លួនផ្លាស់ទៅកាន់ទោះ នៅកន្លែងណាក៏ដោយ ។

សេចក្តីសម្រេចតែងតាំង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែបញ្ជាក់មណ្ឌលរដ្ឋបាល ដែលមន្ត្រីនោះត្រូវចាត់ តាំងឱ្យទៅបំពេញការងារ ។ សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវផ្តល់ដំណឹងដល់អគ្គនាយកដ្ឋានព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង ។

មាត្រា ៦៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : ក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង តាមអត្ថន័យ នៃមាត្រា ៨៦ (និយមន័យបទ ឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) និងមាត្រា៨៧ (ការចាប់ ខ្លួនក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនេះ ហើយប្រសិនបើមានការបន្ទាន់ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាល

យុត្តិធម៌ធ្វើប្រតិបត្តិការលើវិសាលភាព នៃដែនដីជាតិទាំងមូល ។ ការអនុញ្ញាតអាចធ្វើដោយផ្ទាល់មាត់ ប៉ុន្តែការអនុញ្ញាតនេះត្រូវតែចុះនិទ្ទេសនិទៅក្នុងលិខិតស្តីបអង្កេត ។

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការ ស្តីបសួរការណាចៅក្រមស្តីបសួរចេញដីកាចាត់ឱ្យស្តីបសួរជំនួស ក្នុងករណី បន្ទាន់ ចៅក្រមនេះអាច អនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើប្រតិបត្តិការលើវិសាលភាព ដែនដីជាតិ ទាំងមូល ។

ចំណែក**ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌** មានសមត្ថកិច្ចក្នុងប្រាំប្រទល់ដែនដីដែលខ្លួនបំពេញមុខងារខ្លួនតាម ចម្ងាយ ។ នៅពេលជំនួយដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌មានសមត្ថកិច្ចក្នុងប្រាំប្រទល់ ដែនដីដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នោះបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ។

ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចធ្វើការពន្លាតសមត្ថកិច្ចដោយខ្លួនឯងនោះទេ ប៉ុន្តែខ្លួនអាចអម ដំណើរ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលធ្វើដំណើរទៅក្រៅដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនតាមការអនុញ្ញាតឱ្យពន្លាតសមត្ថកិច្ច ។

ក្របខ័ណ្ឌស្តីបអង្កេត (ការស្តីបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ការស្តីបអង្កេតបឋម ការអនុវត្តដីកា ចាត់ឱ្យស្តីបសួរជំនួស) មិនមានឥទ្ធិពលលើសមត្ថកិច្ចដែនដីដំបូងរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារនគរ បាលយុត្តិធម៌ឡើយ ។

ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងបទល្មើសមួយចំនួនឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធិភាព (ការជួញដូរគ្រឿងញៀន ភេរវកម្ម ចោរកម្មទ្រង់ទ្រាយធំ ការជួញដូរវត្ថុបូរាណ ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងបទល្មើសជួរកេងប្រក្រតី ចំពោះកុមារ ។ល។) អាជ្ញាធរអាចសម្រេចបង្កើតអង្គភាពផ្សេងៗដែលមានសមត្ថកិច្ចផ្ទាក់ជាតិ ។ ដូចនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលតែង តាំងក្នុងអង្គភាពនេះ អាចធ្វើដំណើរលើវិសាលភាពដែនដីជាតិទាំងមូល ដោយមិនចាំបាច់សុំការអនុញ្ញាតពន្លាត សមត្ថកិច្ច ។

**២.ការចោទប្រកាន់**

ការចោទប្រកាន់ស្តែងឡើងតាមរយៈការដាក់ឱ្យដំណើរការបណ្តឹងអាជ្ញាប្រឆាំងនឹងចារិ និងអ្នកសម គំនិត សន្តត់នៃបទល្មើសដែលបានរកឃើញ ។

អង្គការអយ្យការ (អយ្យការ) ជាអ្នកទទួលបន្ទុកបំពេញបេសកកម្មនេះ ។

**២.១ ព្រះរាជអាជ្ញាចាប់ផ្តើមធ្វើការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌ**

មាត្រា ៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : « បណ្តឹងអាជ្ញាត្រូវអនុវត្តក្នុងនាមផលប្រយោជន៍ទូទៅដោយអយ្យការ។ អយ្យការធ្វើការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌ ហើយសុំអោយអនុវត្តន៍ច្បាប់នៅ ចំពោះមុខយុត្តាធិការ ស៊ើបសួរ និងយុត្តាធិការជំនុំជំរះ » ។

ដើម្បីបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ព្រះរាជអាជ្ញាអាចចេញបញ្ជាអោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បើក ការស៊ើបអង្កេតមួយក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតបឋម ឬបទល្មើសជាក់ស្តែង (ប្រសិនបើក្នុងខ័ណ្ឌនានាត្រូវបានបំពេញ) ។

**អំណាចព្រះរាជអាជ្ញាមានវិសាលភាពចំពោះអំណាច** ជាអាទិ៍ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : ព្រះរាជអាជ្ញាដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលសកម្មភាពរបស់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ទាំងអស់នៅក្នុងសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែកាលណាអនុវត្តដីកាសម្រេចចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួសមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវស្ថិតក្រោមអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ » ។

ព្រះរាជអាជ្ញាមានអំណាចទាំងអស់ដែលក្រមនេះទទួលស្គាល់ចំពោះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងការស៊ើបអង្កេត។

ព្រះរាជអាជ្ញាអាចចុះទៅកាន់កន្លែងស៊ើបអង្កេត និងផ្តល់គ្រប់ការណែនាំមានប្រយោជន៍ដល់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចដកសិទ្ធិស៊ើបអង្កេតពីមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនគរបាល យុត្តិធម៌ ហើយរៀបចំអ្នកជំនួសមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារទាំងនោះ។

ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើអធិការកិច្ចបានគ្រប់ពេលវេលា នៅអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌។ គាត់អាចចូលរួមក្នុងការស្តាប់ឆ្លើយ ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តវិធានការណ៍ខ្លួន ជាពិសេសការគោរពទម្រង់ច្បាប់ និងការចុះបញ្ជីព្រមទាំងទឹកន្លែងឃាត់ខ្លួន។

គាត់ទទួលពាក្យបណ្តឹងដែលបញ្ជូនដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ជនរងគ្រោះ ឬជនណាម្នាក់ផ្សេងទៀត។

**២.២. ព្រះរាជអាជ្ញាសំរេចចំណាត់ការបន្ទាប់សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេត**

ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវតែជ្រើសរើសរវាងដំណោះស្រាយជាច្រើន ហើយមានអំណាចសម្រេចនូវការណាមួយក្នុងភាពនៃការចោទប្រកាន់ :

មាត្រា ៤០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : ព្រះរាជអាជ្ញាថ្មីងឡែងអំពីចំណាត់ការលើពាក្យប្តឹង និងពាក្យ  
បរិហារដែលខ្លួនបានទទួលដោយផ្ទាល់ ឬដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បញ្ជូនមក ។ ”

ដូចនេះ ព្រះរាជអាជ្ញាអាច :

-ចេញដីកាសម្រេចតម្កល់រឿងទុកមិនចាត់ការ ( ការចោទប្រកាន់មិនអាចទទួលយកបាន បណ្តឹងអាជ្ញា  
គ្មានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ ការចោទប្រកាន់មិនអំណោយផល)...( មាត្រា ៤១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

-ផ្តល់សេចក្តីណែនាំដល់នគរបាលយុត្តិធម៌ដើម្បីចាត់ការសំនុំរឿងបន្ត ( មាត្រា ៣៧ និង ៤០ នៃក្រម  
នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

-ប្រើប្រាស់ដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ដូចដែលឈ្មោះដីកានេះបញ្ជាក់ស្រាប់ ដីកានេះមានឥទ្ធិពល  
ប្តឹងផ្ទាល់ទៅយុត្តិធម៌ការជំនុំជម្រះ ( មាត្រា ៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )

-អនុវត្តនីតិវិធីនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាម ( មាត្រា ៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )

-ប្តឹងចៅក្រមស៊ើបសួរតាមរយៈ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងស៊ើបសួរបឋម ( មាត្រា៤៤ នៃក្រមនីតិវិធី  
ព្រហ្មទណ្ឌ ) ដែលបើកការស៊ើបសួរ ។

**៣. ការស៊ើបសួរច្រៀម**

យោងតាមមាត្រា ៤៤ និង ១២៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ការស៊ើបសួរមានគោលបំណងឈានទៅ  
ដល់ការបង្ហាញការពិត ។ ការស៊ើបសួរត្រូវបានប្រគល់ទៅឱ្យចៅក្រមឯករាជ្យម្នាក់ហៅថា **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**  
ដែលមិន មានមុខងារជំនុំជម្រះទេ ប៉ុន្តែមានមុខងារធ្វើការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកអង្គហេតុ និងកំណត់អត្តសញ្ញាណ  
ចារី និង អ្នកសមគំនិតជាយថាហេតុ ។

**៣.១-ការបើកការស៊ើបសួរ :**

ការស៊ើបសួរត្រូវតែធ្វើដោយខានមិនបានចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ តែចំពោះ បទមជ្ឈិម ការស៊ើបសួរ អាច  
ធ្វើក៏បាន ឬមិនធ្វើក៏បាន ( មាត្រា ១២២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

ជាបឋម ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ ទៅអោយចៅក្រមស៊ើបសួរ  
ដើម្បីជំរាបគាត់ ។

ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ បញ្ជាក់ពីអង្គហេតុដែលចោទប្រកាន់ ពីបទល្មើសដែលកើតចេញ

ពីអង្គហេតុនោះ និងបញ្ជាក់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាននូវ អត្តសញ្ញាណ របស់បណ្តាបុគ្គលដែលត្រូវចោទ ប្រកាន់ ។

ដូចនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានបេសកកម្មបំពេញរាល់កិច្ចបំពេញដើម្បីបង្ហាញពីការពិត ( មាត្រា ១២៧ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) អនុលោមទៅតាមច្បាប់ ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានករណីយកិច្ច ស៊ើបសួរដាក់បន្ទុកនិងដោះបន្ទុក ដើម្បីកំណត់កាលៈទេសៈជាក់លាក់ដែលបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្ត និង លក្ខខណ្ឌ ដែលបណ្តាជនសង្ស័យបានចូលរួមក្នុងបទល្មើស ។ គាត់ទទួលបានបញ្ជីអំពីអង្គហេតុសម្រាប់តែបទល្មើស (ដែលបាន ប្រព្រឹត្តប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្ត) ដែល មានចុះក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿង អោយស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជ អាជ្ញាតែប៉ុណ្ណោះ ។ ដូចនេះ បទល្មើសត្រូវបាន កំណត់រួចជាស្រេច ។

**៣.២ ដំណើរការនៃការស៊ើបសួរ**

ដូចនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរដឹកនាំការស៊ើបអង្កេតដោយ ធ្វើការត្រួតពិនិត្យបទល្មើស ស្តាប់ចម្លើយ ការតទល់គ្នា នៃករណីនៅដ្ឋា... ។ល ។

ប៉ុន្តែ នៅក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញកិច្ចការស៊ើបសួរ ម្នាក់ឯងបាននោះ ( ដោយសារ មូលហេតុបច្ចេកទេស គតិយុត្តិ សំភារៈ...) មាត្រា ១៣១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានផ្តល់លទ្ធភាពអោយ ចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស ទៅអោយចៅក្រមម្នាក់ទៀត ឬទៅអោយមន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌មានសមត្ថកិច្ចណាម្នាក់ ដើម្បីអោយអ្នកទាំងនោះធ្វើជំនួសខ្លួន ទូរកិច្ចស៊ើបអង្កេតនានាដែលខ្លួនយល់ថា ចំបាច់សម្រាប់បង្ហាញពី ការពិត ។ ក្នុងករណីបន្ទាន់ ចៅក្រមអាចផ្តល់នូវការពន្លាតសមត្ថកិច្ចដល់កម្រិតជាតិ ជូនដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ ក្នុងអំណាចដែនដីខ្លួនដោយដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស ( មាត្រា ៦៨ កថា ខណ្ឌទី២នៃក្រម នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។

ប៉ុន្តែ កិច្ចមួយចំនួនដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ មានករណីយកិច្ចបំពេញដោយខ្លួនឯងនោះមិនអាចធ្វើ ប្រតិភូកម្ម អំណាចឱ្យទៅមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ណាបានឡើយ ( ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ការស្តាប់ ចម្លើយភាគីដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ការនែកនេរក្នុងការិយាល័យមេធាវី សហក្រាសសារពត៌មាន...) ។

ដើម្បីដឹកនាំបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរមាន**អំណាចបង្ខំ**យ៉ាងធំ :

-ចំពោះបណ្តាជនដែលត្រូវចោទ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចប្រើប្រាស់ដីកាបង្ខំឱ្យចូលខ្លួនដីកាបង្ខំឱ្យនាំ

ខ្លួនដឹកនាំក្រុមសក្តានុពលមួយចំនួន ។

-ចំពោះសាក្សីដែលបដិសេធមិនព្រមចូលខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសុំជំនួយពិភ័យសាធារណៈ ដោយចេញបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួន ។

-ជាទូទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានអំណាចធំធេងបំផុត ។ ដូចនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើ ការកោះហៅ ស្តាប់ចម្លើយ តទល់ តែករណីនៅដ្ឋាន និងរឹបអូស..... ។ល ។

**៣.៣-ការបិទការស៊ើបសួរ :**

នៅពេលបញ្ចប់ការស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវបញ្ជូនសំនុំរឿងទៅអោយព្រះរាជអាជ្ញា (មាត្រា ២៤៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) តាមរយៈ**ដីកាបញ្ជូនសំនុំរឿង** ។

ដូចនេះ ព្រះរាជអាជ្ញាជាអ្នកសរសេរ**ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ** (មាត្រា ២៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ដែល ត្រូវបញ្ជូនទៅអោយចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីសម្រេចចេញ**ដីកាដោះលោះស្រាយដូចជា** (មាត្រា ២៤៧ នៃក្រម នីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ) :

- ដីកាដោះលោះស្រាយលើកលែងការចោទកាន់** (ហើយមិនត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ បន្ទុកមិនគ្រប់គ្រាន់... )
- ដីកាដោះលោះស្រាយបញ្ជូនសំនុំរឿងចំពោះមុខតុលាការ** ដើម្បីធ្វើការជំនុំជំរះជនត្រូវចោទ ។

**៤. ការបំបិទជំរះ :**

**៤.១ : សវនាការ**

សវនាការប្រព្រឹត្តិទៅជាដំបូង នៅចំពោះមុខសាលាដំបូង ដែលមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជំរះបទឧក្រិដ្ឋ បទ មជ្ឈឹម ឬបទលហុ (មាត្រា ២៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

យុត្តាធិការនេះសម្រេចដោយ**ពិគ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក** (ចៅក្រមប៊ុរូប) ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ និងចៅក្រម មួយរូបចំពោះបទមជ្ឈឹម ឬបទលហុ (មាត្រា ២៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

ជាទូទៅ នគរបាលយុត្តិធម៌អវត្តមាននៅដំណាក់នេះ ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ទោះបីជា ជានិច្ចកាល គាត់ត្រូវបានសុំ អោយធ្វើជាសាក្សីអំពីនីតិវិធីដែលខ្លួនបានដឹងរឿងជាពិសេសចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ ។

**៤.២. បណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ា**

សេចក្តីសម្រេចនានារបស់ចៅក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ដូចជាសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រមរដ្ឋប្បវេណីអាចមាន



កំហុសអង្គហេតុ ឬអង្គច្បាប់។ ហេតុដូចនេះហើយបានជា ភាគីទាំងអស់មានសិទ្ធិសុំអោយជំនុំជំរះរឿងក្តីសារជាថ្មី។

នីតិវិធីដែលភាគីនីមួយៗប្រើប្រាស់ ដើម្បីជំទាស់និងសេចក្តីសម្រេចដែល ចេញដោយចៅក្រម នោះហៅថា **បណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ា**។ តាមន័យនេះ បណ្តឹងនេះមានលក្ខណៈជាសណ្តាប់ សាធារណៈ ប្រសិនបើភាគីនីមួយៗ មិនមាន កាតព្វកិច្ចធ្វើបណ្តឹងនេះទេហើយក៏មិនអាចលះបង់សិទ្ធិធ្វើបណ្តឹងនេះ ជាមុនដែរ។

ជាទូទៅ គេបែងចែកបណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ានេះជាពីរប្រភេទ ៖

**-បណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ាសាមញ្ញ**

បណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ាសាមញ្ញ មានគោលបំណងអោយគេធ្វើការត្រួតពិនិត្យសុំរឿងសារជាថ្មី ហើយវាគឺជាសិទ្ធិពេញច្បាប់របស់អ្នកដែលមានផលប្រយោជន៍ក្នុងរឿងក្តី។ បណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ាសាមញ្ញ រួមមាន ៖

- បណ្តឹងជំទាស់ (ក្នុងករណីសាលាក្រមកំបាំងមុខ)
- បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

**-បណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ាវិសាមញ្ញ**

បណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ាវិសាមញ្ញ មានគោលបំណងអោយគេជំនុំជំរះភាពប្រក្រតីនៃសេចក្តីសម្រេច ដែលត្រូវជំទាស់ ហើយអាចធ្វើបានតែក្នុងករណីមានច្បាប់ចែងតែប៉ុណ្ណោះ។ បណ្តឹង បើកផ្លូវតវ៉ាវិសាមញ្ញ រួមមាន ៖

- បណ្តឹងសារទុក្ខ (ត្រូវបើកចំពោះគ្រប់ភាគីទាំងអស់ដែលមានវត្តមានក្នុងរឿងក្តី) ។
- បណ្តឹងសុំសើរឿងក្តី (តាមការស្នើសុំរបស់ទណ្ឌិត ឬសិទ្ធិវន្ត ឬរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌) ។

## **ផ្នែកទី២**

**ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិការស៊ីបអន្តរាស័យសេដ្ឋកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ**

ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ការស៊ើបអង្កេតរបស់គរបាលយុត្តិធម៌គឺជាដំណាក់កាលដ៏សំខាន់ និងជាចំណុចចាប់ផ្តើម។ **សំខាន់** ព្រោះការស៊ើបអង្កេតនេះមានទិសដៅជាការស្រាវជ្រាវដំបូងដែលត្រូវធ្វើឡើងភ្លាមៗបន្ទាប់ ពីរកឃើញបទល្មើស រួចឈានទៅប្រមូលភស្តុតាង។

**ជាចំណុចចាប់ផ្តើម** ព្រោះការស្រាវជ្រាវនេះកើតឡើង មុនការធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញា ហើយការស៊ើបអង្កេតនេះមិនប្រាកដជាត្រូវនាំទៅដល់ការធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញានោះឡើយ។ ទើបការស៊ើបអង្កេតនេះជា ដំណាក់កាលដែលធ្វើឡើយដោយនគរបាល នៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌត្រង់គន្លឹ ៣ ដែលមានចំណងជើងថា "ការស៊ើបអង្កេត" មានមាតិការសំខាន់ពីរគឺ : **"ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង"** (មាត្រា ៨៥ ដល់១១០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) និង **"ការស៊ើបអង្កេតបឋម"** (មាត្រា ១១១ ដល់១១៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

ការបែងចែកនេះមានគោលបំណងផ្តល់អំណាចអោយបានច្រើនដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការស៊ើបអង្កេតករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង។ ព្រោះថានៅក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង គឺជាការសំខាន់ណាស់ដែលត្រូវធ្វើសកម្មភាពភ្លាមៗ ដើម្បីប្រមូលភស្តុតាងនៃបទល្មើសមុនពេលដែលវាបាត់បង់។

**ដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស** ដែលជាក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិធម៌ ត្រូវបានបញ្ជាក់ក្នុងគន្លឹ ៤ ដែលមានចំណងជើងថា : "ការស៊ើបសួរ" ។

**១.វិធានរួមសម្រាប់ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ**

ការស៊ើបអង្កេតនគរបាលយុត្តិធម៌ ផ្តល់អោយអ្នកស៊ើបអង្កេតនូវអំណាចយ៉ាងធំ និងរឹតតែរឹងមាំថែមទៀតដោយសារលក្ខណៈសំងាត់ និងជាលាយលក្ខណៈអក្សរ ប៉ុន្តែត្រូវថយចុះវិញដោយសារការគោរពការសច្ចាធារណ៍ និរទោស។

**១.១ លក្ខណៈសំងាត់ :**

លក្ខណៈសំងាត់នេះមានចែងនៅមាត្រា ៨៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : ជនទាំងឡាយដែលបានចូលរួមក្នុងនីតិវិធីត្រូវតែរក្សាការ**សំងាត់វិជ្ជាជីវៈ**។ ការរក្សាសំងាត់នេះក៏កើតមានផងដែរនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការស៊ើបសួរ (មាត្រា១២១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) និងដំណាក់កាលនៃការអនុវត្តនីតិវិធីចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស។

មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែចងចាំក្នុងចិត្តថា ក្នុងករណីរំលោភការសំងាត់វិជ្ជាជីវៈ ខ្លួនអាច នឹងទទួលទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល និងព្រហ្មទណ្ឌ ។

**១.២ លក្ខណៈជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ :**

រាល់កិច្ចស៊ើបអង្កេត ដែលត្រូវបានបំពេញដោយអ្នកស៊ើបអង្កេតនៃនគរបាលយុត្តិធម៌ នាំទៅដល់ការ សរសេរកំណត់ហេតុ ឬរបាយការណ៍ ។ តាមរយៈឯកសារទាំងនេះហើយដែលគេអាចកំណត់ថាអំពើនេះជា បទល្មើស ក្រោយពីទទួលបានចម្លើយ និងលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការដែល ត្រូវកត់ត្រាក្នុងឯកសារនេះដែរ ដើម្បីគ្រប់គ្រង ភស្តុតាង ឬដើម្បីគោលបំណងណាមួយផ្សេងទៀត (ឧទាហរណ៍ ការឃាត់ខ្លួនបុគ្គលម្នាក់) ។

កិច្ចទាំងនេះត្រូវគោរពវិធានដ៏តឹងរឹងដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ កិច្ចមួយចំនួនអាច ត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ បើសិនជាវាមិនគោរពតាមទម្រង់ដែល តម្រូវដោយច្បាប់ (ឧទាហរណ៍ ការរំលោភ ដោយមិនគោរពម៉ោងពេលដែលច្បាប់បានចែង) ។

**១.៣-ការគោរពសច្ចៈនិរទោស :**

ការគោរពនេះស្តែងឡើងតាមរយៈការប្រគល់សិទ្ធិអោយជនត្រូវចោទប្រកាន់ មានដូចជា ការគោរព ម៉ោងពេលចែងដោយច្បាប់ រយៈពេលកំណត់នៃការឃាត់ខ្លួន វត្តមានមេធាវី... ។

**២. ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង**

**២.១ លក្ខណៈទូទៅ**

អំណាចដ៏ធំត្រូវបានប្រគល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងដោយសំអាង លើភាពបន្ទាន់នៃការធ្វើសកម្មភាព ដើម្បីបញ្ចប់ភាពវិកលដែលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ប្រមូលភស្តុតាងដែល បន្សល់ទុកនៅនឹងកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងចាប់ខ្លួនចារិសន្តត ។

ភាពបន្ទាន់នេះនៅតែមាន កាលណាបទល្មើសមួយដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ តែបន្តស្តែងចេញតាម រយៈឆាតុសំខាន់ៗ ដូចជា ការស្រែកដេញចាប់របស់សាធារណជន ការរកឃើញវត្ថុដែលត្រូវបានលួច ស្លាកស្នាម ឬតំរុយណាមួយ ។

**២.២. ករណីផ្សេងៗនៃបទល្មើសជាក់ស្តែង**

មាត្រា ៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌរៀបរាប់ពីករណីផ្សេងៗនៃបទល្មើសជាក់ស្តែងដែលមន្ត្រីនគរបាល

យុត្តិធម៌អាចធ្វើការស៊ើបអង្កេតបាន ។

- បទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងគឺ :

-បទល្មើសដែលកំពុងប្រព្រឹត្ត

-បទល្មើសដែលទើបប្រព្រឹត្ត រួចរាល់

ត្រូវចាត់ទុកថា ជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងដែរ កាលណានៅក្រោយពេលមានបទល្មើសរួចបន្តិចមក:

-ជនដែលគេសង្ស័យត្រូវបានសាធារណៈជនស្រែកដេញប្រដាប់ចាប់ប្រកិច

-បុគ្គលដែលត្រូវគេរកឃើញមានវត្ថុ ឬមានស្នាមស្នាម ឬតម្រុយច្បាស់លាស់ ហើយស៊ើបអង្កេតផ្សេងទៀត

ដែលនាំអោយគេសន្និដ្ឋានបានថាបុគ្គលនោះ បានប្រព្រឹត្ត ឬបានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើស >> ។

ម្យ៉ាងទៀត មាត្រា ៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានចែងថា:

“ត្រូវបានចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងផងដែរ បើទោះបីជា ស្ថិតនៅក្រៅពីករណី ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៦ (និយមន័យបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) ខាងលើនេះក៏ដោយគ្រប់បទ ឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងទីកន្លែងដែលអ្នក កាន់កាប់នៅទីនោះសុំអោយ ព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចូលមកពិនិត្យ ឬ ភ្នាក់ងារនគរបាល យុត្តិធម៌ ក្នុងករណីដែលគ្មានមន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌នៅទីកន្លែងនោះ ។ក្នុងករណីចុងក្រោយនេះ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវរាយការណ៍ ជាបន្ទាន់ជូនមន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌ ។”

យើងនឹងវិភាគឱ្យបានកាន់តែស៊ីជម្រៅនូវករណីផ្សេងៗ ទៃបទល្មើសជាក់ស្តែង :

**បទល្មើសដែលកំពុងប្រព្រឹត្ត:** គឺប្រាកដជានៅក្នុងសម្មតិកម្មដែលបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមកំពុងត្រូវបាន ប្រព្រឹត្តិ ។ ចារីកំពុងប្រព្រឹត្តបទល្មើសសកម្ម ឬអកម្ម ។ ការប្រព្រឹត្តិបទល្មើសសកម្មអាចត្រូវបានមើលឃើញ ដោយផ្ទាល់ ។

ឧទាហរណ៍ ចារីត្រូវបានគេមើលឃើញកំពុងបន្លំយករបស់អ្នកដទៃ ។

ដូច្នេះ នេះវាជា**បទល្មើសជាក់ស្តែងមិនអាចប្រកែកបាន** (នគរបាលមានវត្តមានដោយផ្ទាល់នៅពេលកំពុង ប្រព្រឹត្តអំពើដែលចោទប្រកាន់) ដែលអនុញ្ញាតឱ្យបើកភ្លាមនូវការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងដែលជាទូទៅ មានលក្ខណៈសំគាល់គ្រប់ថាចារីត្រូវបានគេចាប់ខ្លួនបានភ្លាមៗ ។

ប៉ុន្តែ ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនេះក៏អាចត្រូវកត់សម្គាល់ ដោយសារការមើលឃើញតម្រុយដែលអាចឱ្យគេ  
ជឿបានថាមានបទល្មើសកើតឡើង ។ ពីព្រោះថា មានបទល្មើសជាច្រើនដែលនៅពេលកំពុង ប្រព្រឹត្តមិនអាច  
លេចចេញសកម្មភាពល្មើសភ្លាមៗនោះទេ (ឧទាហរណ៍ : ការកាន់កាប់អាវុធខុសច្បាប់ ការកាន់កាប់គ្រឿង  
ញៀន...) ។ ស្ថានភាពជាក់ស្តែងលេចឡើង ហើយការស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែងអាចត្រូវបានអនុវត្ត  
លុះត្រាតែ មានតម្រុយស៊ីសង្វាក់និងចរិតលក្ខណៈនៃបទមជ្ឈិម ។

តម្រុយនេះអាចជាធាតុសម្ភារៈ ដែលមានដូចជាវត្ថុមានអាវុធដែលមើលឃើញក្នុងប្រអប់ដាក់ស្រោម  
ដៃបែកបាក់ ក្នុងយានជំនិះមួយដែលជួបគ្រោះថ្នាក់ ។ ការទទួលបានតម្រុយនេះត្រូវតែស្របច្បាប់ ។

គឺជា**បទល្មើសលាក់កំបាំង** ដូចជាបទល្មើសប្រព្រឹត្តក្នុងកន្លែងបិទជិតដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬភ្នាក់  
ងារនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចចូលបាន ដែលធ្វើឱ្យតម្រុយសក្យានុម័តមិនអាចត្រូវបានមើលឃើញ (ឧទាហរណ៍ :  
មន្ទីរពិសោធន៍សម្បត្តិ ឬផលិតគ្រឿងញៀន) ។ ជាបឋមគាត់ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេតបឋមដើម្បី ស្វែងរកតម្រុយ  
សក្យានុម័តដែលអនុញ្ញាតឱ្យគេបើកការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែង ឬបើកការស៊ើបសួរ ។ ដូចនេះ ក្នុងករណីជួញដូរ  
គ្រឿងញៀន និងក្នុងក្របខណ្ឌស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការឆែកឆេរក្នុងមន្ទីរ  
ពិសោធន៍ខុសច្បាប់ បន្ទាប់ពីប្រមូលបានតម្រុយស៊ីសង្វាក់ទៅនឹងចរិតលក្ខណៈនៃបទមជ្ឈិមក្នុងពេលតាមដាន ។

ដូច្នេះ ក្នុងករណីគ្មានតម្រុយ ការសង្ស័យ ឬបណ្តឹងបរិហារអនាមិកណាមួយ ដែលខុសពី លក្ខខណ្ឌដែល  
មានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវចាត់ទុកថា មិនបានការ ។ ជួយទៅវិញ បណ្តឹងបរិហារ  
របស់ជនរងគ្រោះ គឺជាតម្រុយមួយដ៏សំខាន់ និងជាក់លាក់ ។

**បទល្មើសដែលទើបនឹងត្រូវបានប្រព្រឹត្ត រួចភ្លាម** : ការលំបាកកើតឡើងនៅពេលដែលក្រុមនេះ  
ចែងពីសញ្ញាណនៃការគិតរយៈវេលាចន្លោះពេលប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងពេលរកឃើញបទល្មើសតែមិនបានបញ្ជាក់  
ថារយៈពេលនេះមានថេរវេលាប៉ុន្មាននោះឡើយ ។ ដូចនេះ អាចមានរយៈពេល ២៤ ម៉ោង តុលាការកំពូល  
ជាអ្នកកំណត់លើចំណុចនេះ ។ ពាក្យបណ្តឹង ឬការត្រួតពិនិត្យបទល្មើស មិនគួរមានគម្លាតឆ្ងាយ ពីអង្គហេតុពេក  
នោះទេ ដើម្បីកុំឱ្យបាត់បង់ភ្នែកភាពនៃរឿង ហេតុនោះ ។

**ជនដែលគេសង្ស័យត្រូវបានសាធារណៈជនស្រែកដេញប្រដាប់ចាប់ប្រកឹងមួយរយៈខ្លីក្រោយការប្រព្រឹត្តបទល្មើស :** ការស្រែកដេញប្រដាប់ចាប់ប្រដឹងដោយសាធារណៈជន អាចត្រូវឱ្យនិយមន័យថាជាការអំពាវនាវ បន្ទាន់ ដល់អ្នកជិតខាង ដោយចង្អុលបង្ហាញជនណាម្នាក់ជាចារីដែលធ្វើអោយវិករសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ។ ហេតុដូចនេះ ការស្រែកដេញប្រដាប់ចាប់ប្រកឹងខុសពីពាក្យចោមអាវាម និងការប្តឹងបរិហារ។ ការនេះត្រូវស្តែងឡើងក្នុង រយៈពេលមួយជិតអំពើ ។

គេនឹងដូបប្រទះលក្ខខណ្ឌរយៈវេលាមួយដែលអ្នកកាក់តែងច្បាប់មិនទាន់បានបញ្ជាក់ ហេតុដូចនេះលក្ខខណ្ឌនេះអាស្រ័យលើឥស្សរៈចិត្តរបស់ចៅក្រម ។

**បុគ្គលដែលគេសង្ស័យត្រូវគេរកឃើញមានវត្ថុ ឬមានស្នាកស្នាម ដែលនាំអោយគេសន្និដ្ឋាន បានថាបុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្ត ឬបានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើស :** នេះជាករណីដែលជនម្នាក់ ត្រូវបានកត់សម្គាល់ដោយនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហេតុថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសថ្មីៗ ដោយសារតែតម្រុយ ឬវត្ថុណាមួយ តែមិនបានឃើញការប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្ទាល់ភ្នែកនោះទេ ។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីដែលនគរបាល កំពុងតែត្រួតពិនិត្យនៅតាមផ្លូវបានធ្វើកិច្ចការពេញចិត្តបានជំនិះ ។

មាត្រា ៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានបន្ថែមស្ថានភាពជាក់ស្តែងដែលក្នុងក្របខណ្ឌនោះការស៊ើបអង្កេតបែបនេះអាចដាក់ឱ្យដំណើរការបានទោះបីមិនស្ថិតក្នុងករណីណាមួយដែលបានរៀបរាប់ខាងលើក៏ដោយ ។

ព្រោះថា ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងអាចត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះ បទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិម កាលណាបទល្មើសនេះត្រូវបានប្រព្រឹត្តក្នុងទឹកដីនៃមួយដែលអ្នកកាន់កាប់សុំឱ្យព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មកត្រួតពិនិត្យ។ បើពុំមានមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទេ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌អាចអន្តរាគម និងត្រួតពិនិត្យបាន។ ក្នុងករណីចុងក្រោយនេះ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវជូនដំណឹងទៅមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ភ្លាមដើម្បីឱ្យ គាត់បំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។ ឧទាហរណ៍ ដូចជាការអំពាវនាវរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ ប្រាប់ទៅនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហេតុ ឱ្យមកពិនិត្យបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយដែលគេមិនដឹង ថាជាបទល្មើស ជាក់ស្តែងឬទេ។ ឧទាហរណ៍ អំពើលួចដោយគាស់ទំលុះទំលាយដែលម្ចាស់ផ្ទះ ឬអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងបាន ដឹងនៅពេលត្រលប់មកផ្ទះវិញ។ អំពើលួចត្រូវបានប្រព្រឹត្តជាច្រើនថ្ងៃ មុនការត្រួតពិនិត្យ។ ចំពោះបទល្មើសនេះ ការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ មានន័យថា ប្រគល់អំណាចពេញលេញអោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលត្រូវប្តឹងមកដោយ

ផ្ទាល់ធ្វើការស៊ើបអង្កេត ជាក់ស្តែង ។

ស្ថានភាពជាក់ស្តែងនឹងត្រូវបានសង្កេតឃើញតាមរយៈតម្រូវសុភាពសុខាភិបាលក្រៅមួយ ឬច្រើន ដែលនាំឱ្យអាចសន្មតអំពីភាពនៃស្ថានភាពជាក់ស្តែងនោះ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌នឹងប្រមូល តម្រូវដែលអាចបញ្ជាក់ថាតើបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម កំពុងប្រព្រឹត្ត ឬ ទើបនឹងប្រព្រឹត្ត ។

**២.៣. លក្ខណៈពិសេសនៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង**

**២.៣.១. ប្រភេទនៃបទល្មើស**

មាត្រា ៨៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានចែងយ៉ាងច្បាស់ពីបទឧក្រិដ្ឋ និងបទមជ្ឈិម ។

គេមិនអាចប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌភូតិយុត្តិធម៌នេះនៅក្នុងបទលហុទេ ។ ដូចនេះ ចាំបាច់ត្រូវកំណត់ថវិតលក្ខណៈបទល្មើសដែលប្រព្រឹត្តជាមុនសិន មុននឹងចាប់ផ្តើមស៊ើបអង្កេត ។

**២.៣.២. វិវរណ៍នៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង**

វិវរណ៍នៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងត្រូវបានកំណត់ដោយមាត្រា ១០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

“វិវរណ៍នៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង មិនអាចលើសពី ៧ថ្ងៃ ( ប្រាំពីរ ) គិតពីថ្ងៃប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។ កិច្ចស៊ើបអង្កេតត្រូវប្រព្រឹត្តទៅជាប់ជាទិចទៅ ក្នុងវិវរណ៍នេះ ។ ប្រសិនបើ ការស៊ើបអង្កេតមិនបាន បញ្ចប់ក្នុងរយៈពេល ៧ថ្ងៃ ( ប្រាំពីរ ) ទេនោះ មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌ ត្រូវស្នើសុំឃោបល់ទៅព្រះរាជអាជ្ញា ។»

ក្រោយពីវិវរណ៍នេះ ការស៊ើបអង្កេតនឹងត្រូវបានបន្តធ្វើក្នុង ក្របខ័ណ្ឌការស៊ើបអង្កេតបឋម ឬក្នុងក្របខ័ណ្ឌការស៊ើបសួរ ។

**២.៣.៣. កិច្ចនាវាវិវរណ៍នៃការស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែង**

ទោះបីជាការស៊ើបអង្កេតត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោមរូបភាពណាក៏ដោយ បទល្មើសជាក់ស្តែង ការស៊ើបអង្កេតបឋម ឬដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស កិច្ចស្រាវជ្រាវនាវាដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌ គឺមានលក្ខណៈដូចគ្នាទាំងអស់ ។ ទាក់ទងទៅនឹងបទល្មើសជាក់ស្តែង កិច្ចទាំងអស់នេះមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៥ ដល់ ១១០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ជាទូទៅ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានអំណាចមួយចំនួន ដែលហៅថា អំណាចបង្ខំ ទាក់ទង នឹង :



**ការចាប់ខ្លួន :** ក្នុងពេលចាប់ខ្លួនចារីសន្មតនៃបទល្មើសជាក់ស្តែង **មានតែកំលាំងចាំបាច់** ប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចយកចេញការតបតប្រឆាំងនឹងភ្នាក់ងារកំលាំងសាធារណៈស្របច្បាប់ ។

**ការរែកឆេរលំនៅដ្ឋាន :** អាចធ្វើឡើងមិនមែនតែក្នុងលំនៅដ្ឋានជនជាប់ចោទប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏អាច ធ្វើបានចំពោះ បណ្តាជនដែលទំនងជាបានចូលរួមក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ ឬកាន់កាប់វត្ថុតាង ឬតម្រុយទាក់ទងនឹងអំពើ ដែលចោទប្រកាន់ ។ ការរែកឆេរត្រូវតែធ្វើឡើងក្នុង **ម៉ោងស្របច្បាប់** (ម៉ោង ៦ ព្រឹក ដល់ ម៉ោង ១៨ ល្ងាច) លើកលែងតែក្នុងករណីចែងក្នុងមាត្រា ៩១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ប្រតិបត្តិការនេះអនុញ្ញាតឱ្យគេ ធ្វើលទ្ធកម្មវត្ថុតាង តាមរយៈ**ការិយាល័យ**ក្រដាសឯកសារ ឬវត្ថុផ្សេងទៀតរបស់បណ្តាជនដែលទំនងជាបាន ចូលរួម ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមនោះ ឬអនុញ្ញាតឱ្យកាន់កាប់វត្ថុតាង ឬតម្រុយទាក់ទងនឹង អំពើដែលចោទ ប្រកាន់ និង មានប្រយោជន៍ដើម្បីបង្ហាញការពិត ។ វត្ថុទាំងនេះត្រូវចុះបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌភ្លាម ហើយ**បិទស្នាក់ បោះត្រា** ។ ទាក់ទងនឹង ការរែកឆេរថយន្ត ការអនុវត្តតែងតែជំរុញឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ សរសេរកំណត់ ហេតុរែកឆេរ យានជំនិះ ក្នុងលក្ខខណ្ឌច្បាប់ដូចគ្នាទៅនឹងការរែកឆេរលំនៅដ្ឋានដែរ ទោះបីយានជំនិះមិនត្រូវ បានចាត់ទុកជា លំនៅដ្ឋាន ក៏ដោយ ។

**ការឃាត់ខ្លួន :** ដោយសារភាពចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេតមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ អនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើការឃាត់ខ្លួនមិនត្រឹមតែ**ជនសង្ស័យ**ប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំង**ជនគ្រប់រូប**ដែល អាចផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអង្គហេតុ ឬវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូស តែប្រកែក**មិនព្រមផ្តល់ព័ត៌មាន** (ក្នុងករណី នេះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីព្រះរាជអាជ្ញាជាមុនសិន) ។

ការឃាត់ខ្លួន មានចំរើនវេលាអតិបរមា ៤៨ ម៉ោង ហើយអាចពន្យារបានម្តងទៀត ក្នុងចំរើនវេលា ដែលមិនលើសពី ២៤ ម៉ោង ។

**ការរែកឆេររាងកាយ :** មិនមែនជាប្រតិបត្តិការត្រួតពិនិត្យរដ្ឋបាលធម្មតានោះទេ ព្រោះថា ការរែកឆេរ រាងកាយប្រៀបដូចជាការរែកឆេរលំនៅដ្ឋានដូច្នោះដែរ ។ ដូចនេះ ការរែកឆេររាងកាយ ខុសប្លែកពីការស្ទាប សុវត្ថិភាពដែលអនុវត្តដោយភ្នាក់ងារ នៅក្នុងករណីដែលមានការសង្ស័យថាមានការលាក់អាវុធ ឬវត្ថុគ្រោះថ្នាក់

ប៉ុន្តែ មិនអាចត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីស្វែងរកបទល្មើសជាក់ស្តែងមួយដែលពុំមានលេចចេញតំរូវយខាង ក្រៅសោះនោះឡើយ ។ ការរែកឆេររាងកាយត្រូវតែធ្វើឡើងដោយបុគ្គលម្នាក់ដែលមានភេទដូចគ្នា នឹងជន

សង្ស័យ។ នេះជា គោលការណ៍ដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការរំលោភរោងកាយស្រ្តីម្នាក់ ដោយមន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌កេរដ្ឋស្រី។ បុគ្គលត្រូវរំលោភអាចត្រូវបានសំរាមខោអាវ ក្នុងទីកន្លែងបិទជិតក្នុងបំណងរក្សា កេរ្តិ៍ខ្មាសបុគ្គលនោះ និងដើម្បី ពិនិត្យសំលៀកបំពាក់ និង (ឬ) ស្វែងរកស្នាកស្នាម របួសផ្សេងៗលើរាងកាយ ឧទាហរណ៍ របួសដោយសារការប្រយុទ្ធគ្នា។ ការរំលោភក្នុងទីជម្រៅ គឺជាការពិនិត្យរដ្ឋធម្មជាតិនៃរាងកាយ ដែលត្រូវ បានធ្វើឡើងជាអាទិ៍ ក្នុងករណីស្វែងរកត្រៀមព្យាបាល គឺជាសមត្ថកិច្ចរបស់វេជ្ជបណ្ឌិតដែលត្រូវបាន អនុញ្ញាត ដោយមាត្រា ៩៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

**លេខក្តីសន្និដ្ឋានអ្នកជំនាញការ** (កុំច្រឡំជាមួយលេខក្តីសន្និដ្ឋានអ្នកជំនាញ ដែលមិនមែនជាសមត្ថកិច្ច របស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ប៉ុន្តែជារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ) :

ក្នុងនីតិវិធី កិច្ចស៊ើបអង្កេតទាំងអស់មិនមែនតែបំពេញតាមមាត្រា៨៩ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រម នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌទាំងអស់នោះទេ : ភាពខុសគ្នាពីអង្គហេតុមួយ ទៅអង្គហេតុមួយ ធ្វើអោយការស៊ើបអង្កេត មិនអាចធ្វើទៅតាមលំដាប់លំដោយ។ ជានិច្ចកាល ការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុគឺជាកិច្ចការដំបូង ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីផ្សេងទៀតការចាប់ខ្លួនចារិកសន្មត គឺជាកិច្ចការដំបូងនៃការស៊ើបអង្កេត។ ភាពបន្ទាន់អាចតម្រូវឱ្យ គេធ្វើការរំលោភ មុននឹងសរសេរកំណត់ហេតុពាក្យបណ្តឹង។

**៣. ការស៊ើបអង្កេតបឋម**

បើសិនគ្មានកិច្ចស៊ើបអង្កេតបឋមទេនោះ លទ្ធភាពនៃការស៊ើបអង្កេតទំនងជាមានកម្រិត។ ពីព្រោះថា មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានដឹងពីរឿងហេតុមួយដែលមិនមែនជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ជាក់ស្តែងត្រូវតែ ជូនដំណឹង ទៅព្រះរាជអាជ្ញាភ្លាម។ ព្រះរាជអាជ្ញាទាមទារឱ្យបើកការស៊ើបសួរមួយ (ដែលនាំទៅដល់ការ ចេញដីកាចាត់អោយ ស៊ើបសួរជំនួស) ឬចេញដីកាដកល់សំនុំរឿងទុកមិនចាត់ការ អាស្រ័យតាមភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃ បទល្មើស។

កើតចេញអំពីការអនុវត្តដែលទទួលស្គាល់ដោយទំលាប់ និងយុត្តិសាស្ត្រ ការស៊ើបអង្កេតបឋមមានតាំង ពីច្បាប់នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ ១៩៩៣ មកម្ល៉េះ ប៉ុន្តែអត្ថបទច្បាប់នេះមិនបានកំណត់ពីនិយមន័យនៃការស៊ើប អង្កេត អំណាច និងកាតព្វកិច្ចដែលជាប់ទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេតទេទេ។

កាលពីមុនដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យមន្ត្រីស៊ើបសួរទទួលបន្ទុកច្រើនពេក អយ្យការយល់ឃើញថា មុននឹងជូន

ដំណឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ខ្លួនចាំបាច់ត្រូវស៊ើបដំណឹងឱ្យបានទំលំទូលាយជាមុនសិន ហើយបញ្ជាឱ្យមន្ត្រី  
នគរបាល យុត្តិធម៌ដឹកនាំការស៊ើបអង្កេតបឋម ។

ដូចនេះ ការស៊ើបអង្កេតដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្រោមការផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ខ្លួន ឬតាមរយៈ  
សេចក្តីណែនាំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញានោះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងទំលំទូលាយក្រោមអំណាចច្បាប់ចុះថ្ងៃ ទី៨  
ខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ។

នគរបាលដែលប្រើប្រាស់របៀបស៊ើបអង្កេតនេះមិនអាចប្រើកំលាំងបានឡើយ ប៉ុន្តែគាត់អាច ៖

- ធ្វើកំណត់ហេតុត្រួតពិនិត្យទីកន្លែង
- ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ប៉ុន្តែគ្មានសិទ្ធិឃាត់ខ្លួនសាក្សីតាមផ្លូវច្បាប់ឡើយ

ប៉ុន្តែ ការអនុវត្តនេះពុំមានមូលដ្ឋានគតិយុត្តិច្បាស់លាស់នោះទេ ។ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌថ្មីបានបំពេញនូវ  
ចន្លោះនេះដោយបានចែងអំពីការស៊ើបអង្កេតបឋមក្នុងមាតិកា ២ នៃគន្ថិទី៣ ។

**៣.១. និយមន័យ**

នីតិវិធីនៃមិនបានឱ្យនិយមន័យការស៊ើបអង្កេតបឋមឡើយ ។ ភាពបទបែបនៃខ្លាំងនៃការ ស៊ើបអង្កេតនេះ  
ធ្វើឱ្យគេអាចនិយាយបានថា ការស៊ើបអង្កេតបឋម គឺជានីតិវិធីនីតិរូម ដែលប្រើប្រាស់ដោយមន្ត្រីនគរបាល  
យុត្តិធម៌ នៅក្នុងករណីដែលគាត់មិនអាច ឬមិនចង់ប្រើប្រាស់នីតិវិធីស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែង និងក្នុងករណី  
ដែលគាត់មិន ត្រូវបានចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ។

បទល្មើសទាំងអស់អាចជាកម្មវត្ថុនៃនីតិវិធីទាក់ទងនឹងរបៀបស៊ើបអង្កេតបឋម លើកលែងតែករណីដែល  
បទល្មើសទាំងនោះតម្រូវអោយមានការបើកការស៊ើបអង្កេតតុលាការ ដឹកនាំដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

ការស៊ើបអង្កេតបឋម គឺជានីតិវិធីមួយដែលមានទម្រង់សមញ្ញ ប៉ុន្តែផ្តល់ឱ្យអ្នកស៊ើប អង្កេតនូវអំណាច  
មួយដែលមានកម្រិត ។

**៣.២. អំណាចនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបឋម**

**៣.២.១ កម្រិតនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌**

គំនិតផ្តួចផ្តើមមានចែងជាចំបងក្នុងមាត្រា ១១១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ៖

"កាលណាបានដឹងពីអំពើដែលអាចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ឬបទលហុ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាច

ធ្វើការស៊ើបអង្កេតចម្រើនដោយឯករាជ្យ ឬតាមការសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា» ។

គួរកត់សម្គាល់ថា នគរបាលអាចសម្រេចស៊ើបអង្កេតតាមទម្រង់នៃការស៊ើបអង្កេតចម្រើនជាទីបំផុត ទោះបីជា លក្ខខណ្ឌអនុវត្តនីតិវិធីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងត្រូវបានបំពេញក៏ដោយ។ ប៉ុន្តែ ការសម្រេចនេះមាន ឥទ្ធិពល ដកហូតពី នគរបាលនូវអំណាចដែលអនុវត្តបានក្នុងការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែង (ការបង្ខំ) ។ ប្រការនេះ អាចរារាំង នគរបាលមិន ឱ្យធ្វើសកម្មភាពប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពអតិបរមា។ ក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង ដែលមើល ឃើញច្បាស់ការ ជ្រើសរើសយកការស៊ើបអង្កេតចម្រើនធ្វើឱ្យគេមិនអាចវិលទៅរកនីតិវិធីស៊ើបអង្កេត បទល្មើស ជាក់ស្តែងវិញបានឡើយ ។

**ក្នុងករណីបទល្មើសប្រាកដ :** ( ដែលភាពសព្ទានុម័តរបស់បទល្មើសត្រូវបានមើលឃើញយ៉ាងច្បាស់ )

អ្នកស៊ើបអង្កេតអាចធ្វើការស៊ើបអង្កេតរបស់ខ្លួន :

- តាមរបៀបស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ( ប្រសិនបើធាតុដៃខ្លួនមានស្តែងឱ្យឃើញនូវករណី ដូចមាន ចែងក្នុងមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- តាមរបៀបស៊ើបអង្កេតចម្រើន ប្រសិនបើរយៈពេលនៃភាពជាក់ស្តែងបានកន្លងហួស
- តាមរបៀបស៊ើបអង្កេតចម្រើន ប្រសិនបើអ្នកស៊ើបអង្កេតជ្រើសរើសយកការស៊ើបអង្កេតចម្រើនហើយ មិន អាចវិលមករកការស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែងបានឡើយ ។

**ក្នុងករណីបទល្មើសឈ្លួត :** ( ដែលភាពសព្ទានុម័តរបស់បទល្មើសមិនត្រូវបានរកឃើញ ) អ្នកស៊ើបអង្កេត

ត្រូវ :

- ធ្វើដំណើរការតាមរបៀបស៊ើបអង្កេតចម្រើន
- ដោយថាហេតុ ធ្វើសកម្មភាព ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃបេសកកម្មនគរបាលរដ្ឋបាល របៀបជាការបង្ការ ដើម្បី ប្រមូលយកធាតុសម្រាប់រកភាពសព្ទានុម័តនៃបទល្មើស ( ការឃ្នាំមើល ការតាមដាន ការស្វែងរកសាលា កប់ត្រ ។ល។ ប៉ុន្តែ មិនអាចធ្វើកិច្ចបង្ខំរាងកាយបានឡើយ ទោះបីជាមានការយល់ព្រមក៏ដោយ ) និង :
- បើសិនជាធាតុសព្ទានុម័តនៃបទល្មើសស្តែងឡើងដោយថាហេតុ ក្នុងចំណោមនៃភាពជាក់ស្តែងត្រូវ អនុវត្តតាមរបៀបស៊ើបអង្កេតនៃមាត្រា ៨៥ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។
- អនុវត្តតាមទម្រង់នៃការស៊ើបអង្កេតចម្រើន បើសិនជាបទល្មើសកើតឡើងមិនត្រូវបានចាត់ទុកជាករណី

បទល្មើសជាក់ស្តែង ។

**៣.២.២ អវត្តមាននៃអំណាចបង្ខិតបង្ខំ**

កិច្ចទាំងអស់ត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍ **នៃការយល់ព្រមដោយស្ម័គ្រចិត្ត** ពីអ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ និងការស៊ើបអង្កេត ។ ដូចនេះ រាល់កិច្ចនានាដែលមានចរិតលក្ខណៈបង្ខិតបង្ខំក្នុងក្របខណ្ឌស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ត្រូវធ្វើឡើងតែក្នុងករណីចាំបាច់បំផុត ក្នុងក្របខណ្ឌស៊ើបអង្កេតបឋម ។

**ការរំលោភនៅដ្ឋាន និងការរំលោភរាងកាយ**

សម្រាប់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ លទ្ធភាពធ្វើការរំលោភ ការទស្សនាលំនៅដ្ឋាន និងការរឹបអូសដោយមានជំនួយពីភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបឋមមានចែងក្នុងមាត្រា ១១៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ប៉ុន្តែ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទទួលបាន**ការយល់ព្រមច្បាស់លាស់ និងពិតប្រាកដ**ពីអ្នកកាន់កាប់ទឹកដីនៃជាមុនសិន ។

.. ការយល់ព្រមនេះត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងសរសេរផ្ទាល់ដៃដោយអ្នក កាន់កាប់ទឹកដីនៃ ។ ប្រសិនបើ អ្នកកាន់កាប់ទឹកដីនៃមិនចេះអក្សរនោះ ត្រូវសរសេរក្នុងកំណត់ហេតុថាអ្នកកាន់ កាប់ទឹកដីនៃនោះមិនចេះអក្សរ ហើយយល់ព្រមឱ្យនែកនេរ >> ។

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការរំលោភត្រូវធ្វើឡើងនៅចំពោះមុខ**អ្នកកាន់កាប់ទឹកដីនៃ** ឬបើគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទឹកដីនៃទេ ត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខ**សាក្សីពីរនាក់**ដែលត្រូវចាត់តាំងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ។ សាក្សីមិនអាចជានគរបាល ឬជាកងរាជអាវុធដែលជាកងកម្លាំងចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការរំលោភនោះឡើយ ។ ការរំលោភនេះ មិនអាចចាប់ផ្តើមមុនម៉ោង៦ ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ ល្ងាចឡើយ ។

ក្រៅពីនេះ វិធានផ្សេងៗដែលតម្រូវឱ្យមានក្នុងការរំលោភនេះដូចគ្នានឹងវិធាននៃការរំលោភក្នុងក្របខ័ណ្ឌ ស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង :

**ការឃាត់ខ្លួន និងកាតព្វកិច្ចចូលខ្លួន**

ក្នុងលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចបញ្ជាឱ្យឃាត់ខ្លួនបុគ្គលសង្ស័យជាចារិម្នាក់នៃបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមមួយ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចបង្ខំឱ្យជនម្នាក់ចូលខ្លួនបាន លុះត្រាតែទទួលបានជាមុន

នូវបញ្ហាអោយចូលខ្លួន ពីព្រះរាជអាជ្ញា ។

វិធានអនុវត្តចំពោះដំណើរការនៃការឃាត់ខ្លួន ជាពិសេសរាល់អ្វីដែលប៉ះពាល់ ដល់សិទ្ធិជនត្រូវចោទមាន លក្ខណៈដូចគ្នាទៅនឹងវិធាន ដែលរៀបរាប់ក្នុងនីតិវិធីបទល្មើសជាក់ស្តែងអនុវត្ត ចំពោះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ (មាត្រា ១១៦) ។

**៤. ការស៊ើបអង្កេតលើកាតាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស**

**៤.១. លក្ខណៈទូទៅ**

មាត្រា ៧១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានចែងថា : "កាលណាការស៊ើបសួរបានចាប់ផ្តើម មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌អនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសពីចៅក្រមស៊ើបសួរ" ។

ដូចនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលបានអំណាចដឹកនាំការស៊ើបសួរជំនួសមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

ផ្ទុយទៅនឹងការស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែង ឬការស៊ើបអង្កេតបឋមដែលនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រើប្រាស់នូវ អំណាចដែលប្រគល់ឱ្យខ្លួនដោយមាត្រា ៨៥ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឬមាត្រា ១១១ និង មាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដោយគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ខ្លួន ឬអនុវត្តតាមសេចក្តីណែនាំ ។ ចំពោះដីកា ចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ អំណាចដែលត្រូវបានផ្ទេរអោយនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺមានកម្រិត ដោយអនុវត្តតាមមាត្រា ១៧៣ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្ម ។

របៀបស៊ើបអង្កេតនេះមានលក្ខណៈពិសេស ដូច្នេះគេមិនអាចធ្វើការស្រាវជ្រាវ ក្នុងពេលតែមួយលើរឿង ហេតុតែមួយ តាមរបៀបស៊ើបអង្កេតផ្សេងទៀតឡើយ (ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬការស៊ើប អង្កេតបឋម) ។

**៤.២. និយមន័យ**

ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញតែម្នាក់ឯករហូត នូវរាល់កិច្ចចាំបាច់ ដើម្បីដឹកនាំការស៊ើបសួរឱ្យបានល្អ នោះឡើយ ព្រោះជូនកាល ត្រូវជួបប្រទះនូវការលំបាកផ្នែកសំភារៈ (ត្រូវធ្វើការសែកសេរព្រមៗគ្នានៅកន្លែងជា ច្រើន ដើម្បីឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ត្រូវបំពេញកិច្ចនៅតាមសមត្ថកិច្ចដែលដឹកនាំដោយខ្លួនឯង) ម្យ៉ាងទៀតពីព្រោះថាមាន ការស្រាវជ្រាវជាច្រើនដែលត្រូវដឹកនាំ ហើយពុំមានពេលវេលា និងមធ្យោបាយធ្វើតែម្នាក់ឯងបានឡើយ ។ ហេតុដូចនេះ ដើម្បីប្រសិទ្ធភាពការងារ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើប្រតិភូកម្មមួយផ្នែកនៃអំណាចរបស់ខ្លួន ។

ប្រតិភូកម្មអំណាចតាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣១ និង ១៧៣ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួសជាដីកាមួយដែលចេញក្រោម ទម្រង់ ជាប្រតិភូកម្មអាជ្ញាបញ្ជានៃអំណាចដែលជាញឹកញាប់បំផុតទៅក្រុមស៊ើបសួរចេញទៅឱ្យចៅក្រម ឬទៅឱ្យមន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ពួកគាត់ត្រូវតែអនុវត្ត ការស្នើរសុំ អនុលោមតាមវិធាននានាដែលច្បាប់តម្រូវ ។

ជាទូទៅ ប្រតិភូ ( អាណត្តិភាព ) ត្រូវបំពេញតែកិច្ចការដែលមានចុះក្នុងដីកាចាត់ឱ្យ ស៊ើបសួរជំនួស ប៉ុណ្ណោះ ។ ម្យ៉ាងទៀតកិច្ចការចំនួនមិនអាចត្រូវធ្វើប្រតិភូកម្មទៅមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នោះឡើយ ( ការចេញ ដីកា ការស្តាប់ចម្លើយជនត្រូវចោទ សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់អ្នកជំនាញ...) ។

**៤.៣. ទម្រង់នៃដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស និងកិច្ចនានាដែលបញ្ញត្តិក្នុងដីកា**

**ទម្រង់នៃដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស**

ប្រតិភូកម្មនេះត្រូវប្រាប់ពី : ឈ្មោះចៅក្រម ទីស្នាក់ការសាលាដំបូង និងលេខនៃការស៊ើបសួរ ។  
ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវតែមានចុះកាលបរិច្ឆេទ ហត្ថលេខា និងប្រថាប់ត្រារបស់ចៅក្រមដែល ចេញដីកានេះ ។

ដីកាត្រូវបញ្ជាក់នូវប្រភេទបទល្មើស កម្មវត្ថុនៃការចោទប្រកាន់ ក៏ដូចជាអត្តសញ្ញាណរបស់ភាគីទីមួយៗ ( ជនត្រូវចោទ និងភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ ) ។

ព័ត៌មានទាំងនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ បើសិនជាក្មេងអាចបណ្តាលឱ្យមានមោឃៈភាព ។

ដីកានេះបញ្ញត្តិត្រឹមតែកិច្ចនានាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់នឹងបទល្មើសដែលចុះក្នុងដីកាសន្និដ្ឋាន ( ដីកាសន្និ ដ្ឋានចេញរឿងអោយស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបំពេញបន្ថែម ) ។

ដីកានេះត្រូវកំណត់ពីរយៈពេលអនុវត្ត ។

**ទម្រង់នៃកំណត់ហេតុ**

ការស៊ើបអង្កេតតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសទារឹកក្នុងក្របខ័ណ្ឌចំណាយជាងមុន ពោលគឺការ ស៊ើបសួរតុលាការ ។ សេចក្តីផ្តើមកំណត់ហេតុនីមួយៗត្រូវចំណងទម្រង់ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសឡើងវិញ ដោយដាក់ឈ្មោះ ឋានៈចៅក្រមអាណត្តិទាយក កាលបរិច្ឆេទ បទល្មើសពាក់ព័ន្ធ និងអត្តសញ្ញាណភាគីបណ្តឹង ។

ក្នុងកំណត់ហេតុមិន ត្រូវមានចន្លោះបន្ទាត់ឡើយ រាល់ឆ្លុះត្រង់ និងសេចក្តីយោងត្រូវសរសេរក្នុងរឹមទំព័រ ហើយកំណត់ហេតុត្រូវមាន ហត្ថលេខា។ សាក្សីត្រូវធ្វើការស្យូចស្យែ ( មាត្រា ១៧៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។ លក្ខណៈសំខាន់ នៃរបៀបស៊ើបអង្កេតនេះ គឺភាពឱឡារិក និងទម្រង់ការដឹកនាំរឹង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលទទួលអំណាច តាមរយៈដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួសត្រូវធ្វើការជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ ( មាត្រា ១៧៦ និង ១៧៩ នៃក្រម នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។

ក្នុងពេលអន្តរាគមន៍ ត្រូវបង្ហាញដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ( និទ្ទេសន៍ ) និងសរសេរកំណត់ហេតុភ្លាម ។

**៤.៤. អំណាចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងពេលអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស**

**៤.៤.១. បុព្វសិទ្ធិមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**

ក្នុងដែនកំណត់នៃដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អនុវត្តនូវអំណាចមួយចំនួនរបស់ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ( មាត្រា ១៧៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។ មាត្រានេះចែងថា មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចអនុវត្តអំណាចនានាដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១៧៨ ដល់ ១៨៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ប៉ុន្តែ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចធ្វើការសួរចម្លើយតទល់នឹងជនត្រូវចោទ ហើយក៏មិនអាចស្តាប់ចម្លើយភាគីដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានដែរ ( មាត្រា ១៨០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ស្តាប់តែបញ្ជារបស់ចៅក្រមអាណត្តិទាយកប៉ុណ្ណោះ ( មាត្រា១៧៦ នៃក្រម នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ខ្លួនត្រូវរាយការណ៍ជូនចៅក្រមអាណត្តិទាយកជាប់ជាទិច ហើយប្រាប់ដល់គាត់សូម្បីតែបញ្ជា បន្តិចបន្តួចក៏ដោយ ។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែគោរពរយៈពេលកំណត់ក្នុងការអនុវត្ត ។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នឹងអាចទទួលជាយថាហេតុ នូវការពន្លាតសមត្ថកិច្ចយោងតាម មាត្រា ៦៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ តាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសជាក់លាក់របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានចុះពី ប្រភេទកិច្ចការទាំងឡាយដែលត្រូវបំពេញ ។

**៤.៤.២. កិច្ចអនុវត្តនានា**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បំពេញត្រឹមតែកិច្ច ដែលមានចុះក្នុងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសដែលជាដីកាមួយ ពិសេស ( ដែលបញ្ជាក់កិច្ចមួយ ឬច្រើន ) ។



ចំណែកលក្ខណៈពិសេសនៃកិច្ចការរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនេះ មានដូចខាងក្រោម :

**ការទទួលបណ្តឹង :**

ការទទួលបណ្តឹងខុសប្លែកពីការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬការស៊ើបអង្កេតបឋម ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលទទួលបណ្តឹង អាចសរសេរកំណត់ហេតុទទួលដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ដោយចំលងទម្រង់នៃដីកានោះ និងបេសកកម្ម ។

**ការឃាត់ខ្លួន :**

ដើម្បីភាពចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចចាត់វិធានការឃាត់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងបុគ្គលម្នាក់ដោយសារមូលហេតុមួយ ឬច្រើន ដែលអាចឱ្យសង្ស័យថាបុគ្គលនោះបាន ប្រព្រឹត្ត ឬ ប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើសមួយ ឬប្រឆាំងនឹងសាក្សីរឹងទទឹងណាម្នាក់ ។

ការឃាត់ខ្លួនមានរយៈពេល ៤៨ ម៉ោង ជាយថាហេតុអាចពន្យារបានក្នុងរយៈពេលថ្មីមួយដែលមិនអាចហួសពី ២៤ ម៉ោង ។

សម្រាប់លក្ខខណ្ឌនៃការឃាត់ខ្លួន មាត្រា ១៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចង្អុលបង្ហាញមាត្រា ៩៦ ដល់ ១០២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ( ការឃាត់ខ្លួនចំពោះបទល្មើសជាក់ស្តែង ) ។ ប៉ុន្តែ អំណាច ដែលមាត្រា ទាំងនេះប្រគល់ជូនព្រះរាជអាជ្ញាជាក់ស្តែងត្រូវបានអនុវត្តដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

**ការស្តាប់ចម្លើយ :**

ក្នុងការស៊ើបសួរ គេបែងចែកបុគ្គលទាំងឡាយទៅតាមលក្ខន្តិកៈតេ ។

**សាក្សី :**

សាក្សីមានតែកាតព្វកិច្ចប៉ុណ្ណោះ ។ គាត់ត្រូវចូលខ្លួន ពុំនោះទេអាចត្រូវបានបង្ខំតាមមាត្រា ១៧៩ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ( ការចេញបញ្ជាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្រោយពីទទួលដំណឹងពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ) ។

បន្ទាប់មក សាក្សីត្រូវតែស្បថស្បថទៅតាមសាសនា និងជំនឿរបស់ខ្លួនថានឹងនិយាយតែពីការពិត លើកលែងតែសាក្សីខ្លួនស្ថិតក្នុងចំណោមបុគ្គលនានាដែលមិនត្រូវអោយស្បថដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៥៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

**ជនត្រូវចោទ :**

គឺជាបុគ្គលដែលគេបានប្រមូលតម្លៃច្រើន និងស៊ីសង្វាក់ប្រឆាំងខ្លួន ហើយតម្លៃនេះអាចបញ្ជាក់ថាខ្លួន បានចូលរួម ក្នុងអំពើដែលប្តឹងមកចៅក្រមស៊ើបសួរនោះ ។ ជនត្រូវចោទមិនអាចត្រូវបានសួរចម្លើយដោយមន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌ឡើយ ។ ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវជូនដំណឹងទៅចៅក្រម ។

តម្លៃនេះត្រូវតែជាតម្លៃច្រើន និងស៊ីសង្វាក់ ។ ដូចនេះ ទាមទារឱ្យមានពហុភាពនៃតម្លៃ ភាពស៊ីសង្វាក់ និងច្រើន ។ ការសារភាពថាខ្លួនបានប្រព្រឹត្តបទមនុស្សឃាតមួយគឺមានភាពច្រើនហើយ ប៉ុន្តែលើសពីនេះ ត្រូវតែ មានធាតុផ្សេងទៀតដែលស៊ីសង្វាក់ ។

មាត្រា ១៧៩ កថាខណ្ឌទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : «...ដើម្បីគោរពសិទ្ធិការពារខ្លួន មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌មិនអាចស្តាប់ ចម្លើយក្នុងឋានៈជាសាក្សី នូវបុគ្គលណាមួយដែលមានតម្រូវនៃពិរុទ្ធភាព លើបុគ្គលនោះ ទេ ។ កាលណាការស្តាប់ ចម្លើយសាក្សីណាម្នាក់ បានធ្វើឱ្យលេចតម្លៃនៃពិរុទ្ធភាពលើសាក្សីនោះ មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌ត្រូវបញ្ឈប់ការ ស្តាប់ ហើយត្រូវរាយការណ៍ជូនចៅក្រមស៊ើបសួរ...» ។

**ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងជនត្រូវចោទ :**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងជនត្រូវចោទបានឡើយ ( មាត្រា ១៨០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**ការវែកឆេរ និងការរឹបអូស :**

មាត្រា ១៨១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានចង្អុលបង្ហាញមាត្រា ៩១ និង៩២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ( ករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង) ។

ក្រោយពីទទួលបានការយល់ព្រមជាមុនពីចៅក្រមស៊ើបសួរនោះ ការវែកឆេរអាចត្រូវធ្វើឡើងគ្រប់ ទីកន្លែងដែលអាចឱ្យគេរកឃើញវត្ថុមានប្រយោជន៍ដល់ការបង្ហាញការពិត ។ ចំពោះទីកន្លែងវែកឆេរ មាន**ការ ដាក់កម្រិត** ដែលទាក់ទងជាពិសេសចំពោះសភា កន្លែងការទូត ការិយាល័យមេធាវី និងសហគ្រាសសារពត៌មាន ។ល។ វត្ថុ និងឯកសារដែលមានប្រយោជន៍ត្រូវចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌ និងបិទស្នាក់បោះត្រាភ្លាម ។

**សេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរ :**

សេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរត្រូវចុះឱ្យច្បាស់លាស់ក្នុងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស (សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់អ្នកជំនាញ ឬសេចក្តីសន្និដ្ឋានបែប "បច្ចេកទេស") ។

**ការស្តាប់តាមទូរស័ព្ទ :**

គឺជាការចាប់ការឆ្លើយឆ្លងតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ដូចជាទូរស័ព្ទ ទូរសារ អ៊ិនធើណែត ។ល។ ការស្តាប់តាមទូរស័ព្ទ មានចែងក្នុងមាត្រា ១៧២ និង១៨៣ នៃក្រមទីតវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ពុំមានអំណាចសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរជា "សត្យានុម័ត" ដោយហេតុថាមានតែ ចៅក្រមស៊ើបសួរប៉ុណ្ណោះដែលមានសិទ្ធិផ្តួចផ្តើមធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ក្រោមលក្ខខ័ណ្ឌចែងយ៉ាងច្បាស់លាស់ដោយ អត្ថបទច្បាប់។

## **មាតិកាទី២**

**ការសរសេរកិច្ច និងទម្រង់នីតិវិធី**

**១. នីតិវិធី**

នីតិវិធីគឺជាដំណាក់កាលជាលំដាប់គ្នាដែលអនុវត្តដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងបេសកកម្មស្វែងរក និងប្រមូលភស្តុតាង។

នីតិវិធីមានគោលបំណងបង្ហាញថា :

- ការប្រព្រឹត្តអំពើមួយចំនួនពិតជាបង្កអំពើល្មើសច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។
- អំពើទាំងនេះអាចឱ្យតេឡូម្នាក់ទោសលើបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដែលត្រូវបានស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ឬដែល ត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណ ។

ផ្នែកទម្រង់ច្បាប់ នីតិវិធីត្រូវតែគោរពទម្រង់គតិយុត្តិដែលបញ្ជាក់ដោយច្បាប់ដើម្បីបំពេញកិច្ចនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬកិច្ចស៊ើបសួរមួយចំនួន។

ផ្នែកគតិច្បាប់ ត្រូវតែវិភាគ និងបង្ហាញអង្គហេតុក្រោមទម្រង់ជា :

- ធាតុបង្កបទល្មើសដែលបានប្រព្រឹត្ត
- ពិរុទ្ធភាពរបស់ចារិម្នាក់ ឬច្រើននាក់ និងអ្នកសមគំនិត ។
- ដូចនេះ ការតាក់តែងនីតិវិធីទាមទារពីអ្នកតាក់តែងនូវចំណេះដឹងឥតខ្ចោះស្តីពី :
  - ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
  - នីតិព្រហ្មទណ្ឌទូទៅ
  - នីតិព្រហ្មទណ្ឌពិសេស

**១.១. ទម្រង់ច្បាប់**

នីតិវិធីជាសារវន្តរួមមានកំណត់ហេតុដែលឆ្លើយតបទៅនឹងវិធានទម្រង់ការ ។

វិធានខ្លះត្រូវតែគោរព ពុំនោះសោតនឹងត្រូវទុកជាមោឃៈ ។ យើងនឹងសិក្សាពីការសរសេរកំណត់ហេតុក្នុងជំពូកមួយ ។

ប៉ុន្តែ ក្នុងពេលស៊ើបអង្កេត កិច្ចនគរបាលយុត្តិធម៌ខ្លះអាចត្រូវធ្វើឡើងក្រោមទម្រង់ជារាយការណ៍ដែលនឹងត្រូវបញ្ជូល ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃនីតិវិធី ។ នេះជាករណីនៃការឃ្នាំមើល ការតាមដាន ការផ្ទៀងផ្ទាត់ ស្រាវជ្រាវការស្វែងរក ។ កិច្ចទាំងនេះនឹងត្រូវបានសិក្សាក្នុងជំពូកពិសេសមួយ ។

មីបញ្ចប់ មានរបាយការណ៍ពិសេសមួយសម្រាប់សង្ខេបសំនុំរឿង ដើម្បីឱ្យអ្នកទទួលខុសត្រូវការចោទប្រកាន់ងាយយល់ : **របាយការណ៍សំយោគ** ។ យើងនឹងលើកយកមកសិក្សាពីរបាយការណ៍នេះ ក្នុងជំពូកពិសេសមួយផងដែរ ។

**១.២. តតិច្បាប់**

នីតិវិធីនីមួយៗ ត្រូវតែសរសេរដោយគោរពតាម **វិធានដ៏ជាក់លាក់** ដែលអាចប្រែប្រួលទៅតាមក្របខណ្ឌគតិយុត្តិការស៊ើបអង្កេត :

**ចំពោះបទល្មើសជាក់ស្តែង ( មាត្រា ៨៥ និងបន្តបន្ទាប់ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) :**

- កំណត់ហេតុដាច់ពីគ្នា
- ការសរសេរកំណត់ហេតុពិនិត្យកត់ត្រា ( មាត្រា ៩០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- ការនែកនេរដោយមានការយល់ព្រម ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬផ្ទាល់មាត់ពីព្រះរាជអាជ្ញា ។ ការគោរពម៉ោងស្របច្បាប់ និងទឹកខ្លាំងការពារ ។ បញ្ជីសារពើភណ្ឌវត្ថុវិបស្សន ( មាត្រា ៩១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។
- ការបង្ខំរាងកាយនិងការអាចប្រើប្រាស់កំលាំងចំពោះជនសង្ស័យ ( មាត្រា ៩៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- ការបង្ខំរាងកាយចំពោះសាក្សី បន្ទាប់ពីចេញបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួនដោយព្រះរាជអាជ្ញា ( មាត្រា ៩៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- លទ្ធភាពឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យដោយគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ខ្លួន និងសាក្សីដោយមានការយល់ព្រមពីព្រះរាជអាជ្ញា ។ ការឃាត់ខ្លួនអាចត្រូវបានពន្យាររហូតដល់រយៈពេល ២៤ ម៉ោងទៅតាមករណីជាក់ស្តែង ( មាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- សេចក្តីសន្និដ្ឋានអ្នកជំនាញការសម្រាប់ការពិនិត្យបច្ចេកទេស និងវិទ្យាសាស្ត្រ ( មាត្រា ៩៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- លទ្ធភាពពន្លាតសមត្ថកិច្ច ( មាត្រា ៦៨ កថាខណ្ឌទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- រយៈពេលស៊ើបអង្កេតមិនអាចលើសពី៧ថ្ងៃ ( មាត្រា ១០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- វិធានបញ្ញត្តិគ្រង់មាត្រា ៩០ ដល់ ១០០, ១០៥, ១០៦ និង ១០៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវអនុវត្ត ពុំទោះសោតនឹងត្រូវទុក ជាមោឃៈ ( មាត្រា ១០៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )

**ចំពោះការស៊ើបអង្កេតបឋម ( មាត្រា ១១១ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) :**

- ការកោះហៅជនសង្ស័យ ធ្វើឡើងដោយគ្មានការបង្ខំរាងកាយ ( លើកលែងចំពោះការឃាត់ខ្លួន )
- ឆែកឆេរផ្នែកលើការយល់ព្រមជាមុនពីសាមីខ្លួន និងគោរពម៉ោងស្របច្បាប់
- កាតព្វកិច្ចដូចគ្នាក្នុងបទល្មើសជាក់ស្តែងទាក់ទងនឹងការឃាត់ខ្លួន
- គ្មានការពន្លាតសមត្ថកិច្ចណាមួយឡើយ

**ក្នុងការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ( មាត្រា ១៣១ និង១៧៣ ដល់១៨៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) :**

- ការអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវសេចក្តីណែនាំរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ( ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសទូទៅត្រូវបានហាមឃាត់ ) រាយការណ៍ជូន ចៅក្រមស៊ើបសួរ ( មាត្រា ១៧៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- ការបង្ខំរាងកាយដែលអាចធ្វើទៅបាន ( ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឆែកឆេរ និងវិបស្សន )
- កម្រិតលទ្ធភាពសួរចម្លើយទៅតាមលក្ខន្តិកៈសាមីខ្លួន ការស្ម័គ្រស្មែរជាកាតព្វកិច្ច លើកលែងតែចំពោះជនណាដែលមិនតម្រូវអោយមានការស្ម័គ្រស្មែរ ( មាត្រា ១៥៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )
- គោរពម៉ោងឆែកឆេរស្របច្បាប់
- លទ្ធភាពពន្លាតសមត្ថកិច្ច ( មាត្រា ៦៨ កថាខណ្ឌទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )

**១.៣. ការបញ្ជូននីតិវិធី**

**ក្រោយពីការស៊ើបអង្កេត** មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែបញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា ( ករណីជាក់ស្តែង និងការ ស៊ើបអង្កេតបឋម ) ឬចៅក្រមស៊ើបសួរ ( ការស៊ើបអង្កេតតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ) នូវនីតិវិធីភ្ជាប់ជាមួយ កំណត់ហេតុ និងរបាយការណ៍ ។ ត្រូវបញ្ជូនទៅចៅក្រមផងដែរ នូវកិច្ច និងឯកសារទាំងឡាយដែលទាក់ទងនឹង កំណត់ហេតុទាំងនេះ ក៏ដូចជាវត្ថុតាង និងវត្ថុវិបស្សន ។

មាត្រា ១៧៤ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចែងថា ចៅក្រមស៊ើបសួរជាអ្នកកំណត់រយៈពេលអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ។

**២-កំណត់ហេតុ**

នគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានភារកិច្ច ត្រួតពិនិត្យបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម និងបទលហុ កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងចាប់ផ្តន្ទើរស ព្រមទាំងប្រមូលភស្តុតាង ( មាត្រា ៥៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ត្រូវតែសរសេរនីតិវិធី ដើម្បីបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនដូចដែលយើងបានសិក្សារួចមកហើយ ។

កិច្ចសំខាន់នៅក្នុងនីតិវិធីនោះហៅថា **កំណត់ហេតុ** ។

កំណត់ហេតុនគរបាលយុត្តិធម៌ជាធាតុមូលដ្ឋាននៃនីតិវិធីដែលសរសេរលាយលក្ខអក្សរណ៍ និងចុះហត្ថលេខា ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ដែលធ្វើសកម្មភាពស្របតាមវិធានសមត្ថកិច្ចខ្លួន និងក្នុងក្របខណ្ឌបេសកកម្ម នគរបាលយុត្តិធម៌ ។ កំណត់ហេតុនេះបញ្ជាក់ ទូរការពិនិត្យកំណត់ហេតុ និងការ ស្នើសុំរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ តាមលំដាប់លំដោយ ( ការពិនិត្យកំណត់ហេតុ ការស្តាប់ចម្លើយ និងការវែកឆេរ លំនៅដ្ឋាន ។ល ។) ។

ក្នុងនិយមន័យនេះ ទិដ្ឋភាពពីរលេចឡើង : **“សមត្ថកិច្ច”** ដែលផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើចរិកលក្ខណៈយុត្តិធម៌ និងសមត្ថកិច្ចផែនដីរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ដែលជាអ្នកសរសេរកំណត់ហេតុ ព្រមទាំង “ក្របខណ្ឌគតិយុត្តិ” ដែលការស៊ើបអង្កេតប្រព្រឹត្តទៅ ។

**២.១. ប្រភេទផ្សេងៗនៃកំណត់ហេតុ**

ពុំមានបញ្ជីលំអិតអំពីកំណត់ហេតុក្នុងនីតិវិធីទាំងអស់នោះទេ ។ ប៉ុន្តែ កិច្ចមួយចំនួនត្រូវប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់ដូចរៀបរាប់ខាងក្រោម :

- ១-ការប្តឹង-ចុះទៅកាន់ទឹកនៃកេតហេតុ-ពិនិត្យកំណត់ហេតុ
- ២-ពាក្យបណ្តឹង-បណ្តឹងបរិហារ
- ៣-សក្ខីកម្មភស្តុតាង
- ៤-លេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរ
- ៥-ការស្វែងរក-ការស៊ើបអង្កេត-ការឃ្នាំមើល-ការតាមដាន-ការស៊ើបសួរពតិមាន-ការ ស៊ើបអង្កេតទីជិតខាង-សំនុំសាលាកប័ត្រ-រដ្ឋបាល ។ល ។
- ៦-ការចាប់ខ្លួន
- ៧-ការវែកឆេររាងកាយ



៨-ការឃាត់ខ្លួន និងការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន

៩-ការឆែកឆេរ

១០-ការសួរចម្លើយ ឬការស្តាប់ចម្លើយជនសង្ស័យ

១១-ការសងវត្ថុរបស់អ្នក

១២-ការបង្ហាញជនសង្ស័យឱ្យសាក្សីចំណាំ

១៣-ការប្រទល់មុខ

១៤-ការបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន

កំណត់ហេតុសំខាន់ៗ នឹងត្រូវលើកយកមកសិក្សាលម្អិត ក្នុងមាតិកា ៣ នៃសៀវភៅនេះ ។

គួរកត់សំគាល់ថាសវាចរណ៍លេខ ០៣១/០៨ ចុះថ្ងៃទី ១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ ចេញដោយ ប្រធាននាយកដ្ឋាននគរបាលយុត្តិធម៌បានកំណត់បទបញ្ញត្តិស្តីពីការបង្កើតតំរូវក្រដាសសម្រាប់នគរបាលយុត្តិធម៌ ។

សវាចរណ៍នេះរំលឹកពីកាតព្វកិច្ចទាក់ទងនឹងការបង្កើតបញ្ជីពាក្យបណ្តឹង និងបញ្ជីឃាត់ខ្លួនក្នុងគ្រប់អង្គភាព នគរបាលយុត្តិធម៌ទូទាំងប្រទេស ។

ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធសវាចរណ៍នេះក៏មានផងដែរនូវកម្រងតំរូវកសារ និងកំណត់ហេតុផ្សេងដើម្បីសម្រួលការសរសេរកិច្ចដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

- លិខិតកោះហៅ
- កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន
- កំណត់ហេតុប្រកាសចម្លើយ
- កំណត់ហេតុផ្តល់ចម្លើយ
- កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយជនសង្ស័យ
- កំណត់ហេតុដាក់ពាក្យបណ្តឹង
- កំណត់ហេតុចាប់ខ្លួនតាមដីកាចាប់ខ្លួន
- កំណត់ហេតុឆែកឆេរលំនៅដ្ឋាន

ឯកសារសម្រាប់សម្រួលដល់ការងារអ្នកស៊ើបអង្កេតទាំងនេះអាចឱ្យជៀសវាងកុំឱ្យភ្លេចនីតិវិធី ចាំបាច់បញ្ញត្តិ ពុំនោះសោតនឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានបទពិសោធន៍ ត្រូវស៊ើបអង្កេតក្នុងក្របខ័ណ្ឌសុតស្វាញដែលទាមទារឱ្យពិនិត្យកត់ត្រា ស្តាប់ចម្លើយនោះ និងមសរសេរកំណត់ហេតុទាំងអស់ដើម្បី លំអិតពីប្រតិបត្តិការដែលបានបំពេញ។ ឧទាហរណ៍ ចំពោះមនុស្សឃាតកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយជនសង្ស័យមិន មែនគ្រាន់តែចម្លើយចូនដប់បន្ទាត់នោះឡើយ ។

**២.២. កំណត់ហេតុនៃកំណត់ហេតុ**

មានតែមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប៉ុណ្ណោះដែលមានសិទ្ធិសរសេរកំណត់ហេតុ ទោះបីជាគាត់ត្រូវបាន ជំនួយដោយភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏ដោយ ។

ទោះបីជាកំណត់ហេតុទាំងនេះត្រូវសរសេរឡើង ក្នុងក្របខណ្ឌគតិយុត្តណាក៏ដោយ ក្រុមបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ត្រង់តំលៃបន្ទាល់ដែលផ្តល់ឱ្យកំណត់ហេតុ ។

- **បទល្មើសជាក់ស្តែង** ( មាត្រា ១១០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )

តាមគោលការណ៍ កំណត់ហេតុមានតំលៃគ្រាន់តែជាព័ត៌មានប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែកំណត់ហេតុរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទុកជាបន្ទាល់ "ឯកសារដើម" មានន័យថា ត្រូវទុកជាឯកសារដែលត្រូវជឿ រហូតដល់មានភស្តុតាងផ្ទុយ ។ ភស្តុតាងផ្ទុយអាចជូនមកចៅក្រមដោយសេរី តាមគ្រប់មធ្យោបាយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។

ចៅក្រមធ្វើមូលវិចារណ៍ដោយសេរី លើកំណត់ហេតុដែលធ្វើដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ។

- **ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបឋម** មាត្រា ១១៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចែងដូចគ្នានឹងមាត្រាខាងលើ ។

- **ក្នុងការស៊ើបអង្កេតតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស** ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមិនបានបញ្ជាក់ច្បាស់ពីតំលៃតាមផ្លូវច្បាប់នៃកំណត់ហេតុសរសេរដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទេ ។

ដូចនេះ កំណត់ហេតុមានសុពលភាពរហូតដល់មានភស្តុតាងផ្ទុយ ។ ភស្តុតាងផ្ទុយអាចជូនមកចៅក្រមតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចៅក្រមមានសេរីភាពធ្វើមូលវិចារណ៍ពេញលេញ ( មាត្រា ១១០ កថាខណ្ឌទី ២ និង មាត្រា ១១៨ កថាខណ្ឌទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។

**២.៣.វិធានទម្រង់នៃកំណត់ហេតុ**

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនីតិវិធីតុលាការ កំណត់ហេតុត្រូវបានសរសេរទៅតាមទម្រង់ ខុសៗគ្នាមាន ជាអាទិ៍កំណត់ហេតុអាចត្រូវបានសរសេរលើ **ក្រដាសបោះពុម្ពរដ្ឋបាល** ដែលគេអោយឈ្មោះថាកំណត់ហេតុ ។

តាមវិធាន ទូទៅ គឺជាក្រដាសបោះពុម្ពដែលនៅក្បាលក្រដាសមានចុះចារនិទ្ទេសខ័ណ្ឌ "ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" និង "កំណត់ហេតុ" ដើម្បីអោយមានលក្ខណៈផ្លូវការ ។ កំណត់ហេតុនេះក៏មាន ផងដែរនូវនិទ្ទេសខ័ណ្ឌអក្សរពុម្ព (កាលបរិច្ឆេទ ម៉ោង ។ល។) នៅក្នុងសេចក្តីផ្តើម ។

បើសិន គេគ្មានក្រដាសបោះពុម្ពទេនោះ គេនៅតែអាចប្រើប្រាស់**ក្រដាសទម្រង់សន្លឹក**ដែលនៅលើនោះ គេចុះចំណងជើងទាំងនេះជាអក្សរដៃ ។

គេអាចប្រើប្រាស់សំរុកំណត់ហេតុទាំងនេះដើម្បីបញ្ជាក់ពីគ្រប់កិច្ចនៃការស៊ើបអង្កេត (ការស្តាប់ចម្លើយ ការចាប់ខ្លួន ការសួរចម្លើយ និងការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋាន ។ល។) ទោះបីជានៅក្នុងក្របខណ្ឌតិចតួចណាក៏ដោយ (ការស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែង ការស៊ើបអង្កេតបឋម ការស៊ើបអង្កេតតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស) ។

ដើម្បីឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពតាមផ្លូវច្បាប់ ការសរសេរកំណត់ហេតុត្រូវតែគោរពទៅតាមគោលការណ៍ ច្បាប់ ។

**២.៣.១. គោលការណ៍ទូទៅ**

ក) **ត្រូវមានភាពដាច់ខាត**រវាងការសរសេរកំណត់ហេតុ និងការបំពេញការស្នើសុំដែលចុះក្នុងកំណត់ហេតុ : ហេតុ ដូចនេះហើយទើបគេត្រូវសរសេរកំណត់ហេតុក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលជាទិច ។

**ខ) ភាពដោយឡែកនៃកំណត់ហេតុ**

តាមគោលការណ៍ នីតិវិធីត្រូវតែមានកំណត់ហេតុមួយសម្រាប់ប្រតិបត្តិការនីមួយៗតែមួយ ។

**គ) អ្នកសរសេរតែម្នាក់**

នៅលើក្បាលក្រដាសនៃកំណត់ហេតុនីមួយៗ ត្រូវដាក់ឈ្មោះ និងឋានៈអ្នកសរសេរ អង្គភាពដែលខ្លួនចំណុះ និងកាលបរិច្ឆេទសរសេរ ( មាត្រា ១០៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។ អ្នកសរសេរត្រូវមានតែម្នាក់ ប៉ុន្តែគាត់អាចមានជំនួយការដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងអង្គកំណត់ហេតុ ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចក្រោយពីសរសេរកំណត់ហេតុរួច ។

**ឃ) ច្បាប់ចំលងកំណត់ហេតុ**

ក្នុងការអនុវត្ត គេត្រូវតែធ្វើច្បាប់ចំលងកំណត់ហេតុត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់មួយជាទី១ ។ អ្នកសរសេរ ជាអ្នកដែលត្រូវអះអាងពីភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៃកំណត់ហេតុចម្លងនេះ ។ ដូចនេះ កំណត់ហេតុ ២ ច្បាប់ ត្រូវ បញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

**២.៣.២. គោលការណ៍ដទៃទៀត**

- ក) កំណត់ហេតុក៏អាចត្រូវសរសេរដោយដៃ ឬវាយអុយធីតា ។
- ខ) គេអាចប្រើប្រាស់តែភាសាខ្មែរប៉ុណ្ណោះ ( មាត្រា ៥ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ) ។
- គ) កំណត់ហេតុគ្រប់សន្លឹកត្រូវតែមានហត្ថលេខារបស់អ្នកសរសេរ ( មាត្រា ១០៨ នៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ ) ។

ឃ) កំណត់ហេតុត្រូវមានទិសដៅមួយ ឬច្រើនដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់លាស់ថាទម្រង់ការដែលត្រូវ ចងក្រង ដោយច្បាប់ទៅនឹងប្រតិបត្តិការនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបានគោរព ។

ឧទាហរណ៍ : ចំពោះកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ : ទិសដៅបញ្ជាក់ថា អ្នកប្តឹងបានអានកំណត់ហេតុដោយ ខ្លួនឯង ហើយប្រកាសថាមិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ ។

ចំពោះកំណត់ហេតុនៃករណីនៅដ្ឋាន : ទិសដៅបញ្ជាក់វត្តមានជាប្រចាំរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបាននែក ឆេរលំនៅដ្ឋាន ។

**២.៤. រចនាសម្ព័ន្ធ និងបច្ចេកទេសសរសេរ**

កំណត់ហេតុទាំងមូលមានប្រាំមួយផ្នែក : មាតិកា សេចក្តីផ្តើម (ឬផ្នែកខាងដើម) អង្គកំណត់ហេតុ សេចក្តីបញ្ចប់ រឹមទំព័រ ទិសដៅ និងឧបសម្ព័ន្ធ ។

**២.៤.១. ចំណងជើង : កំណត់ហេតុ**

ចំណងជើងសរសេរខាងលើទំព័រ ដើម្បីជៀសវាងភាពស្រពិចស្រពិលចំពោះប្រភេទនៃកិច្ចដែលសរសេរ ។

**២.៤.២. សេចក្តីផ្តើមនីតិវិធី ឬផ្នែកខាងដើម**

អ្នកសរសេរត្រូវសរសេរ :

- កាលបរិច្ឆេទអក្សរទាំងអស់

- ម៉ោងជាអក្សរទាំងអស់ (ប្រការនេះមិនមានចែងក្នុងអត្ថបទណាមួយឡើយ ប៉ុន្តែបានផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់សញ្ញាណនៃម៉ោងស្របច្បាប់- ការរែកឆេរលំនៅដ្ឋាន-អាជ្ញាយុកាល-ឬដើម្បីគោរពសិទ្ធិបុគ្គល -ការឃាត់ខ្លួន) ។

- ឈ្មោះ ព្រះបាទ ហ៊ុន សែន តុលាការ និងលំនៅដ្ឋានរបស់អ្នកសរសេរសម្រាប់បញ្ជាក់សមត្ថកិច្ចតាមសាច់រឿង និង សមត្ថកិច្ចដែនដី ។

- ប្របទល្មើសកិច្ចការនៃសកម្មភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបញ្ជាក់ក្នុងកំណត់ហេតុ តាមគោលការណ៍ត្រូវតែចុះនិទ្ទេសន៍ ។

- ជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរនានា ក្នុងគ្រប់ករណីដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយអត្ថបទច្បាប់ (ការរែកឆេរការពន្ធនាគារសមត្ថកិច្ចដែនដី) ។

- ទីកន្លែងសរសេរកិច្ច

- អង្គហេតុ ឬលិខិតដែលបើកនិវត្តិ ឬដែលជាសំអាងហេតុឱ្យប្រតិបត្តិការដែលត្រូវចំលងដាក់ក្នុងកំណត់ហេតុ ។

- ចាត់តាំងបុគ្គលមានវត្តមាននានា

ត្រូវតែចុះនិទ្ទេសន៍ជំនួយការក្នុងកំណត់ហេតុ (ឧទាហរណ៍ : អ្នកបកប្រែ ឪពុក ឬម្តាយអទិភិជនម្នាក់ ដែលត្រូវសួរចម្លើយ សាក្សីដែលត្រូវសុំសម្រាប់ការរែកឆេរ សហការី និងជំនួយការ ។ល។) ។

**២.៤.៣. អង្គកំណត់ហេតុ**

អង្គកំណត់ហេតុរួមមានការពិនិត្យកំណត់ហេតុ ការស្តាប់ចម្លើយផ្សេងៗ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ការជូនដំណឹង ទំនាក់ទំនងផ្សេងៗផ្សេងៗ ។ល។

សម្រាប់ការសរសេរ កាលណាអ្នកសរសេរសំដែងគំនិត ត្រូវប្រើប្រាស់បុរសទីមួយពហុវចនៈ «យើង» ។

កំណត់ហេតុគឺជាឯកសារសត្យានុម័តមួយ ។ កំណត់ហេតុនេះត្រូវតែ ជាការបញ្ចប់យ៉ាងសុក្រិស្ស ពីចម្លើយ រាយការណ៍ដែលបានកត់ត្រា ឬអំពើផ្សេងៗដែលបានសង្កេតឃើញ ។

**សំនួរ-ចម្លើយ :**

នៅពេលចាំបាច់ ត្រូវចោទសំនួរមួយ ឬច្រើនទៅអ្នកប្តឹង (ជនរងគ្រោះ សាក្សី ចារី) អត្ថបទសំនួរ ជាក់លាក់ ត្រូវតែសរសេរក្នុងកំណត់ហេតុ ។ ចម្លើយត្រូវកត់ត្រាភ្លាមៗ ។

ក្នុងពេលសួរចម្លើយ សំនួរដែលសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអនុញ្ញាតឱ្យបង្ហាញយ៉ាងជាក់ស្តែងនូវភាព មិនស្មោះត្រង់របស់សាមីខ្លួនតាមរយៈការនិយាយផ្ទុយជាបន្តបន្ទាប់ពីអ្វីដែលចុះក្នុងចម្លើយ ។

របៀបមួយទៀតនោះគឺធ្វើការឃាត់ខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់ ។ គេប្រើប្រាស់មធ្យោបាយនេះ កាលណាគេចង់ សំរួល ដល់សាក្សីម្នាក់ដែលមានការលំបាកក្នុងការរៀបចំគំនិតរបស់ខ្លួនតាមលំដាប់លំដោយ ។ ដូចនេះ គេត្រូវចុះ និទ្ទេសនី ការឃាត់ខ្លួន មុនការផ្តល់ចម្លើយរាយការណ៍របស់សាក្សី ។ ជានិច្ចកាល គេប្រើប្រាស់ដំណើរការនេះ ក្នុងដំណាក់កាល ទី ២ នៃការស្តាប់ចម្លើយ ដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញនូវចំណុចនានាដែលអ្នកប្តឹងអាចភ្លេច ។

ក្នុងកំណត់ហេតុមិនត្រូវមានចន្លោះបន្ទាត់ឡើយ ហើយក៏មិនត្រូវមានការលប់ ឬការសរសេររន្ថែមនោះ ដែរ ។ រាល់ការឆ្គួតលប់ ឬការយោងត្រូវសរសេរក្នុងវិមទ័ព័រ ( មាត្រា ៧២ នៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ ) ។ បើសរ សេរសល់មាន ចន្លោះ អាចបំពេញដោយបន្ទាត់ពងត្រី នៅខាងដើម ឬចុងបន្ទាត់ ។

ដើម្បីកែកំហុស កំណត់ហេតុសរសេរដោយដៃ ឬវាយអង្កុលលេខ និងដើម្បីជៀសវាងរាល់ការដំទាស់ ពេល ក្រោយ ត្រូវតែបែងចែកវិធីសាស្ត្រជាច្រើនដែលអាចប្រែប្រួលទៅតាមលក្ខណៈនៃកំហុសដែលត្រូវកែតម្រូវ :

**- ការលប់ធម្មតាគ្មានថែមពាក្យ**

ក្នុងករណីនេះ ត្រូវលប់ពាក្យដោយគូសបន្ទាត់ឆ្លុះ ។ គេបង់លេខលើពាក្យឆ្លុះ នីមួយៗតាម លំដាប់លេខ រៀង ។ នៅចុងបញ្ចប់កំណត់ហេតុ មាននិទ្ទេសនីបញ្ចប់មួយវិញក៏ចំនួនពាក្យឆ្លុះដែលទុកជា មោឃៈ ។

**- ការយោងធម្មតា ( ដោយមានថែមពាក្យ ) :**

កាលណាអ្នកសរសេរភ្លេចពាក្យមួយ ឬច្រើនក្នុងអង្គកំណត់ហេតុនោះ ត្រូវតែបន្ថែមពាក្យទាំងនោះក្នុង អង្គកំណត់ហេតុវិញ ។ ដូចនេះ ត្រូវដាក់សញ្ញា ខាងលើបន្តិច ចន្លោះពាក្យពីរគ្រងកន្លែងដែលត្រូវបញ្ចូលពាក្យ ឬពាក្យភ្លេច ។ សញ្ញានេះយោងទៅវិមទ័ព័រគ្រងបន្ទាត់ដែលមានការភ្លេចពាក្យ ហើយត្រូវបង់លេខលើពាក្យ នីមួយៗដែលចង់បញ្ចូលទាំងនោះ ។ ការកែតម្រូវត្រូវមានហត្ថលេខារបស់អ្នកសរសេរ អ្នកប្តឹង និងនិទ្ទេសនី បញ្ចប់ដែល វិញ ការបន្ថែមពាក្យទាំងនេះ ។

“ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯង អ្នកប្តឹងមិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ ហើយយល់ព្រមចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង នៅម៉ោង ១៥ ព្រមទាំងទទួលស្គាល់ថាមានបន្ថែមពាក្យពីរនៅរឹមទំព័រ » ។

- **ការលប់ដោយមានផែនការនៅរឹមទំព័រ:** ការថែមពាក្យត្រូវហាមឃាត់ ដូចនេះត្រូវថែមពាក្យដោយ ការលប់ និងការយោង ។

គេរាប់ពាក្យលប់ដែលគេបានបង់លេខ បន្ទាប់មក គេធ្វើដូចក្នុងករណីការយោងធម្មតាដែរ ។ ដូចនេះ ការបង់លេខពីរបៀបផ្សេងគ្នាត្រូវបានអនុវត្ត ។ និទ្ទេសន៍ចុងក្រោយវិញក៏ចំនួនពាក្យលប់ ដែលទុកជាមោឃៈ និងពាក្យបន្ថែម ។

“ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯង អ្នកប្តឹងមិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ ហើយចុះហត្ថលេខាជាមួយយើងនៅម៉ោង ១៥ ព្រមទាំងទទួលស្គាល់ថាមានលប់ពីរពាក្យ និងបន្ថែមបីពាក្យនៅរឹមទំព័រ ។ »

**- វិធីសាស្ត្រកែសម្រួលដោយប្រើដែលអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ចេញការលប់ និងការយោង**

ពេលអ្នកសរសេរមើលឃើញនូវកំហុស ឬការភ្លេចភ្លាម ខ្លួនអាចដោះស្រាយបញ្ហានេះបានដោយប្រើឃ្លា “ឬដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់ជាងនេះ” ។

អ្នកសរសេរមើលឃើញនូវកំហុស ឬការភ្លេចនៅខាងចុងកំណត់ហេតុ ។

ឧទាហរណ៍ ដើម្បីជៀសវាងកុំសរសេរចម្លើយឡើងវិញកាន់តែវែង គេអាចបន្ថែមនៅខាងចុងកំណត់ ហេតុពីក្រោមហត្ថលេខាអ្នកប្តឹង ឬអ្នកសរសេរនូវឃ្លាណាមួយខាងក្រោម:

“ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯង និងចុះហត្ថលេខារួច លោក...ចង់បង្ហាញជូនភាពលំអិត និងសេចក្តីកែ សម្រួលដូចតទៅ : ខ្ញុំបានច្រលំនៅពេលដែលខ្ញុំអះអាងប្រាប់លោកថា... ។ ”

ឬ :

“ដូចគ្នានេះដែរ យើងស្តាប់សារជាថ្មីលោក... ដែលប្តឹងរាយការណ៍ដល់យើង...»

**- ការបង់លេខកំណត់ហេតុ**

ចំពោះកំណត់ហេតុ គេសរសេរតែលើក្រដាសម្ខាងតែប៉ុណ្ណោះ ។

កាលណាក្រដាសពុម្ពកំណត់ហេតុមិនគ្រប់គ្រាន់ដោយសារអត្ថបទវែងពេក ចាំបាច់ត្រូវសរសេរបន្តលើ សន្លឹកក្រដាសធម្មតា ប៉ុន្តែត្រូវចុះនិទ្ទេសន៍នៅខាងដើម :

វិញ្ញាកម្មវត្ថុនៃកិច្ច (ការស្តាប់ចម្លើយពី...ការរំលែកឆេរ...)

វិញ្ញាកលេខបញ្ជី និងលេខលំដាប់កំណត់ហេតុ (កំណត់ហេតុលេខ ខខ.យយ)

សេចក្តីចម្លងបង្ហាញលេខ នៃផ្នែកបន្ត : ផ្នែកបន្តលេខ- (ឬសន្លឹកលេខ) ។

ឧទាហរណ៍ : ផ្នែកបន្តកំណត់ហេតុលេខ ១០៤/៥ ទំព័រទី ២ ផ្នែកបន្តការស្តាប់ចម្លើយលោក.....ទំព័រទី២

**២.២.៤. កិច្ចបញ្ចប់នៃកំណត់ហេតុ ហត្ថលេខា និងអាទិសដេប**

**(មាត្រា ៧២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)**

គ្រប់កំណត់ហេតុត្រូវមានហត្ថលេខាអ្នកសរសេរ ខាងក្រោម ខាងស្តាំសន្លឹកនីមួយៗ ក្រោមនិទ្ទេសនីមួយៗ ។

**ជំនួយការ**ដែលមានចុះនិទ្ទេសនីក្នុងកំណត់ហេតុ ក៏ត្រូវតែចុះហត្ថលេខាផងដែរ ។

គ្រប់កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយត្រូវមានហត្ថលេខាអ្នកប្តឹង ខាងក្រោមសន្លឹក ពីក្រោមនិទ្ទេសនីមួយៗ ។ អ្នកប្តឹងត្រូវតែអានកំណត់ហេតុឡើងវិញជាមុនសិន ។ បើគាត់ មិនចេះអក្សរ ត្រូវចុះថាគាត់មិនចេះអក្សរ ហើយមន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌ត្រូវអានកំណត់ហេតុដោយសំលេងខ្លាំងៗ ។ អ្នកប្តឹងក៏អាចផ្តិតមេដៃខាងក្រោមកំណត់ហេតុ (មាត្រា ៧២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ផងដែរ ។

ហត្ថលេខាបុគ្គលត្រូវចោទក៏អាចតម្រូវឱ្យមានផងដែរ ក្នុងសម្មតិកម្មណាមួយក្រៅពីការស្តាប់ចម្លើយ (ការឃាត់ខ្លួន ការរំលែកឆេរ) ។

បើសិនជា ទម្រង់បិទមិនមានការផ្លាស់ប្តូរនោះ និទ្ទេសនីម៉ោងបញ្ចប់ការសរសេរកិច្ច ប្រែប្រួលទៅតាមកំណត់ហេតុនីមួយៗ ។ និទ្ទេសនីនេះពុំមានប្រយោជន៍ឡើយសម្រាប់បញ្ជឹង និងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ។ ប៉ុន្តែកាន់តែ ប្រសើរ បើសិននិទ្ទេសនីមានក្នុងគ្រប់កិច្ចដទៃទៀតដែលចោទជនសង្ស័យ ទោះបីជាសាមីខ្លួនមិនត្រូវបានឃាត់ខ្លួន ក៏ដោយ ។ ជូនកាល ទម្រង់ទាំងនេះត្រូវប្រែប្រួលទៅតាមកំណត់ហេតុដែលសរសេរ ដោយបញ្ជាក់ក្នុងកំណត់ហេតុ នូវវត្តមានអ្នកបកប្រែ សលាកប័ត្រវត្តបិទស្នាក់បោះត្រា ការបដិសេធ ឬការមិនអាចអានបាន និង (ឬ) មិនអាច ចុះហត្ថលេខា...

**២.៤.៥. រឹមទំព័រ**

ផ្នែកសរសេរជាអក្សរពុម្ពក្នុងកំណត់ហេតុមាននិទ្ទេសនីក្នុងរឹមទំព័រដូចតទៅ :



**លេខទីតិវិធី និងលេខកូដកំណត់ហេតុក្នុងទីតិវិធី :**

គ្រងចំណងជើង "លេខ" ត្រូវបង់លេខ ដែលនៅពីក្រោមលេខនេះ ទីតិវិធីដែលចាត់ជាបានការត្រូវបាន ចុះបញ្ជីនៅអង្គភាពរបស់អ្នកស៊ើបអង្កេតចំណុះ (លេខនេះផ្តល់ដោយអ្នកគ្រប់គ្រងលិខិតស្នាមតុលាការ ដែលកត់ត្រា តាមលំដាប់នូវទីតិវិធីដែលអង្គភាពសរសេរ) ។ នៅក្រោយលេខនេះ មានបន្ទាត់តូចមួយ ត្រូវដាក់លេខ កូដកំណត់ហេតុ ។ កំណត់ហេតុទី១ ដែលសរសេរក្នុងទីតិវិធីមានលេខកូដ ១ ទោះបីមានច្រើនសន្លឹក ក៏ដោយ កំណត់ហេតុទី២ មានលេខកូដ ២ ។ល។

**ចំណងជើង "សំនុំរឿង"**

និទ្ទេសន៍ដែលចុះក្រោមចំណងជើងនេះជួយសំរួលដល់ការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម អោយបានលឿន ។ ក្រោមចំណងជើង "សំនុំរឿង" មានចំណងជើងរងចំនួនពីរ :

**១) ឈ្មោះមួយ ឬច្រើនរបស់ចារិកម្នាក់ ឬច្រើននាក់**

- កាលណាមានតំរូវយស៊ីសង្វាក់ច្រើននៃពិរុទ្ធភាពប្រឆាំងនឹងបុគ្គលម្នាក់ អ្នកស៊ើបអង្កេតសរសេរ : សំនុំ ករណីប្រឆាំង/...(ឈ្មោះ ត្រកូល)

- កាលណាគេមិនទាន់ស្គាល់ចារិកនៃបទល្មើស ករណីត្រូវសរសេរ ប្រឆាំង/ X ។

**២) ប្រភេទនៃអង្គហេតុ ឬ ព្រឹត្តិការណ៍**

ឧទាហរណ៍ :- អំពើលួចដោយគាស់ទំលុះទំលាយ

**ចំណងជើង "កម្មវត្ថុ"**

អ្នកសរសេរត្រូវរំលឹកនៅក្រោមចំណងជើងនេះ នូវប្រភេទនៃប្រតិបត្តិការនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលចុះក្នុង កំណត់ហេតុ (បណ្តឹង ការស្តាប់ចម្លើយ ការនែកនេរ ។ល។) ក៏ដូចជាក្នុងអត្តសញ្ញាណសង្ខេបរបស់បុគ្គល ដែលត្រូវ តេស៊ីបអង្កេត ។

**២.៤.៦. និទ្ទេសន៍ និងឧបសម្ព័ន្ធនាម**

និទ្ទេសន៍ និងឧបសម្ព័ន្ធនាមប្រាប់បង្ហាញប្រតិបត្តិការរាយរង ការស្នើសុំបន្ទាប់បន្សំដែលមានទំនាក់ទំនង ដោយផ្ទាល់ជាមួយអត្តន័យកំណត់ហេតុមួយ ដូចជាការភ្ជាប់ឯកសារ លិខិតមួយដែលបុគ្គលត្រូវស្តាប់ចម្លើយ ប្រគល់ជូន ឬដែលគេយល់ថាមានប្រយោជន៍សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេត ។

ក្រោយពីបិទកំណត់ហេតុ អ្នកសរសេរត្រូវចុះក្នុងរឹមទំព័រ នូវចំណងរងជើងមួយ ឬច្រើនដែលមាន ដូចជា "ទិទ្ទេសនី" ឬ "ឧបសម្ព័ន្ធ" ឬលិខិតភ្ជាប់... ។

**ឧបសម្ព័ន្ធ :**

យើងបញ្ចូលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃកំណត់ហេតុនេះនូវប្លង់ទិកនៃឯង...

**លិខិតភ្ជាប់ :**

សំរង់ធនាគាររបស់លោក.....ដែលធនាគារប្រគល់ជូនយើង...

**សំគាល់ :** ក្រៅពីគោលការណ៍សម្រាប់អនុវត្តក្នុងកំណត់ហេតុដូចរៀបរាប់ខាងលើ កំណត់ហេតុនីតិវិធី នគរបាលយុត្តិធម៌ទាំងអស់ត្រូវបានកំណត់វិធានដោយឡែក ។ ឧទាហរណ៍ មានទម្រង់កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ ផ្សេងពីទម្រង់ប្រើសម្រាប់ពិនិត្យកត់ហេតុ ។

**២.៥. ធាតុមួយចំនួនក្នុងរបៀបសរសេរនីតិវិធី**

អ្នកសរសេរកិច្ចត្រូវប្រើប្រាស់បុរសទីមួយពហុវចនៈជាដាច់ខាត (យើង) ដើម្បីចង្អុលបង្ហាញពីខ្លួនឯង ។ ប្រការនេះអាចឱ្យបង្ហាញលក្ខណៈឱ្យារិកនៃកំណត់ហេតុ (ដូចជាករណី សាលក្រម លិខិតធ្វើឡើងដោយ សារភារី ។ល។) ។

គោលបំណងនៃនីតិវិធីតុលាការមួយគឺបង្ហាញបទល្មើសមួយ ឬច្រើន ហើយដាក់ការទទួលខុសត្រូវលើ ចារី ម្នាក់ ឬច្រើននាក់ អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវតែខិតខំបង្ហាញឱ្យប្រក្សក្ស ក្នុងកំណត់ហេតុថាគេបាន **ប្រមូលធាតុ បង្កបទ ល្មើសនានា** (ធាតុនីត្យានុកូល ធាតុសត្យានុម័ត ធាតុអត្តនោម័ត) ។

ដើម្បីធ្វើឱ្យនីតិវិធីងាយយល់ អ្នកសរសេរត្រូវតែមានចំណេះដឹងគ្រប់គ្រាន់ខាងភាសាខ្មែរ វាក្យស័ព្ទ វាក្យសម្ព័ន្ធ អក្ខរាវិរុទ្ធ និងការដាក់សញ្ញា ។ អ្នកសរសេរត្រូវស្វែងរក**របៀបសរសេរមួយ ដែលសមស្រប** ។

អត្ថបទដែលអ្នកសរសេរនីតិវិធីស្នើឱ្យបុគ្គលនានាអាន (ជនដែលផ្តល់ចម្លើយ ចៅក្រម ។ល។) ត្រូវតែជា អត្ថបទសង្ខេបច្បាស់លាស់ និងលម្អិតដែលក្នុងនោះមានវេយ្យាករណ៍ និងវាក្យស័ព្ទសាមញ្ញងាយយល់ ។ អ្នកអាន អាចយល់បានភ្លាមនូវអ្វីដែលអត្ថបទចង់និយាយ ។

ប្រយោគត្រូវមាន**ន័យសង្ខេប**រាល់អ្វីដែលចាំបាច់ដើម្បីយល់បានដោយមិនភ្លេច ។

បើសិនជា ការស្តាប់ចម្លើយ ឬការត្រួតពិនិត្យបទល្មើស អ្នកសរសេរត្រូវសម្តែង**ភាពស្ងប់ស្ងាត់**

ហើយមិនត្រូវសម្តែងចេញនូវភាពរន្ធត់ មនោសញ្ចេតនាផ្ទាល់ខ្លួន ឬ ការរំជួលចិត្តនោះឡើយ។ អ្នកស៊ើបអង្កេតមិនត្រូវធ្វើតាមគេឡើយ ផ្ទុយទៅវិញ ខ្លួនត្រូវបង្ហាញ នូវភាពអព្យាក្រឹត ។

ការប្រើប្រាស់ភាសាត្រូវតែសុក្រឹត ត្រូវតែប្រើប្រាស់ឱ្យប្រយ័ត្នប្រយែង នូវវាក្យស័ព្ទហួសប្រមាណ (ពាក្យ ឆ្លើយ ពាក្យតាមតំបន់ ឬអាសក្រាម សំនួរពាក្យស្និទ្ធស្នាល ពាក្យដែលមិនមែនជាពាក្យខ្មែរ ។ល។) ឬសំនួរ ពាក្យមិនត្រឹមត្រូវ ឬមិនច្បាស់លាស់ ។

ក្នុងការស្តាប់ចម្លើយ នគរបាលត្រូវតែប្រើប្រាស់នូវភាសាដែលបុគ្គលត្រូវផ្តល់ចម្លើយអាចយល់បាន ។ បេសកកម្មរបស់នគរបាលគឺចំណងជើងដែលបាននិយាយចំពោះមុខខ្លួន ។ អ្នកមិនចេះអក្សរម្នាក់ និងសាស្ត្រាចារ្យសាកលវិទ្យាល័យម្នាក់មិនផ្តល់ចម្លើយដោយប្រើពាក្យពេជ្រដូចគ្នានោះទេ ។

គេក៏និយមសរសេរកថាខ័ណ្ឌខ្លីៗដើម្បីប្រមូលរាល់ប្រភេទទិន្នន័យដូចគ្នា ហើយរៀបរយវាមេសប្រមូលក្នុងកំណត់ហេតុ ។

ពេលជួបនឹងអក្សរកាត់មួយជាលើកទីមួយ អ្នកសរសេរត្រូវអានពាក្យពេញនៃអក្សរនោះ និងអត្ថន័យឱ្យច្បាស់ដើម្បីស្រួលយល់ខ្លួនឯង ។ លើកក្រោយ ទើបខ្លួនអាចប្រើត្រឹមអក្សរកាត់បាន ។

ចំពោះកំណត់ហេតុពិនិត្យកត់ហេតុ របៀបសរសេរត្រូវតែព្រិតព្រៀង និងមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសដែលស្តែងតាមរយៈ ការពិពណ៌នាមួយសង្ខេប ងាយយល់ ជាក់លាក់ សត្យានុម័ត សមហេតុផល និងមានសណ្តាប់ធ្នាប់អំពីអ្វី ដែលអ្នកសរសេរបានសង្កេតឃើញ ។

ទីបញ្ចប់កំណត់ហេតុដែលជា**ឯកសារអតិប្បកិរមួយ** ដូចនេះត្រូវប្រើបច្ចេកស័ព្ទត្រឹមត្រូវតាមក្រមនីតិវិធីប្រហូមណ្ឌ ។

**៣.របាយការណ៍**

របាយការណ៍អាចត្រូវសរសេរដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ( ជាអាទិ៍របាយការណ៍សំយោគ) ប៉ុន្តែ របាយការណ៍ទាំងនេះគឺជា**របាយការណ៍ដែលតំណាងរបស់ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌** និងភ្នាក់ងារដោយឡែកជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

-មាត្រា ៧៨ នៃក្រមនីតិវិធីប្រហូមណ្ឌចែងថារបាយការណ៍សរសេរដោយភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌មានតំលៃត្រឹមព័ត៌មានធម្មតាប៉ុណ្ណោះ ( ទោះបីជាក្នុងក្របខ័ណ្ឌអតិប្បកិរណ៍ក៏ដោយ) ។

-មាត្រា ៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចែងថារបាយការណ៍របស់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារសាធារណៈផ្សេងទៀត ដែលច្បាប់ដោយឡែកបានប្រគល់អំណាចឱ្យត្រួតពិនិត្យបទល្មើសមួយចំនួន ក៏មានតំលៃជាព័ត៌មានធម្មតាផងដែរ ។

**៣.១.របាយការណ៍សំយោគ**

របាយការណ៍ដោយឡែកប្រភេទនេះត្រូវធ្វើឡើងក្រោយពីបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត ហើយត្រូវដាក់ពីមុខ កំណត់ហេតុផ្សេងទៀតនៃនីតិវិធី ។ នៅពេលបញ្ចប់នីតិវិធី លក្ខណៈពណ៌នាសុចរិតរបស់កំណត់ហេតុ និងការ រៀបរយលម្អិតដាច់កាលតម្រូវអោយអ្នកស៊ើបអង្កេតធ្វើរបាយការណ៍មួយ សម្រាប់សំយោគសំនុំរឿង ។ នៅពេល បញ្ជូនទៅចៅក្រមមានសមត្ថកិច្ច របាយការណ៍អាចរំលឹក ឡើងវិញនូវសំនុំរឿង បុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវ ចោទ និងបង្ហាញឱ្យឃើញជាក់ស្តែងនូវ ការស្រាវជ្រាវដែលមិនត្រូវបានធ្វើ ឬធ្វើ មិនទាន់ចប់ ។

ការសំយោគការស៊ើបអង្កេត ធ្វើឱ្យលេចចេញនូវដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃរឿងហេតុ និងការគិតរបស់អ្នក ស៊ើបអង្កេត ព្រមទាំងបង្កើតឡើងវិញនូវបរិយាកាសរឿងក្តី ទាំងនេះគឺជាគោល បំណងនៃរបាយការណ៍ សំយោគ ។

ពុំមានរបាយការណ៍គំរូនោះទេ ពីព្រោះថាសំនុំរឿងសុទ្ធតែខុសគ្នាទាំងអស់ ។

ប៉ុន្តែ គេទទួលស្គាល់ថាជាទូទៅរបាយការណ៍សំយោគមាន៥ផ្នែក : ផ្នែកខាងដើម អង្គហេតុ ការស៊ើប អង្កេត ការសន្និដ្ឋាន និទ្ទេសន៍ និងឧបសម្ព័ន្ធ ។

**៣.១.១. ផ្នែកខាងដើម**

របាយការណ៍សំយោគត្រូវសរសេរលើក្រដាសមួយដែល ផ្នែកឆ្វេងខាងលើមានអត្តសញ្ញាណអង្គភាព ។

របាយការណ៍ត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទសរសេរ តែមិនមែនជាកាលបរិច្ឆេទនៃរឿងហេតុនោះទេ ។

អ្នកសរសេររៀបរាប់ឋានៈ ឈ្មោះ និងត្រកូលរបស់ខ្លួន ។

របាយការណ៍ត្រូវធ្វើទៅចៅក្រម (ជូនកាលប្រធានអង្គភាព) ក្រោយពីបានជម្រាបជូននូវឋានៈ ។

ផ្នែកខាងដើមរបាយការណ៍សំយោគមានចំណងជើងចំនួន ៤ ។

**-១- កម្មវត្ថុ -**

ក្នុងចំណងជើងនេះ ត្រូវបានចុះនិទ្ទេសន៍ : ការកំណត់ចរិតលក្ខណៈព្រហ្មទណ្ឌនៃ អង្គហេតុ កាលបរិច្ឆេទ មួយ (ឬច្រើន ) នៃអង្គហេតុ កន្លែងមួយ (ឬច្រើន ) ដែលបទល្មើសមួយ (ឬច្រើន ) ត្រូវបានប្រព្រឹត្ត

និងអត្តសញ្ញាណមួយ (ឬច្រើន) របស់ជនរងគ្រោះ ។

**-២- "សំនុំរឿង"**

ត្រូវចុះករណីប្រឆាំងបុគ្គល X... (អញ្ជូនជន) បើសិនជា ចារីម្នាក់ (ឬច្រើននាក់) មិនត្រូវបាន  
ស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ឬផ្ទុយទៅវិញ បើចារីត្រូវបានស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ត្រូវចុះករណី ប្រឆាំងបុគ្គលម្នាក់  
(ឬច្រើននាក់) ឈ្មោះ ។

**-៣- "យោង"**

បើសិនជា អង្គការពន្យារពេលផ្តើមគំនិតទទួលសំនុំរឿង ត្រូវចុះក្នុងចំណងជើងនេះនូវនិទ្ទេសន៍  
"គំនិតផ្តើម ផ្ទាល់ខ្លួន" និងតាមសេចក្តីណែនាំរបស់អយ្យការ ។

បើសិនជា ការស៊ើបអង្កេតត្រូវបានធ្វើឡើងតាមសេចក្តីណែនាំរបស់អាជ្ញាធរតុលាការ ត្រូវចុះ :

"សេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរលេខ...ចុះថ្ងៃទី...របស់លោកព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង..." ឬ

"សេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរតាមទូរស័ព្ទចុះថ្ងៃទី...របស់លោកព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង..." ឬ

"ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសលេខ...ចុះថ្ងៃទី...របស់លោក (ឈ្មោះ ត្រកូល) ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅសាលា  
ដំបូង..."

**-៤- "ធិនិតភ្ជាប់"**

នៅក្នុងលិខិតភ្ជាប់នេះមានរាយឈ្មោះឯកសារដែលភ្ជាប់ទៅនឹងរបាយការណ៍ (លិខិតដែល បញ្ជូនដោយ  
ចៅក្រមដែលសុំឱ្យស៊ើបអង្កេត សុំដំណើរការនីតិវិធី និងឧបសម្ព័ន្ធ...) និងអត្តសញ្ញាណវត្ថុបិទស្នាក់  
បោះត្រាដែលរក្សាទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូង ។

ឧទាហរណ៍ : សេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួររបស់លោក (ឬដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសរបស់លោក) និងសំនុំ  
រឿងដែលបញ្ជូនទៅត្រូវបានបញ្ជូនត្រលប់មកវិញ ។

. នីតិវិធីមួយរួមមាន យ ...កំណត់ហេតុមានលេខរៀងលើ /១/ ដល់ លេខ និងច្បាប់ចម្លងត្រឹមត្រូវ ។

. សៀវភៅរូបថត និងប្លង់ទឹកខ្លែង ។

. X .....វត្ថុបិទស្នាក់បោះត្រារក្សានៅសាលាដំបូង....

នៅពីក្រោមបន្តិច អ្នកសរសេរត្រូវសរសេរសេចក្តីផ្តើមដែលបង្ហាញពីការស៊ើបអង្កេត និងអ្នកសហការ

ជាមួយខ្លួនដោយសង្ខេប ។ ជាទូទៅ សេចក្តីផ្តើមនេះផ្តើមឡើងដោយឃ្លាបែបនេះ....: ខ្ញុំបាទមានកិត្តិយសសូម  
ជម្រាបជូនលោកពីលទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេតដែលប្រព្រឹត្តិទៅក្នុង...( ក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេត) ជមនួយដោយ  
ព្រឹត្តិបាល X និង Y ដើម្បីអនុវត្តសេចក្តីណែនាំក្នុង...ចែងដោយយោង ឬទៅ "តាមសេចក្តីណែនាំផ្ទាល់មាត់  
របស់លោកចុះថ្ងៃ... ។ "

**៣.១.២. អង្គហេតុ**

គឺជាផ្នែកដំបូងនៃរបាយការណ៍ ។ ផ្នែកនេះខ្លី ហើយបង្ហាញជាសង្ខេបទូរំអំពីដែលបណ្តាលឱ្យមានការប្តឹង  
មកអង្គភាព ព្រមទាំងចោទបញ្ជាដែលត្រូវដោះស្រាយផង ។

**៣.១.៣. ការស៊ើបអង្កេត**

ផ្នែកនេះមិនមែនជាផ្នែកសំខាន់ឡើយ ហើយជាការសំយោគប្រតិបត្តិការនានាដែលបានធ្វើឡើង ។

ផ្នែកនេះចែកចេញជាអនុផ្នែកចំនួនពីរគឺ :

**ការប្រមូលទិន្នន័យ និងការសរសេរសម្មតិកម្ម**

ក្នុងអនុផ្នែកទីមួយនេះ កថាខ័ណ្ឌទីមួយស្តីពីការពិនិត្យកត់ហេតុ និងការពិភាក្សាលើការពិនិត្យកត់ហេតុ  
នោះ ។

កថាខ័ណ្ឌទីពីរសម្រាប់ពិនិត្យការស្រាវជ្រាវដំបូងៗ ( ការស្តាប់ចម្លើយជនរងគ្រោះ ការសង្ស័យជនរង  
គ្រោះ ការស៊ើបអង្កេតទីជិតខាង ការរកឃើញ និងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីពាក់ព័ន្ធ ចម្លើយប្រកាសដែល  
មានប្រយោជន៍ធ្វើឡើងដោយអ្នកស្និទ្ធស្នាល មិត្តភក្តិ ឬអ្នកមានទំនាក់ទំនងនឹង ជនរងគ្រោះ ... ) ។

កថាខ័ណ្ឌទី ៣ សម្រាប់ :

- សិក្សា និងវិភាគទិន្នន័យដែលប្រមូលបានតាមរយៈការពិនិត្យកត់ហេតុ និងការស្រាវជ្រាវដំបូងៗ ។
- សរសេរសម្មតិកម្មការងារមួយ ឬច្រើន ។

**ការស្រាវជ្រាវដែលមានគោលដៅច្បាស់លាស់ និងការគ្រប់គ្រងរស្មីតាង**

តាមរយៈសម្មតិកម្មនានា តម្រុយមួយ ឬច្រើនត្រូវបានរកឃើញ។ ជាក់ស្តែង កាលណាតម្រុយមួយ  
ដែលបាននាំទៅដល់លទ្ធផលវិជ្ជមានត្រូវបានបក្ខីនោះ គេនិយាយពីតម្រុយផ្សេងទៀតគ្រាន់តែដើម្បី រំលឹក  
ប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងការសិក្សាតម្រូវចំបង ឬតម្រូវតែមួយ ត្រូវពិនិត្យ :

-ការស្រាវជ្រាវបណ្ណាសារ (ចេញពីភិនភាគ ឈ្មោះ យានជំនិះមួយគ្រឿង ។ល។) និងការស្តាប់ ចម្លើយសាក្សី ឬអ្នកប្តឹងបរិហារដែលអាចឱ្យគេធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មជនសង្ស័យម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ។

-ការឃ្នាំមើល និងការតាមដានជាយថាហេតុលើបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដែលស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ការ ចាប់ខ្លួន និងការរែករេរដែលធ្វើឡើង វត្តមានដែលរកឃើញ ។ល។

-ការសួរចម្លើយ (ការសារភាព : ការចូលរួមពីបុគ្គលផ្សេងៗ តួនាទីជាក់លាក់ និងការទទួលខុសត្រូវ របស់ពួកគេ ។ល។) និងការផ្ទៀងផ្ទាត់ដែលបុគ្គលទាំងនេះផ្តល់ឱ្យ ។

**ជាយថាហេតុ ក្នុងអនុផ្នែកទី ៣ អ្នកសរសេរអាចយកជាការនូវ :**

-ការពិចារណាយ៉ាងសក្យានុម័តលើបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់បុគ្គលសង្ស័យនានា តួនាទីរៀងៗខ្លួន ការទទួល ខុសត្រូវរបស់បុគ្គលទាំងនេះ និងជនរងគ្រោះ ។

-ការលំបាកដែលជួបប្រទះក្នុងពេលស៊ើបអង្កេត ។

-គ្រោះថ្នាក់ដែលបានកើតឡើង ។ល។

**៣.១.៤. ការសន្និដ្ឋាន**

ផ្នែកនេះអនុញ្ញាតឱ្យប្រមូលភ័ស្តុតាងដាក់បន្ត និងដោះបន្ត ។

អ្នកសរសេរត្រូវបន្តដាក់ពិក្រាមចាតុបង្គបទលើសន្តានាដែលពិនិត្យឃើញ និងស្ថានទម្ងន់ទោសជាយថា ហេតុ ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋានចម្បងបង្ហាញទឹកភ្នែងបុគ្គលសង្ស័យនានាដែលត្រូវបានស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ចាប់ខ្លួន រត់គេច ខ្លួន ជាប់ឃុំ (នឹងត្រូវបង្ហាញខ្លួននៅ... ។ល។) ។

មិចព្រប់ គាត់ចុះនិទ្ទេសម៍ បើសិនជានៅមានការស្រាវជ្រាវ ឬការស៊ើបអង្កេតផ្សេងមិនទាន់បានធ្វើ ។

**៣.១.៥. និទ្ទេសន៍ឧបសម្ព័ន្ធ**

មានតែអ្នកសរសេរម្នាក់ប៉ុណ្ណោះដែលមានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាលើរបាយការណ៍ ។

ហត្ថលេខានេះត្រូវចុះពីលើចំណងជើងចុងក្រោយស្តីអំពី :

-អត្រានុកូលដ្ឋានរបស់បុគ្គលសង្ស័យនានា និងទីកន្លែងបុគ្គលទាំងនេះ( មានសេរីភាព ជាប់រ៉ូ រត់គេចខ្លួន)

-អត្រានុកូលដ្ឋានរបស់ជំនរងគ្រោះម្នាក់ ឬច្រើននាក់

ក្នុងរបាយការណ៍ ត្រូវប្រើរបៀបសរសេរងាយយល់ ខ្លី និងទូទៅ កាលដែលប្រើប្រាស់ញឹកញាប់បំផុត គឺអតីតកាល ។

**៣.២. របាយការណ៍អន្តរាគមន៍ ឬស៊ើបសួរ**

**៣.១.២. : របាយការណ៍អន្តរាគមន៍**

របាយការណ៍អន្តរាគមន៍ជាមធ្យោបាយសំដែងចេញជាលាយលក្ខណ៍ ប្រើក្នុងផ្នែកនគរបាលយុត្តិធម៌ តែមួយគត់ ដែលច្បាប់មិនបានប្រគល់សេចក្តីកិច្ចការយុត្តិធម៌ឱ្យសរសេរកំណត់ហេតុ ។ គេប្រើរបាយការណ៍នេះជាកិច្ច សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេត ជាពិសេស កាលណារបាយការណ៍ត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលចាប់ផ្តើមនីតិវិធីមួយ ដូចជាក្នុង ករណីធ្វើប្រតិបត្តិការមួយ ដើម្បីចាប់ខ្លួនចារិកសម្បត្តិ ហើយយកមកប្រគល់ជូនដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

**៣.២.២. របាយការណ៍ព័ត៌មាន**

**៣.២.២.១. កម្មវត្ថុ**

កិច្ចមួយចំនួនមិនគោរពវិធាននីតិវិធី និងទម្រង់ការសម្រាប់កំណត់ហេតុឡើយ ជាអាទិ៍កាលណាគេត្រូវ របាយការណ៍ពីប្រតិបត្តិការនានាដែលបានប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងរយៈពេលឃ្លាតពីគ្នាខ្លាំង ដែលធ្វើឱ្យពិបាកគោរពគោល ការណ៍ នៃភាពដំណាលគ្នានៃការបំពេញកិច្ច និងការសរសេរកិច្ចនោះ ។

គេអាចរាប់បានដូចតទៅ :

- របាយការណ៍ឃ្នាំមើល និងតាមដាន
- របាយការណ៍ក្រោយការស៊ើបអង្កេតទីជិតខាង
- របាយការណ៍ព័ត៌មាន

របាយការណ៍ទាំងនេះត្រូវបានបញ្ជូនតាមរយៈវ៉ានានុក្រុម ទៅអោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលទទួល បន្ទុកការស៊ើបអង្កេត ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាអ្នកបញ្ជូនរបាយការណ៍ទៅក្នុងនីតិវិធី ជាទូទៅក្រោមទម្រង់ ជា ឧបសម្ព័ន្ធរូបរាងទៅនឹងកំណត់ហេតុទទួល ។



**៣.២.២.២. តំលៃបន្ទាត់**

ដូចគ្នានឹងកំណត់ហេតុយ៉ាងដូចគ្នាដែរ របាយការណ៍នេះមានត្រឹមតំលៃពតិមានសាមញ្ញប៉ុណ្ណោះ ចំពោះ  
បទល្មើសឧក្រិដ្ឋ មជ្ឈិម ឬសហុ ។

**៣.២.២.៣. ទម្រង់ការ**

របាយការណ៍នេះគោរពតាមវិធានទម្រង់ការស្តីពីការសរសេររបាយការណ៍ផ្សេងទៀត ជាពិសេសទាក់ទង  
ទៅនឹងផ្នែកខាងដើមរបាយការណ៍ និងរបៀបសរសេរ ។

**កំណត់ហេតុប្រកាសរដ្ឋ : ភាពខុសគ្នារវាង របាយការណ៍ និងកំណត់ហេតុ**

របាយការណ៍	កំណត់ហេតុ
<ul style="list-style-type: none"> <li>- របាយការណ៍ជម្រាបអង្គហេតុមួយដល់អាជ្ញាធរមួយ (ឯកសារក្រុមថ្នាក់លើ មន្ត្រីទទួលបានយុត្តិធម៌ ឬចៅក្រម)</li> <li>- របាយការណ៍ត្រូវបានសរសេរក្នុងអតីតកាល</li> <li>- របាយការណ៍មានចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខា</li> <li>- នៅខាងដើមរបាយការណ៍អាចមានឈ្មោះបុគ្គលជាច្រើន ។ បុគ្គលទាំងនេះត្រូវតែចុះហត្ថលេខា។</li> <li>- របាយការណ៍អាចត្រូវប្រើប្រាស់ដោយអ្នកមានឋានៈខ្ពស់ក្នុង និងសមត្ថកិច្ចណាក៏បាន។</li> <li>- របាយការណ៍ត្រូវមានជាទិន្នន័យការរក្សាទុកហេតុ និងការសន្និដ្ឋានដែលអាចជាសម្មតិកម្ម។</li> <li>- ទោះជាត្រូវសរសេរក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតយុត្តិធម៌ ក៏របាយការណ៍មិនស្ថិតក្រោមទម្រង់ការតឹងរ៉ឹងដូច កំណត់ហេតុឡើយ។</li> <li>- ក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតយុត្តិធម៌ របាយការណ៍ត្រូវប្រើប្រាស់ ដើម្បីរៀបរាប់ពីប្រតិបត្តិការជាមួយ (ការស៊ើបអង្កេតវិជិតខាង ការស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ ការឃ្នាំមើល និងតាម ដាន...)។</li> <li>- ក្នុងករណីនេះ របាយការណ៍នឹងត្រូវភ្ជាប់ទៅនឹងវិធីវិធីដោយមានចុះទិសដៅលើកំណត់ហេតុ។</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- កំណត់ហេតុជាការរៀបរាប់កិច្ចមួយ ឬច្រើនក្នុងក្របខ័ណ្ឌសេរីកម្មទទួលបានយុត្តិធម៌។ កំណត់ហេតុមិនមែនសម្រាប់ប្រកាស ឬពន្យល់ទេ តែសម្រាប់ពិពណ៌នា។</li> <li>- កំណត់ត្រូវបានសរសេរក្នុងបច្ចុប្បន្នកាល ចុះកាលបរិច្ឆេទហត្ថលេខា និងម៉ោងជាក់លាក់នៃ ការចាប់ផ្តើមសរសេរ និងបញ្ចប់ទៅតាមករណី (ការទូទាត់ រយៈពេលឃាត់ខ្លួន)។</li> <li>- គឺជាកិច្ចដែលសរសេរបានតែជនម្នាក់ ដែលមានចុះឈ្មោះនៅខាងដើម។ ក្នុងកំណត់ហេតុ មានរាយនាម និងហត្ថលេខាជំនួយការ។</li> <li>- អ្នកសរសេរត្រូវតែជាអ្នកមានសមត្ថកិច្ច (ចៅក្រម មន្ត្រី ទទួលបានយុត្តិធម៌)។</li> <li>- កំណត់ហេតុត្រូវតែសក្យានុម័ត និងគ្មានភាពមន្ទិល (វិធានដោយឡែកក្នុងករណីមានកំហុសពេលសរសេរ) កំណត់ហេតុត្រូវតែពិពណ៌នាដោយគ្មានការបកស្រាយ។</li> <li>- កំណត់ហេតុត្រូវរក្សាក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ នៃការស៊ើបអង្កេត ដែលកំណត់ហេតុត្រូវប្រើប្រាស់ និងស្ថិតក្រោមទម្រង់ការ ដឹកនាំរបស់វា។</li> <li>- កំណត់ហេតុត្រូវមានខាងមិនបានដើម្បីរៀបរាប់ពីប្រតិបត្តិការស៊ើបអង្កេតមួយចំនួន (ការពិនិត្យកំណត់ហេតុ ការស្តាប់ចម្លើយ ការប្រទល់មុខ ការផែកឆេរ ការរឹបអូសការ ជូនដំណឹងនៃការឃាត់ខ្លួន រល ។)។</li> <li>- គេអាចភ្ជាប់របាយការណ៍មួយឬច្រើនទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេតក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ។</li> </ul>

**មាតិកាទី ៣**

**ការសិក្សាពីកិច្ចសំខាន់ៗនៃនីតិវិធី**

**ផ្នែកទី ១**

**ការទទួលបន្ទុក ការធ្វើដំណើរទៅកាន់កន្លែងកើតហេតុ និងការពិនិត្យកន្លែងហេតុ**

**១. ការទទួលបានបណ្តឹង**

**១.១. និយមន័យ - ការបើកការស៊ើបអង្កេតនគរបាលយុត្តិធម៌**

ការទទួលបានបណ្តឹង គឺជាដំណាក់កាលដំបូងនៃសកម្មភាពនគរបាល ដែលកំណត់លក្ខខណ្ឌការស៊ើប អង្កេត ការទទួលបានបណ្តឹងធ្វើឡើងក្រោយពីអំពើសន្មត បរិហារ ឬប្រាកដមួយត្រូវបានដឹងដល់អ្នកស៊ើបអង្កេត ឬក្រោយ ពីអត្ថិភាពនៃវត្តមានមួយដែលជាសំអាងហេតុសម្រាប់អន្តរាគមន៍ ។ ដូចនេះ ការទទួលបានបណ្តឹងអាចធ្វើឡើងដោយ :

- គំនិតផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ខ្លួន
- ឬតាមការស្នើសុំរបស់អាជ្ញាធរតុលាការណាមួយ ។

ការទទួលបានបណ្តឹងនេះស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌ : គតិច្បាប់ ក៏ដូចជាមន្ត្រីច្បាប់ : មួយផ្នែកស្ថិតក្រោមលក្ខ ខណ្ឌអត្ថិភាពនៃបទល្មើស ហើយមួយផ្នែកទៀតក្រោមលក្ខខណ្ឌសមត្ថកិច្ចអន្តរាគមន៍ ដែលកំណត់អំណាចនគរ បាល ( បទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម ឬបទលហុ នីតិវិធីបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬការស៊ើបអង្កេតបឋម ) ។

**១.២. ការដឹងបទល្មើស**

បទល្មើសអាចដឹងដល់នគរបាលក្រោមទម្រង់ខុសៗគ្នា ជូនកាលដោយការផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់របស់នគរបាល និងជាញឹកញាប់បំផុត ដោយការបរិហារពីជនរងគ្រោះខ្លួនឯង ហើយចរាងកម្រដោយតតិយជនម្នាក់ដែលមិន ពាក់ព័ន្ធ និងទីបញ្ចប់តាមរយៈសេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួររបស់តុលាការ ។

**១.២.១. ការផ្តួចផ្តើមរបស់នគរបាល**

ក្នុងពេលដែលបំពេញបេសកកម្មជានគរបាលរដ្ឋបាល បុគ្គលិកនគរបាលទទួលភារៈកិច្ចជា ពិសេស បង្ការ និងការពារ ។ ប៉ុន្តែ នគរបាលអាចឈានដល់ចាប់ខ្លួនបណ្តាជនសង្ស័យ ចាប់ខ្លួនចារឹកកំពុងប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ( ចោរលួកហោរា ចោរលួចក្នុងរថយន្ត អ្នកឈ្នានពាន...) ឬត្រួតពិនិត្យអត្តសញ្ញាណដែលដោយថាហេតុ អាចនាំទៅដល់ការកំណត់អត្ថិភាពនៃបទល្មើស ។

ដូចគ្នាផងដែរ ក្នុងពេលបំពេញបេសកកម្មរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ អង្គភាពជំនាញមួយចំនួនក៏មានតួនាទី ផ្តល់ដំណឹងដល់នគរបាលយុត្តិធម៌ឱ្យដឹងបទល្មើសផងដែរ ។ អង្គភាពទាំងនេះ ប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសតាមជំនាញ របស់ខ្លួន ស៊ើបអង្កេតបទល្មើស ដែលមានដូចជា " ការឃ្នាំ មើល និងតាមដាន " ដើម្បីចាប់ខ្លួនជនទុច្ចរិតអាជីព ឬចារី ដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដដែលៗមួយចំនួន ។

ប្រព័ន្ធប្រកាសអាសន្នគួរតែដាក់អោយដំណើរការនៅចំនុច ដែលហៅថា ចំនុច " រស្មីប " ដូចជា ធនាគារ ឬការហៅទូរស័ព្ទ ( មកនគរបាល ) ដោយក្រុមហ៊ុនសន្តិសុខនាំឱ្យមានអន្តរាគមន៍ ពីអង្គភាពនគរបាលតាម របៀបដូចគ្នា ។

គេមិនចាំបាច់រៀបរាប់ឱ្យអស់សេចក្តីអំពីរឿងនេះទេ ប៉ុន្តែគេត្រូវតែអាចកត់សម្គាល់ថាអន្តរាគមន៍នគរបាលបានឆ្លើយតបទៅនឹងរាល់ភាពវឹកវរដល់សណ្តាប់សាធារណៈ ក៏ដូចជាបទល្មើស និងការទទួលបណ្តឹង ។

**១.២.២. ការជូនចម្លើយរបស់ជនរងគ្រោះ**

កាលណាបុគ្គលម្នាក់រងគ្រោះដោយបទល្មើសមួយ ប្រតិកម្មយ៉ាងរហ័សរបស់ជនរងគ្រោះ គឺជូនដំណឹង ទៅអង្គភាពនគរបាល ជាទូទៅក្រោមទម្រង់ជាសេចក្តីប្រកាស ។ សាមីខ្លួនជូនដំណឹងនគរបាល ហើយដាក់ពាក្យ បណ្តឹង ប្រឆាំងចារិកម្នាក់ ឬច្រើននាក់នៃបទល្មើស ។ **បណ្តឹងរបស់ជនរងគ្រោះគឺជារបៀបទទួលបណ្តឹងដែលត្រូវ ប្រទះញឹកញាប់បំផុតក្នុងអង្គភាពនគរបាល ។**

កាលណាការជូនដំណឹងនេះធ្វើឡើងតាមរបៀបជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្តីបស្សតាមទូរស័ព្ទ ការជូនដំណឹងនេះ បង្កើតអានុភាពដូចគ្នា ។

**១.២.៣. ការជូនចម្លើយតិចតួច**

**១.២.៣.១. បណ្តឹងបរិហារ**

បុគ្គលម្នាក់ដែលមិនបានរងគ្រោះដោយផ្ទាល់ដោយសារបទល្មើស ជូនដំណឹងទៅអង្គភាពនគរបាល ពីព្រឹត្តិករណ៍មួយ ( បទល្មើស ) ដែលខ្លួនបានឃើញ ស្តាប់ឮ ឬដឹងដោយខ្លួនឯង ។

បើសិនជា អ្នកបរិហារទទួលខុសត្រូវលើបណ្តឹងបរិហាររបស់ខ្លួន ត្រូវធ្វើឱ្យការទទួលខុសត្រូវនោះមាន លក្ខណៈផ្លូវការតាមរយៈកំណត់ហេតុ ។

បើសិនជា ខ្លួនមិនចង់បញ្ចេញឈ្មោះ ការបរិហារត្រូវធ្វើដោយផ្ទាល់មាត់ ។ កំណត់ហេតុនៃបណ្តឹងបរិហារ ត្រូវសរសេរដោយចុះនិទ្ទេសន៍ : " ទទួលដំណឹងពីបុគ្គលម្នាក់ដែលសុំមិនបញ្ចេញឈ្មោះ..." ( ប៉ុន្តែ គួរតែប្រើប្រាស់ វិធីនេះប្រកបដោយការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ និងផ្ដោតជាសំខាន់ទៅលើធាតុសត្យាទុម័ត នានាដែលនាំឱ្យគេ សន្មតពីអត្តិភាពជាមុននៃបទល្មើស ) ។ ជានិច្ចកាល ក្នុងករណីនេះ គេនិយមសរសេររបាយការណ៍មួយ និងធ្វើការ ផ្ទៀងផ្ទាត់ ដើម្បីអោយប្រាកដថាមានបទល្មើសកើតឡើងមុននឹងបើកនីតិវិធី ។

ក៏មានផងដែរនូវការបរិហារអនាមិកដែលធ្វើឡើងតាមរយៈសារតាមទូរស័ព្ទ ឬជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។  
គួរអោយកត់សំគាល់ផងដែរថាបុគ្គលមួយចំនួនត្រូវតែបរិហាររឿងហេតុដែលខ្លួន បានដឹង ។ ដូចគ្នាដែរ  
អាជ្ញាធរសារណៈ និងមន្ត្រីរាជការដែលបានដឹងពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមមួយត្រូវតែជូន ដំណឹងទៅមន្ត្រីនគរបាល  
យុត្តិធម៌ ។ នេះគឺជាបណ្តឹងបរិហារតាមអត្ថន័យនៃមាត្រា ៤២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

**១.២.៣.២. ពាក្យចោមអាវាម**

ការបើកការស៊ើបអង្កេតមួយកអាចមានប្រភពមកពីពាក្យចោមអាវាមមិនដាច់ ( រឿងក្តីបំពុល ស្នង់មុខ  
ទាស់ ការធ្វើទុក្ខទោស ឬការធ្វើបាបអនីតិជន...) ។

**១.២.៤. នគរបាលដែលត្រូវសុំជំនួយដោយអាជ្ញាធរយុត្តិធម៌**

**១.២.៤.១. តាមរយៈសេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួររបស់អយ្យការ**

ព្រះរាជអាជ្ញាទទួលដំណឹងដោយផ្ទាល់ពីអត្ថិភាពនៃបទល្មើសពិតប្រាកដ ឬសន្មត អាចប្រគល់ភារៈកិច្ចឱ្យ  
អង្គភាពនគរបាលធ្វើការស៊ើបអង្កេតតាមរយៈសេចក្តីសន្និដ្ឋានអោយស៊ើបសួរ ។

**១.២.៤.២. តាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស**

ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលត្រូវបានចាត់តាំង ដើម្បីស៊ើបសួរសំនុំរឿងមួយ អាចប្រគល់ភារៈកិច្ចឱ្យអង្គភាព  
នគរបាល ឬនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ **តាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស** ឱ្យធ្វើការស្រាវជ្រាវមួយចំនួន  
ជំនួសខ្លួន ។

**១.៣. ប្រតិកម្មនគរបាលយុត្តិធម៌ចងក្រងទៅនឹងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ**

កាលណាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដឹងពីអំពើដែលអាចជាបទល្មើសមួយ ខ្លួនត្រូវបញ្ចេញ សកម្មភាពភ្លាម  
ប៉ុន្តែក្នុងក្របខ័ណ្ឌមួយជាក់លាក់ដែលកំណត់ដោយវិធានច្បាប់ ។

ទម្រង់នៃប្រតិកម្មនេះបណ្តាលមកពីបទល្មើសខ្លួនឯង អាស្រ័យតាមកាលៈទេសៈនៃការប្រព្រឹត្តបទ  
ល្មើស ។

**១.៣.១. ប្រតិកម្មនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងករណីជាក់ស្តែង**

មាត្រា ៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌរៀបរាប់ពីវិធានដំបូងដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវអនុវត្ត  
កាលណាខ្លួនប្រឈមនឹងស្ថានភាពជាក់ស្តែងមួយ :

“ក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ភ្លាមជូន ព្រះរាជ អាជ្ញា។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចុះទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យបទល្មើស។”

**១.៣.២. ប្រតិកម្មក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសបឋម**

មាត្រា ១១១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចែងថា:

“កាលណាបានដឹងពីអំពើដែលអាចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ឬបទលហុ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាច ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបឋមដោយឯកឯង ឬតាមការស្នើសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។”

ដូចដែលមាត្រានេះបានបញ្ជាក់ ចាប់តាំងពីខ្លួនបានដឹងពីអត្ថិភាពបទល្មើសមួយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចបើកការស៊ើបអង្កេតតាមរបៀបការស៊ើបអង្កេតបឋម។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏អាចធ្វើការស៊ើបអង្កេត តាមសេចក្តីណែនាំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាផងដែរ។

**១.៣.៣. ប្រតិកម្មតាមបញ្ជាពីរបស់ដឹកនាំឱ្យស៊ើបសួរជំនួស**

កាលណាដឹកនាំឱ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវបានប្រគល់ឱ្យអង្គភាពនគរបាលមួយអនុវត្ត យោងតាមមាត្រា ១៧៣ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដឹកនាំនេះត្រូវកំណត់នូវកិច្ចនានា ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ បានចេញ ដឹកឱ្យអនុវត្ត។ តាមវិធីណាក៏ដោយ នគរបាលមិនអាចធ្វើហួសពីសេចក្តីបង្គាប់ ដែលខ្លួនបានទទួលឡើយ។

**១.៣.៤. ករណីរកឃើញសាកសព**

ក្នុងករណីរកឃើញសាកសពមួយដែលស្លាប់ដោយសារអំពើហិង្សា ប៉ុន្តែមិនដឹងមូលហេតុច្បាស់លាស់ ឬគ្រាន់តែមានការសង្ស័យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានដឹងពីការស្លាប់នេះត្រូវរាយការណ៍ភ្លាមទៅព្រះរាជ អាជ្ញា ហើយធ្វើដំណើរ ទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុជាបន្ទាន់ដើម្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យដំបូង។ មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌អាច ធ្វើសកម្មភាព ក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតបឋម បើសិនជាមិនអាចធ្វើការស៊ើបអង្កេត ក្នុងករណី ជាក់ស្តែងបាន។

ក្នុងករណីនេះ នគរបាលមិនត្រូវមានប្រតិកម្មបន្ទាប់ពីបទល្មើសត្រូវបានបង្ហាញទេ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីស្ថាន ភាពរឿងហេតុបង្កើតជាចម្ងល់ ដែលទាមទារឱ្យស្រាវជ្រាវតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីស្វែងរកចម្លើយដោយមិន ចាំបាច់អនុវត្តនីតិវិធីធ្ងន់ធ្ងរនោះឡើយ។

**១.៣.៥. ការទទួលបណ្តឹងដោយចៃដន្យ**



បណ្តឹងនេះកើតឡើង ក្នុងករណីដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌រកឃើញភស្តុតាង**បទល្មើស មួយចំនួន**ពីបទល្មើសដែលខ្លួនត្រូវបើកការស៊ើបអង្កេត (ស្ថានភាពនេះកើតឡើងញឹកញាប់បំផុតក្នុងពេលប្រតិបត្តិ ការដែកឆេរ លំនៅ?ដ្ឋាន ឬការស្តាប់ចម្លើយ) ។

បើករណីអាចលេចឡើង :

-មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ស្ថិត**ក្នុងអំណាចនៃសមត្ថកិច្ចដែលដឹង**ម្យ៉ាងរបស់ខ្លួន : ខ្លួននឹងអាចមានសិទ្ធិទទួលពាក្យបណ្តឹង ហើយបើកការស៊ើបអង្កេតចែងដូចដោយខ្លួនឯង ។

-មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចខ្លួន តែ**ជំនួយដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់**ដែលអនុវត្តតាមសេចក្តីបង្គាប់របស់ដឹកាចាត់ឱ្យសួរដំទូស សេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬស្ថិតនៅក្នុងការពន្លាតសមត្ថកិច្ចនោះ.....: គឺមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានសមត្ថកិច្ចដែនដីជាអ្នកបើកការស៊ើបអង្កេតដោយចែងដូចៗ ។

-មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលស្ថិតក្រៅដែនសមត្ថកិច្ចម្យ៉ាងរបស់ខ្លួន និងជំនួយដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ម្នាក់ដែលមានសមត្ថកិច្ចដែនដី : គឺមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានសមត្ថកិច្ចដែនដីជាអ្នកបើកការស៊ើបអង្កេត និងទទួលបណ្តឹងដោយចែងដូចៗ ។

**១.៤. ទម្រង់នៃកិច្ចទទួលបណ្តឹង**

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានប្រគល់ជូនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នូវសមត្ថភាពគតិយុត្តិយុយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យខ្លួនធ្វើសកម្មភាព និងទទួលបណ្តឹងផ្នែកកុលសម្បត្តិ (យោងមាត្រា ៨៩ និង ១១១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។ ខ្លួនអាចឱ្យ គេជួយបាន ប៉ុន្តែការទទួលបណ្តឹងស្ថិតក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។

មធ្យោបាយសំដែងចេញដែលខ្លួនមានតិ**កំណត់ហេតុ** ។ តាមរបៀបនេះ ខ្លួនផ្តល់ទម្រង់ការ ដល់ប្រតិកម្មរបស់ខ្លួនចំពោះព្រឹត្តិការណ៍ ។

គ្រប់ករណីទាំងអស់ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌យកចិត្តទុកដាក់បញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់លាស់ពី**មូលហេតុ**ធ្វើយុត្តិកម្មអន្តរាគមន៍របស់ខ្លួន :

- ដូចជាគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌របស់ខ្លួន ( ដែលខ្លួនត្រូវចុះនៅខាងដើមនៃពាក្យបណ្តឹង)
- សមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួន ( ដែលខ្លួនបង្ហាញឱ្យឃើញជាក់ស្តែងដោយយកជាធានាការនូវទឹកចំណែកដែលខ្លួន

នៅ និងអង្គភាពតែងតាំង)

-ការបរិច្ឆេទ និងម៉ោង (សំខាន់ណាស់ចំពោះការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង និង (ឬ) ការស៊ើបអង្កេតបឋម)

-ការរាយការណ៍ជូនព្រះរាជអាជ្ញា (ដែលដឹកនាំការស៊ើបអង្កេត )

-ក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេត (ដូចជាករណីជាក់ស្តែង ឬការស៊ើបអង្កេតបឋម តាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស) ដែលចុះយ៉ាងច្បាស់ក្នុងអង្គកំណត់ហេតុទទួលបណ្តឹង និងអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌កំណត់អំណាចនគរបាល ដែលប្រគល់ឱ្យខ្លួនក្នុងបរិបទដែលខ្លួនបំពេញកិច្ច ហើយប្រាកដណាស់ឱ្យអាជ្ញាធរតុលាការដឹកនាំការត្រួតពិនិត្យ និងឃ្នាំមើលសកម្មភាពអ្នកស៊ើបអង្កេត ។

ទោះបីជា មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាផ្នែកចំបងនៃបញ្ជាពិន័យក៏ដោយ ក៏កិច្ចដំបូងនៃវិធីវិធានមិនមែនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាអ្នកធ្វើឡើយ ។

ព្រោះថា ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលធ្វើសកម្មភាពតាមសេចក្តី ណែនាំរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចពិនិត្យកត់ត្រាបទល្មើសមួយដោយខ្លួនឯង ។ ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌ អាចបញ្ជាឱ្យភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌សរសេររបាយការណ៍អន្តរាគមន៍ ហើយភ្ជាប់ជា ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងកំណត់ ហេតុបណ្តឹង ។

**១.៥. កាតព្វកិច្ចទាក់ទងនឹងកិច្ចទទួលបណ្តឹង**

- ទទួលពាក្យបណ្តឹង
- ជូនដំណឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញា
- ប្រសិនបើចាំបាច់ ធ្វើដំណើរទៅកន្លែងកើតហេតុ ដើម្បីពិនិត្យកត់ត្រា

សំគាល់ : ការទទួលបណ្តឹងគឺជាកិច្ចដំបូងនៃវិធីវិធាន ហើយច្រើនតែត្រូវសរសេរក្រោមទម្រង់ជា និទ្ទេសន៍នៅផ្នែកខាងដើមនៃកំណត់ហេតុទីមួយ ។

យោងតាមក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិការស៊ើបអង្កេត ផ្តើមឡើងដោយរបៀបទទួលពាក្យបណ្តឹងខុសៗគ្នា :

**បទល្មើសជាក់ស្តែង :** បណ្តឹង បណ្តឹងបរិហារ ការផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ខ្លួន សេចក្តីណែនាំផ្ទាល់មាត់ ចេញពី ឋានានុក្រម ឬអញ្ជាញការ ។

**ការស៊ើបអង្កេតបឋម :** បណ្តឹង បណ្តឹងបរិហារ ការផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ខ្លួន សេចក្តីណែនាំដែលច្រើនតែផ្ទាល់មាត់

ឬពេលខ្លះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ (កំណត់សំគាល់របស់អយ្យការ) ហើយច្រើនតែជាសេចក្តីណែនាំផ្ទាល់មាត់ ចើងចេញពីវាទានុក្រម ឬអយ្យការ ។

**ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស :** ត្រូវតែជាសេចក្តីណែនាំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ (ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ពិសេស) ។

ដូចនេះ ត្រូវតែកត់សំគាល់ថាលើកលែងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស របៀបទទួលបានបណ្តឹងមិនមានកម្រិតល លើក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិដែលអ្នកស៊ើបអង្កេតកំណត់នោះទេ ។ តែចរិតដាក់ស្តែងនៃបទល្មើសទៅវិញទៅវិញដែលដាក់ ឱ្យដំណើរការនូវនីតិវិធីករណីជាក់ស្តែង មិនមែនជាការដាក់បណ្តឹង ឬសេចក្តីណែនាំរបស់អយ្យការទេ ។

ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ប្រភេទនៃពាក្យបណ្តឹង និងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិដែល សម្រេចយកមកអនុវត្ត ត្រូវចុះយ៉ាងច្បាស់ក្នុងកំណត់ហេតុដែលលើកនីតិវិធីនេះ ។

**ខ. ការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុ:**

ការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុ មិនមែនធ្វើដោយឥតគ្រោងទុកឡើយ គឺត្រូវរៀបចំយ៉ាង ម៉ត់ចត់ និងអនុវត្តតាមគោលការណ៍មួយចំនួន :

**២.១. : ការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុ**

កាលណាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានដឹងពីបទល្មើស ជាបឋមខ្លួនត្រូវតែពិនិត្យនូវភាពត្រូវឱ្យជឿជាក់បាន នៃដំណឹងដែលទទួលបាន ហើយចាត់គ្របវិធានការ : វិធានការថែរក្សាស្នាក់ស្នាម និងតម្រុយ វិធានការសង្គ្រោះ បុគ្គល និងវិធានការសន្តិសុខចាំបាច់នានា ។

ដើម្បីបំពេញប្រតិបត្តិការនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានកាតព្វកិច្ចធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុ (យោងតាមមាត្រា ៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ និងបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) ក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌ ដែលបទល្មើសនោះ "អាចត្រូវបានពិនិត្យឃើញជាក់ស្តែង" ។ ភាពជាក់ស្តែងនេះ កើតឡើងស្ទើរតែគ្រប់ករណីនៃ បទឧក្រិដ្ឋ ។ ចំពោះបទមជ្ឈិម ត្រូវតែគិតជាសំខាន់លើបទល្មើសប្រព្រឹត្ត ។ ការត្រួតពិនិត្យកត់ត្រាត្រូវតែធ្វើ បើសិនជាការនេះអាច ជំរុញឱ្យឃើញជាក់ស្តែងនូវរឿងហេតុ តម្រុយ ឬស្នាក់ស្នាមដែលបន្សល់ទុកដោយចារី ។

នៅពេលឃើញសេចក្តីរបស់ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មាន កាតព្វកិច្ចធ្វើដំណើរ ទៅកាន់ទីកន្លែង ដើម្បីពិនិត្យកត់ត្រា បើសិនជាបេសកកម្មនេះ មានចុះក្នុងដីកា ។

ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបឋម ការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែងមិនមានចែងក្នុងអត្ថបទជាក់លាក់មួយនោះទេ ប៉ុន្តែជាការសមហេតុផលដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែង គ្រប់ករណីដែលបទល្មើសត្រូវស៊ើបអង្កេត នោះអាចឱ្យគេកត់ត្រាជាក់ស្តែងបាន ។ ក្រោយពីបានពិនិត្យភាពគួរជឿជាក់បាននៃរឿងហេតុ និងការធ្វើដំណើរ ទៅកាន់ទីកន្លែង ឬក្នុងពេលជាមួយគ្នាត្រូវ :

**រាយការជូន :**

- នាយអង្គភាព
- ព្រះរាជអាជ្ញា ( ជាយថាហេតុក្រោយពីការធ្វើដំណើរ )
- អាជ្ញាធររដ្ឋបាលមួយចំនួន ( អភិបាល... ) ចំពោះសំនុំរឿងដែលមានផលវិបាកលើជីវិតជីវភាព

សាធារណៈ គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់នាយអង្គភាព ។

**សុំ ឬបញ្ជាឱ្យសុំជំនួយទៅតាមប្រភេទនៃសំនុំរឿង :**

- ពីអ្នកបច្ចេកទេសអត្តសញ្ញាណតុលាការ
- អង្គភាពសង្គ្រោះ ( គ្រូពេទ្យ អ្នកពន្លត់អគ្គិភ័យ... )
- អង្គភាពសន្តិសុខ ( សារព័ន្ធផ្លូវ អគ្គិសនី យោធិននៃកងវិស្វកម្ម.... )

**បង្កើតក្រុមការងារអន្តរាគមន៍មួយ**

មន្ត្រីនគរបាលដែលបានទទួលបណ្តឹងមុនគេ ឬត្រូវចាត់តាំង ត្រូវតែបង្កើតក្រុមការងារអន្តរាគមន៍មួយ ដែលមានសមាសភាពជាមន្ត្រីរាជការម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដើម្បីជំនួយ និងជួយខ្លួនក្នុងការស៊ើបអង្កេតរបស់ខ្លួន ( បរិវេណ សុវត្ថិភាព ។ល ។ ) ។

**២.២. : វិធានការសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ**

**២.២.១. : វិធានការបង្ការការពារ**

ត្រូវតែផ្តល់អំណាចដល់វិធានការការពារ ( ការបិទកុងទ័រភ្លើង...ការផ្តល់ការសង្គ្រោះដល់ជនរងគ្រោះ )

បើសិនជនរងគ្រោះនៅមានជីវិត ករណីយកិច្ចជួយមនុស្សមានសារសំខាន់ជាងការស៊ើបអង្កេត ។ ត្រូវ

បញ្ជូនជនរងគ្រោះ ទៅគ្រឹះស្ថានព្យាបាលណាមួយជាបន្ទាន់ ។

ប៉ុន្តែ បើសិនជាការស៊ើបអង្កេតនេះមិនរារាំង ឬពន្យារពេលដល់ការព្យាបាលជនរងគ្រោះទេនោះ .

អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវកត់ត្រានូវទីតាំង និង ឥរិយាបថជនរងគ្រោះព្រមទាំង អត្តសញ្ញាណ ត្រូវឱ្យមន្ត្រីរាជការម្នាក់ ឬពីរ នាក់ដើម្បីធ្វើជាជំនួយការដែលត្រូវ : កត់ត្រាហេតុដែលមានប្រយោជន៍ ចម្លើយជនរងគ្រោះ និងដោយថា ហេតុ រឺបអូសសំលៀកបំពាក់ ដែលផ្តល់ អត្ថប្រយោជន៍ដល់ការស៊ើបអង្កេត ។

**២.២.២. : អន្តរាគមន៍នៅទីកន្លែងកើតហេតុ**

**២.២.២.១. : ការឡោមព័ទ្ធទីកន្លែង**

ត្រូវតែឡោមព័ទ្ធទីកន្លែង និងបិទច្រកចេញ ដើម្បីការពារ និងថែរក្សាស្នាកស្នាម និងតម្រុយបន្ទាល់ទុក : រារាំងបុគ្គលគ្រប់រូបមិនឱ្យគេចខ្លួន ( ជនសង្ស័យ ឬសាក្សីមានប្រយោជន៍ ) :

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចរារាំងបុគ្គលគ្រប់រូបមិនឱ្យទៅឆ្ងាយពីកន្លែងប្រព្រឹត្តិបទល្មើស រហូតដល់បិទ ប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនត្រូវបានបញ្ចប់ ( មាត្រា ៨៩ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។

ក្នុងពេលឡោមព័ទ្ធទីកន្លែងចាំបាច់ត្រូវ :

- រាប់ចំនួនអ្នកមានវត្តមាន
- ធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មអ្នកទាំងនោះ
- កត់ត្រាមូលហេតុ ឬអង្គហេតុនៃវត្តមានអ្នកទាំងនោះ
- ប្រមូលពួកគេដាក់ក្នុងកន្លែងមួយ ( ទីធ្លា ថ្នាក់ជណ្តើរ បន្ទប់...) ដែលមិនទាក់ទងនឹងទីកន្លែងដែលត្រូវ ពិនិត្យ ។

- ដាក់ពួកគេក្រោមការឃ្នាំមើល
- ហាមពួកគេមិនឱ្យទំនាក់ទំនងគ្នា

បុគ្គលសង្ស័យគ្រប់រូបនឹងត្រូវបានធ្វើអចលនកម្ម និងឆែកឆេររាងកាយយ៉ាងម៉ត់ចត់ ។ **ត្រូវហាមមិនឱ្យ ចូលក្នុងទីកន្លែង ( អ្នកចង់ដឹងចង់ឮ អ្នករកស៊ីសេន នគរបាលដែលមិនចូលរួមក្នុងការស៊ើបអង្កេត...) ។**

**២.២.២.២. : អធិការកិច្ចទីកន្លែង**

ព្រមជាមួយនឹងដំណើរឆ្ពោះទៅរកទីប្រជុំការចំណាប់អារម្មណ៍ ( ឬកន្លែងប្រព្រឹត្តិបទល្មើស ) ត្រូវ :

- កត់ត្រាផ្លូវចូល សកម្មភាព និងភ្លើងបំភ្លឺលើផ្លូវចូលទាំងនោះផង...
- ពិនិត្យគ្រប់ច្រកចេញ ( តើច្រកទាំងនោះបើក ឬបិទ? ទីតាំងរបស់ប្រព័ន្ធសោរ...)

-ចង្អុលប្រាប់នូវវត្តមានសត្វផ្លែ ថាតើទឹកឆ្នែងត្រូវបានយាមកាមដោយក្រុមហ៊ុនសន្តិសុខមួយ ឬអត់...  
កត់ត្រានូវលក្ខណៈក្លិនដែលកាយចេញ

-ដោយជាហេតុប្រមូលក្រដាស ឬឯកសារដែលកំពុងនេះ

-ធ្វើ ឬបញ្ជាឱ្យគេធ្វើទស្សនកិច្ចទឹកឆ្នែងយ៉ាងរហ័ស ( ចារីម្នាក់ ឬច្រើននាក់អាចស្ថិតនៅទីនោះនៅឡើយ  
ហើយស្លាកស្នាម ឬតម្រុយអាចត្រូវរកឃើញទីនោះ)

-ប្រុងប្រយ័ត្នកុំធ្វើឱ្យទូទាត់ដល់ស្លាកស្នាម ឬតម្រុយដែលបន្ទូល់ទុក ហើយមិនត្រូវបង្កើតស្លាកស្នាម ឬ  
តម្រុយផ្សេងទៀតនោះឡើយ ( កុំជក់បារី ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ... ) ។

ការពារស្លាកស្នាម ឬតម្រុយដែលរកឃើញ ( ដាក់កេសដើម្បីការពារគ្រប់ស្នាមដឹងជាដើម ) ។

**៣. ការពិនិត្យកត់ត្រា:**

ដំណើរការដែលធ្វើឡើងក្រោយពេលទទួលបានបណ្តឹងនេះច្រើនតែ **កំណត់ទិសដៅ**នៃការស៊ើបអង្កេតរបស់  
នគរបាលយុត្តិធម៌ ។

ការពិនិត្យកត់ត្រាក្នុងពេលប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមមួយបង្កើតជា**ប្រតិបត្តិការមូលដ្ឋាន**ដែលអាចឱ្យ  
គេបង្កើតភាពស្សានុម័តនៃបទល្មើស រក្សាសភាពដើមទឹកឆ្នែង ប្រមូលជាអតិបរមានូវតម្រុយ និងធាតុចាំបាច់  
សម្រាប់បង្ហាញការពិត ។

ដោយហេតុថាការពិនិត្យកត់ត្រាជាមូលដ្ឋានពិតប្រាកដនៃការស៊ើបអង្កេត ប្រតិបត្តិការនេះផ្តល់នូវសារ  
សំខាន់ជាចម្បង ។ ម្យ៉ាងទៀត ការពិនិត្យកត់ត្រាមានចែងយ៉ាងច្បាស់ក្នុងមាត្រា ៥៦ នៃក្រមទី៧៧៧ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ  
ដែលរៀបរាប់ពីបេសកកម្មរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ ។

ការពិនិត្យកត់ត្រាត្រូវអនុវត្តដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

ការពិនិត្យកត់ត្រាជា :

- ការងារពិនិត្យកត់ត្រាជាក់ស្តែងដែលទាមទារនូវវិធីសាស្ត្រ ភាពអំណត់ ភាពម៉ត់ចត់ និងស្សានុម័តភាព
- ការងារវិភាគដោយប្រាជ្ញា និងសំយោគដើម្បីបកស្រាយរឿងហេតុ

ការពិនិត្យកត់ត្រាមានពោលបំណងពីរ ៖

- ស្វែងរកស្លាកស្នាម តម្រុយ និងវត្ថុតាមដើម្បីរឹបអូស

**-គិតគ្រោងសម្មតិកម្ម**

ការពិនិត្យកត់ត្រាត្រូវតែអនុញ្ញាតឱ្យ :

- បង្កើតអត្ថិភាពជាក់ស្តែងនៃបទល្មើស កំណត់កាលបរិច្ឆេទ ម៉ោង និងលក្ខខណ្ឌប្រព្រឹត្ត
- រក្សាសភាពដើមទឹកខ្លែង
- ប្រមូលធាតុឱ្យបានជាអតិបរមា

ធ្វើការពិនិត្យកត់ត្រាគឺ :

- ចាត់វិធានការមួយចំនួន
- ពិនិត្យយ៉ាងលម្អិតលើកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ទីកន្លែងជុំវិញដើម្បីស្រាវជ្រាវស្វែងរក
- ចាប់យក និងថែរក្សា : ស្លាកស្នាម តម្រុយ និងវត្ថុតាម
- កំណត់យ៉ាងស្របគ្នាមុននឹងដោះស្រាយលក្ខណ៍អក្សរ នូវអត្ថិភាពជាក់ស្តែងនៃបទល្មើស
- ពិពណ៌នាអ្វីដែលខ្លួនសង្កេតឃើញ ។

តាមលំដាប់កាល ប្រតិបត្តិការពិនិត្យកត់ត្រាទាំងនេះមានតែនៅលំដាប់ទី៣ប៉ុណ្ណោះ ក្នុងដំណាក់កាលនីតិវិធី បន្ទាប់ពីការទទួលបណ្តឹង និងការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែង ហើយជាញឹកញាប់បំផុត ត្រូវការជំនួយពីអ្នកជំនាញអត្តសញ្ញាណតុលាការ (នគរបាលបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រ) ។

**៣.១. : ការពិនិត្យកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងទីកន្លែងជុំវិញ**

**៣.១.១. : ប្រតិបត្តិការពិនិត្យកត់ហេតុ**

តាមលក្ខណៈទូទៅ អ្នកបច្ចេកទេសអត្តសញ្ញាណតុលាការជាអ្នកអន្តរាគមន៍ដំបូងបង្អស់ក្នុងគ្រប់សំនុំរឿងសំខាន់ៗ ។

ពីព្រោះ មុននឹងបង្ហាញភស្តុតាងផ្សេងទៀត ចាំបាច់ត្រូវ :

- រក្សាសភាពដើមទឹកខ្លែងដោយការបំពុប
- ស្រាវជ្រាវរកស្លាកស្នាម និងតម្រុយដែលបឃ្លុយទុក

ការពិនិត្យកត់ត្រានាពេលក្រោយនឹងអាចឱ្យពិនិត្យកត់ត្រា និងពិពណ៌នាគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ (ដោយគ្មានចន្លោះ) ។ ការពិនិត្យតាមវិធីសាស្ត្រនីមួយៗដែលទាមទារនូវភាពកំណត់នេះត្រូវផ្ដោតទៅលើ :

**កន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស (ឬទីប្រជុំការចាប់អារម្មណ៍)**

កន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ប្រែប្រួលទៅតាមបទល្មើសដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យ (សាកសពក្នុង អំពើមនុស្ស យាងមួយ ច្រកចេញ សង្ហារឹមបាក់បែកនៅក្នុងអំពើលួចមួយ ដើមភ្លើងក្នុងអគ្គិភ័យមួយ...) ។ តាម វិធានទូទៅ កន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស អាចឱ្យរកឃើញស្នាកស្នាមមួយចំនួន និងតម្រុយជា ច្រើនដែលអាចពន្យល់ ព្រឹត្តិការណ៍បាន ។

**ទីកន្លែងជិត កន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ជុំវិញ**

នៅក្នុងចំណែកដី ឬការរំកិល កន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស គេរកឃើញជាញឹកញាប់ នូវវត្ថុរាយការណ៍ ( អាវុធ សំបកកាតូស ក្បាលគ្រាប់ ឧបករណ៍ ឬវត្ថុដែលបម្រើឱ្យប្រព្រឹត្តិបទល្មើស) និងស្នាក ស្នាម ស្នាមប្រឡាក់... ។

**ទីកន្លែង ឬកន្លែងធ្វើអ្វីមួយ (បន្ទប់ដេក បន្ទប់) ដែលបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តិ**

ទិដ្ឋភាពទូទៅ ( សណ្តាប់ធ្នាប់ ភាពឥតសណ្តាប់ធ្នាប់ ស្នាកស្នាមគាស់ទំលុះទំលាយ) និងទីតាំងចលនវត្ថុ (កៅអី និងតុ ដួល...) ជានិច្ចកាលអាចឱ្យគេបង្កើតឡើងវិញនូវកាលៈទេសៈនៃរឿងក្តី ។

**ទីកន្លែងជុំវិញជិតជុំវិញ ឬទីកន្លែងជិតខាង**

ទាក់ទងទៅនឹងបន្ទប់ដេកដទៃទៀត ឬផ្ទះ និងជាពិសេសបន្ទប់ដែលទំនងជាមានតួនាទីសំខាន់ មុនពេល ក្នុងពេល ឬក្រោយពេលរឿងហេតុកើតឡើង ក៏ត្រូវពិពណ៌នាឱ្យបានលម្អិតផងដែរ ។

**តំបន់ជុំវិញ**

ការស្រាវជ្រាវនឹងត្រូវពន្លាតដល់តំបន់ជុំវិញ ( សំណង់ ទីធ្លា ក្បាលដី ផ្លូវជិតខាង...) ។

សម្រាប់វត្ថុ ធាតុ និងឯកសារនីមួយៗដែលរកឃើញក៏ដូចជាស្នាកស្នាម ស្នាមប្រឡាក់ ឬតម្រុយ ដែលស្រង់បានត្រូវតែ : ធ្វើឱ្យឃើញជាក់ស្តែងនូវទីតាំងរបស់វត្ថុទាំងអស់នោះ ពិពណ៌នាយ៉ាងម៉ត់ចត់ (សម្រាប់ ស្នាមប្រឡាក់ ស្នាកស្នាម បញ្ជាក់ពីធម្មជាតិខាងក្រៅ ទម្រង់ វិមាត្រ និងទិសដៅដែលស្នាកស្នាមទាំងអស់នោះ បែរទៅរក) កត់ត្រាទីតាំង ហើយកំណត់ដោយអាបស៊ីស និងអរដោនេ (បន្ទាត់ ២ភាគតែងគ្នាគូសចេញពីវត្ថុ ឬស្នាកស្នាមមួយ...ទៅកាន់ចំនុចគោលនឹងផ្តល់២ នៅក្បែរនោះ : ជញ្ជាំង ឬជញ្ជាំងខាងក្នុងបន្ទប់មួយ ឬបង្គោល គីឡូម៉ែត្រ បង្គោលភ្លើង ដើមឈើ ផ្លូវប្រសព្វ...ដែលនៅខាងក្រៅបន្ទប់) ។



**៣.១.២. : ការស្នើសុំដំណាលគ្នានឹងការពិនិត្យកត់ត្រា**

**ការរឹបអូស**

ដោយចាត់វិធានការបង្ការចាំបាច់ ត្រូវតែរឹបអូសភ្លាមៗនូវឯកសារ វត្ថុដែលរកឃើញ ស្នាមក្រយោដៃ ដែលផ្តិតរូច ពុម្ពស្នាមដាងជើង ស្នាមសង្កត់ ឬស្នាមគាស់ទំលុះទំលាយដែលផ្តិតយកបាន ក្នុងពេលពិនិត្យ កត់ត្រា ។

មុននឹងរឹបអូសតម្រុយមួយ ត្រូវបញ្ជាក់ទីតាំង ពិពណ៌នាអំពីតម្រុយនោះ ចាប់ខ្លួនបុគ្គលពាក់ព័ន្ធដោយ យោងលើដើមកំណើត ប្រភព និងប្រភេទនៃតម្រុយនោះ ហើយទើបចាប់ត្រូវរឹបអូស និងបិទស្លាក បោះត្រា លើតម្រុយនោះ ។

**សេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួររបស់អ្នកជំនាញ**

មាត្រា ៩៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌សុំជំនួយពីអ្នកជំនាញគ្រប់រូប បើសិនជាត្រូវធ្វើការពិនិត្យកត់ត្រា ឬការពិនិត្យបច្ចេកទេស ឬវិទ្យាសាស្ត្រ ។

មាត្រា ១១២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានផ្តល់លទ្ធភាពដូចគ្នានេះដែរជូនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ប៉ុន្តែ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតបឋម ។

**ប្រតិបត្តិការផ្សេងទៀតដំណាលគ្នានឹងការពិនិត្យកត់ត្រា**

ក្នុងពេលពិនិត្យកត់ត្រា អ្នកស៊ើបអង្កេតអាចបញ្ជាឱ្យគេធ្វើនូវកិច្ចមួយចំនួនដូចជា : ការស៊ើប អង្កេតទីជិតខាង ការប្រកាសស្វែងរកតាមវិទ្យុ ការដាក់របាំងផ្លូវ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណបុគ្គលម្នាក់ ឬ យានជំនិះមួយ ។ល។

**៣.២. ឯកសារដែលរៀបរាប់ពីការពិនិត្យកត់ត្រា**

**៣.២.១. : ឯកសារ**

ការពិនិត្យកត់ត្រាត្រូវបានចុះទិន្នន័យក្នុងកំណត់ហេតុការពិនិត្យកត់ត្រា ។ កំណត់ហេតុនេះត្រូវតែខ្លីជាក់ លាក់សក្យានុម័ត និងគ្មានការឱ្យយោបល់ ឬសម្មតិកម្ម ។ នឹងត្រូវភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃកំណត់ហេតុនេះនូវ :

- សៀវភៅរូបថត
- ប្លង់ទឹកផ្ទៃដី
- របាយការណ៍ត្រួតពេញដែលធ្វើការពិនិត្យសាកសព

-ច្បាប់ចម្លងផ្សេងៗនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរដែលធ្វើឡើងក្នុងពេលពិនិត្យកត់ហេតុ (អង្គភាពបញ្ជុះសព បន្ទប់ដឹកលំសព ជំនាញការ ត្រួតពិនិត្យ...) ។

**៣.២.២ : ការប្រើប្រាស់ឯកសារទាំងនោះ**

ការសិក្សា ការវិភាគ និងសំយោគការពិនិត្យកត់ហេតុ ការពិភាក្សាពីឯកសារទាំងនោះ និងប្រៀបធៀបជាមួយសំនុំរឿងដូចគ្នាអាចឱ្យគេទាញបានសម្មតិកម្មការងារមួយ ឬច្រើនដែលបង្កើតជាតំរូវឱ្យត្រូវតាមដានការបង្ហាញសំភារៈ អាវុធ ឯកសាររកឃើញនៅទីកន្លែងដល់សាក្សីមួយចំនួន និងការពិនិត្យ និង ប្រៀបធៀបស្លាកស្នាម ឬតម្រុយលេចឡើង អាចឱ្យគេដឹកនាំការស្រាវជ្រាវ ឬ អាចធ្វើ អត្តសញ្ញាណកម្ម ចារឹកម្នាក់ ឬច្រើន ។

កំណត់ហេតុពិនិត្យកត់ហេតុ គឺជាឯកសារយោងសម្រាប់ឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតយោង នៅរាល់ករណីចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេត (ឧទាហរណ៍ ក្នុងពេលដែលចម្លើយសារភាពត្រូវពិនិត្យ ឬអាចត្រូវពិនិត្យ ខ្លួនអាចត្រួតពិនិត្យថាតើចម្លើយសារភាពនោះមានភាពស្មោះត្រង់ ឬទេ អាស្រ័យថាតើចម្លើយនោះស្របទៅនឹងការត្រួតពិនិត្យបទល្មើសដែរ ឬទេ) ។

**៣.២.៣ : ទីកន្លែងដែលត្រូវបានការពារ**

បើសិនជាវិធានឆែកឆេរ គឺជាកម្មវត្ថុនៃសាលាក័ត្រពិសេសមួយ យើងមានការលំបាកក្នុងការ បដិសេចនូវភាពស្របគ្នា រវាងវិធានឆែកឆេរនេះ និងការពិនិត្យកត់ត្រា ពីព្រោះថា ទីកន្លែងមួយចំនួន ដែលត្រូវបានការពារជាពិសេសឆ្លើយតបតាមការទាមទាររបស់អ្នកតាក់តែងច្បាប់ ។ ដូចនេះ ការចូលក្នុងទីកន្លែងមួយចំនួនដោយអង្គការពន្ធរបាយក្រវាញ ត្រូវស្ថិតក្រោមវិធានដ៏តឹងរឹង និងមិនអាចជៀសផុត (សូមមើលសាលាក័ត្រឆែកឆេរ) ។

**៣.៣. ការសិក្សាលម្អិតពីអត្ថន័យកំណត់ហេតុពិនិត្យកត់ត្រា**

**៣.៣.១ : សេចក្តីផ្តើម**

- ទីកន្លែងទទួលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
- ទិទ្ទេសសង្ខេបរបៀបទទួលបណ្តឹង និងកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង
- ការរាយការណ៍ជូនអយ្យការ
- ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ
- យោងមាត្រានៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឬក្រមព្រហ្មទណ្ឌ

ការជួយ និងជំនួយដែលសុំ ( រាប់ទាំងសេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរ)

ការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែង ( រមាំងមកដល់ទីកន្លែង)

ការទាក់ទងជាមួយដើមបណ្តឹងដើម្បីបញ្ជាក់

**៣.៣.២. : ការពិនិត្យកត់ហេតុ**

ការពិនិត្យកត់ហេតុត្រូវធ្វើចេញពីភាពទូទៅទៅភាពដោយឡែក ។

**បុព្វកថា :** វត្តមានបុគ្គលនានាដែលជំនួយដល់កិច្ច ។

**ស្ថានភាពទីកន្លែង :** សង្កាត់ ផ្លូវ ផ្លូវទាល់ អាគារ ផ្ទះ ផ្ទះល្វែង ជាន់ ។ល។

**ទីកន្លែងជាក់លាក់ដែលបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តិ :** ការធ្វើដំណើរ ការគាស់ទំលុះទំលាយ ស្នាម ស្នាក ស្នាម ។

**កន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស :** ទូរដែក សង្ហារឹម សាកសព ។ល។

**ទិដ្ឋិក្នុងដៃដកកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស :** ស្លាកស្នាម ស្នាម វត្ថុ ។ល។

**ទីកន្លែងជិតខាង :** បន្ទប់ដទៃទៀត ផ្លូវចូល ។ល។

**តំបន់ជុំវិញ :** ចំណតរថយន្ត សួនច្បារ ទីធ្លា ។ល។

**៣.៣.៣. : ការកែប្រែ ការបន្ថែមវត្ថុ និងការលប់បំបាត់**

អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះរាល់ការកែប្រែ ឬការលប់បំបាត់នៅទីកន្លែង ក៏ដូចជាការបន្ថែមវត្ថុ ផ្សេងៗដោយថាហេតុ ។

**ការកែប្រែ :** មានន័យថាអ្វីដែលត្រូវបានបំណាស់ទី ផ្លាស់ប្តូរទីតាំង ឬធ្វើឱ្យខូចខាត ( វត្ថុ ទ្វារបើក ការ គាស់ទំលុះទំលាយ...)

**ការបន្ថែមវត្ថុ :** មានន័យថាអ្វីដែលស្ថិតនៅទីកន្លែងកើតហេតុមុនពេលបទល្មើសត្រូវប្រព្រឹត្តិ ( ស្លាកស្នាម ស្នាម វត្ថុបោះបង់ចោល ឬភ្លេច... ) ។

**ការលប់បំបាត់ :** មានន័យថាអ្វីដែលបានបាត់អាចត្រូវសង្កេតឃើញដោយថាហេតុតាមរយៈស្លាកស្នាម ( ទីតាំងវត្ថុមួយដែលគ្មានចូលលើសង្ហារឹម ឬជ្រាំងតំនូវលើដីព្រាំង ។ល។ ) ។

**៣.៣.៤. : ការវិបត្តស និងការបិទស្នាកបោះត្រា**

អ្នកស៊ើបអង្កេតអនុវត្តបច្ចេកទេសស្ថានភាព-ពិពណ៌នា-ចាប់ខ្លួន-វិបត្តស-បិទស្នាកបោះត្រា នៅគ្រប់

ពេលចាំបាច់ ។

ដំណាក់កាលស្ថានភាពពិពណ៌នា-ចាប់ខ្លួន អាចត្រូវអនុវត្តនៅគ្រប់ពេលសង្កេតឃើញមានការកែប្រែ ការបន្ថែមវត្ថុ ឬការលប់បំបាត់ ។

ដំណាក់កាលវិបល្លាស និងបិទស្នាក់បោះត្រាអាចធ្វើឡើងជាសំខាន់សម្រាប់បង្ហាញអ្វីដែលមានប្រយោជន៍ដល់ការស៊ើបអង្កេត ។

**៣.៣.៥. វិធានការរក្សាទុកជាយថាហេតុ**

ដាក់ឱ្យមានការយាមកាមទឹកកន្លែងទម្រាំដល់ម្ចាស់ផ្ទះត្រលប់មកវិញ ។ ប្រសិនបើចាំបាច់ ធ្វើការកោះហៅជនរងគ្រោះដើម្បីស្តាប់ចម្លើយ ។

**៣.៣.៦. កិច្ចបញ្ចប់**

កុំភ្លេចចុះហត្ថលេខាលើសាលាកប័ត្របិទស្នាក់បោះត្រា ។

**៣.៣.៧. និទ្ទេស និងឧបសម្ព័ន្ធ**

សៀវភៅរូបថតស្ថានភាពទឹកកន្លែង វិញ្ញាបនប័ត្រសុខភាព ច្បាប់ចម្លងសេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរជាយថាហេតុ ។

**៤. ការស៊ើបអង្កេតទីជិតខាង**

ទោះបីជាមិនស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលពិនិត្យកត់ត្រាទាំងស្រុងក៏ដោយ ក៏ការស៊ើបអង្កេតទីជិតខាងមាន **ជំនាក់ជំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ**ទៅនឹងការពិនិត្យកត់ត្រា រហូតដល់ចាំបាច់ត្រូវរៀបចំសាលាកប័ត្រមួយដោយឡែកសម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតនេះ ។ ដូចគ្នានឹងការពិនិត្យកត់ត្រាផងដែរ ការស៊ើបអង្កេតនេះអាចជា**ការបង្ហាញរស្មីតាងផ្លូវការ** សម្រាប់បំភ្លឺការស៊ើបអង្កេត និងជាពិសេសមិនអាចត្រូវពន្យារពេលឡើយ ពុំនោះនឹងធ្វើឱ្យបាត់បង់ច្រង់ច្រូរ ជាយថាហេតុនូវធាតុផ្សំអត្តសញ្ញាណកម្មនោះ ។

ការស៊ើបអង្កេតទីជិតខាងដែលជាកិច្ចយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃនីតិវិធី ចាំបាច់ក្នុងការស្វែងរក តម្រុយ ធាតុ ឬព័ត៌មានក្នុងបរិវេណជិត ឬឆ្ងាយពីទីកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ។

ពុំមានអត្ថបទណាមួយចែងថាដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតនគរបាលយុត្តិធម៌នេះ**ត្រូវធ្វើឡើងព្រមគ្នា** ឬក្រោយការពិនិត្យកត់ត្រាភ្លាមនោះទេ ។

ប៉ុន្តែ ដំណាក់កាលនេះអាចដូចទៅនឹងការពិនិត្យកត់ហេតុ ឬការស្វែង រកព័ត៌មាន ឬចម្លើយបំភ្លឺ ។  
ទោះបីជា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌតិចតួចអ្វីក៏ដោយ ឬមន្ត្រីរាជការដែលធ្វើប្រតិបត្តិការ មាន គុណសម្បត្តិអ្វីក៏ដោយ  
(មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌) ការស៊ើបអង្កេតនេះអាចត្រូវ បានអនុវត្តនៅគ្រប់ដំណាក់  
កាលនៃការស៊ើបអង្កេតដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌យល់ថាចាំបាច់ ។ ប៉ុន្តែ កាលណា ខណៈ**នេះកាន់តែជិតខណៈ**  
**នៃព្រឹត្តិការណ៍**ដែលចោទប្រកាន់ គេកាន់តែមានភាពងាយស្រួលក្នុងការ រកឃើញ ស្នាកស្នាម និងតម្រុយ ។

ការស៊ើបអង្កេតវិជិតខាងជាច្រើនអាចត្រូវធ្វើឡើងក្នុងសំនុំរឿងតែមួយ បើសិនគេយល់ថាចាំបាច់ ។

វិធានទម្រង់ការវិធីត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមសុភវិនិច្ឆ័យ និងគោរពការហាមឃាត់ដោយច្បាប់  
ដែលមាន ចែងក្នុងបទបញ្ជា ដែលធានាសេរីភាពបុគ្គល និងសមូហភាព ។

**៤.១. ការអនុវត្ត :**

ត្រូវតែ :

- សួរចម្លើយបុគ្គលទាំងឡាយដែលស្នាក់នៅ ឬធ្វើការក្បែរកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។
- សួរចម្លើយបុគ្គលទាំងឡាយដែលជួបក្បែរទីកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។
- អញ្ជើញសាក្សី ដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានមានប្រយោជន៍ឱ្យមកបង្ហាញខ្លួននៅទីស្នាក់ការអង្គភាពដើម្បីផ្តល់  
ចម្លើយបំភ្លឺតាមរយៈកំណត់ហេតុ (ប៉ុន្តែ តាមការអនុវត្តជាក់ស្តែង គ្មានអ្វីរវាងមិនឱ្យគេកត់ត្រាការស្តាប់  
ចម្លើយ នៅនឹងកន្លែងនោះទេ) ។

**៤.២. ការសរសេរ :**

ការសរសេរនឹងត្រូវធ្វើឡើង :

- លើកំណត់ហេតុ ឬរបាយការណ៍ ទៅតាមកាលៈទេសៈ និងចំនួនបុគ្គលទាក់ទង ។
- បើសិនជារបាយការណ៍ គេត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍នេះទៅអ្នកដឹកនាំការស៊ើបអង្កេត ដែលនឹងវិភាគ  
កាលានុវត្តភាព ដើម្បីស្តាប់ចម្លើយបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដែលពាក់ព័ន្ធតាមរយៈកំណត់ហេតុ ។

**៤.៣. ទម្រង់ការ :**

ត្រូវកត់ត្រានូវ :

- ទីកន្លែងសរសេរ

- យោងសេចក្តីណែនាំដែលភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌បានទទួល
- ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ
- ជំនួយការ (ជាយថាហេតុ)
- ការរព្យកពីទីកន្លែងដែលការស៊ើបអង្កេតត្រូវធ្វើឡើងដោយបញ្ជាក់ជាយថាហេតុការធ្វើដំណើរ
- ការស៊ើបអង្កេតវិជ្ជមាន : បញ្ជាក់បុគ្គលទាក់ទងនានា (ឈ្មោះ ត្រកូល អាយុ មុខរបរ អាស័យដ្ឋាន និងទូរស័ព្ទ) ដោយបញ្ជាក់ពីបុគ្គលម្នាក់ៗនូវអ្វីដែលការផ្តល់ចម្លើយនោះបានបង្ហាញដល់ស៊ើបអង្កេតដែលប្រព្រឹត្តទៅ ។

-ការស៊ើបអង្កេតអវិជ្ជមាន : បញ្ជាក់ថាការស្រាវជ្រាវមិនបានបង្ហាញអ្វីបន្តិចសោះ ។

**ផ្នែកទី ២**

**ការផ្តល់សេវា : ពាក្យបណ្តឹង ការផ្តល់សេវា  
ការផ្តល់សេវា និងការគន្លង**

ទំនាក់ទំនងរវាង នគរបាល ជំនរងគ្រោះ សាក្សី ហើរ ការស្តាប់ចម្លើយ និងការស៊ើបអង្កេត កើតឡើងទៅ ក្នុងដំណាក់កាលខុសៗគ្នានៃនីតិវិធី ដែលអាចជា ដំណាក់កាលដាក់ពាក្យបណ្តឹង (ការប្តឹង) ពេលផ្តល់ចម្លើយ ពេល សួរចម្លើយ ឬពេលតទល់ ។

មានដំណាក់កាលសំខាន់ៗជាច្រើន ដែលនគរបាលដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ ហើយទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារ ទាំងស្រុង ។

**១.ការស្តាប់ចម្លើយ : ភាពមូលដ្ឋាន**

**១.១.វិធានម្រង់ច្បាប់ :**

គ្រប់ការស្តាប់ចម្លើយត្រូវធ្វើឡើងជាម្រង់កំណត់ហេតុ និងមានលក្ខណៈចាំបាច់ ដោយហេតុថាម្រង់ការ ដែលការស្តាប់ចម្លើយបាន ផ្តល់ឱ្យវាក្យសព្ទច្បាប់នោះបង្កើតបានជា " ច្រកឆ្លងកាត់ " មិនអាចជៀសផុត ។ ម្រង់ការ នេះមានដូចតទៅ :

**កាលបរិច្ឆេទ**

**ម៉ោង**

**អ្នកសរសេរកំណត់ហេតុ :**

- ឈ្មោះ និងត្រកូលរបស់ខ្លួន
- ឋានៈរបស់ខ្លួន
- អង្គភាពដើមរបស់ខ្លួន
- តុលាការម្បត្តិរបស់ខ្លួន ( មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ )
- ទីតាំងរដ្ឋបាល ( ទីស្នាក់ការអង្គភាពរបស់ខ្លួន ) ។

**សេចក្តីផ្តើម :**

- ទីកន្លែងសរសេរកំណត់ហេតុ
- ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ
- យោងមាត្រាខ្លះនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលទាក់ទងនឹងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ



**អង្គកំណត់ហេតុ :**

- អគ្គសញ្ញាណបុគ្គលដែលត្រូវសួរចម្លើយ :

→ អគ្គសញ្ញាណខ្លះៗសម្រាប់ជនរងគ្រោះ និងសាក្សី

→ អគ្គសញ្ញាណលម្អិតសម្រាប់ជនសង្ស័យ (មើលប្លង់កំណត់ហេតុបណ្តឹង និងសួរ ចម្លើយបំភ្លឺ)

- អង្គហេតុ : " អំពីរឿងហេតុ "

**កិច្ចបញ្ចប់ :**

" អានដោយខ្លួនឯង..... "

**ហត្ថលេខា :**

អ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ហេតុត្រូវចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុ ។

**រឹមទំព័រ :**

ត្រូវចុះនិទ្ទេស " ករណី កម្មវត្ថុ " (មើលទម្រង់ការកំណត់ហេតុ)

**១.២.វិធានគតិច្បាប់ :**

គ្រប់កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយបំភ្លឺទាំងអស់ត្រូវមានគំនូសបំព្រួញដឹកនាំសរុបក្នុងចំណងជើង

**" អំពីរឿងហេតុ " :**

- អ្វីដែលបានកើតឡើងមុនរឿងហេតុ

- រឿងហេតុ ( របៀបប្រតិបត្តិការ.... )

- អ្វីដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោយរឿងហេតុ ។

ចំណុចទាំងបីនេះត្រូវធ្វើឡើងបន្តបន្ទាប់គ្នាតាមរយៈសំនួរដូចតទៅ :

**នរណា**

**នៅទីណា**

**នៅពេលណា**

**អ្វី**

**យ៉ាងដូចម្តេច**

**ហេតុអ្វី**

**ជាមួយនរណា**

**ដោយអ្វី**

**១. អនុវត្តក្នុងប្រទេស**

**២.១. ភាពទូទៅ**

អត្តសញ្ញាណគឺជាសំនុំទិន្នន័យដែលអនុញ្ញាតឱ្យ :

- ចង្អុលបង្ហាញ
- ចំណាំបុគ្គលម្នាក់ដោយគ្មានកំហុសឆ្គង ឬការភាន់ច្រឡំ
- រកឃើញបុគ្គលនោះ

នគរបាលត្រូវពន្យល់គ្រប់គ្រោះថ្នាក់ ព្រឹត្តិការណ៍ដែលជាសំអាងហេតុនៃអន្តរាគមន៍របស់ខ្លួន ការធ្វើបៀបនេះតម្រូវឱ្យគាត់បង្ហាញនូវគ្រប់អត្តសញ្ញាណបុគ្គលសង្ស័យទាំងឡាយ (ដើមចោម សាក្សី ជនរងគ្រោះ អ្នកទាមទារ.ចារីបទល្មើស) ។

**២.២. អត្តសញ្ញាណបុគ្គលដែលត្រូវស្តាប់ចម្លើយ**

ចំពោះរឿងនេះ យើងត្រូវបែងចែកជា :

- អត្តសញ្ញាណសង្ខេប
- អត្តសញ្ញាណខ្លះៗ
- អត្តសញ្ញាណលម្អិត

**២.២.១. អត្តសញ្ញាណសង្ខេប**

អត្តសញ្ញាណសង្ខេបត្រូវបានប្រើប្រាស់ :

ដើម្បីចង្អុលបង្ហាញបុគ្គលគ្រប់រូបដែលចូលរួមក្នុងទីតវីធី តែមិនត្រូវបានស្តាប់ចម្លើយទេ (ឧទាហរណ៍ : អត្តសញ្ញាណសាក្សីពីរនាក់ ដែលត្រូវបានទាមទារអោយចូលរួមក្នុងការវែកឆេរ ក្នុង ករណីខ្លះ) ។

គេត្រូវចុះនិទ្ទេសក្នុងរឹមទំព័រកំណត់ហេតុនូវអត្តសញ្ញាណ ដែលមានដូចជា : ឈ្មោះ ត្រកូល ប្រើសព្វថ្ងៃ អាយុ មុខរបរ និងលំនៅដ្ឋាន ។

**២.២.២.អត្តសញ្ញាណក្រសួង**

អត្តសញ្ញាណក្រសួងត្រូវបានស្រង់កាលណា បុគ្គលត្រូវស្តាប់ចម្លើយ ឬចាប់ខ្លួនទំនងគ្រាន់តែជាសាក្សី  
សាមញ្ញម្នាក់ ដែលមិនត្រូវបានសង្ស័យថាជាពិរុទ្ធជន ។

អត្តសញ្ញាណនេះរួមមាន :

- ឈ្មោះ
- ត្រកូល
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងកំណើត
- សញ្ជាតិ ( បើសិនជាបទល្មើសលួច ត្រូវមានឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ឬសញ្ជាតិបរទេស )
- មុខរបរ
- ទីលំនៅ
- ទូរស័ព្ទ

**២.២.៣.អត្តសញ្ញាណលម្អិត**

អត្តសញ្ញាណលម្អិតត្រូវបានស្រង់ កាលណាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជួបប្រទះនូវហាវីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទ  
មជ្ឈិមមួយ ( និងត្រូវបានស្រង់កាន់តែលម្អិតចំពោះបុគ្គលគ្រប់រូបដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន ) ។ អត្តសញ្ញាណលម្អិត  
នេះមាននិទ្ទេសតាមលំដាប់ដូចតទៅ :

- ត្រកូល
- ឈ្មោះត្រូវសរសេរជាអក្សរដៃ តាមលំដាប់ អត្រានុកូលដ្ឋាន និងត្រូវតូសបន្ទាត់ពីក្រោមឈ្មោះដែល  
ប្រើសព្វថ្ងៃ ។
- ឈ្មោះហៅក្រៅ បើមាន
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងកំណើត : ខេត្ត ស្រុក ឃុំ ភូមិ
- ខ្សែលោហិត : ឈ្មោះ និងត្រកូលឪពុក ( ដោយថាហេតុ ត្រូវចុះពីក្រោយ ឪ ស្តាប់ ឱ ) ឈ្មោះ និងត្រកូលម្តាយ
- ស្ថានភាពគ្រួសារ : នៅលីវ មេម៉ាយ ឬពោះម៉ាយ ឬរៀបការ នៅថ្ងៃទី ( កាលបរិច្ឆេទរៀបការ ) នៅ  
( ទីកន្លែងរៀបការ ) ជាមួយ ( ឈ្មោះ និងត្រកូលសហព័ទ្ធ ) ការបញ្ជាក់ទាក់ទង នឹងកូន : ចំនួន និង អាយុ ។

-សញ្ជាតិ : ចំពោះជនបរទេស ត្រូវបញ្ជាក់ពីលក្ខណៈ និងឯកសារយោងនៃប័ណ្ណស្នាក់នៅ ឬទិដ្ឋាការ ។  
-មុខរបរ ឬមុខងារ : ត្រូវបញ្ជាក់និយោជក ឬនិយោជកចុងក្រោយ ឈ្មោះ ឬនាមករណ៍ អាស័យដ្ឋាន  
លេខទូរស័ព្ទ និងទំហំនៃធនធាន

-ទីលំនៅ : ត្រូវបញ្ជាក់ ឃុំ សង្កាត់ និងក្រុមចំពោះទីក្រុងសំខាន់ៗ ។  
-កម្រិតវប្បធម៌ : សញ្ញាប័ត្រ ឬកម្រិតវប្បធម៌  
-ប្រវត្តិសកម្មភាព : ត្រូវប្រយ័ត្នប្រយែងកុំរំលោភពិទោសដែលត្រូវបានលើកលែងជាទូទៅរួចហើយ ។ ប៉ុន្តែ  
គេអាចប្រើប្រាស់នូវទម្រង់ថា "ខ្ញុំត្រូវនគរបាលស្គាល់តាមរយៈរឿងហេតុ....." ។

-លេខទូរស័ព្ទ ( នៃលំនៅដ្ឋាន និងរបស់និយោជក បើមាន) លេខទូរស័ព្ទដៃ  
ក្រោយពីស្រង់អត្តសញ្ញាណរួច ( ក្រោយពីបានអានលិខិតស្នាមរដ្ឋបាល) នគរបាលត្រូវតែ ធានាអោយបានថា  
ខ្លួនកាន់កាប់គ្រប់ទិន្នន័យស្តីពីអត្តសញ្ញាណចាំបាច់សម្រាប់ការស៊ើបសួរ ហើយគេអាចប្រើប្រាស់ នូវអត្តសញ្ញាណ  
នោះបាន ។

**៣. ពាក្យបណ្តឹង**

**៣.១. បុព្វកថា**

ពាក្យបណ្តឹងគឺជាប្រភពចម្បងដែលអាចឱ្យដឹងពីបទល្មើសច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។ ព្រះរាជអាជ្ញាទទួល បណ្តឹង  
ដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ហើយពិចារណាតើត្រូវចាត់ការបណ្តឹងនោះដូចម្តេច ( មាត្រា  
៤០៤ នៃក្រម នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

គ្រប់បណ្តឹងទាំងអស់ ទាមទារឱ្យមានការពិនិត្យភាពសព្ទាមុំតទៅក្នុងពេលត្រូវចោទប្រកាន់ និងការ  
ស្វែងរកវិម្លាក់ ឬច្រើននាក់នៃបទល្មើស ។ ក្រោយពីធ្វើការស្រាវជ្រាវដោយគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ខ្លួន ឬតាម  
រយៈដីកាសេចក្តីសន្និដ្ឋានអោយស៊ើបសួររបស់អយ្យការ នីតិវិធីត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជាជំនួយដល់ការ  
អនុវត្ត បណ្តឹងអាជ្ញា ។

គ្រប់ការទទួលពាក្យបណ្តឹងគឺនាំទៅដល់ការបង្កើតនីតិវិធី ( មាត្រា ៧២ និង៧៤ នៃក្រមនីតិវិធី  
ព្រហ្មទណ្ឌ) ហើយគ្រប់នីតិវិធីដែលសរសេររួចត្រូវតែបញ្ជូនទៅអយ្យការ ( ទោះបីជាការស៊ើបអង្កេតមិនទាន់ចប់  
ក៏ដោយ មាត្រា ៧៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**៣.២. ការទទួលពាក្យបណ្តឹង :**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាអ្នកទទួលពាក្យបណ្តឹង និងកត់ត្រាក្នុងកំណត់ហេតុមុននឹងបញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា (មាត្រា ៧១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

ទាក់ទងទៅនឹងការជូនដំណឹងទៅអយ្យការ ការជូនដំណឹងត្រូវធ្វើឡើងភ្លាម ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋប្របទមជ្ឈិម កម្រិតធ្ងន់ ឬដែលអាចបង្កភាពវឹកវរធ្ងន់ធ្ងរដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬសំនុំរឿងមួយដែលចោទប្រកាន់ បុគ្គលសំខាន់ណាម្នាក់ ឬចំពោះសំនុំរឿងមួយដែលបង្កើតអោយមានការសង្ស័យ លើសមត្ថកិច្ចអង្គភាពដែលត្រូវបន្តការស៊ើបអង្កេត ។

**៣.៣. ប្រភេទផ្សេងៗនៃពាក្យបណ្តឹង :**

**៣.៣.១. ពាក្យបណ្តឹងសាមញ្ញ**

គឺជាការប្រកាសសាមញ្ញពីបទល្មើស ។

គ្រប់អង្គភាពនគរបាល ដែលទទួលភារៈកិច្ចជានគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទទួលបណ្តឹងនេះ ដោយផ្ទាល់ ។ បណ្តឹងនេះជាការប្រកាសធ្វើឡើង ចំពោះមុខមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលណាមួយដែលរាយការណ៍ជូនអង្គភាព ពីអត្ថិភាពបទល្មើសមួយដែលខ្លួនបានទទួលរង ។

ពុំមានទម្រង់ផ្លូវច្បាប់ជាពិសេសនោះទេ គ្រាន់តែតម្រូវឱ្យការប្រកាសនោះធ្វើឱ្យលេចឡើង នូវអត្ថិភាពបទល្មើសមួយដែលមានចែងក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ឬច្បាប់ពិសេសមួយប៉ុណ្ណោះ ។

**៣.៣.២. ពាក្យបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី**

យោងតាមមាត្រា ១៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ "បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវអនុវត្តដោយជនរងគ្រោះនៃបទល្មើស» ។

ប៉ុន្តែ បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏អាចធ្វើឡើងដោយ :

- តំណាងស្របច្បាប់របស់ជនរងគ្រោះ ( មាត្រា ១៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)
- មាឃាទ ( មាត្រា ១៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)
- សមាគមមួយចំនួន ( មាត្រា ១៧ ដល់ ១៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះមុខយុត្តាធិការព្រហ្មទណ្ឌ ឬយុត្តាធិការរដ្ឋប្បវេណី

(មាត្រា ២២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**៣.៤. ប្រភេទអ្នកប្តឹង**

តាមគោលការណ៍ បណ្តឹងផ្ដើមចេញពីបុគ្គលដែលរងគ្រោះផ្ទាល់ដោយបទល្មើស ប៉ុន្តែក៏អាចមានអ្នកកំណាងជនរងគ្រោះផងដែរ ។

**អនីតិជន**

កាលណា អនីតិជនពាក់ព័ន្ធ ក្នុងនាមជាជនរងគ្រោះ ឪពុកម្តាយអន្តរាគមក្នុងឋានៈជាអ្នកទទួលខុសត្រូវដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និង/ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងស្របច្បាប់នៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនខ្លួន។ ក្នុងករណី អនីតិជនគ្មានឪពុកម្តាយ ការគ្រប់គ្រងស្របច្បាប់នៃទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវប្រគល់ទៅឱ្យអាណាព្យាបាល (មាត្រា ១៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**នីតិបុគ្គល**

ជាសារវន្ត គឺជាសមាគមនានាដូចរៀបរាប់ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ២ ខាងលើ ។

**៣.៥. លក្ខខណ្ឌប្រុងច្បាប់**

ការផ្តល់ចម្លើយត្រូវសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។ ដូចនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវសរសេរកំណត់ហេតុទទួលពាក្យបណ្តឹងភ្លាម ។ ប្រតិបត្តិការនេះអាចត្រូវបានព្រលដោយមានការសុំឱ្យជនរងគ្រោះទៅសរសេរ ពាក្យបណ្តឹងដោយខ្លួនឯង ។

**៣.៥.១. ប្រភេទផ្សេងៗនៃកំណត់ហេតុ**

ទោះជាកំណត់ហេតុប្រភេទណាក៏ដោយ ក្រដាសកំណត់ហេតុអាច មានគំរូស្រាប់ ឬជាក្រដាសធម្មតាដែលនគរបាលចុះនិទ្ទេសចាំបាច់ផ្សេងៗ ។

ពាក្យបណ្តឹងអាចត្រូវសរសេរជាអក្សរដៃ ឬវាយអម្ពលីលេខ ។

**៣.៥.២. អត្ថន័យនៃកំណត់ហេតុពាក្យបណ្តឹង**

**អត្តសញ្ញាណកម្មជនរងគ្រោះ**

កំណត់ហេតុត្រូវមានឈ្មោះ ត្រកូល កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងកំណើត មុខរបរ និងអាសយដ្ឋាន ។ ត្រូវភ្ជាប់ទៅនឹងអត្តសញ្ញាណស្តង់ដារនេះនូវទិន្នន័យ ដែលដោយថាហេតុអាចឱ្យគេទាក់ទងសាមីខ្លួន បានលឿនបំផុត ( ទូរ

ស័ព្ទប្រចាំលំនៅដ្ឋាន ឬកន្លែងធ្វើការ) ។

**ធាតុនៃបទល្មើស**

កំណត់ហេតុត្រូវផ្តោតទៅលើ**ទីកន្លែង**នៃបទល្មើស (សមត្ថកិច្ចដែនដីដែលអាចធ្វើការស៊ើបអង្កេត) **ពេលវេលា**នៃការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬពេលវេលាឃើញបទល្មើស (ចាំបាច់ សម្រាប់កំណត់ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិការស៊ើបអង្កេត) **របៀបប្រតិបត្តិការ** (ធាតុដែលអ្នកប្តឹងបានដឹង) **ការពិពណ៌នាពីវត្ថុ** ដែលត្រូវបានលួច គែបន្លំ ឬ ប្រើប្រាស់ ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើស **ភិទរភាគរបស់ចរិយ្យាភ័ក្ត្រ** ឬច្រើននាក់ និងការសង្ស័យអ្វីមួយ ។

នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងប្រឆាំងនឹងបុគ្គលដែលត្រូវស្គាល់អត្តសញ្ញាណ គេត្រូវតែលើកឡើងពី ធាតុនៃ ពិរុទ្ធភាព។ បើចាំបាច់ គេត្រូវសួរពីតំណាងបន្ថែម ។

ចំពោះការលួចបណ្តាលអោយបាត់បង់សំភារៈ គេត្រូវសួរទៅកាន់អ្នកប្តឹងបរិហារនូវ ព័ត៌មានទាក់ទង នឹងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង រូបថត និងឯកសារមួយចំនួន (សម្រាប់វាយតម្លៃសន្តិសុខ) ។

ក្នុងករណីដែលមានព្យសនកម្មលើរាងកាយ គេត្រូវសុំពីជនរងគ្រោះនូវ វិញ្ញាប័ណ្ណប័ត្រពិនិត្យសុខភាព ដែលអាចតម្រូវអោយ ផ្អាកការងារជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ (ចាំបាច់សម្រាប់ ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ) ។

នៅខាងចុងកំណត់ហេតុ មានចុះនិទ្ទេសអំពី**ការសម្រេចដាក់ពាក្យបណ្តឹង** ឬមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយ ជនរងគ្រោះ (ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះសម្រេចមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹង យើងលែងហៅថាបណ្តឹងទៀត ហើយ ប៉ុន្តែហៅថាជាការបរិហារទៅវិញ) ។

ទីបញ្ចប់ ជនរងគ្រោះត្រូវអះអាងពីបណ្តឹងរបស់ខ្លួនដោយ**ចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃ** ក្រោមកំណត់ហេតុ ក្រោយពីបានអានកំណត់ហេតុនោះរួច ។

**៤. ការផ្តល់ចម្លើយ**

ក្នុងសំនុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ប្រភេទភស្តុតាងដែលចេញពីមនុស្សអាចជា ចម្លើយ សារភាព និងការផ្តល់ចម្លើយ ។ បន្ថែមទៅលើស្នាកស្នាម និងតម្រុយ (ប្រភេទភស្តុតាងបានពី វត្ថុ) ការផ្តល់ចម្លើយគឺជា**កត្តាមួយសំខាន់ដែល ជំរុញឱ្យការស៊ើបអង្កេតរីកចម្រើនទៅមុខ** ។ ការផ្តល់ចម្លើយនឹង អនុញ្ញាតឱ្យនគរបាលកំណត់នូវកាលៈទេសៈ នៃអង្គហេតុ តម្រង់ទិសដៅការស្រាវជ្រាវ ហើយជូនកាលធ្វើ អត្តសញ្ញាណកម្មចរិយ្យាភ័ក្ត្រ ឬច្រើននាក់ ។

ទោះបីជាការផ្តល់ចម្លើយមានលក្ខណៈចាំបាច់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏វានៅតែជាប្រភេទភស្តុតាងមួយមិនប្រាកដប្រជាដដែល ។ គំរែរបស់វាមិនត្រឹមតែអាស្រ័យទៅនឹងរបៀបទទួលបានចម្លើយប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាស្រ័យទៅនឹងការត្រួតពិនិត្យ ដែលគេអាចធ្វើ ឬមានលទ្ធភាពនឹងធ្វើផងដែរ ។

សាក្សីគឺជាអ្នកដែលបានឃើញ បានឮ បានដឹងនូវការប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយ ប៉ុន្តែមិនទាក់ទងនឹងបទល្មើសដោយផ្ទាល់នោះទេ ( ជួយទៅវិញ គឺទាក់ទងនឹងជនរងគ្រោះ ឬជនត្រូវចោទ..... ) ។

**៤.១. ទម្រង់នៃការផ្តល់ចម្លើយ**

**៤.១.១. ការស្វែងរកសាក្សី**

សាក្សីកម្រនឹងបង្ហាញខ្លួនដោយឯកឯងនៅអង្គការនរកបាលណាស់ ។ អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវស្វែងរកពួកគេ ។ ការស្វែងរកនេះត្រូវចាប់ផ្តើមឡើង ចាប់ពីពេលរកឃើញបទល្មើសតាមរយៈ :

**ដោយធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មបុគ្គលនាទាំងដែលមានវត្តមាន និងជាយថាហេតុដាក់ជនទាំងនោះឱ្យនៅដាច់ពីពេល:**

ដោយសូរទៅកាន់សាក្សីទាំងនេះអំពីអត្តសញ្ញាណ ឬភិនភាគបុគ្គលមួយចំនួនដែលនៅក្បែរខ្លួនគេ ឬក្បែរកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើសនៅពេលដែលកំពុងកើតហេតុ ( អ្នកខ្លះអាចចាកចេញពីទីកន្លែងកើតហេតុនៅចន្លោះពេលដែលអង្គការនរកបាលបានទទួលដំណឹង និងពេល ដែលអង្គការនោះបានអ្នកដល់កន្លែងកើតហេតុ) ។

**តាមរយៈការស៊ើបអង្កេតអ្នកជិតខាង**

ដោយគ្រលប់មកកាន់កន្លែងកើតហេតុវិញ នៅមួយថ្ងៃក្រោយរឿងហេតុ នៅម៉ោងតែមួយ ឬសប្តាហ៍បន្ទាប់ នៅថ្ងៃ និងម៉ោងតែមួយដែលរឿងហេតុបានកើតឡើង ដើម្បីរកបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលបាននៅកន្លែងកើតហេតុ នៅខណៈបទល្មើសកើតឡើង ។

**ដោយការស្តាប់ចម្លើយសាច់ញាតិ អ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ អ្នកមានទំនាក់ទំនងការងារជាមួយជនរង គ្រោះ ។**

**ដោយការអំពាវនាវតាមរយៈសារពត៌មាន ។**

**៤.១.២. : ការទទួលបានការផ្តល់ចម្លើយ**

**ពេលវេលា :**

ត្រូវធ្វើឱ្យលឿនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យមានការចងចាំស្រពិចស្រពិល ផ្លាស់ប្តូរ ឬរលុបបាត់ ។



**ទឹកថ្លែង :**

សាក្សីម្នាក់គឺជាករណីមួយដោយឡែក ។ ចំពោះសាក្សីមួយចំនួន ការសួរ ចម្លើយនៅនឹងទឹកថ្លែងកើតហេតុ មានសារៈប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់ ។ ចំពោះសាក្សីផ្សេងទៀត ការស្តាប់ចម្លើយនៅផ្ទះរបស់គេ ឬនៅអង្គភាព មានលក្ខណៈប្រសើរជាង ។

**ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនៅកន្លែងកើតហេតុផ្តល់នូវតុណ្ហប្រាយាជន៍មួយចំនួនមានដូចជា :**

- សាក្សីនឹងកាន់តែមានភាពងាយស្រួល ដើម្បីបង្កើតប្រាប់ដំណើរនៃសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋនៅនឹងកន្លែងកើតហេតុ
- អ្នកស៊ើបអង្កេតកាន់តែមានលទ្ធភាពអាចរកឃើញនូវលក្ខណៈកុហក ឬភាពក្លែងក្លាយនៃចម្លើយ ដែល ខ្លួនទទួលបាន ។

**ការស្តាប់ចម្លើយក្នុងបន្ទប់នគរបាល**

គឺជាការស្តាប់ចម្លើយដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្រៅប្រាប់បំផុត ។

-អ្នកស៊ើបអង្កេតទទួលបានជាសុខភាពផ្នែកសំភារៈ ។ អំណាចអ្នកស៊ើបអង្កេតកាន់តែធំឡើង ។ អ្នកស៊ើប អង្កេតមានភាពងាយស្រួល ពីព្រោះថាខ្លួនស្ថិតក្នុងមជ្ឈដ្ឋានមួយដែលខ្លួនស្គាល់ច្បាស់ ។

- សាក្សីនៅដាច់តែឯង និង ផ្តាច់ចេញពីមជ្ឈដ្ឋានដែលខ្លួនបាន ស្គាល់ ។

**ការស្តាប់ចម្លើយនៅលំនៅដ្ឋានសាក្សី**

- ការស្តាប់ចម្លើយនៅលំនៅដ្ឋានសាក្សី មានលក្ខណៈចាំបាច់នៅ ក្នុងករណីដែល ស្ថានភាពសុខភាព សាក្សីមិនអំណោយផល ឬសាក្សីជាមនុស្សដែលមានជាន់ក្នុងសង្គម ។

-ការស្តាប់ចម្លើយបែបនេះអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតបានស្គាល់បុគ្គលិកលក្ខណៈ មជ្ឈដ្ឋានសង្គម និង របៀបរស់នៅរបស់សាក្សីបានច្បាស់ ។

-សាក្សីកាន់តែមានភាពងាយស្រួល និងស្ងប់ស្ងាត់ ដូច្នេះគាត់អាចមានសេរីភាព ដើម្បីនិយាយ និងបង្កើតប្រាប់ពីការសម្ងាត់មួយចំនួន ។

-ផ្ទុយទៅវិញ អំណាចនគរបាលទៅលើសាក្សីអាចនឹងថយចុះ ជាពិសេសក្នុងករណី ដែលសាក្សី មិនស្មោះត្រង់ ។

**ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនៅមន្ទីរពេទ្យ ឬមជ្ឈមណ្ឌលព្យាបាលជំងឺ ( គ្លីនិក )**

-ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនៅមន្ទីរពេទ្យ ឬគ្លីនិកអាចឱ្យគេចំណេញពេលវេលាយ៉ាងច្រើន ប៉ុន្តែផ្តល់តុលាវិបត្តិ មួយចំនួន ។

-យោងទៅលើស្ថានភាពសុខភាពសាក្សីខ្លួនដែលកំពុងស្ថិតក្នុងមន្ទីរពេទ្យ អ្នកស៊ើបអង្កេត ត្រូវទទួលបានការ យល់ព្រមជាមុនពីអាជ្ញាធរសុខាភិបាលជាដាច់ខាត ។

ត្រូវបញ្ជាក់ថាក្នុងករណីនេះ អ្នកស៊ើបអង្កេតនឹងជួបប្រទះលក្ខខ័ណ្ឌការងារលំបាក ( គ្មានភាពដាច់តែឯង ការសន្ទនាខ្លី និងស្ទើរតែមិនអាចប្រើម៉ាស៊ីនសរសេរបានទាល់តែសោះ..... ) ។

**ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនៅកន្លែងធ្វើការ**

-ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនៅកន្លែងធ្វើការមិនត្រូវបានប្រាប់ឱ្យធ្វើឡើយ និងត្រូវធ្វើឡើង លុះត្រាតែចាំបាច់ ដាច់ខាតប៉ុណ្ណោះ ។

-ការស្តាប់ចម្លើយបែបនេះអាចវិនាស និងជួនកាលធ្វើឱ្យអាម៉ាស់ដល់សាក្សីដែលត្រូវស្តាប់ចម្លើយ ដូចនេះ សាក្សីខ្លួនមិនសូវមានទំនោរទៅបង្កើតការសម្ងាត់ដែលតាមធម្មតាខ្លួនអាចប្រាប់បាន បើសិនជាខ្លួនត្រូវបានស្តាប់ ចម្លើយនៅអង្គភាព ឬលំនៅដ្ឋានខ្លួននោះ ។

**៤.១.៣. បច្ចេកទេសស្តាប់ចម្លើយ**

**៤.១.៣.១. ការប្រុងប្រយ័ត្នដែលត្រូវធ្វើ**

**ការរៀបចំការស្តាប់ចម្លើយ**

ក្នុងសំណុំរឿងសំខាន់មួយ ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីច្រើនតែត្រូវបានរៀបចំទុកជាមុន ។ អ្នកស៊ើបអង្កេត មិនមែនគ្រាន់តែស្គាល់សំណុំរឿង និងការវិវត្តន៍ចុងក្រោយរបស់សំណុំរឿងច្បាស់ប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏ត្រូវស្គាល់ផងដែរ ត្រូវស្តាប់ចម្លើយផងដែរ ទើបគាត់អាចកំណត់ជាមុននូវសំណួរដែលត្រូវចោទ ហើយជាពិសេសសំណួរដែលត្រូវ ផ្សំសំណួរ ។

**កាលស្តាប់ស្ទាត់ក្នុងពេលស្តាប់ចម្លើយ**

កាលណាការស្តាប់ចម្លើយកាន់តែសំខាន់ អ្នកស៊ើបអង្កេតកាន់តែត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីផ្សំសំណួរកុំឱ្យគេ វិនាស ( ប្រើប្រាស់ករិយាល័យស្តាប់ស្ទាត់មួយ ហាមមិនឱ្យសហការីផ្សេងទៀតដើរទៅមក-មិនទូរស័ព្ទ មិនសញ្ញា

**៤.១.៤. ការត្រួតពិនិត្យការផ្តល់ចម្លើយ**

**៤.១.៤.១. ការត្រួតពិនិត្យសាក្សី**

ការផ្តល់ចម្លើយមានច្រើនស្មើនឹងចំនួនមនុស្សដែរ ។ ការផ្តល់ចម្លើយនីមួយៗមានភាពខុសគ្នា ហើយភាគច្រើនជាកត្តា ( មជ្ឈដ្ឋានសង្គម អាយុ ភេទ កិរិយាប្បធម៌ វិជ្ជាជីវៈ ជាតិសាសន៍ សញ្ជាតិ...) ដែល ផ្សេងទៀតលើបុគ្គលិកធួន្តរៈ និងអត្តចរិតរបស់សាក្សីម្នាក់ ។

និយាយឱ្យចំទៅ **សាក្សីកុហក**ដែលគេតែងជួបប្រទះមានបួនប្រភេទ ។

**សាក្សីកុហកដោយអចេតនា**

ការផ្តល់ចម្លើយធ្វើឡើងដោយឆ្លងកាត់ជាបន្តបន្ទាប់នូវ ដំណាក់កាលដឹងព្រ គំណត់រឿងហេតុ និង បង្កើតឡើងវិញតាមរយៈដំណាក់កាលសម្តែងចេញ និងរៀបរាប់រឿងហេតុ ។ ការផ្តល់ចម្លើយអាចត្រូវបានកែប្រែបន្តិចម្តងៗ ចាប់តាំងពីពេលផ្តល់ចម្លើយ ហើយកាន់តែកែប្រែទៅនៅដំណាក់កាលក្រោយៗមក និងទៅពេលសម្តែងចេញផងដែរ ។ ក្រៅពីនេះ ការដឹងព្ររឿងហេតុមួយ ប្រែប្រួលទៅតាមចំណាប់អារម្មណ៍សាក្សីចំពោះរឿងហេតុនោះ និង សភាពនៃការទទួលអារម្មណ៍របស់សាក្សីនោះ ។

ទីបញ្ចប់ សាក្សីពុំមែនរកនឹករឿងហេតុដោយពឹងតែទៅលើអ្វីដែលខ្លួនបានមើលឃើញប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែច្រើនតែពឹងទៅលើការប៉ាន់ស្មានផងដែរ ។

**សាក្សីកុហកដោយចេតនា**

ការនិយាយមិនពិតដោយមានចេតនាកើតឡើងដោយសារមូលហេតុខុសៗគ្នា : ការខ្លាច ការខ្វះសីលធម៌ ការទទួលបានផលប្រយោជន៍គ្រប់រូបភាព សាមគ្គីភាព ភាពស្អប់ ការសងសឹក ភាពអំនួត ឬការច្រើនប្រហែស... ។

**សាក្សីដែលត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នជាពិសេស**

**កុមារ :** ងាយនឹងទទួលរងឥទ្ធិពលអ្នកដទៃ កុមារមានការរើរវាយខ្លាំងពិបាកគ្រប់គ្រង ។

**ជនចាស់ជរា :** ជាញឹកញាប់ ជនចាស់ជរាអាចមានសមត្ថភាពដឹងព្ររឿងហេតុ ឬអាចមានការចងចាំខ្សោយ ។ គាត់អាចទទួលរងនូវឥទ្ធិពលរបស់អ្នកដទៃយ៉ាងងាយ ។

**សាក្សីភាពក្រៅដែលមានជំងឺ**

អ្នកជំងឺផ្លូវចិត្តមានជីវិតស្រមើស្រមៃខ្លាំងរហូតដល់លែងអាចបែងចែកបានរវាង ការស្រមើស្រមៃ និងការពិត ហើយការផ្តល់ចម្លើយរបស់ជននេះក្លាយជាការច្របល់ចូលគ្នារវាងការស្រមើស្រមៃ និងការពិត ។

**៤.១.៤.២. ការត្រួតពិនិត្យទៅលើតវិយាបថរបស់អ្នកសួរចម្លើយ**

អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវតែ :

- សម្របតវិយាបថទទួនទៅតាមសាក្សី
- ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យសាក្សីមានអារម្មណ៍ទុកចិត្ត
- ជៀសវាងក្នុងការយកអ្វីដែលសាក្សីបាននិយាយធ្វើការវាយប្រហារទៅលើសាក្សីវិញ ហើយវាខានដល់ការទំនាក់ទំនង

- មានសមត្ថភាពសម្របសម្រួល បកស្រាយ និងគត់ត្រាការប្រកាស
- គ្រប់គ្រងស្ថានភាព : មានតែការស្តាប់ចម្លើយ និងដោតជ័យនៃការស្តាប់ចម្លើយប៉ុណ្ណោះដែលសំខាន់

មិនមែនការបំពេញចិត្តខ្លួនឯង ភាពអំនួត ផលប្រយោជន៍ និងមនោសញ្ចេតនាអ្វីទាំងអស់

- ចេះស្តាប់ សង្កេត ឃ្នាំមើលប្រតិកម្មរបស់សាក្សី
- ជៀសវាងនូវសំនួរដែលធ្វើឱ្យកើតសម្មតិកម្ម ឬដែលដាក់សំពាចទៅលើការចងចាំ
- កុំជះឥទ្ធិពលលើសាក្សីដោយការសន្យា ការតំរាម...

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ត្រូវគោរពសេចក្តីថ្លែងរូបរបស់សាក្សី ។

ប៉ុន្តែ សំខាន់បំផុតនោះគឺសព្វានុម័តភាព និងអព្យាក្រឹត្យភាព ។

កង្វះសព្វានុម័តភាព និងអព្យាក្រឹត្យភាពចំពោះសាក្សីបង្កជាមុបសគ្គដែលរារាំងដល់ការទទួលបានចម្លើយ ។ ត្រូវតែចេះទទួលយកចម្លើយមួយដែលមិនស្របនឹងអ្វីដែលខ្លួនគិត ឬអ្វីដែលខ្លួនយល់ឃើញ ។

ជាសង្ខេប គេអាចនិយាយបានថា " ការផ្តល់ចម្លើយធ្វើបានល្អ " គឺអាស្រ័យនឹង :

- ភាពងាយស្រួល ភាពលម្អិត ភាពច្បាស់លាស់ និងការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងពេលផ្តល់ចម្លើយនោះ
- ការយកចិត្តទុកដាក់ដែលធ្វើមិនឱ្យបែកអារម្មណ៍
- ការសួរភ្លាមៗក្រោយពីហេតុការណ៍កើតឡើង និងធ្វើអោយមិនសូវមានការភ្លេចភ្លាំង

**ទាក់ទងទៅនឹងចិត្តសាស្ត្រសាក្សី :**

-សមត្ថភាពក្នុងការបែងចែកការខុសត្រូវ ជម្រុះចោលនូវភាពមិនពិតស្អប់ ដែលបណ្តាល អោយមានការ រំជួលចិត្ត ពីអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្ត និងកុមារ ។

-ភាពអស្ចារ្យក្រិក្យ ជម្រុះចោលភាពងប់ងល់

-ភាពស្មោះត្រង់ដែលជម្រុះចោលនូវការចំណាយប្រាក់ ។

**ទាក់ទងទៅនឹងអ្នកសួរចម្លើយ :**

អត្ថចរិតអ្នកស៊ើបអង្កេតចំពោះសាក្សី និងសមត្ថភាព ក្នុងការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួន ។

**៤.២ មូលដ្ឋានគ្រឹះតតិយុត្តិ :**

សញ្ញាណមូលដ្ឋានមានក្នុងអត្ថបទដែលកំណត់ពីវិធាននៃការរស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ការស៊ើប អង្កេតបឋម និងអត្ថបទស្តីពីការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ។

**របៀបកោះហៅ :**

ច្បាប់ផ្តល់ជូនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នូវអំណាចកោះហៅ និងធ្វើការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ។

**កាតព្វកិច្ចចូលខ្លួន :**

- **ករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង** ( មាត្រា ៩៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក្នុងករណីដែលពុំមានការបញ្ជាអោយ ចូលខ្លួនពីព្រះរាជអាជ្ញា និងក្នុងករណីដែលត្រូវប្រើកម្លាំងបង្ខំ) ។

- **ករណីស៊ើបអង្កេតបឋម** : អំណាចដូចគ្នានឹងបទល្មើសជាក់ស្តែង ( មាត្រា ១៤៤ នៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ) ។

- **ដោយអនុវត្តតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស** ( មាត្រា ១៧៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) សាក្សីត្រូវ តែចូលខ្លួនធ្វើសម្បថ ហើយផ្តល់ចម្លើយដូចនៅចំពោះមុខយុត្តាធិការជំនុំជម្រះដែរ ។ បើពុំដូច្នោះទេ គេត្រូវ រាយការណ៍ ទៅចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីចេញបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួន ។

**អនីតិជន :**

អនីតិជនម្នាក់អាចត្រូវស្តាប់ចម្លើយតាមរបៀបដូចសាក្សី ទោះបីជាស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតណា ក៏ដោយ ។ ពុំមានកត្តាចិត្តណាមួយដែលតម្រូវឱ្យស្តាប់ចម្លើយអនីតិជននៅចំពោះមុខតំណាងស្របច្បាប់របស់គេ

នោះឡើយ ជួយទៅវិញតំណាងស្របច្បាប់នោះ ត្រូវដឹងពីសេចក្តីប្រកាសរបស់អនីតិជន (លើកលែងតែក្នុងករណី ដែលតំណាងស្របច្បាប់ជាចារឹបទល្មើស ហើយអនីតិជនជាជនរងគ្រោះ) និងត្រូវស្តាប់ចម្លើយ ក្នុងឋានៈជាអ្នក ទទួលខុសត្រូវខាងរដ្ឋប្បវេណី ។

**អ្នកបកប្រែ :**

ជាយថាហេតុ ចម្លើយអាចត្រូវកត់ត្រាដោយអ្នកបកប្រែ ទោះបីក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតណា ក៏ដោយ ។

**៤.៣. ភិនភាគក្នុងពេលផ្តល់ចម្លើយ**

ក្នុងពេលស្តាប់ចម្លើយ អ្នកសរសេរត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាសំខាន់ នូវភិនភាគផ្តល់ដោយសាក្សី ។ ព័ត៌មានទាំងអស់នេះមិនលេចឡើង ក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការស្តាប់ចម្លើយទេ ពីព្រោះថាបុគ្គលម្នាក់ៗមិន អាចកត់ចំណាំព័ត៌មានលម្អិតដូចគ្នានោះទេ ប៉ុន្តែ គេអាចធ្វើការប៉ាន់ស្មានថាព័ត៌មានមួយចំនួនដូចរៀបរាប់ ខាងក្រោម អាចត្រូវបានចាត់ទុកជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងកំណត់ហេតុនៃការផ្តល់ចម្លើយ ។

ការពិពណ៌នាដែលត្រូវធ្វើឡើង គឺចេញពីភាពទូទៅករណីពិសេស និង ពីលើចុះ ក្រោម ។

**ទិដ្ឋភាពទូទៅ**

- ភេទ : ឬ លក្ខណៈខាងក្រៅ ( បញ្ហាចោទឡើងចំពោះពួកប្រុសខ្ចីយ )
- អាយុប្រហាក់ប្រហែល
- កំពស់
- ប្រភេទមនុស្ស
- មាឌ
- សំឡេងកំពែក របៀបស្លៀកពាក់
- ទ្រង់ទ្រាយ : សង្ហារ រយីករយាក
- ប្រភេទ : សំឡេងកំពែកសមរម្យ ឬបែបកីឡា....

**លក្ខណៈពិសេស**

- សំលេង ( បើសិនបុគ្គលនោះបាននិយាយ សំលេងដោយឡែក របៀបនិយាយ សំឡេង ភាសា....)
- ការពិពណ៌នាពីមុខមាត់

- ថ្ងាស : ទ្រង់ទ្រាយ ភាពដោយឡែក
- ភ្នែក : ពណ៌
- ច្រមុះ : ទំរង់
- ត្រចៀក
- មាត់
- ចង្ការ
- មុខមាត់
- ធ្មេញ
- ពុកចង្ការ ពុកមាត់
- ចកើម
- សក់ ( ពណ៌ ភាពលំភ្លា ត្រង់ រួញ ត្រញាញ់..... )

ចំនុចខុសគ្នាទាំងនេះមិនត្រូវលើកយកមកនិយាយទាំងអស់ទេក្នុងពេលស្តាប់ចម្លើយ ដូច្នេះវាពុំមានលំដាប់ ដែលត្រូវតែគោរពដាច់ខាតនោះទេ ។ អ្នកសរសេរត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើធាតុមួយ ឬច្រើន ដែលផ្តល់ដោយសាក្សី ទៅតាមករណី នីមួយៗ ។

**៥. ការសួរចម្លើយធនធានរ៉ឺយ**

ទទួលបានចម្លើយសារភាព គឺជាគោលបំណងដែលចង់បាន ក្នុងគ្រប់ការសួរចម្លើយ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកស៊ើបអង្កេតមិនត្រូវទទួលយកចម្លើយសារភាពផ្តួសផ្តាសនោះទេ ។ ចម្លើយសារភាពត្រូវតែលម្អិត គ្មានការផ្លាស់ប្តូរ ហើយស៊ុសដាក់ព្រមទាំងបំពេញបន្ថែមលើភស្តុតាង និងសច្ចាធារណ៍ដែលប្រមូលបានជាមុននៅ ពេលស៊ើបអង្កេត ។

ការដឹកនាំការសួរចម្លើយទាមទារឱ្យគោរពនូវវិធានមួយចំនួន មិនមែនត្រឹមតែក្នុងពេលប្រតិបត្តិការ ប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងមុនពេលប្រតិបត្តិការផងដែរ ។

**៥.១. មុនការសួរចម្លើយ**

**៥.១.១. ការរៀបចំការសួរចម្លើយ**

ការសួរចម្លើយត្រូវតែរៀបចំជាមុន ។ ជាបឋម ជាការកម្រណាស់ដែលការស៊ើបអង្កេតមួយ ចាប់ផ្តើម

ដោយការសួរចម្លើយ ។ ជាទូទៅ ការសួរចម្លើយ ត្រូវបានធ្វើ ឡើងបន្ទាប់ពីការស៊ើបអង្កេត (ការត្រួត ពិនិត្យ ពាក្យបណ្តឹង ការពិនិត្យតម្រូវ សាក្សី ការឃ្នាំមើល ការចាប់ខ្លួន ការឆែកឆេរ ។ល។) ដែលអនុញ្ញាតឱ្យអ្នក ស៊ើបអង្កេតប្រមូលបានភស្តុតាង និងការសន្មត ដែលបានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បី គាំទ្រការសង្ស័យ របស់ខ្លួន ។

បន្ទាប់មក អ្នកសួរចម្លើយត្រូវតែដឹងឱ្យបានច្បាស់ណាស់ពីសំណុំរឿង ប្រការនេះមិនត្រឹមតែទាមទារ ឱ្យមាន ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការស៊ើបអង្កេតប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ទាមទារផងដែរនូវការអានដោយប្រុង ប្រយ័ត្នជាមុន នូវលិខិតស្នាមនៃនីតិវិធីផងដែរ ។ ការពិនិត្យសំណុំរឿងយ៉ាងម៉ត់ចត់ដែលអនុញ្ញាតឱ្យរៀបចំដោយ ច្រើនប្រៀបនូវ សំណួរ ដែលត្រូវចោទសួរ និងកំណត់សំណួរ ដែលត្រូវជៀសវាង ។

ទីបញ្ចប់ អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវប្រមូលច្រើនបំផុតជាមុនសិន នូវព័ត៌មានអំពីបុគ្គលិកលក្ខណៈជនសង្ស័យ អោយបានច្រើន (ទីលំនៅ ស្ថានភាពសង្គម ការសិក្សា ចំណង់ចំណូលចិត្ត អ្នកមានទំនាក់ទំនងនឹងសាមីខ្លួន និង ព្រឹត្តិកម្មរបស់ខ្លួន ជាដើម...) ។

ការស្គាល់តួបដំបូងរបស់ខ្លួន គឺជាវិធានមួយខ្លាំងក្នុងកិច្ចស៊ើបអង្កេតទាំងអស់ និងជាកិច្ចចាំបាច់ក្នុងការ សួរចម្លើយ ។ នៅពេលស្គាល់ជនសង្ស័យកាន់តែច្បាស់ អ្នកស៊ើបអង្កេតកាន់តែអាចសម្របអត្ថប្រយោជន៍របស់ខ្លួន និង ជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រសួរចម្លើយដែលសមស្របបំផុត ។

និយាយមួយបែបទៀត អ្នកស៊ើបអង្កេតល្អម្នាក់មិនមែនចង់ស្គាល់ជនសង្ស័យច្បាស់នោះទេ ជានិច្ចជាកាល អ្នកស៊ើបអង្កេតល្អម្នាក់ គឺជាអ្នកដែល :

- ដឹងយ៉ាងពិតប្រាកដនូវព័ត៌មានភាពរបស់បុគ្គលដែលត្រូវសួរចម្លើយ តាមរយៈការស៊ើបអង្កេតដែលខ្លួនដឹក នាំ ។ ខ្លួនត្រូវចេះតម្លើងសំលេង បើសិនចាំបាច់ ដើម្បីជំរុញសាមីខ្លួនឱ្យសារភាព ។
- ស្គាល់សំណុំរឿងច្បាស់ជាងគេបំផុត និងចេះត្រៀមសំណួររបស់ខ្លួន ។

**៥.១.២. ទឹកកន្លែងសួរចម្លើយ និងចំនួនអ្នកសួរចម្លើយ**

**ទឹកកន្លែងសួរចម្លើយ**

លើកលែងតែករណីកម្រមួយចំនួន គេមិនសួរចម្លើយបុគ្គលសង្ស័យម្នាក់នៅក្នុងទីលំនៅរបស់បុគ្គលនោះ ឡើយ ។ តាមវិធានទូទៅ ទឹកកន្លែងដែលពេញនិយមដើម្បីធ្វើការសួរចម្លើយនោះ គឺការិយាល័យអ្នកស៊ើបអង្កេត ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការនេះ ។ អ្នកស៊ើបអង្កេតសួរចម្លើយក្នុងទឹកកន្លែងរបស់ខ្លួន និងក្នុងបន្ទប់មួយដែលខ្លួនមានភាព



ងាយស្រួលតាមទំលាប់របស់ខ្លួន ។

**ចំណុចអ្នកសួរចម្លើយ**

តាមទ្រឹស្តី ការសួរចម្លើយត្រូវបានដឹកនាំដោយអ្នកស៊ើបអង្កេតម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ : គេអាចងាយនឹងសារភាព នៅចំពោះមុខបុគ្គលតែម្នាក់ ជាជាងនៅចំពោះមុខបុគ្គលច្រើននាក់ ។

ក្នុងការអនុវត្ត អ្នកសួរចម្លើយមិនមែនមានតែម្នាក់នោះទេ ប៉ុន្តែ គេនិយមមិនឱ្យអ្នកសួរចម្លើយមាន ជំនួយការលើសពីម្នាក់ឡើយ ។ បុគ្គលនេះអាចអន្តរាគមបាន តែក្នុងករណីមានការអនុញ្ញាតប៉ុណ្ណោះ ។ បើសិន ជំនួយការ យល់ថាត្រូវចោទសួរសំណួរមួយនោះ ឬចង់ធ្វើការជំទាស់ ខ្លួនត្រូវតែជៀសវាងកុំសួរសំណួរនោះ ដោយប្រើសម្លេងលាយឡំនឹងអារម្មណ៍ខ្លួនផ្ទាល់ ដើម្បីជៀសវាងមិនឱ្យមានការប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលនៃការសួរ ចម្លើយ ។ ជំនួយ ការគ្រាន់តែសរសេរសំណួរនោះលើក្រដាសមួយសន្លឹក រួចប្រគល់ឱ្យអ្នកសួរចម្លើយ ។

អត្ថប្រយោជន៍នៃការសួរចម្លើយពីរនាក់គឺ :

- សុវត្ថិភាព
- ជៀសវាងរាល់ការសង្ស័យ
- បើសិនជា អ្នកស៊ើបអង្កេត ដែលដឹកនាំការសួរចម្លើយមិនអាចទាក់ទងជាមួយជនសង្ស័យនោះ ខ្លួនអាចឱ្យគេជំនួស ហើយទុកឱ្យជំនួយការខ្លួនធ្វើការសួរចម្លើយជំនួសខ្លួន ដើម្បីកុំឱ្យខាតពេល ។

**វិធានការបង្ការផលច្រវៃធ្វើ**

- ជៀសវាងកុំឱ្យជនសង្ស័យដឹងពីសំណុំរឿង ។
- វត្តលាមួយ ( ក្រញូមបារី ប្រដាប់សង្កត់ស្បែកកៅ កាំបិតកាត់ក្រដាស តែវ... ) ដែលអាចយកមកប្រើ ជាអាវុធមិនត្រូវទុកក្បែរបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយឡើយ ។ អាវុធប្រើប្រាស់ត្រូវតែទុកកុំឱ្យជនសង្ស័យ ឃើញហើយ ត្រូវជៀសវាងកុំដើរក្នុងបន្ទប់ដោយមិនពាក់អាវុធដែលនាំឱ្យលេចចេញអាវុធច្បាស់ ។
- បុគ្គលគ្រោះថ្នាក់គ្រប់រូបត្រូវតែធ្វើអចលនភាពដោយដាក់ខ្នោះដៃ ឬឱ្យមន្ត្រីរាជការម្នាក់ នៅឈរពី ខាងក្រោយ ឃ្នាំមើល ត្រៀមអន្តរាគមក្នុងករណីចាំបាច់ ។
- ត្រូវមានការិយាល័យមួយស្ងប់ស្ងាត់ ។ ការសួរចម្លើយតម្រូវឱ្យធ្វើឡើងក្នុងកន្លែងដាច់តែឯងមួយ ។ គេត្រូវបិទទ្វារបន្ទប់ ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យសហជីវនដើរទៅមក ។

- រាល់អ្វីដែលអាចបង្វែរចំណាប់អារម្មណ៍អ្នកសួរចម្លើយ និងបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយត្រូវហាមឃាត់ ។

**៥.២. ក្នុងពេលសួរចម្លើយ**

អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវធ្វើយ៉ាងណាបង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលមួយ រវាងខ្លួន និងបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយ និង ធ្វើយ៉ាងណាក្សាបរិយាកាសបែបនេះក្នុងពេលសួរចម្លើយ ។

**៥.២.១. ការទាក់ទង និងការធ្វើឱ្យបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយទុកចិត្ត**

**៥.២.១.១. ការធ្វើទំនាក់ទំនង**

ជាញឹកញាប់បំផុត ការធ្វើទំនាក់ទំនងត្រូវធ្វើឡើងក្នុងពេលចាប់ខ្លួនបុគ្គលសង្ស័យ ហើយជួនកាល នៅខណៈ ដែលសាមីខ្លួនចូលខ្លួនមកអង្គភាពតាមរយៈការកោះហៅមួយ ។

បរិយាកាសនៃការសួរចម្លើយត្រូវអាស្រ័យមួយផ្នែកទៅនឹងរបៀបទាក់ទងបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយ ។

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ បរិយាកាសត្រូវតែស្តង់ដារត្រូវ ធ្វើសកម្មភាពប្រកបដោយភាព ម៉ឺងម៉ាត់ ប្រសិទ្ធិភាព ការគួរសម និងភាពថ្លៃថ្នូរ ។ ផ្ទុយទៅវិញរាល់ ឥរិយាបថ ផ្សេងទៀត ( ដូចជា ប្រព្រឹត្តអំពើព្រៃផ្សៃ ប្រើសំដីប្រមាថ បង្ហាញពីភាពប្រហើស ឬការឈ្មានពាន...) នឹងអាចបង្ខំ ជនសង្ស័យ ឱ្យធ្វើការតទល់ដែលបង្កើត ជាឧបសគ្គដល់ការធ្វើទំនាក់ទំនងក្នុងពេលសួរចម្លើយ ។

**៥.២.១.២. ការធ្វើឱ្យបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយទុកចិត្ត**

ជោគជ័យក្នុងការធ្វើទំនាក់ទំនង អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតចាប់ផ្តើមសួរចម្លើយក្នុងលក្ខខណ្ឌ ប្រសើរ បំផុត ។ ប៉ុន្តែ ខ្លួនត្រូវតែបន្តការប្រឹងប្រែង ដើម្បីរក្សាបរិយាកាសអំណោយផលនេះឱ្យបានដល់ទីបញ្ចប់ ។ ខ្លួនត្រូវធ្វើយ៉ាងណាដើម្បី ឱ្យបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយទុកចិត្ត ។

អ្នកស៊ើបអង្កេតអាចប្រើប្រាស់មធ្យោបាយប្រសើរដែលខ្លួនមាន ដើម្បីឈានទៅធ្វើទៅឱ្យសាមីខ្លួនទុក ចិត្ត : គឺការសួរចម្លើយអំពីអត្តសញ្ញាណ និងធនធានរបស់ជនសង្ស័យ ។

**៥.២.២. ការសួរចម្លើយអំពីរឿងហេតុ**

បន្ទាប់ពីមានបរិយាកាសទុកចិត្ត និងបានស្គាល់សាមីខ្លួនហើយនោះ អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវជ្រើសរើសវិធី សាស្ត្រសួរចម្លើយ ដែលស័ក្តិសមបំផុតសម្រាប់បុគ្គលដែលនៅចំពោះមុខខ្លួន ។ ហើយពេញមួយរយៈពេលនៃការ សួរចម្លើយអ្នកស៊ើបអង្កេត ត្រូវតែចេះទាញយកប្រយោជន៍ពីមនោសញ្ចេតនារបស់ជនសង្ស័យ បង្ហាញគុណ

សម្បត្តិ មួយចំនួន និងគោរពវិធានខ្លះ ដើម្បីរក្សាឱ្យបាននូវបរិយាកាសអំណោយផលមួយ ។

**៥.២.២.១. ទម្រង់ផ្សេងៗនៃការសួរចម្លើយ**

ពុំមានការសួរចម្លើយគំរូនោះឡើយ ។ ការសួរចម្លើយត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោមរូបភាពផ្សេងៗពីគ្នាជានិច្ច ហើយ អ្នកស៊ើបអង្កេតតែងតែប្រឈមមុខ ទៅនឹងស្ថានភាពខុសៗគ្នាជានិច្ច ។

ប៉ុន្តែ គេបែងចែក រវាងការសួរចម្លើយសារភាព និងការសួរចម្លើយ ដេញជើង ។

**ការសួរចម្លើយសារភាព**

អ្នកស៊ើបអង្កេតជំរុញបុគ្គលដែលត្រូវសួរ ឱ្យសារភាពដោយបង្ហាញនូវបន្ទុកដែលប្រមូលបានជាបន្ត បន្ទាប់ និង ចាប់ផ្តើមពីបន្ទុកមិនសូវសំខាន់ ។

អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវតែក្លែងធ្វើជាមានជំនឿចិត្តទាំងស្រុង ដើម្បីកុំអោយជនសង្ស័យដឹងខ្លួន ត្រូវសួរសំនួរ ជននោះគ្មានឈប់ឈរ ដោយបញ្ចុះបញ្ចូលសារមីខ្លួនថា ខ្លួនមានភស្តុតាង ផ្សេងទៀត ដើម្បីធ្វើឱ្យសារមីខ្លួន ទាល់ត្រឹម ។

បុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយពិតជាទទួលបានអារម្មណ៍ថា ត្រូវបានគេប្រមូលបានភស្តុតាងប្រឆាំងខ្លួនហើយ នោះ គួរតែសារភាពប្រសើរជាងបដិសេធ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកស៊ើបអង្កេតមិនត្រូវបង្កើតប្រាប់សារមីខ្លួននូវភស្តុតាងទាំងអស់ ដែលខ្លួនមាននោះទេ ។ គួរតបបង្ហាញតិចតួច តែកុំច្រើនជ្រុលពេក ។ ខ្លួនត្រូវតែរក្សាធាតុមួយចំនួនបម្រុងទុក ដើម្បី អាចផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្រសួរចម្លើយ បើសិនជាខ្លួនស្ថិតនៅចំពោះមុខបុគ្គលម្នាក់ ដែលបន្តបដិសេធ ទោះបីជាគេបានលើក ឡើង នូវអំណះអំណាងហើយក៏ដោយ ។

**ការសួរចម្លើយ ដេញជើង**

ការសួរចម្លើយប្រភេទនេះត្រូវបានអនុវត្តពិភាក្សាបំបំផុត ។

តាមធម្មតា ការសួរចម្លើយប្រភេទនេះតែងត្រូវបានប្រើប្រាស់ប្រឆាំងនឹងជនទុច្ចរិត ហើយជូនកាលជន ល្មើសដែលមានការសិក្សាទាប និងមានសិរិយាបទបដិសេធជាចម្រើន ។ ការសួរចម្លើយដេញជើង គឺរឹតជន សង្ស័យ នៅក្នុងសំណាកដែលខ្លួនមិនអាចចេញបាន ។

ការសួរចម្លើយប្រភេទនេះមាន ២ ដំណាក់កាល :

**ក្នុងដំណាក់កាលទី ១** អ្នកសួរចម្លើយត្រូវតែជៀសវាងកុំបង្កើតប្រាប់នូវធាតុផ្សេងៗដែលខ្លួនមាន ( ដូចជា

តម្រូវដែលមាន ភស្តុតាងប្រមូលបាន សាក្សីដែលមាន...) ឱ្យជនសង្ស័យ ។ អ្នកសួរចម្លើយ ត្រូវសួរ ជនសង្ស័យ តែអំពីធាតុណាដែលសាមីខ្លួនបានដឹងប៉ុណ្ណោះ ដោយយកលេសថាប្រមូលព័ត៌មាន ។ អ្នក សួរចម្លើយត្រូវទុក ឱ្យសាមីខ្លួននិយាយ និងកុហក ។ ខ្លួនត្រូវជៀសវាងកុំបញ្ឈប់ ឬកាត់សំដីសាមីខ្លួន ។ ម្តងម្កាល ខ្លួនគ្រាន់តែ សួរបន្ថែមអំពីអ្វី ដែលសាមីខ្លួនបានពន្យល់ប៉ុណ្ណោះ : ចម្លើយនិងធ្វើឱ្យការនិយាយ ជួយកាន់ តែលេចច្បាស់ឡើង ។

កាលណាជនសង្ស័យកាន់តែនិយាយកុហក ជននោះនឹងប្រឱ្យរឿងក្លែងក្លាយមួយដែលមិនដូចជាការ ពិត ។

អ្នកសួរចម្លើយកត់ត្រាចម្លើយប្រកាសទាំងនេះដោយពុំធ្វើអត្តាធិប្បាយ ។ នៅពេលធ្វើកំណត់ហេតុរួច ត្រូវ តែឱ្យជនសង្ស័យចុះហត្ថលេខាភ្លាម ។

**ក្នុងដំណាក់កាលទី ២** អ្នកសួរចម្លើយត្រូវតបតវិញ ។ ដោយទទួលយកជាបានការនូវធាតុដាក់បន្តក្នុង សំណុំ រឿងនិងចម្លើយដែលកុហក អ្នកសួរចម្លើយត្រូវសរសេរចម្លើយដែលមានរាយគ្រប់សំនួរក្នុងកំណត់ ហេតុ ។ អ្នកសួរចម្លើយ ត្រូវតែចោទសំនួរតាមលំដាប់សារៈសំខាន់របស់វា : គេចាប់ផ្តើមពីធាតុមិនសំខាន់ ហើយ បញ្ចប់ដោយធាតុសំខាន់ ។

នៅគ្រប់ពេលចោទសំនួរ អ្នកសួរចម្លើយត្រូវតូសបញ្ជាក់សំដីផ្ទុយដែលលើកឡើង ធ្វើឱ្យលេចចេញនូវ ភាពមិនស្មោះត្រង់របស់ជនសង្ស័យ និងបង្ហាញពីពិរុទ្ធភាពរបស់ជនសង្ស័យដោយភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃការកុហក ។

ការសួរចម្លើយកាន់តែទៅមុខ ជនសង្ស័យកាន់តែប្រឈមមុខនឹងធាតុដាក់បន្តកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ហើយជា ទូទៅ ជនសង្ស័យឈានទៅរកការសារភាព ហើយករណីបែបនេះតែងកើតមានជាញឹកញាប់ នៅមុនពេល សំនួរទាំងអស់ត្រូវបានចោទសួរ ។

**៥.២.២.២. វិធានបទអំណោយផលដល់ការសារភាព**

- ទោះជាជ្រើសរើសយកវិធីសាស្ត្រណាក៏ដោយ អ្នកសួរចម្លើយត្រូវតែ :
- មានវិធានបទអំណោយផលដល់ការសារភាព ពេញមួយរយៈពេលនៃការសួរចម្លើយ
  - បង្ហាញថាខ្លួនចេះឃោតយល់ ប្រយ័ត្នប្រយែង និងមានសប្បុរសធម៌
  - បង្ហាញនូវភាពអព្យាក្រឹត្យឥតខ្ចោះ
  - មិនត្រូវប្រើការគំរាមគំរាម និង មិនត្រូវប្រើអំពើហិង្សា ទោះជាក្នុងករណីណាក៏ដោយ

-ជៀសវាងនូវសំនួររឿងអ្វីមួយ

ត្រូវតែដឹងថាជនសង្ស័យមួយចំនួន សារភាពតាំងពីពេលធ្វើការទំនាក់ទំនងដំបូងម៉្លោះ ជនសង្ស័យ ជៀសខ្លួនខ្លួន វិច្ឆ័យសារី ឬត្រូវការដោះសារ ជនសង្ស័យខ្លះទៀតមិនប្រឆាំងនឹងហេតុផល ឬមិនចេះ និយាយកុហក។ តើអាច ស្ថិតនៅចំពោះមុខបុគ្គលអំនួត និងក្រអឺតក្រអួមផងដែរ។ អ្នកសួរចម្លើយគ្រាន់តែ ក្លែងធ្វើជាមិនជឿ ដើម្បីមើលជននេះនិយាយច្រំដែលៗ ក្នុងបំណងសំដែងភាពភាពក្លាហានរបស់ខ្លួន ។

មានមនុស្សដែលចង់ភ្ជាប់ទៅនឹងតម្លៃមួយចំនួន (គ្រួសារ មិត្តភាព សាសនា មាតុភូមិ...)។ ដូចនេះ អ្នកសួរចម្លើយសង្កត់ធ្ងន់លើអំណះអំណាងរបស់ខ្លួន ដោយប្រើប្រាស់នូវមនោសញ្ចេតនា ដែលបុគ្គលត្រូវសួរ ចម្លើយមាន ។ល។

កាលណាអ្នកសួរចម្លើយទទួលបានអារម្មណ៍ថា លេចចេញនូវការសារភាពហើយនោះ ខ្លួនត្រូវតែជួយសាមីខ្លួន ឱ្យឆ្លើយដោយពាក្យសមរម្យ ឬដោយអំណះអំណាងពិតប្រាកដ។

ចាប់ពីពេលដែលជនត្រូវសួរចម្លើយចាប់ផ្តើមសារភាពហើយនោះ អ្នកសួរចម្លើយត្រូវទុកឱ្យជននេះ និយាយ កុំបញ្ឈប់គេអោយសោះ។ ចាប់ពីពេលនេះទៅ អ្នកសួរចម្លើយធ្វើសកម្មភាព ដូចជាខ្លួនស្ថិតនៅក្នុង ពេល ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី យ៉ាងអញ្ចឹង (ការរៀបរាប់ឯកឯង ការស្នើសុំភាពលម្អិត ការផ្តល់ទម្រង់ការ ដល់ការស្តាប់ ចម្លើយ) ។

**៥.៣. អត្ថន័យនៃកំណត់ហេតុសួរចម្លើយ**

កំណត់ហេតុនេះត្រូវតែបង្ហាញនូវ :

- **ធាតុសម្ភារៈ** ដែលស៊ីគ្នាទៅនឹងធាតុផ្សំបទល្មើស និងកាលៈទេសៈដែលធ្វើឱ្យបទល្មើសកាន់តែមាន លក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ .
- **ធាតុសារ**របស់ជនសង្ស័យ
- មូលហេតុ
- កាលៈទេសៈដែលអនុញ្ញាតជនសង្ស័យ អាចលើកឡើងនូវការសោក ស្តាយ សុំទោស ឬហេតុយុត្តិការ ។
- តួនាទីរបស់បុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយ ប៉ុន្តែតួនាទីរបស់សហចារី និងអ្នកសមគំនិតផងដែរ បើសិនជាមានជន សង្ស័យច្រើននាក់ត្រូវចោទ

-ក្នុងករណីជាក់ស្តែង ត្រូវស្នើសុំការបិទស្នាក់បោះត្រាទាំងអស់ និងការយល់ព្រមសងវត្ថុបិទស្នាក់ ។

ចម្លើយប្រកាសដែលបានកត់ត្រាត្រូវតែបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ អំពីសេចក្តីលម្អិតខ្លះៗ ដែលអាច ត្រួតពិនិត្យ និងដែលមិនអាចប្រឌិតបាន ទាក់ទងនឹង បុគ្គល ពេលវេលា ទីកន្លែង វត្ថុផ្សេងៗ និងមូលហេតុ។ បើសិនជាមាន ចារិច្រើននាក់ ចារិម្នាក់ៗត្រូវពិពណ៌នាយ៉ាងលម្អិតនូវតួនាទីខ្លួន និងតួនាទីចារិផ្សេងៗទៀត នរណាជាមេក្លោង នរណាជាអ្នកផ្តើមគំនិត តើពួកគេជួបគ្នាតាមវិធីណា... ហើយរៀបរាប់ឱ្យបានច្បាស់ ការជជែកគ្នារវាង ជនទាំងនេះ នៅក្នុងខណៈពេលធ្វើសកម្មភាព ។ បើសិនជនទាំងនេះបានប្រើប្រាស់ រថយន្តដើម្បីធ្វើដំណើរទៅកាន់ ទីកន្លែង ម្នាក់ៗត្រូវចង្អុលបង្ហាញកន្លែង អង្គុយខ្លួន និងកន្លែងអង្គុយរបស់អ្នក ផ្សេងទៀតនៅក្នុងរថយន្ត ។ល។

ទីបញ្ចប់ ត្រូវតែធ្វើការត្រួតពិនិត្យ ឬស្តាប់ចម្លើយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញ នូវចម្លើយ សារភាព។ ចំពោះបញ្ហានេះ ការផ្ទៀងផ្ទាត់ដែលធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់នៅក្នុង កន្លែងប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម គឺជាមធ្យោបាយដ៏ល្អប្រសើរមួយ ។

**៦. ការតទល់**

ការតទល់ មានន័យថាការដាក់ប្រទល់មុខបុគ្គលនានា ដើម្បីប្រៀបធៀប ឬផ្ទៀងផ្ទាត់ចម្លើយប្រកាស របស់ពួកគេ។ ប្រតិបត្តិការនេះទំនងជាចាំបាច់ក្នុងពេលការស៊ើបអង្កេតរបស់នគរបាល ដើម្បីបញ្ជាក់តួនាទីរបស់ គូអង្គនីមួយៗ ឬធ្វើឱ្យលេចឡើងនូវភាពមិនស្មោះត្រង់របស់ជនជាប់ចោទម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ។

ការអនុវត្តប្រតិបត្តិការនេះត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេត។ ដោយហេតុថា ក្នុងការ ស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬ ការស៊ើបអង្កេតបឋម មិនមានអត្ថបទច្បាប់ណាមួយ កម្រិតព្រំដែនចំពោះ ការធ្វើប្រតិបត្តិការនេះទេ ប៉ុន្តែក្នុងដីកាចាត់តាំងឱ្យស៊ើបសួរ ការតទល់ត្រូវបានកម្រិតព្រំដែន ព្រោះមន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌ មិនអាចសួរចម្លើយ ឬប្រទល់មុខភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងជនត្រូវចោទនោះទេ ។

**៦.១. ការដាក់ឱ្យតទល់គ្នារវាងបុគ្គលនានាដែលបានប្រកាសចម្លើយខុសប្លែកពីគ្នា**

ក្នុងដំណើរការស៊ើបអង្កេតមួយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចកត់ត្រានូវចម្លើយខុសប្លែកពីគ្នាសម្រាប់ ព្រឹត្តិការណ៍តែមួយ (សាក្សីដែលធ្វើចម្លើយរាយការណ៍ខុសៗគ្នាអំពីព្រឹត្តិការណ៍តែមួយ ចម្លើយរបស់សាក្សីម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ផ្ទុយទៅនឹងចម្លើយរបស់ជនសង្ស័យម្នាក់ ឬច្រើន ភាពខុសគ្នារវាងលទ្ធផលនៃការស្តាប់ចម្លើយជន សង្ស័យម្នាក់ ឬច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿង) ។

ទោះបីជាតាមមតិយោបល់ ការតទល់ត្រូវបានឱ្យនិយមន័យថា ជាមធ្យោបាយទាញយកការពិតពីជនទុច្ចរិត ប៉ុន្តែក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ការប្រទល់មុខមិនបានបង្ហាញចាតុណាមួយបន្ថែមលើការស៊ើបអង្កេត នោះទេ ប៉ុន្តែបានត្រឹមបំភ្លឺព័ត៌មាន ប៉ុណ្ណោះ ។

ម្យ៉ាងទៀត ជាញឹកញាប់ ប្រតិបត្តិការនេះអនុញ្ញាតឱ្យជនសង្ស័យបានដឹងយ៉ាងច្បាស់នូវភស្តុតាង ចេញពីការផ្តល់ចម្លើយប្រឆាំងនឹងខ្លួន ។

ហេតុដូច្នេះនេះ គេត្រូវធ្វើការតទល់គ្នា ព្រោះ ចម្លើយមានភាពខុសគ្នាគ្រង់ចំនុចសំខាន់ៗ ។

**៦.២. ការអនុវត្តការតទល់**

ការតទល់ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអ្នកទទួលខុសត្រូវការស៊ើបអង្កេតដោយមានជំនួយពីដោយ មន្ត្រីរាជការ ដែលបានចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវ ។

បើសិនអ្នកចូលរួមមានចំនួនច្រើន ឬអ្នកចូលរួមជាបុគ្គលគ្រោះថ្នាក់ អ្នកទទួលខុសត្រូវអាចសុំជំនួយពីក្រុម នគរបាលដើម្បីបំពេញចេសកកម្មបង្ការរាល់ហេតុការនៃដទៃណាមួយ (បញ្ជ្រាស់មិនឱ្យជនសង្ស័យម្នាក់ ឬច្រើន នាក់ រត់គេច...បញ្ឈប់ការវាយតប់គ្នាជាដើមហេតុរវាងអ្នកចូលរួមនានា...) ។

ប្រតិបត្តិការប្រព្រឹត្តទៅក្នុងការិយាល័យអង្គការ ។ បន្ទប់នេះត្រូវតែមានទំហំធំគួរសមដើម្បីអោយ អ្នកចូលរួមតទល់អាចអង្គុយបានទាំងអស់ ។ នៅពេលចាប់ផ្តើមការតទល់អ្នក ទទួលខុសត្រូវប្រកាសពីវិធាន ដែលអ្នកចូលរួមត្រូវគោរពនៅក្នុងកំឡុងពេលនៃ ការតទល់ :

- អ្នកចូលរួមគ្រប់រូបត្រូវរក្សាការស្ងៀមស្ងាត់
  - ហាមមិនឱ្យអ្នកចូលរួមនិយាយបើមិនត្រូវបានស្នើសុំ
  - ហាមមិនឱ្យកាត់សំដីអ្នកនិយាយផ្ទុយនឹងខ្លួនពេលកំពុងផ្តល់ចម្លើយ
- ការអានវិធានទាំងនេះអាចឱ្យគេទទួលបានចម្លើយប្រកាសផ្ទុយ ។

គេត្រូវនិយាយឡើងវិញនូវចំនុចខុសគ្នាមួយចំនួន បុគ្គលម្នាក់ៗនឹងត្រូវបានហៅ ដើម្បីសួរថា តើពួក គេម្នាក់ៗរក្សាចម្លើយប្រកាសពីមុនទុកដដែលឬទេ? តាមវិធីនេះ គេអាចទទួលបានចម្លើយប្រកាសផ្ទុយ ហើយគូស បន្ទាត់ ពីក្រោម ។

កំណត់ហេតុដែលត្រូវសរសេរនោះ ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងសុក្រិត្យពីដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃការតទល់ និង មានហត្ថលេខារបស់ភាគីទាំងអស់ដែលបានចូលរួមក្នុងកិច្ចតទល់នេះ រួមទាំងជំនួយការផងដែរ ។

**សំគាល់ :**

កាលណាអត្ថចរិតរបស់ភាគីណាមួយការបង្កការរារាំងមិនឱ្យការតទល់ ដំណើរការបានល្អ អ្នកស៊ើបអង្កេត អាចបញ្ចប់កិច្ចនេះ ហើយត្រូវចុះនិទ្ទេសក្នុងកំណត់ហេតុ ។

ដូចគ្នាផងដែរ នៅក្នុងករណីដែលមានវិវាទកើតឡើងនៅក្នុងកំឡុងពេលនៃការតទល់គ្នា ហើយឈាន ទៅដល់ "ការវាយតប់គ្នា" នោះ ឬនៅក្នុងករណីផ្សេងទៀតដែលយល់ថាជាការចាំបាច់នោះ នគរបាលត្រូវចាត់ វិធាន ការបង្ការ ដោយឱ្យភាគីនីមួយៗសំរាកក្នុងទីកន្លែងដាច់គ្នា ក្នុងរយៈពេលមួយខ្លី ។



**ផ្នែកទី៣**

**ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ខ្លួន និងការរំលែកសេរោចកាយជនសង្ស័យ**

**១. ការចាប់ខ្លួន**

ការចាប់ខ្លួនគឺជាប្រតិបត្តិការធនធានមួយដ៏ស្មុគស្មាញ និងប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់។ ប្រតិបត្តិការនេះត្រូវតែប្រព្រឹត្តិទៅក្នុងលក្ខខណ្ឌសុវត្ថិភាពប្រសើរបំផុត និងខាមទារតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាននូវការត្រៀម លក្ខណៈជាមុន (ទីកន្លែង និងពេលវេលាស័ក្តសមបំផុត ការបែងចែកតួនាទី និងការការពារ) ។

ដោយសារភាពគ្រោះថ្នាក់នៃជនសង្ស័យ ការចាប់ខ្លួនអាចនឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រើកំលាំងចាំបាច់និងតម្រូវឱ្យមានសំអាងហេតុ។ ទៅគ្រប់កាលៈទេសៈ ការចាប់ខ្លួនត្រូវបានធ្វើឡើង តាមរយៈការសរសេរកិច្ចមួយដែលប្រែប្រួលទៅតាមគុណសម្បត្តិនៃអ្នកអន្តរាគមៈ រហាយការណ៍ត្រូវធ្វើដោយភ្នាក់ងារធនធានយុត្តិធម៌ ចំណែកកំណត់ហេតុត្រូវធ្វើដោយមន្ត្រីធនធានយុត្តិធម៌។

កំណត់ហេតុប្រភេទនេះអាចត្រូវបានសរសេរក្នុងក្របខ័ណ្ឌបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬក្នុងករណីអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស។

ការស៊ើបអង្កេតបឋម មិនផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យមន្ត្រីធនធានយុត្តិធម៌ ចាប់ខ្លួនបុគ្គលសង្ស័យដោយបង្ខិតបង្ខំឡើយ។ យ៉ាងច្រើនគាត់អាយឱ្យជនម្នាក់នាំបុគ្គលសង្ស័យមកអង្គភាព ដើម្បីសួរចម្លើយ ក្នុងករណីបដិសេធត្រូវសុំបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួនពីព្រះរាជអាជ្ញា។

កំណត់ហេតុត្រូវតែគោរពទម្រង់ជាក់លាក់ទាក់ទងនឹងក្របខ័ណ្ឌតតិយុត្តិ និងកាលៈទេសៈនៃការធ្វើប្រតិបត្តិការ បើសិនជាត្រូវប្រើកំលាំង។ ដោយឡែកកំណត់ហេតុត្រូវចុះនិទ្ទេសន៍ម៉ោងចាប់ខ្លួន ដើម្បីតតិរយៈពេលឃាត់ខ្លួន។

តួរវលីកដងដៃរថាបទល្មើសជាក់ស្តែងមាត្រា ៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បើកសិទ្ធិពលរដ្ឋគ្រប់រូបធ្វើការចាប់ខ្លួន និងប្រើកំលាំង (សាក្សីដែលបានឃើញអំពើល្មើសជាដើម) ។

**២. ការឃាត់ខ្លួន**

**២.១. ការឃាត់ខ្លួនជាអំណាចបង្ការរាយការណ៍**

ការឃាត់ខ្លួន អនុញ្ញាតអោយមន្ត្រីធនធានយុត្តិធម៌រក្សាជាបណ្តោះអាសន្នក្រោមការចាត់ចែងរបស់ ខ្លួនដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេត នូវជនម្នាក់ដែលមានមូលហេតុមួយ ឬច្រើនដែលអាចអោយសង្ស័យ

បានថា បានប្រព្រឹត្ត ឬប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។ វិធានការនេះអនុញ្ញាត អោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទទួលបាន ព័ត៌មានមាន ប្រយោជន៍ សំរាប់ការស៊ើបអង្កេតពីជននោះ និងអាចធានាបាននូវការការពារ សាមីជន និងវត្តតាម ដែលចាំបាច់សម្រាប់ស្វែងរក និងភ្ជាប់នីតិវិធី ។

ម្យ៉ាងទៀត មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចឃាត់ខ្លួនជនគ្រប់រូប ដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានអំពីរឿងហេតុ ប្រសិន បើលក្ខខណ្ឌត្រូវបានបំពេញ ១មាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

- ជនទាំងឡាយដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានបានតែមិនព្រមផ្តល់
- ព្រះរាជអាជ្ញាផ្តល់ការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាមុន

តាមពិត វិធានការនេះ គឺជាការបះពាល់ដល់សេរីភាពបុគ្គលយ៉ាងច្រំច្រូរ ដូច្នេះហើយទើបត្រូវមានការ សរសេរកិច្ចឆ្លើយតបទៅនឹងលក្ខខណ្ឌដ៏តឹងរ៉ឹងដែលកំណត់ដោយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ពុំនោះសោតនឹងត្រូវ ចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

គេសរសេរកំណត់ហេតុផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីកត់ត្រាការឃាត់ខ្លួន ការពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនដោយថាហេតុ និង ការបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួននេះ ។

ការឃាត់ខ្លួនមានចែងក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតទាំង ៣ របស់នគរបាលយុត្តិធម៌ ។

**២.១.១. និយមន័យ**

ការឃាត់ខ្លួន គឺជាវិធានការដកហូតសេរីភាពមួយដែលសម្រេចដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលធ្វើ ប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខ័ណ្ឌបេសកកម្មនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

វិធានការនេះត្រូវបានអនុវត្តក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អាជ្ញាធរយុត្តាធិការ និងទៅតាមទម្រង់ការដ៏តឹង រ៉ឹងមួយដើម្បីគោរពសេរីភាពបុគ្គល ។

**២.១.២. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ**

ចំពោះក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ការឃាត់ខ្លួនមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៦ ដល់ ១០២ នៃក្រម នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសមានចែងក្នុងមាត្រា ១១៦ និងការអនុវត្តដីកាចាត់ អោយស៊ើបសួរ ជំនួសមានចែងក្នុងមាត្រា ១៨៦ នៃក្រមដដែល ។

**២.១.៣. បទល្មើសពាក់ព័ន្ធ**

គឺជាបទឧក្រិដ្ឋ និងបទមជ្ឈិម។ គេមិនអាចចាត់វិធានការឃាត់ខ្លួនចំពោះជនម្នាក់ដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសលហុឡើយ ។

**២.១.៤. កន្លែងអនុវត្តវិធានការ**

ការឃាត់ខ្លួន គឺជាវិធានការមួយពាក់ព័ន្ធនឹងសាមីជន។ ជាទូទៅ ការឃាត់ខ្លួនធ្វើឡើងក្នុងកន្លែងពិសេសមួយរបស់នគរបាល ប៉ុន្តែក៏អាចធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងណាមួយដែលជនឃាត់ខ្លួនស្ថិតនៅ (ឧទាហរណ៍ : មន្ទីរពេទ្យ លំនៅដ្ឋាន និងទីកន្លែងផ្សេងៗទៀត ។ល។)

**២.២. ដំណើរការនៃការឃាត់ខ្លួន**

**២.២.១. ភាពបន្ទាន់ដែលត្រូវធ្វើពេលចាប់ផ្តើមវិធានការ**

**២.២.១.១. ការកាត់ត្រាសំពីការឃាត់ខ្លួន**

ការឃាត់ខ្លួននាំទៅដល់ការសរសេរកំណត់ហេតុធាតុដើមសម្រាប់ :

មាត្រា ៩៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

“ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ ខ្លួនជាបន្ទាន់ដោយមានចុះសេចក្តីដូចតទៅ :

- ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានបង្គាប់ឱ្យឃាត់ខ្លួន
- អត្តសញ្ញាណនៃបុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន
- មូលហេតុនៃការឃាត់ខ្លួន
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងម៉ោងដែលផ្តើមឃាត់ខ្លួន
- ការឱ្យដំណឹងអំពីសិទ្ធិដែលបានបញ្ជូននៃមាត្រា ៩៨ (ជំនួយរបស់មេធាវីនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន)

នៃក្រម នេះ

-ដោយជាហេតុ ឈ្មោះអ្នកបកប្រែ ។

កំណត់ហេតុនេះត្រូវមានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃរបស់ជនឃាត់ខ្លួន ក្រោយពីបានអានកំណត់ហេតុរួច ឬបើសាមីខ្លួនមិនចេះអក្សរ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវអានកំណត់ហេតុឱ្យស្តាប់ ។

ប្រសិនបើជននេះប្រកែកមិនព្រមចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃទេ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវចុះនិទ្ទេស ។

កំណត់ហេតុត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿង ។ ”

**ការជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន និងការផ្តល់ព័ត៌មានដល់ជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន**

មាត្រា ៩៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

“ កាលណាមានការឃាត់ខ្លួនបុគ្គលណាមួយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវឱ្យដំណឹងជាបន្ទាន់អំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនដល់បុគ្គលនោះ ដោយប្រាប់ឱ្យបានដឹងអំពីមូលហេតុនៃសេចក្តីសម្រេចឃាត់ខ្លួននេះ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រាប់ដល់សាមីខ្លួនឱ្យបានដឹងផងដែរ អំពីសិទ្ធិដែលបានចែងនៅមាត្រា ៩៨ (ជំនួយរបស់មេធាវីនៅ ក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន) នៃក្រមនេះ ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចហៅរកអ្នកបកប្រែ ។ ”

**មូលហេតុនៃការឃាត់ខ្លួន**

មូលហេតុនៃការឃាត់ខ្លួនត្រូវបានចុះនៅពេលសរសេរកំណត់ហេតុ ។ ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬការស៊ើបអង្កេតបឋម ជនសង្ស័យនឹងត្រូវឃាត់ខ្លួន « ដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេត ” ទម្រង់នេះមានចែងយ៉ាងច្បាស់ក្នុងមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ទាក់ទងទៅនឹងដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស គេប្រើទម្រង់ថា « ដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការអនុវត្តដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស ” ដែលនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ទៅតាមនីតិវិធី ។

**២.២.១.២. ការជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរតុលាការ : ព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរ**

**ការជូនដំណឹងនេះមិនអាចមានបានឡើយ** (មាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។ ទោះបីជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានសេរីភាពអនុវត្តវិធានការក៏ដោយ ក៏ព្រះរាជអាជ្ញាមានអំណាចជាអ្នកគ្រប់គ្រងនគរបាលយុត្តិធម៌ដែរ (មាត្រា ៣៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ហើយក្នុងឋានៈនេះ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចសម្រេចបញ្ជប់វិធានឃាត់ខ្លួនដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានគ្រប់ពេលវេលា ។ ដូចនេះ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវតែដឹងខានមិនបាន ។

ច្បាប់មិនបានបញ្ជាក់លំអិតថាអ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវជូនដំណឹងពីអំពីការឃាត់ខ្លួនដល់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រម បានតាមរបៀបណានោះទេ ។ ដូច្នេះ ការជូនដំណឹងទៅចៅក្រមមានសមត្ថកិច្ច អាចធ្វើឡើងទៅតាមរបៀប ធម្មតាដូចជា : ទូរស័ព្ទ ទូរសារ... ។

ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវចុះទិទ្ទេសក្នុងកំណត់ហេតុរបស់ខ្លួនថា ចៅក្រមបានទទួល ដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនរួចហើយ ដោយបញ្ជាក់ម៉ោង ក៏ដូចជាអត្តសញ្ញាណចៅក្រមអយ្យការដែលទទួល ដំណឹងផង ។

ម្យ៉ាងទៀត ព្រះរាជអាជ្ញាទីងអាចស្ស្សាកន្លែងឃាត់ខ្លួនគ្រប់ពេលដែលខ្លួនយល់ថាចាំបាច់ អង្គភាព នគរបាលនានាត្រូវតែបង្ហាញបញ្ជីនៃការឃាត់ខ្លួនដល់ព្រះរាជអាជ្ញា ។

**២.២.១.៣. បញ្ជីនៃការឃាត់ខ្លួន**

ឯកសារនេះសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យថា តើដំណើរការនៃវិធានការទាំងឡាយដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌ប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ហើយអនុញ្ញាតឱ្យមាននូវក្រម និងអាជ្ញាធរតុលាការប្រាកដថាសិទ្ធិ របស់ អ្នកត្រូវចោទប្រកាន់ពិតជាត្រូវបានគោរព ។

មាត្រា ១០១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

" នៅក្នុងកន្លែងនីមួយៗ របស់នគរបាល ឬក្នុងរាជអាវុធសាល ដែលសម្រាប់ទទួលជនដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន ត្រូវមានបញ្ជីស្តីពីការឃាត់ខ្លួនមួយ ។

គ្រប់ការឃាត់ខ្លួនត្រូវមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីដោយមានសេចក្តីដូចតទៅនេះ :

- ឈ្មោះ និងឋានៈមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានបង្គាប់ឱ្យធ្វើការឃាត់ខ្លួន
  - អត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួន
  - ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងម៉ោងដែលចាប់ផ្តើមឃាត់ខ្លួន និងបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន
  - ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យបន្តការឃាត់ខ្លួន ជាយថាហេតុ
  - ឈ្មោះ របស់គ្រូពេទ្យដែលបានពិនិត្យបុគ្គលឃាត់ខ្លួន ជាយថាហេតុ
  - ប្រភេទនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់អាជ្ញាធរតុលាការនៅពេលដុតកំណត់ការឃាត់ខ្លួន ។
- បញ្ជីនេះត្រូវកាន់កាប់ជាប្រចាំសម្រាប់ជូនអាជ្ញាធរតុលាការតាមត្រូវការ ។ "

**សូមប្រយ័ត្ន :** ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមិនតម្រូវឱ្យចុះម៉ោងស្តាប់ចម្លើយ និងមេរ័យតទល់

ក៏ដូចជាការជួបសន្ទនា ជាមួយមេធាវី ឬជាមួយជនណាម្នាក់ដែលខ្លួនជ្រើសរើស តែទិទ្ទេសនេះក៏មានភាពចាំបាច់ផងដែរ ដោយសារតែ បញ្ជីនៃការឃាត់ខ្លួនសម្រាប់ប្រព្រឹត្តទៅការឃាត់ខ្លួន ។

អាចត្រូវចុះផងដែរនូវចំនួនអាហារដែលជនត្រូវឃាត់ខ្លួនពិសា ម៉ោងចាប់ខ្លួន ព្រមទាំងគ្រោះថ្នាក់ដែល កើតមានក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន..... ។

**២.២.១.៤. អនិតិជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន**

- មាត្រា ១០០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

- " កាលណាបុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួនជាអនិតិជន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវជូនព័ត៌មានតាមគ្រប់ មធ្យោបាយដល់ឪពុក ម្តាយ ដល់អ្នកតំណាងស្របច្បាប់ ឬដល់អ្នកទទួលភារកិច្ចលើអនិតិជននេះ ។ "

**២.២.២. ចំនុចចាប់ផ្តើមនៃការឃាត់ខ្លួន**

**២.២.២.១. ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់លែង :**

មាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចែងថា " ម៉ោងដែលសាមីខ្លួនមកដល់អង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធ ហត្ថ » ។ ប៉ុន្តែជាទូទៅ អាចជាម៉ោងចាប់ខ្លួន ម៉ោងមកដល់កន្លែងកើតហេតុរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ( មាត្រា ៩០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ឬម៉ោងបុគ្គលម្នាក់ត្រូវបានយកមកប្រគល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងករណីដែល សាមីខ្លួនត្រូវចាប់ខ្លួនបានដោយ " ជនណាម្នាក់ " តាមមាត្រា ៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

**២.២.២.២. ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបឋម :**

អាចជាម៉ោងចាប់ផ្តើមសួរចម្លើយ ឬម៉ោងមកដល់អង្គភាព បើសិនជាសាមីខ្លួនមិនត្រូវបានសួរចម្លើយ ភ្លាមៗទេនោះ ឬម៉ោងចាប់ផ្តើមការរែកឆេរលំនៅដ្ឋាន ។

**២.២.២.៣. អនុវត្តតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស :**

អាចជាម៉ោងចោទប្រកាន់សាមីខ្លួន ម៉ោងដែលសាមីខ្លួនមកដល់អង្គភាព ម៉ោងចាប់ខ្លួន និងម៉ោង ចាប់ផ្តើមសួរចម្លើយ....

**២.២.៣. រយៈពេលនៃវិធានការឃាត់ខ្លួន**

**២.២.៣.១. រយៈពេលដំបូងនៃការឃាត់ខ្លួន**

មាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : " ការឃាត់ខ្លួនមានចំរើន ៤៨ ( វែសិបប្រាំបី ) ម៉ោង " ។

ប៉ុន្តែ អ្វីដែលសំខាន់នោះគឺការបញ្ជាក់ដោយលម្អិតនូវរបបពិសេសមួយសម្រាប់ អនិតិជនដែលអាច អនុវត្តក្នុងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តទាំងអស់បាន : មាត្រា ៩៦ :

“ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋដែលមានអាយុពី ១៤ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ ឆ្នាំ មិនអាចត្រូវគេឃាត់ខ្លួនហួសរយៈពេល ៣៦ ម៉ោងឡើយ ។

ចំពោះបទមជ្ឈិម អនីតិជនដែលមានអាយុពី ១៤ ឆ្នាំ ដល់ ក្រោម ១៦ ឆ្នាំ មិនអាចត្រូវគេឃាត់ខ្លួនហួស រយៈពេល ២៤ ម៉ោងឡើយ ។

-ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ អនីតិជនដែលមានអាយុពី ១៦ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ ឆ្នាំ មិនអាចត្រូវគេឃាត់ខ្លួនហួស រយៈពេល ៤៨ ម៉ោងឡើយ ។

ចំពោះបទមជ្ឈិម អនីតិជនដែលមានអាយុពី ១៦ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ ឆ្នាំ មិនអាចត្រូវគេឃាត់ខ្លួនហួស រយៈពេល ៣៦ ម៉ោងឡើយ ។

អនីតិជនដែលមានអាយុក្រោម ១៤ ឆ្នាំ ពុំអាចត្រូវគេឃាត់ខ្លួនបានឡើយ ។»

**២.២.៣.២. ការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន**

ការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួនអាចធ្វើបាន ចំពោះតែបទឧក្រិដ្ឋប៉ុណ្ណោះ ៖

មាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ៖ “ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ កាលណាមានតម្រូវដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថា មានពិរុទ្ធភាពលើបុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនបាន ប្រសិនបើវិធានការ នេះជាការចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យការស៊ើបអង្កេតប្រព្រឹត្តទៅបានល្អ ។ ការពន្យារពេលនេះត្រូវសុំទៅព្រះរាជអាជ្ញា ដែល ត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់មើលមូលកភាព ។ ការអនុញ្ញាតឱ្យពន្យារពេលឃាត់ខ្លួន ដែលធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមាន សំអាងហេតុ ត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង ។ ការពន្យារគឺជាវិធានការពិសេស ។ ការពន្យារនេះមិន អាចឱ្យលើសពី ២៤ (ម្ភៃបួន) ម៉ោង ឡើយ ដោយមិនគិតពីចំរើនវេលាចាំបាច់ក្នុងការដឹកជញ្ជូន ។

ការពន្យារមិនអាចត្រូវយល់ព្រមបានទេ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួននោះ ជាអនីតិជន ។ ”

វិធានដែលទាក់ទងទៅនឹងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តនៃបទល្មើសជាក់ស្តែងទាំងនេះ ក៏អាចយកមកអនុវត្តផង ដែរ ចំពោះការស៊ើបអង្កេតបឋម (មាត្រា ១១៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) និងសម្រាប់អនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យ ស៊ើបសួរជំនួស (មាត្រា ១៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**២.២.៣.៣. ការបង់ថែករយៈពេលឃាត់ខ្លួនជាភាគ**

**ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរឿងក្តីតែមួយ ៖**



ទោះបីនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌណាក៏ដោយ ហើយទោះបីក្នុងករណីមានការផ្លាស់ប្តូរក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតក៏ដោយរយៈពេលសរុបនៃការឃាត់ខ្លួនមិនអាចលើសពី ៤៨ ម៉ោងបានទេគិតទាំងការពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនក្នុងករណីពិសេស ២៤ ម៉ោង ឬសរុបទាំងអស់ត្រឹម ៧២ ម៉ោង ទោះបីជាសាមីខ្លួនត្រូវបានដោះលែង នៅចន្លោះរយៈពេលនៃវិធានការឃាត់ខ្លួនផ្សេងៗគ្នាក៏ដោយ ។

**ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរឿងក្តីផ្សេងៗ :**

ការបន្ថែមរយៈពេលឃាត់ខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរឿងក្តីផ្សេងៗ មិនអាចមានរយៈពេលលើសពី ៤៨ ម៉ោង ឬ ៧២ ម៉ោង បើសិនមានការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន ។

ឧទាហរណ៍៖ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌នៅអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ ទីក្រុងភ្នំពេញឈ្មោះ លោក... បានឃាត់ ខ្លួនលោក យ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរឿងក្តីលួចមួយដែលត្រូវបានស៊ើបអង្កេតតាមរបៀបបទល្មើសជាក់ស្តែង ។ ក្នុងពេល អនុវត្តវិធានការនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌បានដឹងថាលោក X មានភិនភាគដូចអ្នករំលោភម្នាក់ដែលតេតាមរក ។ ការស៊ើបអង្កេតលើបទលួចបានបញ្ចប់ដោយការលែងលោក X បន្ទាប់ពីត្រូវបានឃាត់ខ្លួនអស់រយៈពេល ២៤ ម៉ោង រួចមក ។ ដូចនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌ត្រូវទទួលបានការកិច្ចអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសលើបទរំលោភនេះបាន ឃាត់ខ្លួនលោក X តាមដីកានេះ ។ វិធានការឃាត់ខ្លួនថ្មីនេះមិនអាចមានរយៈពេលលើសពី២៤ម៉ោង ឬ៤៨ម៉ោង ក្នុង ករណីមានការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន ។

**២.២.៤. សិទ្ធិរបស់ជនច្រវាក់ឃាត់ខ្លួន**

**២.២.២.១. ជំនួយរបស់មេធាវីក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន**

មាត្រា ៩៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : "ក្នុងរយៈពេល ២៤ ម៉ោងបានកន្លងផុតទៅ តាំងពីពេលផ្ដើមនៃការឃាត់ខ្លួន មកនោះ បុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួនអាចសុំសន្ទនាជាមួយមេធាវី ឬជាមួយជនណាម្នាក់ដែលខ្លួនជ្រើសរើសកុំឱ្យតែ ជននេះមានការទាក់ទិននៅក្នុងរឿងជាមួយ ។ ជននេះត្រូវបានទទួលដំណឹងពីការស្នើសុំជ្រើសរើសនេះ តាមគ្រប់មធ្យោបាយ និងជាបន្ទាន់ ។ ជននេះអាចចូលទៅកាន់កន្លែងឃាត់ខ្លួន និងទាក់ទងជាមួយបុគ្គលសាមីខ្លួនបាន ៣០ (សាមសិប) នាទី ក្នុងលក្ខខណ្ឌធានាការសម្ងាត់នៃការសន្ទនានេះ ។

ក្រោយការសន្ទនាជននេះអាចធ្វើកំណត់សម្គាល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿង ។ "

**២.២.៤.២. ជំនួយរបស់គ្រូពេទ្យក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន**

ទោះបីនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌណាក៏ដោយ ហើយទោះបីក្នុងករណីមានការផ្លាស់ប្តូរក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតក៏ដោយរយៈពេលសរុបនៃការឃាត់ខ្លួនមិនអាចលើសពី ៤៨ ម៉ោងបានទេគិតទាំងការពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនក្នុងករណីពិសេស ២៤ ម៉ោង ឬសរុបទាំងអស់ត្រឹម ៧២ ម៉ោង ទោះបីជាសាមីខ្លួនត្រូវបានដោះលែង នៅចន្លោះរយៈពេលនៃវិធានការឃាត់ខ្លួនផ្សេងៗគ្នាក៏ដោយ ។

**ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរឿងក្តីផ្សេងៗ :**

ការបន្ថែមរយៈពេលឃាត់ខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរឿងក្តីផ្សេងៗ មិនអាចមានរយៈពេលលើសពី ៤៨ ម៉ោង ឬ ៧២ ម៉ោង បើសិនមានការពន្យារពេលរយៈពេលឃាត់ខ្លួន ។

ឧទាហរណ៍៖ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌នៅអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ ទីក្រុងភ្នំពេញឈ្មោះ លោក... បានឃាត់ ខ្លួនលោក យ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរឿងក្តីលួចមួយដែលត្រូវបានស៊ើបអង្កេតតាមរបៀបបទល្មើសជាក់ស្តែង ។ ក្នុងពេល អនុវត្តវិធានការនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌បានដឹងថាលោក X មានភិនភាគដូចអ្នករំលោភម្នាក់ដែលតេតាមរក ។ ការស៊ើបអង្កេតលើបទលួចបានបញ្ចប់ដោយការលែងលោក X បន្ទាប់ពីត្រូវបានឃាត់ខ្លួនអស់រយៈពេល ២៤ ម៉ោង រួចមក ។ ដូចនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌ត្រូវទទួលបានការកិច្ចអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសលើបទរំលោភនេះបាន ឃាត់ខ្លួនលោក X តាមដីកានេះ ។ វិធានការឃាត់ខ្លួនថ្មីនេះមិនអាចមានរយៈពេលលើសពី២៤ម៉ោង ឬ៤៨ម៉ោង ក្នុង ករណីមានការពន្យារពេលរយៈពេលឃាត់ខ្លួន ។

**២.២.៤. សិទ្ធិរបស់ជនច្រវាក់ឃាត់ខ្លួន**

**២.២.២.១. ជំនួយរបស់មេធាវីក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន**

មាត្រា ៩៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : “ក្នុងរយៈពេល ២៤ ម៉ោងបានកន្លងផុតទៅ តាំងពីពេលផ្ដើមនៃការឃាត់ខ្លួន មកនោះ បុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួនអាចសុំសន្ថវាណាមួយមេធាវី ឬជាមួយជនណាម្នាក់ដែលខ្លួនជ្រើសរើសកុំឱ្យតែ ជននេះមានការទាក់ទិននៅក្នុងរឿងជាមួយ ។ ជននេះត្រូវបានទទួលដំណឹងពីការស្នើសុំជ្រើសរើសនេះ តាមគ្រប់មធ្យោបាយ និងជាបន្ទាន់ ។ ជននេះអាចចូលទៅកាន់កន្លែងឃាត់ខ្លួន និងទាក់ទងជាមួយបុគ្គលសាមីខ្លួនបាន ៣០ (សាមសិប) នាទី ក្នុងលក្ខខណ្ឌធានាការសម្ងាត់នៃការសន្ថវាណានេះ ។

ក្រោយការសន្ថវាណានេះអាចធ្វើកំណត់សម្គាល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿង ។ ”

**២.២.៤.២. ជំនួយរបស់គ្រូពេទ្យក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន**

មាត្រា ៩៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : "ព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចសុំឱ្យគ្រូពេទ្យមក ពិនិត្យបុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួនបានគ្រប់ពេលវេលា ។ គ្រូពេទ្យផ្ទៀងផ្ទាត់មើលថា តើស្ថានភាពសុខភាពរបស់បុគ្គល ដែលឃាត់ខ្លួននេះ សមស្របនឹងការឃាត់ខ្លួនដែរឬទេ ។"

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងលើរាងកាយ និងស្ថានភាពសុខភាពជនត្រូវឃាត់ ខ្លួន ការស្នាក់នៅបុគ្គលត្រូវឃាត់ខ្លួនដែលត្រូវការការព្យាបាល តែគេមិនឱ្យព្យាបាលនោះ នឹងនាំឱ្យមានការចោទ ប្រកាន់ លើការទទួលខុសត្រូវខាងវិន័យ និងព្រហ្មទណ្ឌរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នោះ ។

**សូមប្រយ័ត្ន :** ក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន ត្រូវតែជម្រាបចៅក្រមប្រគល់ភារៈកិច្ចឃាត់ខ្លួន ហើយប្រាប់ភ្លាម ពីគ្រោះថ្នាក់ ឬបញ្ហាជាយថាហេតុ។

**២.២.៥. ការបន្ទាន់ផ្សេងៗដែលត្រូវបំពេញនៅក្រោយរយៈពេលឃាត់ខ្លួន ៤៨ ដំបូង**

ដំណោះស្រាយពីរត្រូវបានអនុវត្ត :

- ត្រូវបញ្ជូនវិធានការឃាត់ខ្លួន
- ការឃាត់ខ្លួនត្រូវបានពន្យារពេល

**២.២.៥.១. ការបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន**

វិធានការឃាត់ខ្លួនត្រូវបញ្ចប់តាមសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រម (មាត្រា ១០៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្ម ទណ្ឌ) ។ សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវបានជម្រាបទៅសាមីខ្លួន ក្រោមទម្រង់ដាក់ណាត់ហេតុមួយដែលមានចុះកាល បរិច្ឆេទ និងម៉ោងចាប់ផ្តើមវិធានការ ម៉ោងចាប់ផ្តើម និងបញ្ចប់ការសួរចម្លើយ កាលបរិច្ឆេទ និងម៉ោងបញ្ចប់ការ ឃាត់ខ្លួន ក៏ដូចជាលទ្ធផល :

- ដោះលែង
- បង្ហាញបុគ្គលត្រូវឃាត់ខ្លួនចំពោះមុខចៅក្រម

គេត្រូវកត់ត្រាម៉ោងចាប់ផ្តើម និង បញ្ចប់ការសួរចម្លើយក្នុងបញ្ជីនៃការឃាត់ខ្លួនដែលនឹងត្រូវចុះ ហត្ថលេខា ដោយសាមីខ្លួន និងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

**២.២.៥.២. ការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន**

ចំពោះបទល្មើសជាក់ស្តែង ការស៊ើបអង្កេតបឋម និងបទឧក្រិដ្ឋ ការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន ត្រូវមាន

សំអាងហេតុដោយ "តម្រូវដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថាមានពិរុទ្ធភាព" តាមមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ (បើមានគ្រឹមតែសាក្សីសាមញ្ញម្នាក់មិនអាចធ្វើការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួនបានឡើយ) ដើម្បីឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតបំពេញនូវកិច្ចបន្ថែមផ្សេងៗ ។ ចំពោះដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស មូលហេតុគឺ " ភាពចាំបាច់នៃការអនុវត្តដីកា ចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស » ។

វិធាននេះត្រូវបានពន្យារក្នុងរយៈពេលមួយ ដែលកំណត់ដោយចៅក្រម តែមិនអាចហួសពីរយៈពេល ២៤ ម៉ោងទេ ។

**លក្ខខណ្ឌមុនពេលពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែសុំការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ មុនពេលបញ្ចប់រយៈពេលឃាត់ខ្លួន ៤៨ម៉ោង ហើយត្រូវទទួលបានការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីចៅក្រម ( តាមការជាក់ស្តែងការ អនុញ្ញាតនេះធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់ និងត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ) ។

ចៅក្រមអាចផ្តល់ការអនុញ្ញាតនេះ បន្ទាប់ពីការបង្ហាញបុគ្គលត្រូវឃាត់ខ្លួនជាមុនសិន ។

**សំគាល់ :** ដូចនេះ កំណត់ហេតុពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួនត្រូវបានសរសេរនៅមុនពេលបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន រយៈពេល ៤៨ ម៉ោង ។

**២.២.៦. ការបន្តផ្សេងៗដែលត្រូវបំពេញបន្ទាប់ពីរយៈពេលឃាត់ខ្លួន ៧២ ម៉ោង**

វិធានការដែលធ្វើឡើងនេះ ត្រូវបញ្ចប់តាមសេចក្តីណែនាំរបស់ចៅក្រម ។ សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវជម្រាប ជូនសាមីខ្លួនដូចតាមរបៀបមុនៗដែរ ។

ត្រូវចុះទិទ្ធសកាលបរិច្ឆេទ និងម៉ោងចាប់ផ្តើមពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនដែលអនុញ្ញាតដោយចៅក្រម ។ កំណត់ហេតុត្រូវបានសរសេរចប់សព្វគ្រប់ ( កំណត់ហេតុសរុប មាត្រា ១០២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ហើយបញ្ជីនៃការឃាត់ខ្លួនត្រូវបានបំពេញ និងចុះហត្ថលេខា ។

សាមីខ្លួនត្រូវបញ្ជូនទៅចំពោះមុខចៅក្រម ( ព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរអាស្រ័យទៅតាមករណី) រយៈពេលបន្ថែមអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ( មាត្រា ១០៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ដោយយោងទៅលើទីកន្លែងនៅឆ្ងាយ ឬការលំបាកក្នុងការដឹកជញ្ជូន ។ ត្រូវបន្ថែមរយៈពេលសមរម្យ ប៉ុន្តែត្រូវតែបង្ហាញខ្លួនសាមីខ្លួន ក្នុងថ្ងៃវេលាខ្ចីបំផុត ។

**២.៣. ការកម្រិតលទ្ធភាពឃាត់ខ្លួន**

**២.៣.១. ការកម្រិតលទ្ធភាពឃាត់ខ្លួនចំពោះតែជនសង្ស័យប៉ុណ្ណោះ**

តាមន័យនៃមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចឃាត់ខ្លួនបុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានចូលរួមក្នុងបទល្មើស ។ ពោលគឺជនដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។ តាមធម្មតា មិនមែនជាសាក្សីធម្មតាដែលមិនមានមូលហេតុ សង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមិនតម្រូវឱ្យឃាត់ខ្លួនជនដែលត្រូវសង្ស័យខ្លាំងនោះទេ ប៉ុន្តែ ការឃាត់ខ្លួនអាចធ្វើបាន ទោះបីជាមានការសង្ស័យតិច បច្រើនក៏ដោយ គឺអាស្រ័យលើភាពចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេត ឬការស៊ើបសួរ ។

ដោយហេតុថាមិនមានអត្ថបទច្បាប់ចែងផ្សេងពីនេះ គេអាចគិតថាជាការសង្ស័យផ្នែកសំភារៈ ឬសង្ស័យលើគតិយជន (ជនរងគ្រោះ បណ្ឌិត) ចម្លើយសាមីខ្លួនដែលផ្ទុយទៅនឹងការពិនិត្យកត់ត្រារបស់អ្នកស៊ើបអង្កេត ឬអាចជាវត្តមានរបស់ជនដែលនៅកន្លែងកើតហេតុ ។

**២.៣.២. លទ្ធភាពឃាត់សាក្សី**

មាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌអនុញ្ញាតឱ្យ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឃាត់ខ្លួនបុគ្គលដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានស្តីអំពីរឿងហេតុបាន ។ តែឃាត់ខ្លួននេះត្រូវគោរពតាមលក្ខខណ្ឌ ២ ដែលមានចែងក្នុង ~~មាត្រា ៩៦~~ ពុំនោះសោតនឹងទាំឱ្យមានមោឃៈភាព ៖

- បុគ្គលដែលគេគិតថាអាចផ្តល់ព័ត៌មានអំពីរឿងហេតុប្រកែកមិនព្រមផ្តល់ព័ត៌មាន
- មានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឱ្យធ្វើការឃាត់ខ្លួនពីព្រះរាជអាជ្ញា ។

ការឃាត់ខ្លួនមានទិរវេលាអតិបរមា ៤៨ (សែសិបប្រាំបី) ម៉ោង ហើយអាចពន្យារបាន ។ ទិរវេលាត្រូវចាប់តិចពីម៉ោងដែលសាមីខ្លួនមក ដល់អង្គការនគរបាល ។

កាលណាមានមូលហេតុដែលបង្ហាញថា បុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួនបានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។ មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌អាចពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនបាន ២៤ (ឌ្យូបួន) ម៉ោង ។

**២.៣.៣. ភាពមិនអាចធ្វើទៅបានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងឋានៈរបស់សាមីខ្លួន**

**២.៣.៣.១. សមាជិកសភា**

សមាជិកសភាត្រូវបានការពារដោយអភ័យឯកសិទ្ធិចែងក្នុងមាត្រា ៨០ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងមាត្រា ១០៤ ថ្មីនៃក្រមចុះថ្ងៃ ៨ មីនា ១៩៩៩ (មាត្រា ៦១១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមិនបានលុបចោលក្រមនេះទេ) ។ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង គេត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីពិសេសដែលកំណត់ដោយអត្ថបទច្បាប់ ទាំងនេះ ។ កាលណាជនម្នាក់មានឋានៈជាសមាជិកសភា មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែជូនដំណឹងឋានៈក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញាជាបន្ទាន់ ហើយធ្វើតាមការណែនាំរបស់ពួកគាត់ ។

**២.៣.៣.២. អ្នកការទូតបរទេស**

ការហាមឃាត់ ការឃាត់ខ្លួនលាតសន្ធឹងដល់បុគ្គលិកនានាដែលអនុវត្តបេសកកម្មការទូត និងគ្រួសាររបស់ ពួកគេ លុះត្រាតែជាអ្នកការទូតដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌ ត្រូវតែជូនដំណឹងដល់ឋានៈក្រមខ្លួន និងព្រះរាជអាជ្ញាជាបន្ទាន់ ។

**៣. ការឆែកឆេររាងកាយ**

**៣.១. និយមន័យ**

ឆែកឆេរគឺស្វែងរក រុករក ពិនិត្យយ៉ាងម៉ត់ចត់ ដើម្បីរកឃើញនូវអ្វីមួយដែលគេលាក់ ។

**៣.២. ការឆែកឆេររាងកាយបុគ្គល**

**៣.២.១. តាមផ្លូវតុលាការ : ការឆែកឆេររាងកាយ**

ការឆែកឆេរគឺជាកិច្ចមួយរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានចរិតបង្ខិតបង្ខំ ហើយអាចសំអាងហេតុបាន លុះត្រាតែមានក្របខ័ណ្ឌស្តីបអង្កេតជាមុនសិន ។ គោលដៅនៃការឆែកឆេររាងកាយគឺដូចគ្នាទៅនឹងការ ឆែកឆេរ លំនៅដ្ឋានដែរ ដូចជាស្វែង រកតម្រុយវត្ថុ ឬឯកសារផ្សេងៗដែលអនុញ្ញាតឱ្យបង្កើតអត្តិភាពបទល្មើស មួយ ។ ការឆែកឆេររាងកាយអាចត្រូវធ្វើឡើងលើបុគ្គលគ្រប់រូបដែលទំងន់ជាបានចូលរួមក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិម ឬកាន់កាប់នូវលិខិតស្នាមទាក់ទងនឹងអំពើត្រូវចោទប្រកាន់ (ក្នុងករណីនេះ សញ្ញាណតែមួយនៃការឆែកឆេរ រាងកាយត្រូវលប់ទៅរកនិយមន័យនៃការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋានក្នុងមាត្រា ៩១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ និងស្ថិត នៅក្នុងការពិនិត្យគត់ត្រាដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា ៧១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**បុគ្គល :**

តើអ្នកណាខ្លះដែលអាចត្រូវបានឆែកឆេររាងកាយ?

បើសិន គេវិភាគគោលបំណងនៃប្រតិបត្តិការ បុគ្គលគ្រប់រូបអាចនឹងត្រូវបានឆែកឆេរ ។

ជាការសមហេតុផលដែលអាចមានករណីដោយឡែក ឧទាហរណ៍ ការឆែកឆេររាងកាយបុគ្គលម្នាក់ដែលមានភេទជួយគ្នា អនីតិជន ឬបុគ្គលម្នាក់ក្នុងស្ថានភាពស្រវឹង ។ល ។

**ទីកន្លែង :**

ការឆែកឆេររាងកាយមានគោលបំណងស្វែងរកតម្រុយ វត្ថុដែលមានទំនាក់ទំនងសិច ឬច្រើនទៅនឹងកន្លែងកើតហេតុក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតណាមួយ ។ ជាការសមហេតុផលដែលគេអាចរកឃើញធាតុផ្សំប្រភេទនេះលុះត្រា តែធ្វើការស្រាវជ្រាវយ៉ាងម៉ត់ចត់ ។ ដើម្បីធ្វើកិច្ចនេះ បុគ្គលដែលត្រូវឆែកឆេររាងកាយត្រូវបានសម្រាតសំលៀក បំពាក់ បើសិនចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យស៊ីជម្រៅលើសំលៀកបំពាក់ និងរាងកាយ (ឧទាហរណ៍ ការស្វែង រកស្នាមចាក់មូលលើអ្នកប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនម្នាក់សំដៅបង្ហាញថាជននេះបានប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ឬស្នាម ប្រយុទ្ធដែលអាចឱ្យគេកំណត់ថាសាមីខ្លួនបានចូលរួមក្នុងការវាយតប់មួយ...) ។

ការសន្និដ្ឋានដែលត្រូវទាញចេញអំពីធាតុទាំងនេះ គឺថាការឆែកឆេររាងកាយត្រូវធ្វើឡើងក្នុងទីកន្លែងមួយបិទជិត ។ ទោះជាកន្លែងដែលត្រូវធ្វើការឆែកឆេរនោះជាលំនៅដ្ឋាន ឬជាទីស្នាក់ការនគរបាលក៏ដោយ (គួរអោយកត់សំគាល់ផងដែរថា ការចូលទៅកាន់កន្លែងឆែកឆេរត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងមោងស្របច្បាប់) ។ ការឆែក ឆេររាងកាយដែលធ្វើឡើងក្នុងកន្លែងសាធារណៈ ឬក្នុងកន្លែងមួយដែលដោយគ្មានចាត់វិធានការណ៍បង្ការការពារ ភាពអាម៉ាស់របស់បុគ្គល នឹងការសំងាត់នៃការស៊ើបអង្កេត សមត្ថកិច្ចដែលធ្វើការឆែកឆេរនោះនឹងត្រូវទទួល ខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ ។

**អត្ថបទច្បាប់ :**

ការឆែកឆេររាងកាយតាមផ្លូវតុលាការ មិនត្រូវបានចែងក្នុងអត្ថបទច្បាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឡើយ ប៉ុន្តែដោយសារតែ ការឆែកឆេរនេះដូចទៅនឹងការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋាននោះ (ខាងលើ) ដូច្នេះយើងអាចអនុវត្តបទបញ្ជានៃមាត្រាដែលកំណត់វិធានការចំពោះក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតខុសៗគ្នា ដើម្បីសំអាងហេតុផលស៊ើបអង្កេតប្រភេទនេះ ។ គួរអោយធ្វើការកត់សំគាល់ផងដែរថា គោលការណ៍នៃមាត្រា ៩១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

(ការគោរពម៉ោងស្របច្បាប់) ត្រូវអនុវត្តចំពោះការចូលក្នុងទឹកខ្លាំងមួយ មិនមែនចំពោះការឆែកឆេររាងកាយ នោះទេ ។

បទល្មើសជាក់ស្តែង : មាត្រា ៩២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

“មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចរឹបអូសវត្ថុតាងបាន» ។

ចំពោះការស៊ើបអង្កេតបឋម និងការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌយោងទៅ មាត្រានានានៃបទល្មើសជាក់ស្តែង ។ ទោះបីជាការឆែកឆេររាងកាយដូចទៅនឹងការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋានក៏ដោយ ក៏គេត្រូវទទួលបានការយល់ព្រមជាមុនពីសាមីខ្លួនដែរ ។

- បុគ្គលដែលមានគុណសម្បត្តិ :

យោងលើក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេត បុគ្គលដែលអាចធ្វើការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋាន ក៏មានសិទ្ធិធ្វើការឆែកឆេរ រាងកាយបានដែរ ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិណាក៏ដោយ បុគ្គលនោះគឺជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

ករណីពិសេសនៃការឆែកឆេររាងកាយ :

ការឆែកឆេររាងកាយត្រូវតែអនុវត្តដោយបុគ្គលម្នាក់ដែលមានភេទដូចគ្នានឹងជនសង្ស័យ ។

- អនីតិជន :

គ្មានអ្វីរារាំងមិនអោយមានការឆែកឆេររាងកាយលើអនីតិជននោះទេ ។ ប៉ុន្តែ គេត្រូវតែជូនដំណឹងទៅ តំណាងស្របច្បាប់របស់អនីតិជន អំពីលទ្ធផលនៃការឆែកឆេរ ជាពិសេសក្នុងករណីដែលលទ្ធផលនោះមាន លក្ខណៈវិជ្ជមាន ។

- ការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋានដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងការិយាល័យមេធាវី និងសហគ្រាសសារព័ត៌មានត្រូវស្ថិត នៅក្រោមបទបញ្ជាដោយឡែក ( មាត្រា ៩១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

ច្បាប់បានការពារទឹកខ្លាំងមួយចំនួន និងពន្លាតការការពារនោះរហូតដល់បុគ្គលដែលស្ថិតទីនោះផង ក្នុងករណីនេះ ការឆែកឆេរត្រូវធ្វើឡើង ដោយចៅក្រមម្នាក់ ចំពោះមុខតំណាងមេធាវី ឬអង្គការវិជ្ជាជីវៈ ។

ក្រៅពីករណីទាំងអស់នេះ បើសិនជាការស៊ើបអង្កេតនាំឱ្យឆែកឆេររាងកាយ បុគ្គលណាម្នាក់ ឧទាហរណ៍ នៅពេលជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន ការឆែកឆេរនោះត្រូវគោរពទៅតាមបទបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីនៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ ។



**៣.២.២. ការវែកឆេររដ្ឋបាល**

**៣.២.២.១. ការវែកឆេរសុវត្ថិភាព**

ការវែកឆេរសុវត្ថិភាព គឺជាប្រតិបត្តិការមួយដែលមានលក្ខណៈរដ្ឋបាលនិងមានគោលដៅខុសប្លែកពីការវែកឆេររាងកាយទាំងស្រុង ឧទាហរណ៍មានដូចជា : ការស្វែងរក និងដកហូតយកនូវវត្ថុដែលអាចធ្វើអោយមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សាមីជន និងអ្នកដទៃ។ ការវែកឆេរនេះ ក៏ជាប្រតិបត្តិការមួយដែលនាយប៉ូស្តិធានាថាសាមីជនអាចឱ្យគេឃុំខ្លួន នៅក្នុងកន្លែងធម្មតា ( បុគ្គលម្នាក់ក្នុងស្ថានភាពស្រវឹងខ្លាំង នៅទីសាធារណៈ ការឃុំខ្លួននៅក្នុងពន្ធនាគារ ការឃុំខ្លួនមុនបញ្ជូនទៅចំពោះមុខចៅក្រម) ។ ការវែកឆេរនេះអាចត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

ក្នុងករណីរកឃើញវត្ថុគ្រោះថ្នាក់ ឬអាចបង្កអោយមានគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ វត្ថុទាំងនោះនឹងត្រូវរឹបអូសទុកដោយឡែកទៅតាមច្បាប់ ។

ក្នុងករណីរកឃើញតម្រូវដែលអាចទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេត វត្ថុទាំងនោះនឹងត្រូវរឹបអូសដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌស្រាវជ្រាងទាំងនេះ ។

ទីកន្លែង : ត្រប់ទីកន្លែង ។

**៣.២.២.២. ការស្ទាបសុវត្ថិភាព**

ការស្ទាបសុវត្ថិភាព គឺជាវិធានការណ៍នគរបាលមួយ ដែលអាចអនុវត្តដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬដោយពលរដ្ឋសាមញ្ញណាម្នាក់ដែលបានចាប់ខ្លួនចារិកសន្មតម្នាក់នៃបទល្មើសជាក់ស្តែង។ តាមរយៈប្រតិបត្តិការនេះ អាវុធ ឧបករណ៍សម្រាប់ទំលុះទំលាយ ។ល។ ដែលត្រូវបានរកឃើញនឹងត្រូវទុកមួយឡែក សម្រាប់ប្រគល់ជូនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដើម្បីធ្វើការរឹបអូសតាមផ្លូវតុលាការអោយបានត្រឹមត្រូវតាម ទម្រង់ច្បាប់ ។

**៣.៣. ការវែកឆេរយានជំនិះ**

រំលឹក : យានជំនិះមិនមែនជាលំនៅដ្ឋាន ហើយក៏មិនមែនជាផ្នែកមួយនៃលំនៅដ្ឋានដែរ ដូចនេះការវែកឆេរយានជំនិះមិនអាចដូចគ្នាទៅនឹងការវែកឆេរលំនៅដ្ឋាន ពីព្រោះថាមិនស្ថិតក្រោមកំហិតនៃមាត្រា ៩១ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ករណី២អាចកើតឡើង :

១) យានជំនិះស្ថិតក្នុងបរិវេណលំនៅដ្ឋានមួយ (យានដ្ឋាន ដីមានរបង ។ល។) ធាតុសំខាន់ក្នុងសម្មតិកម្មនោះ គឺត្រូវចូលក្នុងទឹកខ្លាំងក្នុងម៉ោងស្របច្បាប់ ពុំនោះសោតនឹងត្រូវទុកជាមោឃៈ លើកលែងតែមានវិធានដោយឡែក (ឧទាហរណ៍ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬការជួញដូរគ្រឿងញៀន) ។ យានជំនិះនឹងត្រូវចាត់ទុកជាវាស់បញ្ចូលជាផ្នែកមួយនៃលំនៅដ្ឋាន ដូច្នេះវាត្រូវធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃការរំលោភបំពានដូចផ្នែកផ្សេងៗនៃទឹកខ្លាំងដែរ ។

២) យានជំនិះនៅលើផ្លូវសាធារណៈ : ក្នុងករណីជាក់លាក់នេះ ការស៊ើបអង្កេតរបស់តុលាការទោះបីតាមរបៀបស៊ើបអង្កេតណាក៏ដោយ ត្រូវធ្វើឡើងក្រោមទម្រង់នៃការរំលោភបំពានដូចដែលមិនគោរពម៉ោងស្របច្បាប់ ។

- វត្តមានបុគ្គលនានា

អវត្តមានជនសង្ស័យនឹងមិនបង្កនូវមោឃៈភាពនៃកិច្ចនេះឡើយ ដោយហេតុថាមាត្រានៃក្រមនីតិវិធីប្រហូណូបានចែងវិធានចំពោះការរំលោភបំពានលំនៅដ្ឋាន តែមិនមែនចំពោះការរំលោភបំពានយានជំនិះទេ ។

អត្ថបទច្បាប់មិនបានរុំវង្សឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើប្រតិបត្តិការចំពោះមុខសាមីខ្លួនទេទាល់តែសោះប៉ុន្តែគេនិយមធ្វើបែបនេះ ។

ក្នុងករណីមានមន្ទិល ឬករណីពិសេស មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចជម្រាបជូនដំណឹងទៅចៅក្រមមានសមត្ថកិច្ច ហើយអនុវត្តតាមសេចក្តីបង្គាប់បញ្ជារបស់គាត់ ។

ទីបញ្ចប់ ត្រូវបញ្ជាក់ថាក្នុងករណីលទ្ធផលរំលោភបំពានវិជ្ជមាន វត្តមានជនសង្ស័យគឺពិតជាមានប្រយោជន៍ដោយហេតុថាគេអាចចំណាំវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូសបានស្រួល ហើយគេក៏មិនសង្ស័យថាមន្ត្រីនគរបាលមិនស្មោះត្រង់ឡើយ ។

ការពិនិត្យយានជំនិះ គឺជាការពិនិត្យ និងកត់ហេតុខាងក្នុងរថយន្ត ។ ប្រតិបត្តិការនេះមិនមែនជាការស្រាវជ្រាវម៉ត់ចត់ និងស៊ើបអង្កេតដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកបច្ចេកទេសគ្រឿងយន្តដែលទទួលបានអំណាចពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នោះទេ ។



**ផ្នែកទី ៤**

**ការវិនិយោគ: ការវិនិយោគ និងការប្រើប្រាស់ប្រាក់**

**១. ការរែកឆេរ**

ការរែកឆេរមានគោលបំណងស្វែងរក និងរឹបអូសធាតុសត្យានុកូលនៃកស្មតាង ឬធាតុសត្យានុកូល ប្រៀបធៀប ។

ការរែកឆេរនេះផ្ដោតជាពិសេសលើការស្វែងរក :

- អាវុធ ឧបករណ៍ សម្ភារៈ ឬវត្ថុផ្សេងៗដែលបានបម្រើឱ្យការប្រព្រឹត្តបទល្មើស
- ផលនៃបទល្មើស ( ផលចោរកម្ម គ្រឿងញៀន...)
- ភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ( សំបុត្រ ឯកសារ ប្លង់ កូនសៀវភៅ នាមប័ណ្ណ និទានលេខ...) ដែលអាចផ្តល់នូវការចង្អុលបង្ហាញដ៏មានតម្លៃដើម្បីបន្តការស្រាវជ្រាវ
- ធាតុប្រៀបធៀប ( ស្បែកជើង ស្រោមដៃ ឧបករណ៍...)
- តម្រុយផ្សេងៗ ( ស្នាម ស្លាកស្នាម...)

ការរែកឆេរ គឺជាប្រតិបត្តិការមួយដែលស្របតាមវិធានច្បាប់ និងវិធានបច្ចេកទេសផ្សេងៗ ។

**១.១. វិធានច្បាប់**

វិធាននៃការរែកឆេរត្រូវបានកំណត់ :

- ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមជាក់ស្តែង ដោយមាត្រា ៩១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
- ចំពោះការស៊ើបអង្កេតបឋម ដោយមាត្រា ១១៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
- ចំពោះការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ដោយមាត្រា ១៨១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលយោងទៅមាត្រា ៩១ ទាក់ទងបទល្មើសជាក់ស្តែង ។

វិធានទាំងនេះ ចង្អុលបង្ហាញពីបុគ្គលទាំងឡាយដែលមានសម្បទាធ្វើការរែកឆេរ ប្រាប់ពីបុគ្គលដែលត្រូវចូលរួមក្នុងការរែកឆេរ បញ្ជាក់ពីការយល់ព្រមចាំបាច់ជាមុន ក៏ដូចជាកាលៈទេសៈ និងទីកន្លែង ព្រមទាំងពេលវេលាប្រព្រឹត្តទៅនៃការរែកឆេរនេះ ។

**១.១.១. អ្នកចូលរួម**

**១.១.១.១. តើអ្នកណាអាចធ្វើការរែកឆេរបាន ?**

ទោះបីជានៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តលាក៏ដោយ មានតែមន្ត្រីដែលមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីទតរកធាតុ

យុត្តិធម៌ទេ ដែលមានសិទ្ធិធ្វើដំណើរការដែកឆេរបាន ។

ចំពោះការស៊ើបអង្កេតបឋម ក្នុងករណីអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងបដិសេធ មានតែព្រះរាជអាជ្ញាប៉ុណ្ណោះដែល អាចធ្វើការដែកឆេរបាន ដោយសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីប្រធានសាលាដំបូង ។

តាមភាពជាក់ស្តែង ការដែកឆេរត្រូវធ្វើឡើងដោយអ្នកស៊ើបអង្កេតមួយក្រុមដែលមានភ្នាក់ងារ នគរបាល យុត្តិធម៌មូលដ្ឋានផងដែរ ប៉ុន្តែប្រតិបត្តិការនេះនៅតែស្ថិតក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌ដែល ដឹកនាំការស៊ើបអង្កេតដដែល ហើយកំណត់ហេតុត្រូវចុះឈ្មោះជននេះ ។

**១.១.១.២. អ្នកត្រូវមានវត្តមានពេលដែកឆេរ**

តាមគោលការណ៍ ការដែកឆេរត្រូវតែធ្វើឡើងទៅចំពោះមុខ **ជនដែលកាន់កាប់កន្លែងដែលត្រូវ ដែកឆេរ** ។

ចំពោះបទល្មើសជាក់ស្តែង នៅពេលដែលសាមីជនអវត្តមាន ការដែកឆេរអាចត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះមុខ **សាក្សីពីរនាក់** ទាមទារដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ហើយមិនស្ថិតក្រោមឱវាទអាជ្ញាធររដ្ឋបាលរបស់មន្ត្រី នគរបាល យុត្តិធម៌ឡើយ (មាត្រា ៩១ កថាវាក្យខ័ណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ចំពោះការស៊ើបសួរបឋម ក្នុងករណីដែលអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងបដិសេធ ការដែកឆេរត្រូវធ្វើឡើង ដោយព្រះរាជអាជ្ញា នៅចំពោះអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង និងសាក្សី ២ នាក់ជ្រើសរើសដោយព្រះរាជអាជ្ញា។ សាក្សីមិន អាចជានគរបាល ឬជាកងរាជអាវុធហេតុ ដែលចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការដែកឆេរនោះឡើយ ។

ចំពោះការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ត្រូវអនុវត្តវិធានដូចករណីបទល្មើសជាក់ស្តែងដែរ គឺត្រូវ មានការយល់ព្រមជាមុនពីចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

ការដែកឆេរក្នុងការិយាល័យមេធាវីត្រូវស្ថិតក្រោមវិធានដោយឡែក : (ការដែកឆេរត្រូវធ្វើឡើងដោយ ចៅក្រមម្នាក់ ចំពោះមុខមេធាវី ឬប្រធានគណៈមេធាវី ឬតំណាងប្រធានគណៈមេធាវី) ។

បន្ទប់សារព័ត៌មានត្រូវបានដែកឆេរដោយចៅក្រម (មាត្រា ៩១ កថាខណ្ឌចុងក្រោយនៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**១.១.១.៣. ការយល់ព្រមជាមុនដែលមានលក្ខណៈចាំបាច់**

គេត្រូវបែងចែកការយល់ព្រមនេះទៅតាមក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិដែលប្រតិបត្តិការធ្វើឡើង :

**ចំពោះបទល្មើសជាក់ស្តែង :**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទទួលបានការយល់ព្រមជាមុនពីព្រះរាជអាជ្ញានៅពេលចាប់ផ្តើមការរំលែកឆេរ ។  
មាត្រា ៩១ កថាខណ្ឌទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ " មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការរំលែកឆេរបាន ។  
ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទទួលបានការអនុញ្ញាតពីព្រះរាជអាជ្ញា ទោះបីជាការអនុញ្ញាត  
ដោយផ្ទាល់មាត់ក៏ដោយ ។ "

**ចំពោះការស៊ើបអង្កេតជាប់ :**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទទួលបានការយល់ព្រមជាមុនពីអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង នៅពេលចាប់ផ្តើមការ  
រំលែកឆេរ ។ នីតិវិធីពិសេសត្រូវបានចែង ក្នុងករណីដែលអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងបដិសេធ ឬអវត្តមាន :

មាត្រា ១១៣ កថាខណ្ឌទី ១ និងមាត្រាបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : " កាលណាការស៊ើបអង្កេត  
ជាប់ម នោះទាក់ទងនឹងបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការរំលែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាង ។  
មន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌ ជាប់មត្រូវទទួលបានការយល់ព្រមច្បាស់លាស់ និងពិតប្រាកដ ពីអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ។  
ការយល់ ព្រមនេះត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ សរសេរដោយផ្ទាល់ដៃរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ។  
ប្រសិនបើអ្នកកាន់ កាប់ទីកន្លែងមិនចេះអក្សរ នោះត្រូវសរសេរឱ្យបានច្បាស់លាស់ក្នុងកំណត់ហេតុថា អ្នកកាន់កាប់  
ទីកន្លែងនោះមិន ចេះអក្សរ ហើយយល់ព្រមឱ្យរំលែកឆេរ ។ "

**ហើយកថាខណ្ឌទី ៤ បន្តទៀតថា :**

" ក្នុងករណីដែលអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងអវត្តមាន ឬបដិសេធការរំលែកឆេរ ប្រធានសាលាដំបូងដែលមាន  
សមត្ថកិច្ចដែនដី អាចចេញដីកាអនុញ្ញាតឱ្យរំលែកឆេរ តាមការសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ។ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវដឹកនាំ  
ដោយផ្ទាល់នូវការរំលែកឆេរនេះ ។ ការរំលែកឆេរ ត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬបើគាត់អ្នកកាន់កាប់  
ទេ ត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខសាក្សីពីរនាក់ ។ សាក្សីត្រូវចាត់តាំងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ។ សាក្សីមិនអាចជានគរបាល  
ឬជាកងរាជអាវុធដែលជាកងកម្លាំងរួមប្រតិបត្តិការក្នុងការរំលែកឆេរ នោះឡើយ ។ ....»

**គ) ចំពោះការអនុវត្តដីកាចាត់តាំងឱ្យស៊ើបសួរ :**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទទួលបានការយល់ព្រមជាមុនពីចៅក្រមស៊ើបសួរ នៅពេលចាប់ផ្តើមការរំលែកឆេរ ។  
មាត្រា ១៨១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ : " មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការរំលែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុ

តាង នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលចែងនៅក្នុងមាត្រា ៩១ (ការរែកឆេរ) និងមាត្រា ៩២  
(ការបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាង) នៃក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែ ការអនុញ្ញាតដែលមានចែងនៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២  
កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩១ (ការរែកឆេរ)

នៃក្រមនេះ ត្រូវតែផ្តល់ឱ្យដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។ ”

សម្គាល់ : ដីកាចាត់តាំងឱ្យស៊ើបសួរត្រូវតែជាដីការពិសេស និងមិនមែនជាដីកាទូទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរ  
មាន ករណីយកិច្ចបញ្ជាក់ជាមុនពីការរែកឆេរដែលចង់ធ្វើដើម្បីបន្តការស៊ើបសួរ ។

**១.១.២. កាលៈទេសៈទីកន្លែង និងពេលវេលា**

**១.១.២.១. កតព្វកិច្ចទាក់ទងនឹងទីកន្លែង**

ការរែកឆេរមិនមែនអាចធ្វើបានតែនៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់បុគ្គលគ្រប់រូបដែលត្រូវសង្ស័យថាបានចូលរួម  
ក្នុងការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏អាចនៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់បុគ្គលគ្រប់រូបដែលត្រូវ  
សង្ស័យថា កាន់កាប់លិខិត វត្ថុ ឬឯកសារផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងរឿងហេតុដែលចោទប្រកាន់ ។

គួរកត់សម្គាល់ថាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចចូលទៅក្នុងកន្លែងមួយចំនួនបានឡើយ លើកលែង  
តែមាន កាលៈទេសៈ និងទម្រង់ការដ៏ច្បាស់លាស់ ពាក្យច្បាប់នេះទាក់ទងនឹងជាពិសេសទៅនឹង :

**១) ស្ថានទូត និងកន្លែងការទូត**

តាមមាត្រា ២២ និង៣០ នៃអនុសញ្ញាក្រុងវីយែន (Vienna) ចុះថ្ងៃទី ១៨ មេសា ១៩៦១ កន្លែង  
ស្ថានទូត និងលំនៅដ្ឋានឯកជនរបស់ភ្នាក់ងារការទូតតិមិនអាចរំលោភបានឡើយ នគរបាលអាចចូលទៅកាន់  
ទីកន្លែងទាំងនោះបាន លុះត្រាតែមានសេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីប្រធានបេសកកម្ម ។

តាមច្បាប់អន្តរជាតិ ស្ថានទូតមួយត្រូវបានចាត់ទុកជាដែនដីបរទេស ។

ជាទូទៅនៅក្នុងស្ថានទូតមួយ មានភ្នាក់ងារការទូតជាច្រើន ។ ដើម្បីទទួលបានភាពមិនអាចរំលោភបាន  
ពួកគេត្រូវមានលិខិតឆ្លងដែនការទូតមួយច្បាប់ចេញដោយប្រទេសរបស់ខ្លួន អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណការទូតមួយច្បាប់  
ចេញដោយក្រសួងការបរទេសកម្ពុជា ។ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណនេះបញ្ជាក់ ក្រសួងការបរទេសកម្ពុជាបានយល់ព្រម  
ផ្តល់ភាពមិនអាចរំលោភបានដល់ភ្នាក់ងារការទូត ដើម្បីបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួននៅប្រទេសកម្ពុជា ។

**២) រដ្ឋសភា**

វិធានពិសេសផ្សេងៗមួយផ្នែកត្រូវបានចែងដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ (មាត្រា ៨០ ស្តីអំពីតំណាងរាស្ត្រ) និងមួយផ្នែកទៀតដោយក្រមចុះថ្ងៃទី ៨ មីនា ឆ្នាំ ១៩៩៩ (មាត្រា ១០៤ ថ្មីស្តីអំពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភា) ។

**៣) បន្ទប់សាកលវិទ្យាល័យ**

ក្រៅពីករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង អត្ថិភ័យ គ្រោះទឹកជំនន់ ភាពចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ការជួយសង្គ្រោះ ឬករណីមានការស្រែកសុំឱ្យជួយពីក្នុងទឹកខ្លាំង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែសុំសេចក្តីណែនាំពិសេសពីឋានានុក្រមរបស់មុននឹងធ្វើអន្តរាគមន៍ ។

**៤) កន្លែងដែលទទួលបានការការពារជាពិសេស (មាត្រា ៩១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្ម)**

កន្លែងទាំងនោះគឺ :

- ការិយាល័យមេធាវី
- សហគ្រាសសារព័ត៌មាន និងសហគ្រាសទំនាក់ទំនងសោត-ទូរទស្សន៍

**សំគាល់ :** ក្រឹត្យស្ថានយោធា : មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែសុំអាជ្ញាធរយោធាជាមុនដើម្បីទទួលបានការអនុញ្ញាតចូលតាមគោលការណ៍ ប្រតិបត្តិការទាំងនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយកងរាជអាវុធបេតិកភ័យដែលមានសមត្ថកិច្ចដោយឡែកសម្រាប់បទល្មើសយោធា (មាត្រា ៨១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្ម) ។

**១.១.២.២. កត្យកិច្ចទាក់ទងនឹងពេលវេលា**

មាត្រា ៩១ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មចែងថាការរំលែកឆេរមិនអាចផ្តើម **មុនម៉ោង៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងបញ្ចប់ក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ល្ងាចបានឡើយ** ។ ប៉ុន្តែ ការរំលែកឆេរមួយដែលធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលស្របច្បាប់អាចបន្តនៅក្រោយម៉ោង ១៨ និងបន្តរហូតដល់ចប់ប្រតិបត្តិការ ។

ភាពមិនអាចរំលោភបាននៃលំនៅដ្ឋានពលរដ្ឋនៅពេលយប់គឺជាគោលការណ៍ដាច់ខាតដែលមាន ករណីលើកលែងតិចតួចចែង ក្នុងមាត្រា ៩១ : "មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មិនអាចផ្តើមធ្វើការរំលែកឆេរមុនម៉ោង ៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) បានឡើយ លើកលែងតែ :

- ក្នុងករណីដែលមានចែងដោយមាត្រា ៨៦ (និយមន័យបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនេះ
- ក្នុងករណីដែលចែងដោយមាត្រា ៨៨ (ការចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនេះ



- ក្នុងករណីមានសំរែកស្រែកឱ្យគេជួយពីក្នុងទឹកខ្លាំង
- ក្នុងករណីឆែកឆេរនៅទឹកខ្លាំងក្នុងពេលម៉ោងដែលបើកចំហដល់សារធារណជន
- ក្នុងករណីឆែកឆេរនៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលផលិត រក្សាទុក ជួញដូរ ចែកចាយ ប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ។

**១.២. វិធានបច្ចេកទេស**

**១.២.១. ដំណាក់កាលបម្រុង**

ក្នុងការស៊ើបអង្កេតមួយ ការឆែកឆេរមានភាពចាំបាច់ និងខានមិនបានឡើយ កាលណាការឆែកឆេរនេះ ត្រូវបានសម្រេច គេត្រូវតែធ្វើឱ្យបានលឿនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។ គេត្រូវតែអនុវត្តវិធាននេះយ៉ាង តឹងរ៉ឹង កាលណាគេត្រូវធ្វើការឆែកឆេរក្នុងលំនៅដ្ឋានសាមីខ្លួន បន្ទាប់ពីបានចាប់ខ្លួនបុគ្គលនេះនៅតាមផ្លូវ សាធារណៈ ឬ សួរចម្លើយជននេះនៅអង្គការព្រហ្មទណ្ឌ ។ ត្រូវចៀសវៀងកុំឱ្យអ្នកសមត្ថិភាព ឬអ្នកស្នើទងរបស់ ជននោះធ្វើឱ្យបាត់តម្រូវ ។

ផ្ទុយទៅវិញ កាលណាបុគ្គលនោះនៅមានសេរីភាព និងអាចធ្វើដំណើរបានដោយសេរីនោះ គេត្រូវតែចាត់នូវ វិធានការបង្ការមួយចំនួនមុននឹងចូលធ្វើសកម្មភាព ៖

- ត្រូវរក្សាការសម្ងាត់ឱ្យបានល្អ ។ មិនមែនរក្សាត្រឹមតែការសម្ងាត់ទឹកខ្លាំងដែលត្រូវឆែកឆេរប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏ត្រូវរក្សាការសម្ងាត់ពេលវេលាឆែកឆេរផងដែរ
- ត្រូវស្គាល់ទីកន្លែង បរិវេណជុំវិញ និងច្រកចូលឱ្យបានច្បាស់លាស់ជាមុនសិន ដើម្បីសម្រួលដល់ការបែង ចែកការកិច្ច និងជៀសវាងការខាតបង់ពេលវេលា និងការកាន់ច្រឡំ
- ត្រូវប្រាកដថាអាចរកឃើញបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងលំនៅដ្ឋានខ្លួន ជាពិសេសបើសិនជាសាមីខ្លួនជាជន សង្ស័យដែលត្រូវចាប់ខ្លួន ឬការឆែកឆេរស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតបឋម ។
- ម៉ោងដែលអំណោយផលចំផុតសម្រាប់ការឆែកឆេរនោះគឺម៉ោងដែលថ្ងៃរះ ។ ពន្លឺថ្ងៃនឹងសម្រួលដល់ការ ស្វែងរក ហើយម្យ៉ាងគេនឹងមានសំណាងកាន់តែច្រើនដើម្បីរកឃើញសាមីខ្លួននៅផ្ទះខ្លួន ។
- ក្រុមការងារឆែកឆេរនឹងត្រូវបង្កើតឡើង ។ ចំនួននគរបាលមិនមែនត្រូវបានកំណត់ទៅតាមចំនួនវត្ថុ និងឯក សារដែលត្រូវស្វែងរកប៉ុណ្ណោះទេ ក៏នៅតាមបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់បុគ្គលដែលគេត្រូវឆែកឆេរលំនៅដ្ឋាន ផងដែរ ។

**១.២.២. វិធានការដំបូង**

ត្រូវតែមកដល់ទឹកនៃឃ្នងយ៉ាងសម្ងាត់បំផុត ។ ត្រូវតែបិទ និងយាមច្រកចេញ (ទ្វារ បង្អួច) ដើម្បីជៀសវាង កុំឱ្យនរណាម្នាក់ត្រូវរត់តេចខ្លួន ឬជំលៀសវត្ថុ ឬទំនិញផ្សេងៗចេញ ។

នៅពេលដាក់មន្ត្រីនគរបាលឱ្យឃាមកាមរួច ប្រធានក្រុម ជាមួយសមាជិកដទៃទៀតនៃក្រុមការងារត្រូវ ចូលទៅកាន់លំនៅដ្ឋានដែលត្រូវតែកាត់រ ។

ពេលបើកទ្វារភ្លាម អមដោយសហការីរបស់ខ្លួនម្នាក់ ឬពីរនាក់ប្រធានក្រុមចូលទៅខាងក្នុងដោយ អំណាច (បទល្មើសជាក់ស្តែង ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស) ។ សកម្មភាពត្រូវតែច្បាស់លាស់ម៉ឺងម៉ាត់ប្រកប ដោយការគួរ សម ។

ត្រូវប្រកាសឋានៈរបស់ខ្លួន បង្ហាញអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណរដ្ឋាភិបាល និងបញ្ជាក់កម្មវត្ថុនៃបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ។ ត្រូវស្គាល់ច្បាស់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលបានបើកឱ្យខ្លួន ហើយធ្វើ ឬបញ្ជាឱ្យគេធ្វើការស្ទាបសួរវត្តិ ភាព ។ បើសិនជាត្រូវចាប់ខ្លួនជននេះ (បទល្មើសជាក់ស្តែង ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស) ត្រូវបង្ខំរាងកាយជន នោះភ្លាម ហើយប្រគល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលម្នាក់ ឬពីរនាក់យាម ។ ដូចនេះ ការតែករាយកាយត្រូវបានធ្វើលើជន នេះ ។

ប្រសិនបើធ្វើការស្រែកហៅហើយ មិនមានការឆ្លើយតបនោះត្រូវ :

ទម្លាយទ្វារ (បទល្មើសជាក់ស្តែង ដីកា ចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស) បើសិនជា មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រាកដថា មាននរណាម្នាក់នៅខាងក្នុង ហើយជននេះ អាចធ្វើឱ្យបាត់នូវវត្ថុ ឬឯកសារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេត ដែល កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ (សំលេងចេញពីអ្នកខាងក្នុង ដោយការដើរទៅមក ភ្លឺផ្សែង...) ។

ឬប្រសិនបើខ្លួនយល់ថាគ្មាននរណាម្នាក់នៅខាងក្នុងទេនោះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវហៅជាងសោរ ម្នាក់ដើម្បីបើកទ្វារ និងសាក្សីពីរនាក់ដើម្បីជួយខ្លួននៅក្នុងប្រតិបត្តិការនេះ (បទល្មើសជាក់ស្តែង ដីកាចាត់ឱ្យ ស៊ើបសួរ ជំនួស) ។

ក្រោយពីចូលដល់ខាងក្នុងទឹកនៃឃ្នង និងដាក់សាមីខ្លួនក្រោមការឃ្នាំមើលហើយ ត្រូវធ្វើអធិការកិច្ចយ៉ាង លឿនក្នុងគ្រប់បន្ទប់ និងសំណង់ចំណុះលំនៅដ្ឋាននេះ ។ អធិការកិច្ចនេះមិនគ្រាន់តែមានគោលបំណងដឹង ច្បាស់ពីភូមិ សាស្ត្រទឹកនៃឃ្នងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែដើម្បីស្គាល់ច្បាស់ពីបុគ្គលនានាដែលមានវត្តមានដែលគេនឹង

ប្រមូលអត្តសញ្ញាណ ផងដែរ ( បន្ទាប់ពីបានធ្វើការស្ថាបនាសុវត្ថិភាពរួច ) ។ បន្ទាប់មកត្រូវប្រមូលជនទាំងនេះក្នុង បន្ទប់មួយដើម្បីឃ្លាំមើល ។ គ្មាននរណាម្នាក់អាចចេញពីទីកន្លែង មុនពេលបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការឡើយ ។

**១.២.៣. ការស្វែងរក**

ក្រោយពីជ្រើសរើសបុគ្គលនានាដែលមានវត្តមាន និងត្រួតពិនិត្យទីកន្លែងយ៉ាងលឿនរួច ត្រូវធ្វើដំណើរ ការ ស្វែងរកពិតប្រាកដភ្លាម ។

ការរែកឆេរមិនមែនជាការដើរកំសាន្តក្នុងលំនៅដ្ឋាន ក៏មិនមែនជាការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងវត្តផ្សេងៗ ឬចូល ដោយអាសារឥតការ ហើយក៏មិនមែនជាការរុះរើលំនៅដ្ឋានដែរ តែទាមទារនូវការយកចិត្តទុកដាក់ វិធីសាស្ត្រ ការចេះប្រាណ និងភាពអត់ធូត ។

ត្រូវពិនិត្យមួយមួយបន្តបន្ទាប់ : ត្រូវធ្វើការស្វែងរករបស់ជាច្រើនក្នុងបន្ទប់មួយព្រមៗគ្នា មិនមែនក្នុងបន្ទប់ ទាំងអស់ព្រមៗគ្នាដោយគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ឡើយ ។ បុគ្គលដែលធ្វើការរែកឆេរជាមួយមន្ត្រីនគរបាល ត្រូវតែតាម មើលដោយផ្ទាល់ និងជាប់ជានិច្ចនូវគ្រប់ប្រតិបត្តិការទាំងអស់ ។ គ្មានមន្ត្រីនគរបាលណាម្នាក់មានសិទ្ធិនៅក្នុង បន្ទប់មួយតែម្នាក់ឯងនោះទេ ដើម្បីជៀសវៀងកុំឱ្យមានការសង្ស័យពីការលួច ឬទាំយកមកនូវវត្ថុ ឬឯកសារ ផ្សេងៗ ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវប្រតិបត្តិការត្រូវតែកុំចូលរួមក្នុងការស្វែងរក ។ ដូចនេះខ្លួននឹងអាចដឹកនាំការស្វែងរក បានកាន់តែប្រសើរ ហើយប្រើពេលវេលាសង្កេតមើលអត្តចរិតរបស់ "អ្នកត្រូវរែកឆេរវិញ" : រាល់ភាព ចលាចល និងការសម្តែងចេញនូវភាពចូរស្រាលរបស់ជននេះអាចនាំមកនូវការចង្អុលបង្ហាញមានប្រយោជន៍ ផ្សេងៗសម្រាប់ការស្វែងរក ។ មន្ត្រីដទៃទៀត " និងអ្នកស៊ើបអង្កេត " រែកឆេរសង្ហារឹមមួយមួយៗ ផ្លាស់ប្តូរ ទីតាំងពីព្រោះថាសង្ហារឹម ទាំងនោះអាចបិទបាំងទីលាក់បំពងផ្សេងៗ ។ ការរែកឆេរមិនត្រូវធ្វើដោយគ្មាន សណ្តាប់ឥតប្រយោជន៍ឡើយ : ក្រណាត់សំពត់ វត្ថុ ឯកសារផ្សេងៗ...ដែលត្រូវបានស្តាប់ ឬផ្លាស់ទីតាំងរួចត្រូវ តែដាក់តាមកន្លែងដើមវិញ ជាបណ្តើរ ៗ ។ ប៉ុន្តែ អ្វីៗទាំងអស់ត្រូវតែត្រូវពិនិត្យ និងរែកឆេរយ៉ាងម៉ត់ចត់ ។ មិនត្រូវឱ្យអ្វីមួយគេចផុតពីភ្នែកអ្នកស៊ើប អង្កេតឡើយ ។

បន្ទាប់ពីរែកឆេរបន្ទប់មួយយ៉ាងម៉ត់ចត់ គេត្រូវបន្តរែកឆេរបន្ទប់មួយទៀត ។ ក្រោយពីពិនិត្យជាន់ ផ្ទាល់ដី រួចគេពិនិត្យជាន់ខាងលើ រួចសំណង់ចំលុះលំនៅដ្ឋាននេះ នឹងស្ងួតច្បាស់ ។

ទីណាកំប៉ុនមានចំនួនច្រើនរាប់មិនអស់។ គេអាចនិយាយបានថាមានចំនួនច្រើនដូចចំនួនមនុស្ស។ នគរបាលយាមកាមត្រូវតែស្មានពីចំនួនរបស់វាឱ្យបាន។ គឺជាការសំខាន់ណាស់ដែលត្រូវសង្កេតមុខរបស់ "អ្នកត្រូវឆែកឆេរ" ឱ្យបានច្បាស់ : ទឹកមុខ ភាពចលាចល ឬភាពច្នៃស្រាលខាងក្រៅរបស់ជននេះ គឺជាតម្រូវធម្មតាបង្ហាញគ្រប់គ្រាន់។ បន្ទាប់មក នគរបាលត្រូវចោទសួរខ្លួនឯងថាតើជននេះទំនងជាបានលាក់ទុកវត្ថុ ឬឯកសារដែលស្វែងរកនៅទីណាដោយអាស្រ័យលើស្ថានភាពទឹកភ្នែក និងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជននោះ។

**២. វត្ថុបិទស្នាក់បោះត្រា**

ក្នុងការស៊ើបអង្កេតតុលាការ គេត្រូវធ្វើការរឹបអូសវត្ថុ ឯកសារ ឬវត្ថុមានតម្លៃចាំបាច់សម្រាប់បង្ហាញពីការពិត ដោយជៀសវាងការរឹបអូសដែលគ្មានប្រយោជន៍ទាល់តែសោះ ហើយបានត្រឹមតែបណ្តាលឱ្យចង្អៀតអង្គការទទួលបន្ទុករក្សាវត្ថុរឹបអូសនោះ (លេខាធិការដ្ឋាន ការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូង) ។

ការបិទស្នាក់បោះត្រាលើវត្ថុមួយ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនីតិវិធីតុលាការមានគោលបំណងជាចម្បង រក្សាវត្ថុនោះក្រោមការចាត់ចែងរបស់តុលាការដោយរៀបរយកុំឱ្យវត្ថុនោះខូច ផ្លាស់ប្តូរ ឬត្រូវបានដូរ និងជាយថាហេតុរក្សាលទ្ធផល ភាពតំណាងវត្ថុយ៉ាងងាយស្រួល។ នេះគឺជាការធានាភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៃមធ្យោបាយបង្ហាញភស្តុតាងមួយ។

**២.១. វិធានរួម**

**២.១.១. ការបិទស្នាក់បោះត្រា**

ការបិទស្នាក់បោះត្រាមិនអាចរំលោភបានឡើយ។ ស្នាក់អាចម៍ត្រាចាំបាច់ត្រូវរក្សាឱ្យនៅក្នុងសភាពដូចពេលដែលគេរកឃើញរហូតដល់ពេលសវនាការ (លើកលែងតែចំពោះវត្ថុបិទស្នាក់បោះត្រាដែលត្រូវធ្វើកោសល្យវិច័យបែបវិទ្យាសាស្ត្រ) ។ ហេតុដូចនេះហើយទើប ខ្សែ និងត្រាក្រមូនត្រូវរៀបចំជាងណាកុំឱ្យគេអាចផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែវត្ថុដោយពុំកាត់ផ្តាច់ខ្សែ ហើយបំបាក់ត្រាក្រមូន។

មិនមានវិធានដោយឡែកដើម្បីរៀបចំខ្សែ និងត្រានោះទេ គឺលក្ខណៈ និងទម្រង់វត្ថុទៅវិញទៅមកដែលកំណត់នូវការរៀបចំ។ សំខាន់បំផុតគឺកុំឱ្យគេអាចរំកិលខ្សែ ដើម្បីបើកអាចម៍ស្នាក់ត្រា។ ហេតុដូចនេះជាការខានមិនបាន ដែលត្រូវបោះត្រាក្រមូនត្រង់កន្លែងណាដែលគេអាចរំកិលខ្សែបាន។

គ្រប់ពេលវេលា ការចងត្រូវប្រើខ្សែតែមួយកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ត្រាក្រមូនត្រូវបង្ហាញពីចុងម្ខាងទៅចុងម្ខាង

ទៀតនៃខ្សែ ។

ត្រូវតែបោះត្រារបស់អង្គភាពជាដាច់ខាតលើត្រាក្រមូននីមួយៗ ។

**២.១.២. ការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មស្នាក់នៅអាចម៍ត្រា**

អត្តសញ្ញាណកម្មត្រូវបានធានាដោយ :

ក-សេចក្តីពិពណ៌នាក្នុងកំណត់ហេតុពិនិត្យកត់ត្រា និងកំណត់ហេតុបញ្ជីបម្រើសេវា កាលណាមានវត្តមានស្នាក់នៅ  
បោះត្រាច្រើន ( អាចហៅកំណត់ហេតុបញ្ជីបម្រើសេវាផងដែរ : កំណត់ហេតុសរុបវត្តមានស្នាក់នៅបោះត្រា) ។

ខ-ដោយសលាកប័ត្រ ឬស្នាក់ដែលត្រូវ :

ភ្ជាប់ទៅនឹងវត្តដោយរុំខ្សែជុំវិញវត្តនោះ ត្រូវឱ្យចុងខ្សែទាំងពីរកាត់ពីលើសលាកប័ត្រ ហើយចងភ្ជាប់ទៅ  
នឹងទំព័រខ្នង

ជាងនេះទៅទៀត ចុងខ្សែទាំងពីរត្រូវតែចងលើទំព័រខ្នងសលាកប័ត្រ រួចបោះត្រាអង្គភាពពីលើ ។

**២.១.៣. ការសរសេរសលាកប័ត្រ**

សំខាន់ត្រូវបំពេញសលាកប័ត្រនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងកុំឱ្យចន្លោះ : ពីព្រោះមានតែសលាកប័ត្រនេះ  
ប៉ុណ្ណោះអាចឱ្យធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មវត្តមានស្នាក់នៅបោះត្រាបាន ។

ត្រូវតែសរសេរសលាកប័ត្រនេះឱ្យងាយយល់ ដោយត្រូវចុះ :

- លេខបញ្ជីនីតិវិធី
- កាលបរិច្ឆេទបិទស្នាក់នៅបោះត្រា
- ឈ្មោះ និងត្រកូលរបស់ជនសង្ស័យ ឬបើពុំមានទេ ត្រូវចុះនិទ្ទេសន៍ ករណីប្រឆាំងនឹងលោក.....ប្តឹង  
ដោយលោក.....(ឈ្មោះ និងត្រកូលជនរងគ្រោះ)
- ឈ្មោះ និងត្រកូលរបស់អ្នកប្តឹង បើពុំមានទាំងជនសង្ស័យទាំងជនរងគ្រោះ
- ចំណាត់ថ្នាក់គតិយុត្តិធម៌រឿងហេតុ
- ធម្មជាតិពិតប្រាកដរបស់វត្ត និងការអធិប្បាយឱ្យបានសុក្រិត្យបំផុតអំពីវត្តនោះ
- ហត្ថលេខាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានធ្វើការបិទស្នាក់នៅបោះត្រា
- ហត្ថលេខាជនសង្ស័យ ឬដោយហេតុហត្ថលេខាសាក្សីម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដែលបានឃើញការបិទស្នាក់នៅ ។

ហត្ថលេខាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែមានអមត្រាសើមរបស់អង្គភាពតែងតាំង ។

កាលណានៅក្នុងសំនុំរឿងតែមួយ មានការរឹបអូសវត្ថុច្រើនដែលនាំទៅដល់ការបង្កើតវត្ថុបិទស្នាក់ បោះត្រា ច្រើននោះ វត្ថុទាំងនោះត្រូវបានបង់លេខពី ១ ដល់...ដូចនេះត្រូវមានកំណត់ហេតុមួយ ឬច្រើន ហើយសលា កម្រិតនីមួយៗត្រូវបង់លេខតាមវត្ថុបិទស្នាក់បោះត្រា។ ប៉ុន្តែ បើសិនជាវិបអូសវត្ថុតែមួយវិញ ត្រូវចុះ និទ្ទេសនីលើសលាកម្រិត វត្ថុបិទស្នាក់បោះត្រាទោល ។

ក្នុងករណីវិបអូសដប កូនដប ឬជើងអ្វីមួយផ្ទុកវត្ថុរាវដែលមានធម្មជាតិដូចគ្នានោះ គ្រាន់តែធ្វើ កញ្ចប់រួមមួយដែលបង្កើតជាស្លាកអាចម៍ត្រា (ឬកញ្ចប់ច្រើនដែលបង្កើតជាស្លាកអាចម៍ត្រាច្រើន បើមាន កញ្ចប់ច្រើន) ។ សលាកម្រិតបិទស្នាក់បោះត្រាត្រូវតែ ចុះបញ្ជីសារពើ ភ័ណ្ណលម្អិតពីរបស់ក្នុងកញ្ចប់រួមនោះ ។

(ឧទាហរណ៍ : ប្រអប់មួយផ្ទុក១២ដបពេញដែលក្នុងមួយដបចំនុះ១០០ សង់ទីលីត្រ ស្ទើរតា បិទស្នាក់ វីស្កី X...) ។

**២.២. ប្រភេទនូវវត្ថុបិទស្នាក់អាចម៍ត្រា**

**២.២.១. ស្លាកអាចម៍ត្រាមានតំប**

**កញ្ចប់ផ្សេងៗ**

កញ្ចប់ប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំងទៅតាមទម្រង់ វត្ថុធាតុ និងវិមាត្ររបស់វា ហើយបង្កឡើងដោយ :

- ស្រោម និងថង់ (ពីក្រដាស ឬផ្លាស្ទិក)
- ប្រអប់ (រាងជាតូប ឬស៊ីឡាំង) : ពីក្រដាសកាតុង ឈើ លោហៈ ផ្លាស្ទិក
- ដប ឬដបធំ (កែវ ឬផ្លាស្ទិក) ។

**កំណត់សំគាល់ :** កាលណាវត្ថុវិបអូសស្ថិតក្នុងទូរថតភ្លើង ផ្ទះល្វែង ឬបន្ទប់ណាមួយដែលមានច្រកចេញ ត្រូវស្លាកអាចម៍ត្រាលើបន្ទះទ្វារ ដោយលៃយ៉ាងណាឱ្យស្លាកអាចម៍ត្រានោះ បាក់ដាច់ខាតបើមានគេចូលក្នុង កន្លែងនោះ (ស្លាកអាចម៍ត្រាបិទលើបន្ទះទ្វារ និងផ្នែកនឹងផ្តល់របស់ក្របខ្លួន) ។

**ត្រូវបិទស្នាក់អាចម៍ត្រាមានតំប**

- សំលៀកបំពាក់គ្រប់ធម្មជាតិទាំងអស់
- សៀវភៅ (លើកលែងតែសៀវភៅគណនី)

-វត្តតូចៗ

-វត្តភ្នំ

-ឥវ៉ាន់ និងកញ្ចប់

-ម៉ាស៊ីនថតរូប

-គ្រឿងអលង្ការ ដុំលោហៈ និងវត្ថុដែលមានតំលៃ ។ ចំពោះវត្ថុទាំងនេះ ទោះជាក្នុងករណីណាក៏ដោយកុំ  
ពិពណ៌នាពីប្រភេទ និងតំលៃវាឡើយ ។ គ្រាន់តែប្រាប់សមាសធាតុជាលោហៈ ឬថ្មទៅបានហើយដោយប្រើពាក្យ :  
លោហៈពណ៌លឿង លោហៈពណ៌ស ថ្មពណ៌នេះ ឬនោះ ។

-សាស្ត្រាវុធ : កាំបិត កាំបិតស្បៃត កន្ត្រៃ កាំបិតកោរ ហើយតាមលក្ខណៈទូទៅ រាល់ឧបករណ៍  
ទាំងឡាយ ណាដែលមានផ្ទៃ និងចុងស្រួចដែលគេប្រើយុទ្ធប្រយោជន៍ចំពោះចុង ឬផ្នែករបស់វា ។

អាចម៍ស្លាកត្រាកមានតំបន់ផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ដូចតទៅ :

-ការការពារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពប្រឆាំងនឹងសំណឹក ការបែកបាក់ ការបាត់ និងបង្ខំ ។

ប៉ុន្តែក៏ផ្តល់ផងដែរនូវតុលារិបត្តិ :

-ខ្លោនដល់ការស៊ើបអង្កេតឥតរលាយ (ការបង្ហាញ ការពិនិត្យ ការប្រៀបធៀប ការស្វែងរកប្រភព) ។

-ពេលបើកត្រូវតែមានទម្រង់បន្ថែមសម្រាប់ចៅក្រម ក្នុងពេលស៊ើបសួរ ។

ដើម្បីដោះស្រាយតុលារិបត្តិទាំងនេះ ត្រូវតែ :

-ថតរូបវត្ថុក្នុងកញ្ចប់

-ប្រើប្រាស់កញ្ចប់ផ្ទាមួយ

**២.២.២. ស្លាកអាចម៍ត្រាកណ្តាលវាល**

ស្លាកអាចម៍ត្រាកណ្តាលទាក់ទងនឹងគ្រប់វត្ថុទាំងអស់ដែលមានមាឌធំដូចជាទូរដែក សង្ហារឹម សំភារៈ  
អគ្គីសនីយធំៗក្នុងផ្ទះ ហិប ។ល។

វាបង្កឡើងដោយចំនងសមល្មមដែលរុំជុំវិញ ឬក្នុងផ្នែកធំបំផុតរបស់វត្ថុ (ក្របកង់ ដងអាវុធ) ។

ក្នុងករណីខ្លះ មិនត្រូវចងខ្សែឡើយ ដោយសារវត្ថុ ឬធម្មជាតិរបស់វត្ថុ (ឧទាហរណ៍ : ទ្វារបង្អួច ធ្នូមឈើ  
។ល។) ។ ដូចនេះ ស្លាកត្រូវបិទពីលើខ្សែតូចមួយដែលចងចុងខ្សែទាំងពីរ រួចបោះត្រាក្រមុនពីលើ ។

**ត្រូវបិទស្លាកអាចម៍ត្រាកណ្តាលវាល :**

-កាំភ្លើងខ្លី (កាំភ្លើងវីរិលវែរ កាំភ្លើងពិសុលេ...)

-អាវុធធម្មតាដូចជាដងចប កំណត់ដៃក ដុំថ្ម...

-កាំភ្លើងវែង និងការ៉ាប៊ីន

-យានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ

ស្នាកអាចម៍ត្រាកណ្តាលវាលមានគុណសម្បត្តិជាអាទិ៍ :

-សេរីភាព និងភាពងាយស្រួលក្នុងការពិនិត្យ ការបង្ហាញ ការប្រៀបធៀប ការស្វែងរកប្រភព សម្រាប់  
នគរបាល ក៏ដូចជាសម្រាប់ចៅក្រម ឬអ្នកជំនាញការ

មានតុលារិបត្តិជាអាទិ៍ : អាចនឹងបាក់បែក បាត់បង់វត្ថុមួយផ្នែក បន្តដោយជំនួស ឬកាត់យកមួយផ្នែក ។

គេអាចដោះស្រាយតុលារិបត្តិទាំងនេះបានដោយ :

-ពិពណ៌នាលម្អិត និងសព្វជ្រុងជ្រោយ (ឧទាហរណ៍ : សំរឹមវិមាត្រ ឬការចង្អុលលេខឆ្នាក់វត្ត លើសលាក  
ប័ត្រ និងកំណត់ហេតុពិនិត្យកត់ហេតុ) ។

-ថតរូបវត្ថុនៅខណៈរឹបអូស ។

**២.២.៣. ស្នាកអាចម៍ត្រាចំហ**

ជាសារវន្ត គឺជាការបិទស្នាកបោះត្រាលើឯកសារ គេហៅដូចនេះពីព្រោះវាអាចបើកដូចសៀវភៅ ។  
ជាទូទៅគេចុះប្រហោងលើឯកសារ រួចស៊កខ្សែទាញចុងម្ខាងទៅចងជាមួយចុងម្ខាងទៀត ហើយបោះ  
ត្រាក្រមូនពីលើ ។

ការបិទស្នាកបោះត្រាប្រភេទនេះផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិដូចគ្នានឹងការបិទស្នាកបោះត្រាកណ្តាលវាលដែរ ។

តុលារិបត្តិដូចគ្នានឹងការបិទស្នាកបោះត្រាកណ្តាលវាលដែរ ដោយសារតែវាអាចត្រូវបាន :

-រលុប

-បន្ថែមពាក្យ តួលេខ ឬឃ្លាទៅដើម ឬចុងទំព័រ ឬលើទំព័រទេមួយ ។

ការថតរូបគឺជាដំណោះស្រាយ រួចថតត្រូវដាក់ជាឧបសម្ព័ន្ធនីតិវិធី ហើយហ្វីលរូបថតរក្សាជាបណ្តាសារ ។

និទ្ទេសន៍សំខាន់អាចនឹងចំលងក្នុងកំណត់ហេតុណាមួយដែលមានចែងក្នុងនីតិវិធី កំណត់ហេតុបញ្ជីរឹបអូស  
ឬកំណត់ហេតុបិទស្នាកបោះត្រាសរុប) ។

**២.៣. ការបិទស្នាកបោះត្រាដោយឡែក**

ទំនងជាមានប្រយោជន៍នឹងទាញចំណាប់អារម្មណ៍របៀបបិទស្នាកបោះត្រាមួយចំនួន ។



**២.៣.១. វិធី និងកញ្ចប់**

អគ្គនាយកដ្ឋានសេវាសេវាសម្រាប់ប្រជាជនលើសលក់ប្រចាំទូទាំងប្រទេស ត្រូវតែធ្វើការពិភាក្សា ត្រៀមអនុវត្ត និងវត្តមាន តំលៃត្រូវបានដកហូតដើម្បីធ្វើការបិទស្នាក់បោះត្រា ។

**២.៣.២. សំលៀកបំពាក់របស់អ្នកក្នុងសំនុំរឿងប្រហារជីវិត**

សំលៀកបំពាក់ដែលមានស្នាក់ស្នាម ឬប្រហោងដោយសារអំពើឧក្រិដ្ឋមួយត្រូវបិទស្នាក់បោះត្រាមាន គំរូប ខុសប្លែកពីសំលៀកបំពាក់ដែលពិជ្ជប្រទេសជាមិនអាចធ្វើកោសល្យវិច្ឆ័យបាន ។

ចំពោះរឿង ចាំបាច់ត្រូវផ្ដោតជាពិសេសលើវិធានការប្រុងប្រយ័ត្នដែលត្រូវប្រកាន់យកនៅពេលសម្រាម ខោអាវជនរងគ្រោះកង្វះជាទៅពេលបិទបោះស្នាក់បោះត្រាលើសំលៀកបំពាក់ដែរ (ជនសង្ស័យ ជនរងគ្រោះ) ដើម្បីជៀសវាងបាត់ស្នាក់ស្នាម កំទេចកំទី កាកសំណល់ដែលអាចមាន ។

ដើម្បីសម្រេចបាននេះតាមករណីនីមួយៗ ត្រូវតែពិចារណាដូចខាងក្រោម ៖

- ជាបឋម សំលៀកបំពាក់ត្រូវបានស្លាប និងឆែកឆេរដើម្បីស្វែងរកតម្រូវដោយថាហេតុ
- ម្យ៉ាងទៀត ខានមិនបានត្រូវរក្សាប្រហោងគ្រាប់ចេញចូលដោយជៀសវាងរាល់ការប៉ះពាល់ដែលអាច កែប្រែទិដ្ឋភាពដើម និងការកំណត់លក្ខខណ្ឌការបាញ់ ។
- ទីបញ្ចប់ គេត្រូវជៀសវាងឱ្យអស់លទ្ធភាពកុំឱ្យខូចទ្រង់ទ្រាយវត្ថុតាមទាំងនេះដោយកាត់ ឬហែកត្រង់ កន្លែងដែលមានស្នាក់ស្នាមប្រណាក់ ឬប្រហោង ។

គួរកត់សំគាល់ផងដែរថាការប្រើប្រាស់ថង់ផ្លាស្ទិកដើម្បីបិទស្នាក់បោះត្រាលើសំលៀកបំពាក់ដែលមានស្នាក់ សណ្ឋាន ឬសារធាតុសិរិរាងដទៃទៀតត្រូវហាមឃាត់ដើម្បីជៀសវាងរាល់ការខូចទ្រង់ទ្រាយ ។

ចាកវិធានការប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីសំនុំសំលៀកបំពាក់សើម ។

**២.៣.៣. វត្ថុរាវដែលអាចឆេះ និងផ្ទុះ**

វត្ថុរាវដែលអាចឆេះ និងផ្ទុះនឹងត្រូវរឹបអូសតាមរយៈកំណត់ហេតុ ប៉ុន្តែមិនត្រូវបិទស្នាក់បោះត្រាឡើយ ។ **អង្គការជំនាញនានា** (យោធា សន្តិសុខសុវិវិល ភ្នាក់ងារពន្លត់អគ្គិភ័យ) **ត្រូវនាំយកវត្ថុរាវទាំងនោះទៅ** ។

**២.៣.៤. ដបឧស្ម័ន**

ដបឧស្ម័នត្រូវចាក់បន្ទុកចេញឱ្យអស់ ។ ត្រូវចាត់វិធានការប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីបំពេញប្រតិបត្តិការនេះ ។ ជាយថាហេតុ គេអាចសុំជំនួយពីអង្គជំនាញមួយ ។

**២.៣.៥. ថ្នាំញៀន និងផលិតផលឱសថ**

តាមធម្មតា ថ្នាំញៀន និងផលិតផលឱសថត្រូវទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី លើកលែងតែនៅពេល មានបរិមាណច្រើន។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវតែជូនដំណឹងទៅអយ្យការមានសមត្ថកិច្ចដែលនឹងកំណត់ទីកន្លែងទុក (ញឹកញាប់បំផុតមន្ទីរពិសោធន៍ឱសថ) ។

**២.៣.៦. កាំភ្លើង និងគ្រាប់រំសេវ**

ក្នុងសំនុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់កាំភ្លើង អាវុធ សំបកកាទូស ស្រោម និងក្បាល គ្រាប់ សំបកកាទូសក្នុងប្រអប់បាញ់ត្រូវតែចេញជាមួយគ្នាបន្ទាប់ពីបិទស្នាក់បោះត្រាផ្សេងគ្នារួច ។ ត្រូវតែយកគ្រាប់ រំសេវចេញអស់ពីបង់គ្រាប់ រួចចងវាទៅនឹងស្វ័យកាំភ្លើង ឬគ្រឿងដែលអាចដោះចេញបាន (ឧទាហរណ៍ តុយឡាស់ចល័តកាំភ្លើងវែង) ។ អាវុធទាំងមូលត្រូវបិទស្នាក់បោះត្រាតែមួយដោយចងខ្សែ កាត់តាមបង់គ្រាប់ និងស្វ័យកាំភ្លើង ។

**កំណត់សំគាល់ :** កុំដោះកាំភ្លើងដើម្បីពិនិត្យដំណើរការវាឱ្យសោះ។ អាចកើតមានការរាលតែ ហើយនាំឱ្យអ្នក ជំនាញខាងសិក្សាចលនាគ្រាប់និងមិនអាចសិក្សាពីកាំភ្លើងបានត្រឹមត្រូវ ។

ការរកឃើញកាំភ្លើងស្វ័យប្រវត្តិដាច់ខាតត្រូវតែនាំទៅដល់ប្រតិបត្តិការដូចតទៅ :

- ដកបង់គ្រាប់ និងយកគ្រាប់រំសេវចេញ
- បិទស្នាក់កាំភ្លើង
- ដកសំបកកាទូសពីក្នុងប្រអប់គ្រាប់
- បញ្ជូនកាំភ្លើងទៅមន្ទីរពិសោធន៍ ឬពុំនោះទេការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ។

**២.៣.៧. គ្រឿងឧបភោគបរិភោគដែលអាចខូច**

ក្នុងការអនុវត្តន៍ តាមធម្មតា គ្រឿងឧបភោគបរិភោគដែលអាចខូច (អាហារ-ភេសជ្ជៈ) និងត្រូវរឹបអូស ដោយប្រើប្រាស់កំណត់ហេតុ តែមិនត្រូវបិទស្នាក់បោះត្រានោះទេ។ របស់ទាំងនេះត្រូវសង់ទៅកម្មសិទ្ធិករស្រប ច្បាប់របស់វារីព្យ។ បើមិនអាចទៅរួចទេ ត្រូវតែគោរពទៅតាមទំនៀមទម្លាប់នៃទីកន្លែងនោះ ។

តាមគោលការណ៍ ត្រូវប្រគល់ឱ្យទៅគ្រឹះស្ថានជនចាស់ជរា មន្ទីរពេទ្យ ឬមជ្ឈមណ្ឌលកុមារកំព្រា។ ការប្រគល់នេះតម្រូវឱ្យមានការចេញបង្កាន់មួយដែលត្រូវភ្ជាប់ទៅនឹងកំណត់ហេតុ ។

បើសិនជាផលិតផលទាំងនោះខូចគុណភាពហើយ ត្រូវបំផ្លាញចោលបន្ទាប់ពីបានជម្រាបព្រះរាជអាជ្ញា  
រួច ។

**២.៣.៨. វត្ថុដែលមិនអាចដឹកជញ្ជូនបាន**

ចំពោះវត្ថុដែលមិនអាចដឹកជញ្ជូនបានដូចជាម៉ាស៊ីនឧស្សាហកម្ម ទូក យន្តហោះ ត្រូវតែធ្វើការរឹបអូសនៅ  
ទីកន្លែង ហើយសុំឱ្យតតិយជនម្នាក់ឱ្យយាមវត្ថុបិទស្លាកបោះត្រា ។ ទិទេសន៍ចាំបាច់នឹងត្រូវចុះក្នុងនីតិវិធី ។

**សេចក្តីសន្និដ្ឋានលើជម្រើសរបៀបបិទស្លាកបោះត្រា**

ជម្រើសនេះអាស្រ័យជាចំបងនឹងធម្មជាតិវត្ថុនោះ ប៉ុន្តែក៏អាចត្រូវកំណត់ដោយវិធានរបស់ ការិយាល័យ  
ក្រឡាបញ្ជី ឬការទាមទារមួយចំនួនពីជំនាញការ ។

តាមធម្មតា វត្ថុបិទស្លាកបោះត្រាត្រូវទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ច ។

**៣. ការរឹបអូសចោលចែចន្យ**

អ្នកស៊ើបអង្កេតម្នាក់ដែលធ្វើការរំលោភលើរដ្ឋាន (ឬការរំលោភរាងកាយ) អាចរកឃើញដោយ  
ចែចន្យនូវវត្ថុតាំងដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសមួយផ្សេងពីបទល្មើសដែល មានសំអាងច្បាប់អំពីការចូលក្នុង  
លំនៅដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ។

វត្ថុទាំងនេះអាចនឹងត្រូវរឹបអូសដោយពេញច្បាប់ក្រោមលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ក្រោមទំរង់រឹបអូសដោយចែ  
ចន្យដែលអាចធ្វើឡើង ទោះបីជាការរំលោភដំបូងបានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិណាក៏ដោយ  
(បទល្មើស ជាក់ស្តែង ការស៊ើបអង្កេតបឋម ដីការចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស) ។

វត្ថុអាចត្រូវបានរឹបអូសដោយបង្ខំលុះត្រាតែវត្ថុនោះជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬអនុញ្ញាតឱ្យ  
បង្កើតបទល្មើសជាក់ស្តែង ។

ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីខ្លះ គេអាចធ្វើនីតិវិធីតាមរបៀបស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែង សម្រាប់បទល្មើសទទួលផល  
ចោរកម្មដែលជាបទល្មើសមានចរិតជាបទល្មើសបន្ត ។

កាលណាវត្ថុមួយទាក់ទងនឹងបទល្មើសដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបើកការស៊ើបសួរ ក៏អាចត្រូវបានរឹប  
អូសដោយបង្ខំផងដែរ ។ អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវយោងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសចេញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដែល  
ទាក់ទង ។ កាលណាវត្ថុដែលរកឃើញមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬបទល្មើសដែលជាកម្មវត្ថុនៃការ

បើកការស៊ើបសួរទេនោះ អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវសុំពីបុគ្គលមានវត្តមាន នូវការអនុញ្ញាតិរបស់អ្នកវត្តមាន ហើយបើក ការស៊ើបអង្កេតបឋមមួយ។ ក្នុងករណីយល់ព្រម សាមីខ្លួនត្រូវផ្តល់ការយល់ព្រមឱ្យរបស់អ្នក ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅតាមទម្រង់ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១១៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ ឯកសារនេះ នឹងត្រូវភ្ជាប់ ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ កំណត់ហេតុរបស់អ្នកដោយចៃដន្យ។

ក្នុងករណីបដិសេធ អ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវរាយការណ៍ភ្លាមជូន ព្រះរាជអាជ្ញាដែលមានលទ្ធភាពប្តឹងទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងអាចចេញដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសដែលអញ្ជាតឱ្យរបស់អ្នកវត្តមាន វិវាទដោយបង្ខំ។ ក៏អាចអនុវត្តនីតិវិធីពិសេស ដែលមានចែងក្នុង មាត្រា ១១៤ កថាខ័ណ្ឌទី ៤ ផងដែរ (បញ្ហាឱ្យចូលខ្លួន)។

ការរឹបអូសដោយចៃដន្យត្រូវតែជាកម្មវត្ថុនៃកំណត់ហេតុដាច់ដោយមួយជាដាច់ខាត។ វត្ថុមួយ ឬច្រើន ដែលរកឃើញ មុននឹងត្រូវរឹបអូស ត្រូវតែបង្ហាញជូនសាមីខ្លួនវិញ ហើយត្រូវចាប់ខ្លួនជននោះដោយសារប្រភព នៃវត្ថុទាំងនោះ។ ត្រូវកត់ត្រាចម្លើយជននេះក្នុងកំណត់ហេតុ។

**ផ្នែកទី ៧**  
**ជំនាញការងារ**

ដីកាតុលាការគឺជាវិធានការច្បាប់ ដែលបិទពាល់ដល់សេរីភាពបុគ្គលនានាដែលចេញដោយចៅក្រម ម្នាក់ដែលភាគច្រើនជាចៅក្រមស៊ើបសួរ ។ វិធានការទាំងនេះបង្កើតជាមធ្យោបាយទទួលបានការបង្ហាញ ខ្លួនជនម្នាក់ ឬការឃុំខ្លួនជននេះ ។

បច្ចុប្បន្ននេះ ដីកាតុលាការមានចំនួនបួន ហើយឆ្លើយតបនឹងនិយមន័យដូចខាងក្រោម :

បញ្ហាដែលចេញដោយចៅក្រមមាននីតិសម្បទាដែលអនុញ្ញាតឱ្យខ្លួនធានាឱ្យជនម្នាក់មានវត្តមាន បើ ចាំបាច់ដោយការបង្ខំ ។

ដីកាទាំងនេះមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ :

**ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន : មាត្រា ១៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ**

ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនមានគោលបំណងដាក់កំហិតជនម្នាក់ឱ្យបង្ហាញខ្លួន ចំពោះមុខចៅក្រមតាមកាល បរិច្ឆេទ និងម៉ោងដែលចង្អុលបង្ហាញក្នុងដីកានេះ ។ ដីកានេះអាចត្រូវបានចេញប្រឆាំងនឹងជនត្រូវ ចោទម្នាក់ ឬជនម្នាក់ដែលមានតំរូវយុត្តិភាព ។

**ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន : មាត្រា ១៩០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ**

គឺជាបញ្ហាចេញដោយចៅក្រម ទៅកាន់កំលាំងសាធារណៈឱ្យនាំមកចំពោះមុខខ្លួនភ្លាមនូវ ជនត្រូវចោទ ឬជនម្នាក់ដែលមានតំរូវយុត្តិភាព ។

**ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន : ( មាត្រា ២២០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )**

គឺជាបញ្ហាចេញដោយចៅក្រម ទៅកាន់ប្រធានពន្ធពនាគារ ឬមជ្ឈមណ្ឌលឃុំឃាំងមួយឱ្យទទួល និងឃុំឃាំងជនត្រូវចោទម្នាក់ ។ ដីកានេះអនុញ្ញាតឱ្យស្វែងរក ឬផ្ទេរជនត្រូវចោទកាលណាជននេះត្រូវជូនដំណឹង ពីដីកានេះរួច ។

**ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន : ( មាត្រា ១៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ )**

គឺជាបញ្ហាទៅកាន់កំលាំងសាធារណៈឱ្យស្វែងរកជនត្រូវចោទ ឬជនសង្ស័យ ឱ្យធ្វើការចាប់ខ្លួនជននេះ ហើយនាំទៅមជ្ឈមណ្ឌលឃុំឃាំងដែលចុះក្នុងដីកា ដែលនៅទីនោះជននេះត្រូវបានទទួល និងឃុំខ្លួន ។ ហើយក៏ជា បញ្ហាទៅកាន់ប្រធានពន្ធពនាគារ ឬមជ្ឈមណ្ឌលឃុំឃាំងមួយឱ្យទទួល និងឃុំឃាំងជននេះ ។

**១. អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលអាចចេញដីកាបាន**

**១.១. ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

ទៅតាមករណី ចៅក្រមស៊ើបសួរជាអ្នកចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាឃុំខ្លួន ដីការឃុំខ្លួន ឬ ចាប់ខ្លួន (មាត្រា ១៨៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

គួរកត់សម្គាល់ថា ក្នុងករណីណាក៏ដោយ អំណាចនេះមិនអាចត្រូវប្រគល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលអនុវត្តសេចក្តីបញ្ជារបស់ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសមួយនោះឡើយ ។

**១.២. សភាស៊ើបសួរ**

កាលណាសភាស៊ើបសួរសំរេចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសាលដីកាចៅក្រមស៊ើបសួរ សភាស៊ើបសួរ មានអំណាច ទាំងអស់របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ហើយក៏អាចទទួលបណ្តឹងបានដែរ (មាត្រា ២៦២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**១.៣. សាលាដំបូង**

បើសិន ទន្ទឹមនឹងចូលខ្លួនទេនោះ តុលាការអាចបញ្ជាឱ្យបញ្ជូនសំនុំរឿង និងចេញដីកាឃុំខ្លួន ចំពោះ បទមជ្ឈិម និងបទឧក្រិដ្ឋ (មាត្រា ៣១០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**២. អន្តរាគមន៍**

**២.១. ទម្រង់**

ដីកានីមួយៗត្រូវបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណជនដែលដីកាត្រូវបានចេញប្រឆាំង ដែលមានបទល្មើសមួយត្រូវបាន ចោទប្រកាន់ប្រឆាំង ហើយមានអត្ថបទច្បាប់ដែលចែង និងបង្ក្រាបបទល្មើសនេះ។ ដីកាត្រូវមានកាលបរិច្ឆេទ ហត្ថលេខា និងត្រាចៅក្រម (សេចក្តីបញ្ជាទាំងនេះត្រូវសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងភិក្ខុភាគជន សង្ស័យដើម្បីជៀសវាងរាល់ការភ័នច្រឡំអត្តសញ្ញាណជននេះ ក៏ដូចជាដើម្បីធានានូវភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារ មួយដែលចេញ។ លើសពីនេះទៅទៀត កាលបរិច្ឆេទអនុញ្ញាតឱ្យត្រួតពិនិត្យថា តើចៅក្រមដែលចេញដីកានោះ បានទទួល ដំណឹងពីការចោទប្រកាន់តាមផ្លូវច្បាប់ ឬទេ) ។

**២.១. គតិច្បាប់**

ដីកាចាប់ខ្លួន ឬដីកាឃុំខ្លួនអាចត្រូវចេញ បើសិនជាបទល្មើសចោទប្រកាន់នោះគឺជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទ មជ្ឈិមដែលទទួលទោសជាប់ពន្ធនាគារ ។

ដីកាចាប់ខ្លួនអាចត្រូវបានចេញ លុះត្រាតែសាមីខ្លួនដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកានេះកំពុងរត់គេច ឬជននេះស្នាក់នៅក្នុងកន្លែងមួយដែលគេមិនស្គាល់ ឬក្រៅពីដែនដីរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (មាត្រា ១៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**៣. ការអនុវត្តដីកា**

ដីកាមានអនុភាពភ្លាមលើវិសាលភាពដែនដីព្រះរាជាណាចក្រទាំងមូល ។

**៣.១. បុគ្គលិកទទួលបន្ទុកអនុវត្តដីកា :**

**៣.១.១. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន :**

ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនត្រូវបានជូនដំណឹងទៅសាមីខ្លួនដោយអាជ្ញាធុតុលាការ ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬក្នុងករណីនគរបាលយុត្តិធម៌ (មាត្រា ១៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**៣.១.២. ដីកាទណ្ឌ ឬដីកាចាប់ខ្លួន :**

ដីកាទណ្ឌ និងដីកាចាប់ខ្លួនត្រូវបានជូនដំណឹងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ និងត្រូវចេញឱ្យជាច្បាប់ចម្លងមួយច្បាប់ (មាត្រា ១៩២ និង ១៩៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

អនុលោមតាមបទបញ្ជាគ្រឹះនៃមាត្រា ២០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដីកាបង្គាប់ខ្លួនត្រូវ ជម្រាបដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងអនុវត្តដោយនាយកពន្ធនាគារ ។

**៣.២. ការចូលក្នុងលំនៅដ្ឋាន :**

ដើម្បីអនុវត្តដីកាទណ្ឌ និងចាប់ខ្លួន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់អាចចូលដោយកំលាំងទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានជនដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកា ។ ប៉ុន្តែ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចចូលក្នុងលំនៅដ្ឋាន មុនម៉ោងប្រាំមួយ និងក្រោយម៉ោង ១៨ បានឡើយ (មាត្រា ១៩២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

ការចូលក្នុងលំនៅដ្ឋាននេះមានគោលដៅតែមួយគត់គឺស្វែងរកសាមីខ្លួន ។ នេះមិនមែនជាប្រតិបត្តិការរែកឆេរឡើយ ។ ត្រូវធ្វើការរុករកក្នុងលំនៅដ្ឋាន ដើម្បីរកឃើញសាមីខ្លួនជាយថាហេតុ ។

សញ្ញាណលំនៅដ្ឋានដែលត្រូវចាត់ជាបានការគឺសញ្ញាណនៃវិសេសដ្ឋានចុងក្រោយដែលគេស្គាល់ ។

**៣.៣. ទំរង់ការ :**

ប្រតិបត្តិការទាំងអស់នេះសំដៅចាប់ខ្លួនជនដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកាដែលទទួលទម្រង់ការ តាមរយៈកំណត់



ហេតុ ដើម្បីបញ្ជូនទៅអាជ្ញាធរតុលាការ ទោះបីបានលទ្ធផល ឬមិនបានក៏ដោយ ។

កាលណាសាមីខ្លួនត្រូវបានចាប់ខ្លួន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តត្រូវតែ ធានាថា ដីកាត្រូវបានអនុវត្តត្រឹមត្រូវចំពោះសាមីខ្លួន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបង្ហាញដីកានេះ ហើយចុះក្នុងកំណត់ ហេតុ រួចចេញដីកាចំលង ( មាត្រា ១៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចនឹងចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនបាន ក្រោយបានចេញដីកាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមាន សំអាងមួយរួច ( មាត្រា ២២០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) ។

**៤. អនុក្រាបនៃបីក**

**៤.១. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន :**

សាមីខ្លួនដែលបង្ហាញខ្លួន នៅពេលអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនត្រូវបានសួរចម្លើយ ដោយចៅក្រមស៊ើប សួរភ្លាម ។

**៤.២. ដីកាទាមទារ :**

ជនដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនតាមដីកាទាមទារត្រូវបានសួរចម្លើយដោយចៅក្រមស៊ើបសួរភ្លាម ។ ប៉ុន្តែ បើសិន ជននេះមិនត្រូវបានសួរចម្លើយភ្លាមទេនោះ ជននេះត្រូវបាននាំទៅក្នុងការិយាល័យនគរបាល ឬកងអារ៉ុចហាត មួយក្នុងពន្ធនាគារ ឬមន្ទីរឃុំឃាំង ។ សាមីខ្លួនត្រូវតែបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសគាត់ យ៉ាងយូរមួយថ្ងៃក្រោយ ពុំនោះសោតនឹងត្រូវដោះលែងវិញ ។

**៤.៣. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន :**

ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន ត្រូវតែទទួល និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យ ចាប់ខ្លួន ។ ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនរក្សាទុកដើមដីកា ឬចុងដីកាដែលមានបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ដើម ។

បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវតែបានទៅទៅបង្ហាញដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុង រយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុត ប្រសិនបើស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនាំឡើយ ។

ប្រសិនបើការនាំខ្លួនទៅបង្ហាញនេះ តម្រូវឱ្យមានការផ្ទេរបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនៅពន្ធនាគារ ឬទៅមណ្ឌលឃុំខ្លួន មួយផ្សេងទៀត ការផ្ទេរនេះត្រូវចាត់ចែងដោយអយ្យការ ។

ប្រសិនបើបុគ្គលពាក់ព័ន្ធមិនត្រូវបានគេនាំខ្លួនទៅបង្ហាញដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរនៅថ្ងៃបញ្ចប់ការចាប់ខ្លួន បុគ្គលនេះត្រូវតែបានព្រះរាជអាជ្ញាធរក្នុងតំបន់ស្នាក់នៅឆ្លើយ ។

ព្រះរាជអាជ្ញានេះធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ឆ្លើយ ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

**៤.៤. ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន :**

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាឃុំខ្លួនបានលុះត្រាតែជនត្រូវទទួលការត្រួតពិនិត្យជាកម្មវត្ថុនៃដីកាឃុំឃាំងជាបណ្តោះអាសន្ន ។

ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនត្រូវតែទទួល និងឃុំខ្លួនបុគ្គលដែលមានដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនរហូតទាល់តែបានទទួលការឱ្យដំណឹងអំពីការដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពវិញ ។ ប្រធានពន្ធនាគារឬមណ្ឌល ឃុំខ្លួនរក្សាទុកដើម ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ឬចុងដីកានេះ ដែលបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម ។

**៥-ការផ្សព្វផ្សាយដីកា**

ក្នុងករណីបន្ទាន់ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនមាត្រា១៩២នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឬដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន អាចការផ្សព្វផ្សាយតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ( មាត្រា១៩៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

**បង់កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីដីកា**

**បង់កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីដីកានាំខ្លួន**

១. យោងដីកាតុលាការ ។ ចម្ងល់បង្ហាញសេចក្តីយោងដីកាដែលត្រូវអនុវត្តទាំងអស់ ( កាលបរិច្ឆេទចេញដីកា ឈ្មោះ និងគុណសម្បត្តិចៅក្រមដែលចេញបង្គាប់ចូលខ្លួន) ។

២. ជំនួយដោយសហការីម្នាក់ ឬច្រើន ។

៣. ធ្វើដំណើរទៅកាន់លំនៅដ្ឋានសាមីខ្លួន ។

៤. មកដល់ទីកន្លែង ។

៥. មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចុះអគ្គសញ្ញាណបុគ្គលដែលទទួលខ្លួន ហើយពន្យល់ជននេះពីមូលហេតុនៃទស្សនាការខ្លួន បន្ទាប់ពីបង្ហាញអគ្គសញ្ញាណដើម្បីឱ្យគេដឹងអគ្គសញ្ញាណប័ណ្ណវិជ្ជាជីវៈខ្លួន

ប៉ាន់ដៃនគរបាល ( គ្មានប្រយោជន៍ទេ បើសិន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ពាក់ឯក សណ្ឋាន) ។

៦. មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បង្ហាញដីកាតុលាការដែលខ្លួនកាន់កាប់ ។

៧. ធ្វើការផែនការអនុវត្តភាព ។

៨. ជូនដំណឹងពីដីកាដល់សាមីខ្លួន ( ទទួលស្គាប់សេចក្តីប្រកាសសង្ខេបរបស់សាមីខ្លួន ) ។

៩. ចេញដីការចំលងមួយច្បាប់ ។

១០. វិលត្រលប់មកអង្គភាពវិញ ។

១១. និទ្ទេសបិទកំណត់ហេតុត្រូវចុះម៉ោងបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការ ហត្ថលេខាសាមីខ្លួន អ្នកចូលរួម និងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

១២. ជូនដំណឹងទៅចៅក្រមតាមទូរស័ព្ទ ។

១៣. សាមីខ្លួនបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខចៅក្រមដែលបង្គាប់ខ្លួន ។

**រឿង :** ការប្រើកំលាំងអាចធ្វើទៅបានដើម្បីអនុវត្តដីកានាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឃុំខ្លួន លើកលែង តែដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន(ដីកានេះជាការកោះអញ្ជើញជនត្រូវ ចោទជាឱក្យាវិករបស់ចៅក្រម ស៊ើបសួរ) ។

ត្រូវគិតដល់ការគោរពម៉ោងស្របច្បាប់ ។

**ប្លង់កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីដីកាចាប់ខ្លួនមិនបានសម្រេច**

១. យោងដីកាតុលាការ ។

ចង្អុលបង្ហាញសេចក្តីយោងដីកាដែលត្រូវអនុវត្តទាំងអស់ ( កាលបរិច្ឆេទចេញដីកា ឈ្មោះ និងតុលាការយុត្តិចៅក្រមដែលចេញដីកា ) ។

បញ្ជាក់ពីធម្មជាតិបទល្មើសដែលចោទលើសាមីខ្លួន ប្រភេទបទល្មើស និងមាត្រាច្បាប់ដែលអាចអនុវត្តបាន ។

២. ជំនួយដោយ ។

៣ ធ្វើដំណើរទៅកាន់លំនៅដ្ឋានសាមីខ្លួន ។

៤ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចុះនិទ្ទេសអត្តសញ្ញាណបុគ្គលដែលទទួលខ្លួនបង្គាប់ពីបង្ហាញអត្តសញ្ញាណ

ខ្លួន ( អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណរដ្ឋាភិបាល ។ល។ ) មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រកាសពីមូលហេតុនៃទស្សនាការរបស់ខ្លួន រួចចេញដីការតុលាការដែលខ្លួនកាន់កាប់ ។

៥. មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទទួលស្គាប់ការប្រកាសសង្ខេបផ្ទាល់មាត់របស់ជននេះ (កថាមិនផ្ទាល់)  
ស្តីពីអវត្តមានរបស់ជនដែលជាកម្មវត្ថុរបស់ដីកា ។

៦. ទស្សនាការទឹកនៃក្នុងបំណងពិនិត្យថាតើសាមីខ្លួនមានវត្តមាន ឬអវត្តមាន ។

បើសិន សាមីខ្លួនមិនត្រូវបានចាប់ខ្លួន ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុឆែកឆេរ និងស្វែងរកមិនបានសម្រេច  
មួយជូនចៅក្រមដែលចេញដីកា ។

ចំនុចសំខាន់ : កុំចាត់ទុកទស្សនាការលំនៅដ្ឋាននេះជាដីការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋានដូចមានចែងក្នុង មាត្រា  
១៥៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ទស្សនាការដែលត្រូវធ្វើឡើងជាទូទៅ ក្នុងលំនៅដ្ឋានចុង ក្រោយដែលត្រូវបាន  
ស្គាល់នេះមានគោលបំណងតែមួយគត់គឺឱ្យដឹងថាសាមីខ្លួនមានវត្តមាន ឬអវត្តមាន ។

បើសិនពុំមាននរណាម្នាក់នៅក្នុងលំនៅដ្ឋានជនត្រូវចោទទេនោះ ទស្សនាការលំនៅដ្ឋាននឹងត្រូវធ្វើ ឡើង  
បន្ទាប់ពីបានសុំជំនួយពីជាងសោរម្នាក់ និងចំពោះមុខសាក្សីពីរនាក់ (អ្នកជិតខាង...)ដែលត្រូវ ស្នើសុំឱ្យដើម្បី  
ប្រតិបត្តិការនេះ ។

៧. វិលត្រលប់មកអង្គការពិញ ។

៨. និទ្ទេសបិទកំណត់ហេតុត្រូវចុះម៉ោងបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការ ហត្ថលេខាសាមីខ្លួន អ្នកចូលរួម និង  
មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

៩. ជូនដំណឹងទៅចៅក្រមដែលបង្គាប់ខ្លួនពីលទ្ធផលនៃការស្វែងរក ។

១០. ការបិទ និងការបញ្ជូនកំណត់ហេតុ ។

**ការពង្រឹងសុវត្ថិភាពសំខាន់ៗដែលធ្វើឱ្យគ្មានកូននីតិវិធីមួយ**

ប្របធម្មតាច្បាប់	ប្រភពបណ្តឹង	ការឃាត់ខ្លួន	ដំណើរការបញ្ជាក់	ដំណើរការពិចារណា	ដំណើរការពិចារណា	ការវិភាគ
<p>ការស៊ើបអង្កេត បឋមស៊ើបអង្កេតស្តីពី ការស៊ើបអង្កេតស្តីពី ដីកាចាត់ចែងស្តីពី សួរដំណឹង</p>	<p>- ដោយឯកជន - គ្មានការឃាត់ខ្លួន - ដោយឯកជន - មានការឃាត់ខ្លួន - ការដាក់ក្រោម ការចាត់ចែងរបស់ គុណការ - បណ្តឹង - បណ្តឹងបិទ - ការស៊ើបសួរ របស់អយ្យការ - ដីកាចាត់ចែង ស្តីពីសួរដំណឹង - ចំណាត់ការបន្ត ការដកសិទ្ធិ បណ្តឹង - ការទទួលបណ្តឹង ចែងឱ្យ</p>	<p>- ចំណាត់ការបន្តដោយ មានការឃាត់ខ្លួន - តាមការពាររបស់ - តាមបញ្ជាអយ្យការ - តាមបញ្ជាចៅក្រម ស៊ើបសួរ - អីតិវិធី - អីតិវិធីអាយុ១៦ដល់ ១៨ឆ្នាំប្រព្រឹត្តទុក្ខក្រិដ្ឋ - អីតិវិធីអាយុ១៤ដល់ ១៦ឆ្នាំប្រព្រឹត្តទុក្ខក្រិដ្ឋ - អីតិវិធីអាយុ១៦ដល់ ១៨ឆ្នាំប្រព្រឹត្តទុក្ខក្រិដ្ឋ - អីតិវិធីអាយុ១៤ដល់ ១៦ឆ្នាំប្រព្រឹត្តទុក្ខក្រិដ្ឋ</p>	<p>- ការបញ្ជូនទៅអយ្យការ - ការបញ្ជូនទៅចៅក្រម ស៊ើបសួរ - ការដោះលែង</p>	<p>- ការស៊ើបសួររបស់ អយ្យការ - ការស៊ើបសួរចៅក្រម ស៊ើបសួរ</p>	<p>- ការបញ្ជូនជនសង្ស័យទៅ អយ្យការ - ការបញ្ជូនជនសង្ស័យទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរ - ការដោះលែង</p>	<p>- ចំពោះមុខ អ្នកកាន់កាប់ កន្លែង - ចំពោះមុខ សាក្សីពិរោក</p>

បិទស្នាក់បោះត្រា នៅអង្គភាព	សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ស្តីបន្ត	ពាក្យបញ្ជី	ការផ្តល់លើក	ការស្តាប់ចម្លើយ ជនសង្ស័យ	ផ្សេងៗ	ដីកា
-បិទស្នាក់បោះត្រា	-សេចក្តីសន្និដ្ឋានស្តីបន្ត សួរត្រួតពិនិត្យ	-ប្រឆាំងនឹង -ប្រឆាំងនឹងឈ្មោះ	-នីតិវិធី -អនីតិវិធី -ដោយមាន ជំនួយអ្នកបកប្រែ -ការបង្ហាញជន សង្ស័យឱ្យសាក្សី ចំណាំមុខ	-នីតិវិធី -អនីតិវិធី -ដោយមានអ្នកបកប្រែ ការប្រឈមមុខ	-ការឃ្នាំមើល និង ការពារជាង -កំណត់លេកក្នុងត្រា ការស្តាប់ចម្លើយ -ការទទួលបានឯកសារ -ការស្រាវជ្រាវសេចក្តី ប្រជុំប្រជុំប្រជុំប្រជុំ -ការសន្ទនាជាមួយ មេធាវី	-ដីកាបង្គាប់អោយ ចូលខ្លួន -ដីកាសន្និដ្ឋាន -ដីកាចាប់ខ្លួន

**បញ្ជីកំណត់ហេតុគំរូ**

**កំណត់ហេតុទទួលបណ្តឹង :**

- ១-កំណត់ហេតុទទេ
- ២-កំណត់ទទួលបណ្តឹង-បណ្តឹង
- ៣-កំណត់ហេតុទទួលបណ្តឹង-ឃាត់ខ្លួន
- ៤-កំណត់ហេតុទទួលដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស

**កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ-ប្រទល់មុខ :**

- ៥-កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ-បណ្តឹង
- ៦-កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ
- ៧-កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី
- ៨-កំណត់ហេតុប្រទល់មុខ

**កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន :**

- ៩-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួននីតិជនក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង :
- ១០-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួននីតិជនក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបឋម :
- ១១-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួននីតិជនតាមដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស
- ១២-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនអនីតិជនអាយុពី ១៦ ដល់១៨ឆ្នាំ ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ
- ១៣-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីឃាត់ខ្លួនអនីតិជនអាយុពី ១៤ ដល់១៦ឆ្នាំ ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ
- ១៤-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនអនីតិជនអាយុពី ១៦ ដល់១៨ឆ្នាំ ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ចំពោះបទមជ្ឈិម
- ១៥-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនអនីតិជនអាយុពី ១៤ ដល់១៦ឆ្នាំ ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ចំពោះបទមជ្ឈិម



១៦-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីការពន្យារពេលឃាត់ខ្លួន ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង

**-កំណត់ហេតុផែនការលំនៅដ្ឋាន-ការផែនការរាងកាយ :**

១៧-កំណត់ហេតុផែនការលំនៅដ្ឋាន ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងដែលមានជនសង្ស័យ

១៨-កំណត់ហេតុផែនការលំនៅដ្ឋាន ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងដែលមានសាក្សី២ នាក់

១៩-កំណត់ហេតុផែនការលំនៅដ្ឋាន ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសដែលមានជនសង្ស័យ

២០-កំណត់ហេតុផែនការលំនៅដ្ឋានតាមដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួសដែលមានជនសង្ស័យ

២១-កំណត់ហេតុផែនការរាងកាយ

**-កំណត់ហេតុបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន :**

២២-កំណត់ហេតុបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងដោយមានការបញ្ជូនខ្លួន  
ជនសង្ស័យ

២៣-កំណត់ហេតុបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងក្រោយពីបានពន្យារពេល  
ឃាត់ខ្លួន ដោយមានការបញ្ជូនខ្លួនជនសង្ស័យ

**ផ្សេងៗ :**

២៤-កំណត់ហេតុសេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួរវេជ្ជបណ្ឌិត

២៥-ប្រមូលមនុស្សមួយក្រុមដើម្បីបង្ហាញឱ្យសាក្សីចំណាំ

២៦-កំណត់ហេតុកសាងសៀវភៅរូបថត

២៧-កំណត់ហេតុបង្ហាញចារិកអោយសាក្សីចំណាំ

២៨-កំណត់ហេតុស៊ើបអង្កេតទីជិតខាងក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង

២៩-កំណត់ហេតុស៊ើបអង្កេតទីជិតខាងក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើស

៣០-កំណត់ហេតុជូនដំណឹងអយ្យការ-បិទកិច្ចស៊ើបអង្កេត និងបញ្ជូនរបាយការណ៍

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលជាតិ

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង

កម្មវត្ថុ :

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : ពេញនាម នាម

ឋានន្តរសក្តិ

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលជាតិទីនោះ : (ទីក្រុង)---

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលពន្ធនាគារជាតិ

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ គោត្តនាម នាម អាយុ

ចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើស

(ឧទាហរណ៍: អំពើហិង្សាដោយធនា)

កម្មវត្ថុ :

ទទួលបណ្តឹង-បណ្តឹង ពី :

(គោត្តនាម នាម អាយុ មុខរបរ

លំនៅដ្ឋាន)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង :.....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង) ---

---នៅអង្គភាព---

---យើងបានដឹងពី.....( ជំនាក់ជំនងរឿងហេតុខ្លះៗ) ---

---ធ្វើសកម្មភាពក្នុងក្របខណ្ឌស៊ើបអង្កេត....( បទល្មើសជាក់ស្តែង ឬស៊ើប  
អង្កេតបឋម)

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់ ឬមាត្រា ១១១ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រម

នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ---

---យើងបានធ្វើដំណើរទៅ.....---

---ឬនៅម៉ោង( ... ) ---

---យើងបានប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយ.....( អគ្គសញ្ញាណខ្លះ ) ---

---ដែលប្រកាសប្រាប់ថា :---

---« ( ចម្លើយប្រកាសរបស់ជនរងគ្រោះ) ...

---ខ្ញុំដាក់ពាក្យបណ្តឹងប្រឆាំងលោក X ពីបទ( ... ) ។---

---ខ្ញុំប្រគល់( ... ) អោយអ្នក ។---

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចលោក( គោត្តនាម នាម) មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ  
ហើយយល់ព្រមចុះ ហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើង ។-----

សាមីខ្លួន

ជំនួយការ

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

**ឧបសម្ព័ន្ធ**

---យើងភ្ជាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធកំណត់ហេតុនេះ..... ។-----

**អនុសេនីយ៍ឯកឧត្តមបាណ**

**ជូនដំណឹងអយ្យការ**

---ក្រោយមក នៅម៉ោង យើងបានជូនដំណឹងលោក (គោត្តនាម នាម) ព្រះរាជ  
អាជ្ញាអមសាលា ដំបូងក្រុង(...)លោកព្រះរាជអាជ្ញាបញ្ជូរអោយយើងធ្វើការ  
ស៊ើបអង្កេត ហើយរាយការណ៍ជូនគាត់ ជាប់ជំនិត ។---

**អនុសេនីយ៍ឯកឧត្តមបាណ**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋានការងារសាធារណៈ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនៃការងារសាធារណៈ**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

**ករណី :**

ប្រឆាំង/ (គោត្តនាម នាម)  
ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់  
(ការប៉ុនប៉ងលួចឃាត់ជំនិះ)

**កម្មវត្ថុ :**

**មន្ត្រីសម្របសម្រួល-ឃាត់ខ្លួន** ឈ្មោះ:

គោត្តនាម នាម-អាយុ-  
មុខរបរ-លំនៅដ្ឋាន)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនៃការងារ

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

**មន្ត្រីនៃការងារសាធារណៈនៅ : (ទីក្រុង)---**

---យើងនៅក្នុងរថយន្តអង្គភាពដែលចត (កន្លែងពិតប្រាកដ ឧទាហរណ៍នៅពី  
មុខផ្ទះលេខ២៥៦ ផ្លូវ៦១រាជធានីភ្នំពេញ)---

---ជំនួយដោយលោកអនុសេនីយ៍ទោ(.....) និងឧត្តមសេនីយ៍ត្រី(.....) មកពីអង្គភាព

---យើងបានឃើញ(ពិពណ៌នាលំអិតអ្វីដែលគេឃើញ ឧទាហរណ៍បុរសម្នាក់អាយុ  
ប្រហែល៤០ឆ្នាំ ស្បែកពាក់ខ្មៅ).....

.....ដើរចូលជិតរថយន្តតូចៗភ្នំពេញនិរ.....

(ពិពណ៌នាពីរថយន្ត) ចតពីមុខ(កន្លែង).....

ជននោះបានបំបាក់សោរទ្វារមុខខាងឆ្វេងរថយន្តដោយប្រើ.....រួច  
ចូលកន្លែងបញ្ជា ហើយអោនទៅក្រោមតាប្លូឡាន ។---

---ធ្វើសកម្មភាពក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង---

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបទបញ្ជាប្រតិបត្តិក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានធ្វើការឃាត់ខ្លួនសាមីខ្លួននៅម៉ោង(ម៉ោងពិតប្រាកដ ឧទាហរណ៍ម៉ោង  
៥:២០នាទី ) ។---

---ក្រោយពីបានធ្វើការស្រាវជ្រាវស្រាវ បានរកឃើញសាមីខ្លួនកាន់កាប់..... ។

-----  
---ពេលហៅសាមីខ្លួនដើម្បីសួរអត្តសញ្ញាណ ជននេះបានប្រាប់យើងថា.....

**វិបស្សនា និងបិទស្នាកបោះត្រា**

យើងប្រាប់សាមីខ្លួនថាគេត្រូវឃាត់ខ្លួនពីម៉ោង.....ក្នុងករណីប៉ុនប៉ងលូតលាស់  
យន្ត ។---

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនថាយើងនឹងចេញកំណត់ហេតុដើម្បីបញ្ជាក់ពីការឃាត់  
ខ្លួននេះពេលត្រលប់ទៅដល់អង្គការវិញ ។---

---យើងបានបង្ហាញជននេះនូវ.....ដែលរកឃើញលើខ្លួនគេ ។ សាមីខ្លួន  
ប្រាប់ថា....

---យើងបានវិបស្សនា ហើយបិទស្នាកបោះត្រា(.....) ។-----

---បានសង្កេតឃើញថាសោរទ្វារខាងឆ្វេង..... ។-----

---ទៅដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតនេះ យើងបានប្រាប់ថា.....

..... ។-----

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួច សាមីខ្លួនមិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ ហើយយល់ព្រម  
ចុះហត្ថលេខាជា មួយយើង និងជំនួយការយើងលើកំណត់ហេតុនេះក៏ដូចជាលើ  
សលាកប័ត្រដែលសរសេរ ទៅម៉ោង ..... ។---

**សាមីខ្លួន**

**ជំនួយការ**

**អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**  
 -----  
**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**  
 -----  
**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**  
 -----

**កំណត់ហេតុ**  
 លេខ  
 ករណី :  
**ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់**

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....  
 នៅទីកន្លែង :.....

**យើង : គោត្តនាម នាម**  
**អនុលេខីយ័ងកនករពាល**  
**ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព )**

ប្រឆាំង/ ( គោត្តនាម នាម ឬ X )

**ករណី :**  
 ទទួលដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស  
 បេសកកម្មសម្រាប់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិ  
 ធម៌

**ពិទ្ធផល្អ :**  
 ការបញ្ចូលជាឧបសម្ព័ន្ធដើម  
 ដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស

---នៅអង្គភាព...  
 ---យើងទទួលបញ្ជាពីប្រធានអង្គភាពយើងអោយអនុវត្តដីកាចាត់អោយស៊ើប  
 សួរជំនួស លេខ ( .. ) ចេញថ្ងៃទី ( កាលបរិច្ឆេទដីកា ) ដោយលោក ( គោត្ត នាម  
 នាម ) ចៅក្រមស៊ើបសួរអមសាលាដំបូងក្រុង ( .. ) ដែលធ្វើការស៊ើបសួរក្នុង  
 ក្របខ័ណ្ឌស៊ើបសួរប្រឆាំងឈ្មោះ ( គោត្តនាម នាម ឬអញ្ជាតជន ) ក្រោមបទចោទ  
 ប្រកាន់ : -----ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់-----  
 ----- ។ បេសកកម្មដែលប្រគល់អោយយើង មានដូចតទៅ :-----  
 ----- << -----  
 ----- ចំលងគំរូដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួសឡើងវិញទាំងស្រុង ----- >>  
 យើងបានប្រាប់ថា កិច្ចដែលសរសេរក្នុងក្របខ័ណ្ឌស៊ើបសួរអង្គនេះនឹងដាក់តាម  
 លំដាប់ខាងក្រោយកំណត់ហេតុនេះ ។-----កំណត់ហេតុ----- ។

**អនុលេខីយ័ងកនករពាល**

---បន្ទាប់មក-----  
 ---យើងបានប្រាប់អោយដាក់ដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួសច្បាប់ដើមដែល  
 ចៅក្រមឈ្មោះ ( គោត្តនាម នាម ) បានចេញអោយយើងខាងក្រោយកំណត់ហេតុ  
 នេះ ។-----

**អនុលេខីយ័ងកនករពាល**

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋានការងារនគរបាលជាតិ

អគ្គនាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព )

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុងភ្នំពេញ ) ---

---នៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេត( ករណីជាក់ស្តែង ឬការស៊ើបអង្កេតបឋម) -----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឬមាត្រា ១១១ និងបន្តបន្ទាប់ ក្រម នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ---

---បានឃើញឈ្មោះ (ឈ្មោះ ត្រកូល) មកបង្ហាញខ្លួនហើយបានរាយការណ៍ថា ជាជនរងគ្រោះនៃ (បទល្មើស) ប្រព្រឹត្តទៅ (កន្លែង) ថ្ងៃ (កាលបរិច្ឆេទ) រវាងម៉ោង.....និងម៉ោង។---

---យើងបានស្តាប់ចម្លើយលោក( អត្តសញ្ញាណខ្លះៗ) ដែលប្រកាសប្រាប់យើងថា : ---

---ទាក់ទងនឹងកងហេតុ : -----

---« ( ចម្លើយប្រកាសរបស់ជនរងគ្រោះ) ...

---ខ្ញុំសូមដាក់ពាក្យបណ្តឹងប្រឆាំងលោក X ពីបទ( ... ) ។---

---ខ្ញុំសូមប្រគល់ជូនលោក( ... ) ។---

---ខ្ញុំកត់ត្រាថាលោកប្រគល់ច្បាប់ចម្លងកំណត់ហេតុដាក់ពាក្យបណ្តឹងឱ្យខ្ញុំ ។ ---  
ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួច លោក(ឈ្មោះ ត្រកូល) មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ ហើយយល់ព្រមចុះហត្ថលេខា លើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើង និងជំនួយការ យើង នៅទីកន្លែង-----

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ឈ្មោះ ត្រកូល អាយុ

ប្រភេទបទល្មើស

( ឧទាហរណ៍: អំពើហិង្សា

ដោយចេតនា)



**កម្មវត្ថុ :**  
**ស្តាប់ចម្លើយ-ចល្លីងពី :**  
(ឈ្មោះ ត្រកូល អាយុ  
មុខរបរ លំនៅដ្ឋាន)  
ឧបសម្ព័ន្ធ  
ទីទ្រុសទី  
ជម្រាបជូនអយ្យការ

លោក( ឈ្មោះ ត្រកូល)

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

---ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធកំណត់ហេតុនេះ.....---

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

ប្រគល់ជូនជំនួយគ្រោះនូវច្បាប់ចំលងកំណត់ហេតុនេះ ។ -----

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

---ទៅថ្ងៃដដែលនេះ នៅម៉ោង យើងបានរាយការណ៍ពីអង្គហេតុជូនលោកប្រ  
រាជអាជ្ញា( ឈ្មោះ ត្រកូល) អមសាលាដំបូងក្រុង ។

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារជាតិ**

**មាឃកម្មវិធីស្រាវជ្រាវស្វែងរកអ្នកជំនួញ**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

**ករណី :**

ប្រឆាំង/គោត្តនាម នាម  
ចំណាត់ថ្នាក់ព្រហ្មទណ្ឌ

**កម្មវត្ថុ :**

ស្តាប់បង្ខំយក : (គោត្តនាម នាម  
អាជ្ញា មុខរបរ លំនៅដ្ឋាន)

**ប្រធានដ្ឋានពន្ធនាគារជាតិ**  
**ជាតិ-សាសនា-ប្រមូលហេតុ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : **គោត្តនាម នាម**

**អនុលេខាធិការពន្ធនាគារ**

**រដ្ឋាករ (ទីក្រុង ឬអង្គរវត្ត)**

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង ឬពេញ) ---

---នៅអង្គរវត្ត---

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង---

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្រមវិធានព្រហ្មទណ្ឌ---

---ជំនួយដោយលោកអនុលេខាធិការពន្ធនាគារ (គោត្តនាម នាម)---

---បញ្ជាឱ្យចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងនូវឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម) ដែលប្រកាស  
ប្រាប់យើង :---

---**ទាក់ទងនឹងសក្តានុពលរបស់សាមីខ្លួនថា :**-----

---« ខ្ញុំឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម) ។ កើតថ្ងៃ (....) ទៅ (....)  
ជាកូនរបស់លោក (....) និងលោកស្រី (....) ពុំមានឈ្មោះក្រៅទេ » ។-----

« បានរៀបការជាមួយឈ្មោះ (ឈ្មោះដើមរបស់ប្រពន្ធ) រយៈពេល១៥ឆ្នាំយើង  
មានកូន.....ចំនួន» ។

---« ខ្ញុំស្នាក់នៅ (....) ផ្លូវ (....) ក្រុង (....) ខ្សែស័ព្ទលេខ (.....) » -----

---« ខ្ញុំមានសញ្ជាតិ (....) » ។-----

---« ខ្ញុំ ប្រកបមុខរបរជា (....) សហគ្រាសខ្ញុំ ឈ្មោះ (....) ស្ថិតនៅអគារ  
លេខ (....) ផ្លូវ (....) ក្រុង (....) » ។

បានចំណុះប្រចាំខែចំនួន.....រៀល ។-----

---« ខ្ញុំរៀនបានថ្នាក់ទី (....) នៅវិទ្យាល័យ (....) ក្រុង (....) » ។-----

---«ខ្ញុំមានសញ្ញាប័ត្រ (សញ្ញាប័ត្រ)» ។-----

---«ខ្ញុំកាន់ប័ណ្ណបើកបរលេខ (...)» ។

---«ខ្ញុំពុំមានកាន់អាវុធណាមួយឡើយ (...)» ។-----

---«ខ្ញុំពុំធ្លាប់មានទោសឡើយ (...)» ។-----

-----**ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុថា :**-----

---« ជាការពិតដែលថាថ្ងៃនោះ.....ម៉ោងប្រហែល.....ខ្ញុំត្រូវបាន  
ឃាត់ខ្លួនដោយនគរបាល នៅពេលដែលខ្ញុំ(.....)(.....)(.....) ។  
រឿងហេតុបានកើតឡើងនៅផ្លូវ(...) ។ ខ្ញុំត្រូវមន្ត្រីពន្យល់មូលហេតុដែលជំរុញខ្ញុំ  
ប្រព្រឹត្តដូច្នោះ..... ។មួយសប្តាហ៍មកហើយខ្ញុំបានដឹង (.....)(.....) ។  
សំនួរ : លោកអះអាងថា.....

ចម្លើយ: ខ្ញុំអះអាងថា.....(.....) ។-----

---ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថា(.....) ។-----

---ខ្ញុំទទួលស្គាល់អំពើដែលចោទ គឺ(.....) ។-----

ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួច លោក(គោត្តនាម នាម) មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ  
ហើយយល់ព្រមចុះ ហត្ថលេខា សើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើង និងជំនួយការ  
យើងនៅម៉ោង-----

**អ្នកផ្តល់ចម្លើយ                    ជំនួយការ                    អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/គោត្តនាម នាម

ចំណាត់ថ្នាក់ព្រហ្មទណ្ឌ

កម្មវត្ថុ :

ស្តាប់ចម្លើយពីសាក្សី :

(អគ្គសញ្ញាណ សង្ខេប)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

ទៅម៉ោង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុងភ្នំពេញ) ---

---នៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេត(ក្របខ័ណ្ឌតតិយុត្តិ)-----

---បានឃើញមាត្រា (... ) និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---ជំនួយដោយលោក( គោត្តនាម នាម ឋានៈសក្តិ)មកពីអង្គភាព-----

---យើងបានកោះហៅ និងស្តាប់ចម្លើយលោក( គោត្តនាម នាម )(អគ្គសញ្ញាណ  
ខ្លះៗ) ---

---ដែលប្រកាសប្រាប់យើងថា :-----

---« នៅថ្ងៃទី (កាលបរិច្ឆេទរឿងហេតុ) ម៉ោង(...)ខ្ញុំមកពី(...)ហើយទៅ  
(...)... ដោយជិះរថយន្តតែម្នាក់ឯង(...) ។ គឺនៅពេលនោះហើយដែលខ្ញុំបានឃើញ  
(...) ជនមួយក្រុម(ភីនភាត) កំពុងវាយតប់គ្នា ខាងមុខរដ្ឋសាល(...)” ---

---ខ្ញុំ បានឃើញក្នុងចំណោមនោះមានជនម្នាក់មាឌតូចសម្បុរខ្មៅពាក់អាវ  
ខ្មៅបានយកកំណត់ដៃ វាយបុរសម្នាក់ទៀត... ។ល ។ -----

---បុរសដែលត្រូវតែវាយនោះដួលនៅទីដី ហើយព្យាយាមយកដៃរងកុំឱ្យ  
តេវាយ។ ខ្ញុំឃើញអ្នក ផ្សេងទៀតឈរមើលដោយគ្មានធ្វើអ្វីសោះ : ខ្ញុំទទួល  
អារម្មណ៍ថានេះគឺជាការកំហែងបុរសនោះ... ។-----

សំនួរ : លោកប្រាកដហើយថាជននោះជាអ្នកប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា ? ---

ចម្លើយ: ខ្ញុំប្រាកដថាពិតជាជនម្នាក់មានតួច សម្បូរខ្មៅ ពាក់អាវខ្មៅនោះហើយ  
ដែលបានយក កំណត់ដៃកវាយជនរងគ្រោះនោះ។---

---បើតែយកជននោះមកបង្ហាញខ្ញុំ ខ្ញុំអាចចំណាំគេបានឱ ។ -----

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួច លោក(គោត្តនាម នាម)មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ  
ហើយយល់ព្រមចុះ ហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើង និងជំនួយការ  
យើង នៅម៉ោង។-----

**លោក(គោត្តនាម នាម)      ជំនួយការ      អនុសេនីយ៍ឯកឧត្តម**

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/(គោត្តនាម នាម ឬខ) ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

កម្មវត្ថុ :

ការប្រឆាំងមុខវាងឈ្មោះ :

(គោត្តនាម នាម )

(គោត្តនាម នាម)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍បក្សនគរបាល

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុងភ្នំពេញ) ---

---យើងនៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេត.....

---បានឃើញមាត្រា ... និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ.....

---ជំនួយដោយលោក.....មកពីអង្គភាព.....

---បានឃើញចំនុចមិនស៊ីសង្វាក់ក្នុងពេលស្តាប់ចម្លើយឈ្មោះ.....

..... ។

---យើងបានកោះហៅ និងឃើញលោក.....ចូលខ្លួន---

---យើងបានយកឈ្មោះ.....ចេញពីបន្ទប់សុំខ្លួន---

---ហើយដាក់នៅចំពោះមុខយើងដើម្បីប្រឆាំងមុខ ។ ---

---អោយពួកគាត់អានចម្លើយប្រកាសរបស់ពួកគាត់រៀងៗខ្លួន ។ ---

---ពួកគាត់បានប្រកាសជាបន្តបន្ទាប់ : ---

---(គោត្តនាម នាម) : ---

---"ពួកអ្នកទើបនឹងជម្រាបខ្ញុំពីចម្លើយរបស់(គោត្តនាម នាម) ។---

ខ្ញុំអះអាង ឬខ្ញុំបញ្ជាក់ ឬខ្ញុំទទួលស្គាល់ថាបានកុហក".....

.....

---(គោត្តនាម នាម) : ---

---"ពួកអ្នកទើបនឹងជម្រាបខ្ញុំពីចម្លើយរបស់(គោត្តនាម នាម) ។---

ខ្ញុំអះអាង ឬខ្ញុំបញ្ជាក់ ឬខ្ញុំទទួលស្គាល់ថាបានកុហក".....

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួច.....

មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ ហើយយល់ ព្រមចុះហត្ថលេខាសម្រាប់អ្វីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លួន  
លើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើង និងជំនួយការ យើងនៅទាំង..... ។

លោក ក(ឈ្មោះ)                      ជំនួយការ                      អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

លោក ខ(ឈ្មោះ)

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

**ករណី :**

ប្រឆាំង/ គោត្តនាម នាម  
ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

**កម្មវត្ថុ:**

**ជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន**  
(ទីតាំងក្នុងករណីជាក់ស្តែង) **ជូន**  
(គោត្តនាម នាម អាយុ  
មុខរបរ ទីលំនៅ)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង) ---**

---នៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ : .....

---(គោត្តនាម នាម ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត និងទីកន្លែងកំណើត សញ្ជាតិ មុខរបរ  
អាស័យដ្ឋាន) ---

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនថាភាសាខ្មែរសម្បញ្ញត្តិដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើប  
អង្កេត---

---សាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃនេះ ( ទីកន្លែង) ការឃាត់ខ្លួនមានរយៈពេល  
៤៨ម៉ោង ហើយដោយយថាហេតុអាចត្រូវពន្យារ យ៉ាងយូរ ២៤ម៉ោង បើសិនជាការ  
ឃើញតុល្យដែលបង្ហាញឱ្យឃើញ ថាមានពិរុទ្ធភាពលើសាមីខ្លួន ។-----

---យើងបានប្រាប់គាត់ភ្លាមពីបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ  
ដូចជា : ---

---សិទ្ធិជួបសន្ទនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលគាត់ជ្រើសរើស ក្រោយពី  
ត្រូវបានឃាត់ខ្លួនអស់ ២៤ ម៉ោង---



ជូនដំណឹងដល់អយ្យការ

---ឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម) បានប្រកាសប្រាប់យើងថា : "ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថា ក្រោយពីត្រូវបាន ឃាត់ខ្លួន២៤ម៉ោង ខ្ញុំអាចជួបសន្តិភាពជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលខ្ញុំជ្រើសរើសឱ ។

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចមិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ ហើយយល់ព្រមចុះហត្ថលេខាជាមួយយើងនៅ ម៉ោង... ។-----

**សាតិខ្ពស់**

**អនុសេនីយ៍ឯកទេសករណ៍**

---ថ្ងៃដដែលនេះ នៅម៉ោង យើងបានជូនដំណឹងលោក x (គោត្តនាម នាម) ព្រះរាជអាជ្ញាពីការ ឃាត់ខ្លួនឈ្មោះ(គោត្តនាម នាម)-----

---លោកចៅក្រមរូបនេះបានបញ្ជាអោយយើងធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ។-----

**អនុសេនីយ៍ឯកទេសករណ៍**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ គោត្តនាម នាម  
ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

**កម្មវត្ថុ :**

**ជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន** (នីតិវិធីក្នុង  
ការស៊ើបអង្កេតបឋម) ដល់  
(គោត្តនាម នាម អាយុ មុខរបរ  
លំនៅដ្ឋាន)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុលេខនីយ័តនគរបាល

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង)---**

---នៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបឋម-----

---បានឃើញមាត្រា ១១១ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ១១៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

---យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ : .....

---(គោត្តនាម នាម ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត និងទីកន្លែងកំណើត សញ្ជាតិ មុខរបរ  
អាស័យដ្ឋាន)---

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនជាភាសាខ្មែរសម្បញ្ញត្តិដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើប  
អង្កេត---

---សាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួន រយៈពេល៤៨ម៉ោងចាប់ពីថ្ងៃនេះទៅ (គិតចាប់ពីម៉ោង  
មកដល់អង្គភាព) ហើយដោយយថាហេតុអាចត្រូវពន្យារ យ៉ាងយូរ ២៤ម៉ោង  
បើឃើញមានតម្រូវដែលបង្ហាញឱ្យឃើញ ពីរូបភាពលើសាមីខ្លួន ។-----

---យើងបានប្រាប់គាត់ភ្លាមពីបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៨នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ  
ដូចជា :---

---សិទ្ធិជួបសន្ទនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលគាត់ជ្រើសរើស ក្រោយពី  
ត្រូវបានឃាត់ខ្លួនរយៈ ២៤ ម៉ោង---

---ឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម) បានប្រកាសប្រាប់យើងថា : "ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថា ក្រោយពីត្រូវបាន ឃាត់ខ្លួន២៤ម៉ោង ខ្ញុំអាចជួបសន្តិភាពជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលខ្ញុំជ្រើសរើសឱ ។

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួច លោក.....មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយហើយដល់ ព្រមទុះហត្ថលេខាលើ កំណត់ហេតុនេះជាមួយយើងនៅម៉ោង... ។-----

**សាក្សីមុន**

**អនុសេនីយ៍ឯកទត្តរចាត**

ជូនដំណឹងដល់អយ្យការ

---ថ្ងៃដដែលនេះ នៅម៉ោង យើងបានជូនដំណឹងលោក X ( គោត្តនាម នាម ) ព្រះរាជអាជ្ញា អមសាលាដំបូងក្រុង(...)ពីការឃាត់ខ្លួនឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម )

---លោកចៅក្រមរូបនេះបានបញ្ជាអោយយើងធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើស ជាក់ស្តែង ។-----

**អនុសេនីយ៍ឯកទត្តរចាត**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ គោត្តនាម នាម

ឬអញ្ជាតជន

អនុវត្តដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស

លេខ.....ចុះថ្ងៃ.....ចេញ

ដោយលោក (គោត្តនាម នាម)

ចៅក្រមស៊ើបសួរ ( ទីកន្លែង)

**កម្មវត្ថុ :**

**ជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន** (នីតិវិធីតាម

ដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួស)ដល់

( គោត្តនាម នាម អាយុ

មុខរបរ ទីលំនៅ)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង :

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង) ---**

---នៅអង្គភាព...

---អនុវត្តដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួសលេខ(...) ចុះថ្ងៃ( ...) ចេញដោយលោក

(គោត្តនាម នាម) ចៅក្រមស៊ើបសួរអមសាលាដំបូង ( ក្រុង) ---

---បានឃើញមាត្រា ១៧៣ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ -

---យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ :.....

---(គោត្តនាម នាម ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត និងទីកន្លែងកំណើត សញ្ជាតិ មុខរបរ អាស័យដ្ឋាន) ---

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនជាភាសាខ្មែរសម្រាប់ដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេត---

---សាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃនេះ( ម៉ោង) ការឃាត់ខ្លួនមានរយៈពេល ៤៨ម៉ោង ហើយដោយ យថាហេតុអាចត្រូវពន្យារ យ៉ាងយូរ ២៤ម៉ោង

បើសិនរកឃើញតំរូវដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថាមាន ពិរុទ្ធភាពលើសាមីខ្លួន ។---

--- យើងបានប្រាប់គាត់ភ្លាមពីបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៨នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដូចជា :---

---សិទ្ធិជួបសន្ទនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលគាត់ជ្រើសរើស ក្រោយពីត្រូវបានឃាត់ខ្លួនអស់ ២៤ ម៉ោង---

ជូនដំណឹងអយ្យការ

---ឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម) បានប្រកាសប្រាប់យើងថា : «ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថា ក្រោយពីត្រូវបាន ឃាត់ខ្លួន២៤ម៉ោង ខ្ញុំអាចជួបសន្តិភាពជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលខ្ញុំជ្រើសរើស--- » ។

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចលោក.....មិនជ្ជាស់ប្តូរចម្លើយហើយ យល់ព្រមចុះហត្ថលេខា ជាមួយ យើងលើកំណត់ហេតុនេះនៅម៉ោង...។-----

**សាមីខ្លួន**

**អនុសេនីយ៍ឯកឧត្តម**

---ថ្ងៃដដែលនេះ នៅម៉ោង យើងបានជូនដំណឹងលោក X ( គោត្តនាម នាម ) ចៅក្រមដែលបញ្ជា អោយធ្វើការឃាត់ខ្លួនឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម)-----

---លោកចៅក្រមរូបនេះបានបញ្ជាអោយយើងធ្វើការស៊ើបអង្កេតតាមដីកា ចាត់អោយស៊ើបសួរ។

**អនុសេនីយ៍ឯកឧត្តម**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ (ឈ្មោះជនសង្ស័យ)

អនីតិជន

ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

**កម្មវត្ថុ :**

**ជំនុំជម្រះសាលាដំបូង** (អនីតិជន

ប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋអាយុពី១៦ដល់

១៨ឆ្នាំក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង)

ឈ្មោះ(គោត្តនាម នាម អាយុ

អាស័យដ្ឋាន)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : **គោត្តនាម នាម**

**អនុលេខីយ័បនគរបាល**

**ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)**

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង)---**

---យើងនៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ៩៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ១០០ នៃក្រមតែមួយ---

---យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ : .....

---(គោត្តនាម នាម) កើតថ្ងៃ(...) នៅ(ទីក្រុង)សញ្ជាតិ (ខ្មែរ ឬបរទេស) ស្ថានភាព(សិស្ស ឬផ្សេងទៀត) ស្នាក់នៅ(អាស័យដ្ឋាន)-----

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនជាការសារខ្មែរសម្បូរថាដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេត សាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃនេះ នៅម៉ោង(ម៉ោងឃាត់ខ្លួន)ការឃាត់ខ្លួនមិនអាចមានរយៈពេលលើសពី៤៨ ម៉ោងឡើយ ។-----

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនភ្លាមពីបទបញ្ជាតិនៃមាត្រា ៩៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដូចជា :-----

---សិទ្ធិជួបសន្ទនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលគាត់ជ្រើសរើសក្រោយពីត្រូវបានឃាត់ខ្លួនរយៈពេល ២៤ ម៉ោង---

---ឈ្មោះ(គោត្តនាម នាម) ប្រកាសប្រាប់យើងថា : «ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថាក្រោយពីត្រូវឃាត់ខ្លួនរយៈពេល២៤ម៉ោង ខ្ញុំអាចជួបសន្ទនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលខ្ញុំជ្រើសរើស» -----

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនថា( ម្តាយ ឪពុក តំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវរបស់គេ) (គោត្តនាម នាម អាស័យដ្ឋាន លេខទូរស័ព្ទ)នឹងត្រូវបានជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនគេតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។

---សាមីខ្លួនប្រកាសប្រាប់យើងថា :-----

---ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថា( ម្តាយ ឪពុក តំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំ) ត្រូវបានជូន ដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនខ្ញុំតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចឆ្ពោះ(គោត្តនាម នាម)មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយហើយយល់ព្រមចុះ ហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើងថ្ងៃ.....នៅទីនោះ..... ។-----

**សាមីខ្លួន**

**អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

ជូនដំណឹងដល់អយ្យការ

---ថ្ងៃដែលនេះ នៅទីនោះ យើងបានជូនដំណឹងលោក ( គោត្តនាម នាម )ព្រះរាជអាជ្ញាពីការឃាត់ ខ្លួនឆ្ពោះ(គោត្តនាម នាម)-----

---លោកចៅក្រមរូបនេះបានបញ្ជាអោយយើង-----

**អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

ជូនដំណឹងដល់ឪពុកម្តាយ

---ក្រោយមកនៅទីនោះ យើងបានទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទជាមួយ (លោក ឬលោកស្រី)(គោត្តនាម នាម ទំនាក់ទំនងញាតិសន្តាន) ហើយបានជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនកូន (ប្រុស ឬស្រី)របស់គាត់ (គោត្តនាម នាម)-----

**អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

**ករណី :**

ប្រឆាំង/ (ឈ្មោះជនសង្ស័យ) អនីតិជន  
ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

**កម្មវត្ថុ :**

**ជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន** (ក្នុងករណី  
បទល្មើសជាក់ស្តែងអនីតិជនប្រព្រឹត្ត  
បទឧក្រិដ្ឋអាយុពី១៤ដល់១៦ឆ្នាំ )  
ឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម អាយុ  
អាស័យដ្ឋាន)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : **គោត្តនាម នាម**

**អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

**ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)**

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង) ---**

---យើងនៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ៩៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ១០០ នៃក្រមតែមួយ---

---យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ : .....

---(គោត្តនាម នាម) កើតថ្ងៃ(....)នៅ(ទីក្រុង)សញ្ជាតិ (ខ្មែរ ឬបរទេស)  
ស្ថានភាព(សិស្ស ឬផ្សេងទៀត) ស្នាក់នៅ( អាស័យដ្ឋាន)-----

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនជាភាសាខ្មែរសម្បញ្ញត្តិដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើប  
អង្កេតសាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃនេះ នៅម៉ោង(ម៉ោងឃាត់ខ្លួន)ការឃាត់  
ខ្លួនមិនអាចមានរយៈពេលលើសពី**៣៦ ម៉ោង** ។-----

--- យើងបានប្រាប់គាត់ភ្លាមពីបទឧក្រិដ្ឋនៃមាត្រា ៩៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ  
ដូចជា :---

---សិទ្ធិជួបសន្ទនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលគាត់ជ្រើសរើស ក្រោយពី  
ត្រូវបានឃាត់ខ្លួនអស់ ២៤ ម៉ោង---

---ឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម) បានប្រកាសប្រាប់យើងថា : «ខ្ញុំកត់សំគាល់  
ឃើញថាក្រោយពីត្រូវបាន ឃាត់ខ្លួន២៤ម៉ោង ខ្ញុំអាចជួបសន្ទនាជាមួយមេធាវី  
ឬជនណាម្នាក់ដែលខ្ញុំជ្រើសរើស» ។



---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនថា( ម្តាយ ឪពុក តំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវរបស់គេ) ( គោត្តនាម នាម អាស័យដ្ឋាន លេខទូរស័ព្ទ)នឹងត្រូវបានជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនតាមគ្រប់មធ្យោ បាយ ។

---សាមីខ្លួនប្រកាសប្រាប់យើងថា :-----

---ខ្ញុំកត់សំគាល់ឃើញថា( ម្តាយ ឪពុក តំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំ)នឹងត្រូវបាន ជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនខ្ញុំតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម)មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយហើយយល់ព្រម ចុះ ហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះ ជាមួយយើងនៅថ្ងៃ..... ម៉ោង..... ។-----

**សាមីខ្លួន**

**អនុសេនីយ៍ឯកទត្របាល**

ជូនដំណឹងដល់អយ្យការ

---ថ្ងៃដដែលនេះ នៅម៉ោង(....)យើងបានជូនដំណឹងលោក ( គោត្តនាម នាម) ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាមួយសាលាដំបូងក្រុង (....)ពីការឃាត់ខ្លួនឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម) --  
---លោកចៅក្រមរូបនេះបានបញ្ជាអោយយើង-----

ជូនដំណឹងដល់ឪពុកម្តាយ

**អនុសេនីយ៍ឯកទត្របាល**

---ក្រោយមកនៅម៉ោងយើងបានទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទជាមួយ( លោក ឬលោកស្រី)( គោត្តនាម នាម ទំនាក់ទំនងញាតិសន្តាន)ហើយបានជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនកូន( ប្រុស ឬស្រី) របស់គាត់( គោត្តនាម នាម )-----

**អនុសេនីយ៍ឯកទត្របាល**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ (ឈ្មោះជនសង្ស័យ)

អនីតិជន

ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

**កម្មវត្ថុ :**

**ជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន** (អនីតិជន

ប្រព្រឹត្តបទមជ្ឈិមអាយុពី១៦ដល់

១៨ឆ្នាំក្នុង ករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង )

ឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម អាយុ

អាស័យដ្ឋាន)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង) ---**

---យើងនៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ១០០ នៃក្រមតែមួយ---

---យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ : .....

---( គោត្តនាម នាម ) កើតថ្ងៃ( ... ) នៅ( ទីក្រុង ) សញ្ជាតិ ( ខ្មែរ ឬបរទេស )

ស្ថានភាព( សិស្ស ឬ ផ្សេងពីនេះ ) ស្នាក់នៅ( អាស័យដ្ឋាន ) -----

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនជាការសាខ្មែរសម្បជញ្ញាតិដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេត សាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃនេះ នៅទីកន្លែង( ទីកន្លែងឃាត់ខ្លួន ) ការឃាត់ខ្លួនមិនអាចមានរយៈពេលលើសពី**៣៦ ម៉ោងឡើយ** ។-----

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនក្នុងមតិបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដូចជា :-----

---សិទ្ធិជួបសន្តនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលគាត់ជ្រើសរើសក្រោយពីត្រូវបានឃាត់ខ្លួនរយៈពេល ២៤ ម៉ោង---

---ឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម ) ប្រកាសប្រាប់យើងថា : ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថាក្រោយពីត្រូវឃាត់ខ្លួនរយៈពេល២៤ម៉ោង ខ្ញុំអាចជួបសន្តនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលខ្ញុំជ្រើសរើស-----

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនថា( ម្តាយ ឪពុក តំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវរបស់គេ)( គោត្តនាម នាម អាស័យដ្ឋាន លេខទូរស័ព្ទ)នឹងត្រូវបានជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនគេតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។

--- សាមីខ្លួនបានប្រាប់យើងថា :-----

---ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថា( ម្តាយ ឪពុក តំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំ) ត្រូវបានជូន ដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនខ្ញុំតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួច ឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម) មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយហើយយល់ព្រមចុះ ហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើងថ្ងៃ.....នៅម៉ោង..... ។-----

**សាមីខ្លួន**

**អនុសេនីយ៍ឯករាជ្យ**

ជូនដំណឹងដល់អយ្យការ

---ថ្ងៃដដែលនេះ នៅម៉ោង(...) យើងបានជូនដំណឹងលោក ( គោត្តនាម នាម ) ព្រះរាជអាជ្ញាពីការ ឃាត់ខ្លួនឈ្មោះ ( គោត្តនាម នាម) -----

---លោកចៅក្រមរូបនេះបានបញ្ជាអោយយើង-----

**អនុសេនីយ៍ឯករាជ្យ**

ជូនដំណឹងដល់ឪពុកម្តាយ

---ក្រោយមកនៅម៉ោង(...)យើងបានទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទជាមួយ ( លោក ឬលោកស្រី)( គោត្តនាម នាម ទំនាក់ទំនងព្យាបាលសុខភាព) ហើយបានជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួនកូន( ប្រុសឬស្រី) របស់គាត់ ( គោត្តនាម នាម) -----

**អនុសេនីយ៍ឯករាជ្យ**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង :.....

**យើង : លោកនាយ ឆាយ  
អនុលេខាធិការនគរបាល  
ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព )**

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង ) ---**

- យើងនៅអង្គភាព...
- ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----
- បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----
- បានឃើញមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----
- បានឃើញមាត្រា ១០០ នៃក្រមតែមួយ---
- យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ :.....
- (ឈ្មោះ ត្រកូល) កើតថ្ងៃ(....)នៅ(ទីក្រុង)សញ្ជាតិ (ខ្មែរ ឬបរទេស)  
ស្ថានភាព(សិស្ស ឬផ្សេងៗ) ស្នាក់នៅ( អាស័យដ្ឋាន )-----
- យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនជាភាសាខ្មែរសម្បញ្ញត្តិដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើប  
អង្កេតសាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃនេះ នៅម៉ោង(ម៉ោងឃាត់ខ្លួន) ការឃាត់  
ខ្លួនមិនអាចមានរយៈពេលលើសពី**២៤ ម៉ោង** ។-----
- យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនថា( ម្តាយ ឪពុក តំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលខុស  
ត្រូវរបស់គេ) (ឈ្មោះ ត្រកូល អាស័យដ្ឋាន លេខទូរស័ព្ទ)នឹងត្រូវបានជូនដំណឹង  
ពីការឃាត់ខ្លួនខ្ញុំតាមគ្រប់មធ្យោ បាយ ។
- សាមីខ្លួនប្រកាសប្រាប់យើងថា :-----
- ខ្ញុំកត់ត្រាថា( ម្តាយ ឪពុក តំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំ)  
(ឈ្មោះ ត្រកូល អាស័យដ្ឋាន លេខទូរស័ព្ទ)នឹងត្រូវបានជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន  
ខ្ញុំតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

**ករណី :**

ប្រឆាំង/( ឈ្មោះជនសង្ស័យ )

អនីតិជន

ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

**កម្មវត្ថុ :**

**ជូនដំណឹងពីការឃាត់ខ្លួន**

( អនីតិជនអាយុពី១៤ដល់១៦ឆ្នាំក្នុង

ករណីបទមជ្ឈឹម ជាក់ស្តែង) ឈ្មោះ

(ឈ្មោះ ត្រកូល អាជ្ញ អាស័យដ្ឋាន)  
ជូនដំណឹងដល់អង្គការ  
ជូនដំណឹងដល់ឪពុកម្តាយ

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចឈ្មោះ(ឈ្មោះត្រកូល) មិនផ្លាស់ប្តូរឡើយ  
ហើយចុះហត្ថលេខា លើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើងថ្ងៃ.....នៅម៉ោង... ។---

**សាមីខ្លួន**

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

---ថ្ងៃដដែលនេះ នៅម៉ោង យើងបានជូនដំណឹងលោក X (ឈ្មោះ ត្រកូល)  
ព្រះរាជអាជ្ញាពីការឃាត់ ខ្លួនឈ្មោះ(ឈ្មោះ ត្រកូល)-----

---លោកចៅក្រមរូបនេះបានបញ្ជាអោយយើង-----

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

---ក្រោយមកនៅម៉ោង យើងបានទាក់ទងកាមឡូរស័ព្ទជាមួយ (លោក ឬលោក  
ស្រី) (ឈ្មោះ ត្រកូល ទំនាក់ទំនងក្រៅសន្តិសុខ)ហើយបានជូនដំណឹងពីការឃាត់  
ខ្លួនកូន(ប្រុស ឬស្រី)របស់គាត់ (ឈ្មោះ ត្រកូល)-----

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/គោត្តនាម នាម

ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

កម្មវត្ថុ :

**ជូនដំណឹងពីការពន្យារពេលឃាត់ខ្លួន**

(នីតិជនក្នុងករណីជាក់ស្តែង) ដល់

(គោត្ត នាម នាម អាយុ

មុខរបរ ទីលំនៅ)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង :.....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ជាន់ខ្ពស់

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង)---

---នៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-

---បានឃើញលិខិតអនុញ្ញាតពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនលេខ(....) ចុះថ្ងៃទី(....) ចេញ

ដោយលោក(គោត្ត នាម នាម) ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងក្រុង(....)---

---យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ :.....

---(គោត្តនាម នាម ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត និងទីកន្លែងកំណើត សញ្ជាតិ មុខរបរ អាស័យដ្ឋាន)---

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនជាភាសាខ្មែរសាមញ្ញថាដោយសាររកឃើញកំរុយ ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថា មានពិរុទ្ធភាពលើសាមីខ្លួន លោកព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលា ដំបូងក្រុង(....) បានអនុញ្ញាតឱ្យយើងពន្យារ ពេលឃាត់ខ្លួន២៤ម៉ោង យើងពន្យារ ពេលនេះមានសុពលភាពចាប់ពី ( ម៉ោង ថ្ងៃ) ម៉ោងបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួនដំបូង ។--

--- យើងបានប្រាប់គាត់ភ្លាមពីបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៨នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដូចជា :---

---សិទ្ធិជួបសន្តនាជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលគាត់ជ្រើសរើស ក្រោយពី ត្រូវបានឃាត់ខ្លួនអស់ ២៤ ម៉ោង---

ឧបសម្ព័ន្ធ

---ឈ្មោះ(គោត្តនាម នាម)បានប្រកាសប្រាប់យើងថា : "ខ្ញុំសំគាល់ឃើញថា ក្រោយពីត្រូវបានឃាត់ ខ្លួន២៤ម៉ោង ខ្ញុំអាចជួបសន្តិភាពជាមួយមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលខ្ញុំជ្រើសរើស ខ្ញុំរក្សាសិទ្ធិជួបជនទាំង នេះនៅពេលក្រោយ» ។

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចមិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ ហើយយល់ព្រមចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង នៅម៉ោង... ។-----

**សាក្សីខ្លួន**

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

---យើងភ្ជាប់លិខិតអនុញ្ញាតពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនលេខ(...)ចុះថ្ងៃទីចេញដោយលោក (គោត្តនាម នាម)ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងក្រុង(...)ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធកំណត់ហេតុនេះ ។

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

នាយកដ្ឋានអនុវត្តការងារបច្ចេកទេស

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ គោត្តនាម នាមជនសង្ស័យ  
ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវឡាប់

កម្មវត្ថុ :

ឃែកឃែងនៅខ្នង (ក្នុងករណីបទ  
ល្មើស ជាក់ស្តែង)របស់ (គោត្តនាម  
នាម អាស័យដ្ឋាន ជនសង្ស័យ)

វិបស្សន-បិទស្នាក់បោះត្រា

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....  
នៅទីកន្លែង :

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកឧត្តម

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលបច្ចេកទេស : (ទីក្រុង) ---  
---លើកទៅ (អាស័យដ្ឋានកន្លែងជាក់លាក់ ជាន់ទី លេខផ្ទះ...) លំនៅដ្ឋានជន  
ត្រូវឃាត់ខ្លួន (គោត្តនាម នាម) ---  
---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----  
---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----  
---បានឃើញមាត្រា ៩១ នៃក្រមតែមួយ---  
---ក្រោយពិចារណាទទួលទៅ (ថ្ងៃទី) នូវការយល់ព្រមផ្តល់មាត់ (បើសិនជា  
ការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយកំណត់ហេតុនេះ) ពិសោក  
(គោត្តនាម នាម) ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង (ក្រុង...) ដែលបានដឹងថា  
យើងធ្វើការឆែកឆេរលំនៅដ្ឋានឈ្មោះ (គោត្តនាម នាមជន សង្ស័យ) ---  
---ជំនួយដោយលោក (ឈ្មោះ) គោត្តនាម នាម) មកពីអង្គភាព-----  
---ចំពោះមុខជនត្រូវឃាត់ខ្លួន (គោត្តនាម នាម) ជាប់ជាទិច---  
---នៅទីកន្លែង (ទីកន្លែង) ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង (ក្រុង) លេខ ១៥ :  
០៥នាទី) យើងបានឃែកឃែរ យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់នៅ (ទីកន្លែង) ឧទារហាលី  
លំនៅដ្ឋានសាមីខ្លួន) ។ ក្រុងកន្លែងដែលយើងឃែកឃែរ (ពិពណ៌នាទីកន្លែង  
ឧទារហាលីមានបន្ទប់ ហើយប្រដាប់ដោយសម្ភារៈវិមតិចតួចរួមមាន ផ្ទះបាយ បន្ទប់  
ទទួលទានអាហារ បន្ទប់ទទួលភ្ញៀវ បន្ទប់គេង និងបង្គន់ដែលគ្មានសណ្តាប់  
ធ្លាប់) ។-----



---(ពិពណ៌នាពីការស៊ើបអង្កេត ឧទារហណ៍យើងបានចូលក្នុងបន្ទប់ទទួលបាន អាហារដែលនៅទល់ មុខទ្វារចូល ហើយបានរកឃើញ ក្រោមតុមួយខាងស្តាំទ្វារ ចូលនូវម៉ាស៊ីនថតរូបម៉ាកនីកុង ប្រភេទ អាអេហ្វ លេខ សេរី ១៣១២១២ ដូចគ្នាទៅនឹងម៉ាស៊ីនថតរូបដែលត្រូវគេលួចនៅផ្ទះលោក ភិរៈ) ។-

---យើងបានហាក់ខ្លួនលោក(ឈ្មោះជនសង្ស័យ )ដែលបានឆ្លើយទាក់ទងនឹង ម៉ាស៊ីនថតរូបនេះថា:

--- នេះពិតជាម៉ាស៊ីនថតរូបដែលខ្ញុំបានលួចពី ក្នុងផ្ទះមួយខ្នង នៅមុខតុលាការ ខេត្តតាកែវពីព្រឹក មិញ ។

---យើងបានរឹបអូសម៉ាស៊ីនថតរូបនេះ ហើយបិទស្នាក់បោះត្រាលេខ១ ។-----

---ការស៊ើបអង្កេតរបស់យើងមិនបាននាំមកនូវធាតុពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេត ដែលកំពុងប្រព្រឹត្ត ទៅឡើយ ។

---យើងបានបិទទឹកឡែងវិញជាមួយសោរដែលយើងមាន ។-----

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចលោក(ឈ្មោះជនសង្ស័យ)និងឈ្មោះ(...) មិនជ្រាស់ប្តូរចម្លើយ ហើយយល់ព្រមចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង និងជំនួយការ យើងលើកំណត់ហេតុនេះ ក៏ដូចជាលើសណាកប័ត្រវត្តបិទស្នាក់បោះត្រា នៅម៉ោង (ម៉ោងបញ្ចប់ការតែករេរ ឧទារហណ៍ ម៉ោង១៦ : ៤៥នាទី) ជាម៉ោងដែលយើង ចាកចេញពីទីកន្លែងជាមួយ សាមីខ្លួន ។----

**សាមីខ្លួន                      ជំនួយការ                      អនុសេនីយ៍ឯកទេសបាល**

ជូនដំណឹងចៅក្រម

---យើងបានទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទជាមួយលោក(កោតនាម នាម )ព្រះរាជអាជ្ញា អមសាលាដំបូងក្រុង (...) ហើយបានជម្រាបពីលទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេតរបស់ យើង ។-----

---លោកព្រះរាជអាជ្ញាទាមទារអោយយើងធ្វើការស៊ើបអង្កេត ។---

**អនុសេនីយ៍ឯកទេសបាល**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋានការងារសាធារណៈ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនៃអគ្គនាយកដ្ឋានយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/(គោត្តនាម នាម  
ជនសង្ស័យ)

ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

**កម្មវត្ថុ :**

**ផែនការលំនៅដ្ឋាន** (ក្នុងករណីបទ  
ល្មើសជាក់ស្តែងដែលមានសាក្សី២នាក់)  
របស់ (គោត្តនាម នាម អាស័យដ្ឋាន)  
ជូនដំណឹងចៅក្រម

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : **គោត្តនាម នាម**

**អនុលេខាធិការនៃអគ្គនាយកដ្ឋាន**

**ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)**

**មន្ត្រីនៃអគ្គនាយកដ្ឋានយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង)---**

---យើងនៅ (អាស័យដ្ឋានជាក់លាក់ ជាន់ទី លេខបន្ទប់...)លំនៅដ្ឋានឈ្មោះ

(គោត្តនាម នាម)---

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ៩១ នៃក្រមតែមួយ---

---ក្រោយពីបានទទួលនៅ( ថ្ងៃទី)នូវការយល់ព្រមផ្ទាល់មាត់ (បើសិនជា  
ការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយកំណត់ហេតុនេះ) ពីលោក  
(គោត្តនាម នាម)ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង( ក្រុង)ដែលបានដឹងថាយើង  
ចង់ធ្វើការវែកឆេរលំនៅដ្ឋានឈ្មោះ(គោត្តនាម នាមជនសង្ស័យ)---

---ជំនួយដោយលោក( ឋានន្តរស័ក្តិ គោត្តនាម នាម)មកពីអង្គភាព-----

---ដោយហេតុថាឈ្មោះ(គោត្តនាម នាមជនសង្ស័យ) មិនមានវត្តមាននៅ  
ទីកន្លែងវែកឆេរយើងចាត់តាំងលោក/(គោត្តនាម នាម មុខរបរ និងអាស័យ  
ដ្ឋាន)ដើម្បីចូលរួមក្នុងការវែកឆេរ។---

---ចំពោះមុខលោក(...)និងលោក(...)សាក្សីចាត់តាំងជាប់ជាទីធ្លី ---

---នៅទីកន្លែង(សរសេរជាអក្សរ ឧទាហរណ៍ទីកន្លែង១៥ : ៥នាទី) យើងបាន  
វែកឆេរយ៉ាងយកចិត្តទុក ដាក់នៅលំនៅដ្ឋាន(ទីកន្លែងឧទាហរណ៍លំនៅដ្ឋាន  
សាមីខ្លួន)ត្រង់កន្លែងដែលយើងវែកឆេរ(ពិពណ៌នាទីកន្លែង ឧទាហរណ៍ជាកន្លែង  
ដែលមានបន្ទប់៥ ហើយប្រដាប់ដោយសម្ភារៈមតិចតួច រួមមានផ្ទះបាយ បន្ទប់

ទទួលបានអាហារ បន្ទប់ទទួលភ្ញៀវ បន្ទប់តេឡេ និងបង្គន់ដែលគ្មានសណ្តាប់  
ធ្នាប់) ។-----

---(ពិពណ៌នាពីការស្រាវជ្រាវ ឧទារហណ៍យើងបានចូលក្នុងបន្ទប់ទទួលបាន  
អាហារដែលនៅទល់មុខ ទ្វារចូលហើយបានរកឃើញក្រោមតុបាយខាងស្តាំទ្វារ  
ចូលនូវម៉ាស៊ីនថតរូបម៉ាកនីកុង ប្រភេទអាហ្វេ លេខ សេរី ១៣១២១២  
ដូចគ្នាទៅនឹងម៉ាស៊ីនថតរូបដែលត្រូវគេលួចនៅផ្ទះលោក ភិរៈ) ។-----

---យើងបានរឹបអូសម៉ាស៊ីនថតរូបនេះ ហើយបិទស្នាក់បោះត្រាលេខ១ ។-----

---ការស៊ើបអង្កេតរបស់យើងមិនបាននាំមកនូវធាតុពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេត  
ដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅឡើយ ។

---យើងបានបិទទឹកឡើងវិញជាមួយសោរដែលយើងមាន ។-----

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចឈ្មោះ(...) និងឈ្មោះ(...) យល់ព្រមចុះ  
ហត្ថលេខាជាមួយយើង និង ជំនួយការយើងលើកំណត់ហេតុនេះក៏ដូចជាលើ  
សណ្តាប់ត្រូវបិទស្នាក់បោះត្រា នៅម៉ោង( ម៉ោង បញ្ចប់ការឆែកឆេរ ឧទារហណ៍  
ម៉ោង១៦ : ៤៥នាទី) ជាម៉ោងដែលយើងចាកចេញពីទីកន្លែង ។-----

លោក(...)                      ជំនួយការ                      អនុសេនីយ៍ឯកទេសបាល  
ឈោក(...)

ជូនដំណឹងព្រះរាជអាជ្ញា

---យើងបានទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទជាមួយលោក(តោត្តនាម នាម) ព្រះរាជអាជ្ញា  
អមសាលាដំបូងក្រុង (...) ហើយបានជម្រាបពីលទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេតរបស់  
យើង ។-----

---លោកព្រះរាជអាជ្ញាទាមទារអោយយើងធ្វើការស៊ើបអង្កេត ។---

អនុសេនីយ៍ឯកទេសបាល

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/គោត្តនាម នាមជនសង្ស័យ  
ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមផ្លូវច្បាប់

កម្មវត្ថុ :

ឆែកឆេរលំនៅដ្ឋាន ( ករណីស៊ើប  
អង្កេតបឋម) របស់ ( គោត្តនាម  
នាម អាស័យដ្ឋានជនសង្ស័យ)

វិបស្សន-បិទស្នាក់បោះត្រា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង) ---

---យើងនៅ( អាស័យដ្ឋានជាក់លាក់ ជានិមិត្ត លេខផ្ទះ...) លំនៅដ្ឋានបុគ្គលត្រូវ  
ឃាត់ខ្លួន( គោត្តនាម នាម) ។---

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបឋមលើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ១១១ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---ជំនួយដោយ( ឋានន្តរស័ក្ត គោត្តនាម នាម) មកពីអង្គភាព---

---ក្រោយពីទទួលបានការយល់ព្រមជាក់ច្បាស់ និងពិតប្រាកដពីឈ្មោះ( ជន  
សង្ស័យ ) ---

---ទទួលបានការយល់ព្រមអោយឆែកឆេរសរសេរដោយដៃសាមីខ្លួនផ្ទាល់---

( បើសិន ជនសង្ស័យមិនចេះអក្សរ ត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបញ្ជាក់ថា  
ជនសង្ស័យយល់ព្រម អោយធ្វើការឆែកឆេរ ឧទាហរណ៍ : ក្រោយពីទទួលបានការ  
យល់ព្រមជាក់ច្បាស់ និងពិតប្រាកដពី ឈ្មោះ.....សាមីខ្លួនមិនចេះទាំងអាន  
ទាំងសរសេរ ហើយមិនអាចសរសេរដើម្បីផ្តល់ការយល់ព្រមបាន យល់ព្រមអោយ  
ធ្វើការឆែកឆេរ) ។---

---ចំពោះមុខបុគ្គលត្រូវឃាត់ខ្លួនជាប់ជានិច្ច( គោត្តនាម នាម ជនសង្ស័យ) ---

---នៅទីកន្លែង( សរសេរជាអក្សរ ឧទាហរណ៍ម៉ោង១៥ : ៥នាទី) យើងបាន  
ឆែកឆេរយ៉ាងយកចិត្តទុក ដាក់នៅលំនៅដ្ឋាន( ទីកន្លែងឧទាហរណ៍លំនៅដ្ឋាន  
សាមីខ្លួន) ត្រង់កន្លែងដែលយើងឆែកឆេរ( ពិពណ៌នាទីកន្លែង ឧទាហរណ៍កន្លែងនេះ  
មានបន្ទប់៥ ហើយបំពាក់ដោយសង្ហារឹមតិចតួច រួមមានផ្ទះបាយ បន្ទប់ទទួលទាន



**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ គោត្តនាម នាម  
ជនសង្ស័យ ឬអញ្ជាតជន)  
អនុវត្តតាមដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរ  
ជំនួសលេខ.....ចេញដោយលោក( ... )  
ចៅក្រមស៊ើបសួរអមសាលាដំបូង  
ក្រុង( ... )

**កម្មវត្ថុ :**

**ផែនការលំនៅដ្ឋាន** (តាមដីកាចាត់  
អោយស៊ើបសួរជំនួស)របស់  
(គោត្តនាម នាម អាស័យដ្ឋាន)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុលេខីយ៍បកនគរបាល

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង)---**

---យើងទៅ( អាស័យដ្ឋានកន្លែងជាក់លាក់ ជាន់ទី លេខបន្ទប់...)លំនៅដ្ឋាន  
បុគ្គលត្រូវឃាត់ខ្លួន (គោត្តនាម នាម ) ។---

---អនុវត្តដីកាចាត់អោយស៊ើបសួរជំនួសលេខ.....ចេញដោយលោក( គោត្តនាម  
នាម)ចៅក្រមស៊ើប សួរអមសាលាដំបូងក្រុង( ... )-----

---បានឃើញមាត្រា ១៧៣ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ១៨១ នៃក្រមតែមួយ---

---ក្រោយពីបានទទួលនៅ( ថ្ងៃ ម៉ោង)នូវការយល់ព្រមផ្ទាល់មាត់ (បើសិនបាន  
ការយល់ព្រមជា លាយលក្ខអក្សរណ៍ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយកំណត់ហេតុនេះ)ពីលោក  
(ឈ្មោះត្រកូល)ចៅក្រមស៊ើបសួរ អមសាលាដំបូង( ក្រុង...)ដែលបានដឹងថា

យើងចង់ធ្វើការផែនការលំនៅដ្ឋានឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម ជនសង្ស័យ)-----

---ជំនួយដោយលោក( ឋានន្តរស័ក្ត គោត្តនាម នាម)មកពីអង្គភាព-----

---ចំពោះមុខបុគ្គលត្រូវឃាត់ខ្លួនជាប់ជាទិច( គោត្តនាម នាម ជនសង្ស័យ )---

---នៅម៉ោង(សរសេរជាអក្សរ ឧទាហរណ៍ម៉ោង១៥ : ០៥នាទី)យើងបានផែន  
ការយល់ព្រមយកចិត្តទុកដាក់នៅលំនៅដ្ឋាន( ទីកន្លែងឧទាហរណ៍លំនៅដ្ឋាននាទីខ្លួន)  
ត្រង់កន្លែងដែលយើងផែនការ(ពិពណ៌នាទីកន្លែង ឧទាហរណ៍ជាកន្លែងដែលមាន  
បន្ទប់៥ ហើយបំពាក់ដោយសង្ហារឹមតិចតួច រួមមានជ្ទះបាយ បន្ទប់ទទួលទាន  
អាហារ បន្ទប់ទទួលភ្ញៀវ បន្ទប់គេង និងបង្គន់ដែលគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់) ។-----



ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ (គោត្តនាម នាម ឬ X)

ចំណាត់ថ្នាក់អង្គហេតុតាមច្បាប់

កម្មវត្ថុ :

ឆែកឃើញរាងកាយ :

(គោត្តនាម នាម អាយុ មុខរបរ  
អាស័យដ្ឋានជនសង្ស័យ)

វិបស្សនា-បិទស្នាក់បោះត្រា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

ទៅម៉ោង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង) ---

---នៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---ជំនួយដោយអនុសេនីយ៍ទោ (ឈ្មោះ) និងឧត្តមសេនីយ៍ត្រី(ឈ្មោះ) ---

---នៅម៉ោង១៣ : ០៥នាទី យើងបានបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើង  
ឈ្មោះ(ឈ្មោះជន សង្ស័យ)ដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួនដោយអង្គភាពយើង :.....

---យើងបានឆែកឃើញរាងកាយឈ្មោះ (ឈ្មោះជនសង្ស័យ) ។-----

---យើងបានរកឃើញ (កន្លែងណា អ្វី ពិតណាស់វត្ថុ ឧទាហរណ៍ : )ក្នុងអារីបចម្លោះ  
ពណ៌ខ្មៅ គ្រង់ហោរាប្រាំបីប្រាំបួនចំហៀងស្តាំរបស់គេនូវចេញ្យ័នភ្ជាប់ពាក្យធ្វើពី  
លោហៈពណ៌លឿងមានភ្ជាក់ខាងក្នុង ថា :---

---របស់សុភា និងហុង ១០.០៣.១៩៩៩" ។-----

---យើងបានឃាត់ខ្លួនឈ្មោះ(ឈ្មោះជនសង្ស័យ)ដោយសាររកឃើញវត្ថុនេះ  
និងប្រភពវត្ថុនេះ---

---សាមីខ្លួនប្រកាសយើងថា :-----

---ខ្ញុំបានលួចចេញ្យ័ននេះកាលពីព្រឹកមិញក្នុងផ្ទះឈើមួយខ្នងផ្សារព្រែកលាប"---

---យើងបានវិបស្សនា ចេញ្យ័នដែលរកឃើញលើខ្លួនជននេះ ហើយបិទស្នាក់បោះ  
ត្រាលេខ១ ។-----



ជូនដំណឹងចៅក្រម

---យើងមិនបានរកឃើញវត្ថុ ឬឯកសារផ្សេងទៀតដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេតឡើយ ។

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចឈ្មោះ(ឈ្មោះជនសង្ស័យ) មិនផ្លាស់ប្តូរឆ្លើយហើយយល់ព្រមចុះហត្ថលេខា ជាមួយយើងលើកំណត់ហេតុនេះ ក៏ដូចជាលើសាលាកប័ត្រវត្តបិទស្នាក់បោះត្រានៅ ម៉ោង ១៥:២០នាទី ។---

**ជនសង្ស័យ                      ជំនួយការ                      អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

---យើងបានទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទជាមួយលោក ( ពោត្តនាម នាម ) ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង ក្រុង(....) ហើយបានជម្រាបពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរបស់យើង ។-----

-លោកព្រះរាជអាជ្ញាទាមទារអោយយើងបន្តការស៊ើបអង្កេតដោយឆែកឆេរលំនៅដ្ឋានជនសង្ស័យ ។

**អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលពន្ធនាគារជាតិ**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ គោត្តនាម នាម អាយុ  
(បទល្មើស)

កម្មវត្ថុ :

**ជួនដំណឹងពីដំណើរការ និងការបញ្ចប់  
ការឃាត់ខ្លួនដល់** (រយៈពេល៤៨ម៉ោង  
ដោយគ្មានការពន្យារ) : (គោត្តនាម  
នាម អាយុមុខរបរ ទីលំនៅ)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : **គោត្តនាម នាម**

**អនុសេនីយ៍ឯកពន្ធនាគារ**

**ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)**

**មន្ត្រីពន្ធនាគារជាតិ : (ទីក្រុង) ---**

---នៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---យើងបញ្ជាក់អោយចូលខ្លួនឈ្មោះ : .....

---(គោត្តនាម នាម ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត និងទីកន្លែងកំណើត សញ្ជាតិ មុខរបរ  
ទីលំនៅ) ---

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនជាការស្ម័គ្រចិត្តថាអនុវត្តតាមបញ្ជារបស់ លោក  
(គោត្តនាម នាម) ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង (ក្រុង) សាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួន  
ចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី (កាលបរិច្ឆេទ) ម៉ោង ហើយត្រូវចប់នៅថ្ងៃនេះនៅម៉ោងដូច  
មានចុះនៅក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ដើម្បីអោយសាមីខ្លួនចូលខ្លួន ចំពោះមុខចៅក្រម  
ដដែល។-----

---យើងបានរំលឹកប្រាប់សាមីខ្លួនថាក្នុងពេលដែលវិធានឃាត់ខ្លួននេះប្រព្រឹត្តទៅ  
ជាប់ជាទិច :

---គាត់ត្រូវបានប្រាប់ពីសិទ្ធិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៨ នៃក្រមនីតិវិធី  
ព្រហ្មទណ្ឌចាប់តាំងពីពេលចាប់ផ្តើមឃាត់ខ្លួន មានដូចជាសិទ្ធិជួបសន្ទនាជាមួយ  
មេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលគាត់ជ្រើសរើស ក្រោយពីត្រូវបានឃាត់ខ្លួនរយៈពេល  
២៤ ម៉ោង---

-- គាត់បានជួបសន្តិភាពជាមួយមេធាវីគាត់(លោក.....) ថ្ងៃ (កាលបរិច្ឆេទ) ម៉ោង(ម៉ោងចាប់ផ្តើម) ដល់ម៉ោង (ម៉ោងបញ្ចប់) និងថ្ងៃ (កាលបរិច្ឆេទ) ម៉ោង(ម៉ោងចាប់ផ្តើម)ដល់ម៉ោង(ម៉ោងបញ្ចប់) ។---

---សាក្សីខ្លួនមានវត្តមានក្នុងពេលដែកនេរលំនៅខ្លួន ថ្ងៃ (កាលបរិច្ឆេទ) ម៉ោង(ម៉ោងចាប់ផ្តើម) ដល់ម៉ោង (ម៉ោងបញ្ចប់) ។---

---គាត់ត្រូវបានសួរចម្លើយថ្ងៃ(កាលបរិច្ឆេទ)ម៉ោង(ម៉ោងចាប់ផ្តើម)ដល់ម៉ោង (ម៉ោងបញ្ចប់) ។

-----តាមការទាមទាររបស់លោកព្រះរាជអាជ្ញា (ឬមន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌) សាក្សីខ្លួនត្រូវបានពិនិត្យ ដោយគ្រូពេទ្យឈ្មោះ(គោត្តនាម នាម)ថ្ងៃ (...)ម៉ោង (...) ។-----

---ពេលសល់ពីនោះគាត់ត្រូវអនុញ្ញាតអោយសំរាកពិសោធន៍ នៅម៉ោង(...) ។---

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងសាក្សីខ្លួនមិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយហើយយល់ព្រម ចុះហត្ថលេខាសម្រាប់ អ្វីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លួនលើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើង និងជំនួយការយើងនៅម៉ោង..... ។-----

សាក្សីខ្លួន                      អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/គោត្តនាម នាម  
(បទល្មើស)

កម្មវត្ថុ :

ជួនដំណឹងពីដំណើរការ និងការបញ្ចប់  
ការឃាត់ខ្លួន (រយៈពេល៧២ម៉ោង  
ក្រោយពីពន្យារពេល) : ៥៧  
(គោត្តនាម នាម អាយុមុខរបរ  
លំនៅដ្ឋាន)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍បកនគរបាល

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង)---

---នៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---យើងបញ្ជាអោយចូលខ្លួនចំពោះមុខយើងឈ្មោះ : .....

---(គោត្តនាម នាម ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត និងទីកន្លែងកំណើត សញ្ជាតិ មុខរបរ  
លំនៅដ្ឋាន)---

---យើងបានប្រាប់សាមីខ្លួនថាភាសាខ្មែរសម្បើមថាអនុវត្តតាមបញ្ជារបស់លោក  
(គោត្តនាម នាម) ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង(ក្រុង)សាមីខ្លួនត្រូវឃាត់ខ្លួន  
ចាប់ពីថ្ងៃទី (កាលបរិច្ឆេទ) ម៉ោង(...) ដើម្បីភាពចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេត  
ហើយអាចត្រូវពន្យាររយៈពេល៧២ម៉ោងបន្ថែមនៅថ្ងៃទី (កាលបរិច្ឆេទ) (ឆ្នាំ)  
តាមការទាមទាររបស់យើង បើសិនរកឃើញកំរុយ ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថា  
មានពិរុទ្ធភាពលើសាមីខ្លួន។ ការឃាត់ខ្លួនត្រូវចប់នៅថ្ងៃនេះនៅម៉ោងដូចមានចុះ  
នៅចុងកំណត់ហេតុនេះ ដើម្បីអោយសាមីខ្លួនចូលខ្លួន ចំពោះមុខចៅក្រម  
ដដែល។---

---យើងបានរំលឹកប្រាប់សាមីខ្លួនថាក្នុងពេលដែលវិធានឃាត់ខ្លួននេះប្រព្រឹត្ត  
ទៅជាប់ជាទិច :



ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋានការងារសង្គម

នាយកដ្ឋានកម្មវិធីសង្គម

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/គោត្តនាម នាម

ចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើស

កម្មវត្ថុ :

សេចក្តីសន្និដ្ឋានលើបទល្មើស

ឧបសម្ព័ន្ធ

ច្បាប់ជាធរមានក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគររាជ

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគររាជយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង) ---

---នៅអង្គភាព---

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---បានឃើញមាត្រា ៩៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

---ថ្ងៃនេះនៅទីកន្លែង (ទីកន្លែង) ដោយចាំបាច់ យើងបានសុំលោក (គោត្តនាម

នាម) គ្រូពេទ្យ ដែលស្នាក់នៅ (អាសយដ្ឋានជាក់លាក់) អោយបំពេញកិច្ចដូចតទៅ :

-ពិនិត្យឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត អាសយដ្ឋាន) ។---

-ប្រាប់យើងថា តើស្ថានភាពសុខរបស់សាមីខ្លួនសមស្របឱ្យធ្វើការហាត់ខ្លួន

ឬទេ ។---

-សរសេរវិញ្ញាបនបត្រពិនិត្យសុខភាព ។---

---កំណត់ហេតុ ។---

អនុសេនីយ៍ឯកនគររាជ

---យើងបានភ្ជាប់វិញ្ញាបនបត្រពិនិត្យសុខភាពចេញដោយលោក (គោត្តនាម

នាម ឋានៈ) ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធកំណត់ហេតុនេះ---

អនុសេនីយ៍ឯកនគររាជ

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/(គោត្តនាម នាម ឬឃ)

ចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើស

**កម្មវត្ថុ :**

**ប្រមូលមនុស្សមួយក្រុមដើម្បីបង្ហាញ**

**ឱ្យសាក្សីចំណាំ (គោត្តនាម នាម ជន**

**សង្ស័យ និងសាក្សី)**

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : **គោត្តនាម នាម**

**អនុសេនីយ៍កងនគរបាល**

**ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)**

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង)---**

---យើងនៅអង្គភាព...

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេត.....

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---ជំនួយដោយលោក(គោត្តនាម នាម ឋាននុវេសត្តិ)មកពីអង្គភាព និងលោក

(គោត្តនាម នាម ឋាននុវេសត្តិ)មកពីអង្គភាពនគរបាលវិទ្យាសាស្ត្រ-----

---យើងបានយកឈ្មោះ (គោត្តនាម នាម )ចេញពីបន្ទប់ដែលឃុំខ្លួនគាត់តាំងពី

ពេលឃាត់ខ្លួន ។---

---ហៅសាក្សីខ្លួនឱ្យមកឈរជាមួយមនុស្សប្រាំនាក់ផ្សេងទៀតដែលមានកិច្ចការ និងរូបរាងប្រហាក់ ប្រហែល ។---

---ហៅជននេះឱ្យជ្រើសរើសស្លាកលេខណាមួយក្នុងចំណោមស្លាកលេខ ដែលមានពីលេខ១ដល់៦ ។-

---សាក្សីខ្លួនជ្រើសរើសលេខ(...) ។---

---យើងបានចែកស្លាកលេខ ៥ ដែលនៅសល់អោយអ្នកផ្សេងទៀត ។---

---យើងចាត់មន្ត្រីម្នាក់ដែលមកពីអង្គភាពនគរបាលវិទ្យាសាស្ត្រអោយធីតុប ជនទាំងនោះ ។---

---កំណត់ហេតុដែលជំនួយការយើងចុះហត្ថលេខាជាមួយនៅទីនេះ... ។---

ឧបសម្ព័ន្ធ

ជំនួយការ

អនុសេនីយ៍ឯកឧត្តមបុល

---បានភ្ជាប់រូបថតជំនាញដ៏ទៃទៀតនោះជាមួយកំណត់ហេតុនេះ ។

អនុសេនីយ៍ឯកឧត្តមបុល



**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/(គោត្តនាម នាម ឬឃ)

ចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើស

**កម្មវត្ថុ :**

**កសាងសៀវភៅរូបថត**

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : **គោត្តនាម នាម**

**អនុសេនីយ៍កម្មនគរបាល**

**ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព )**

**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង ) ---**

---នៅអង្គភាព( កន្លែងសរសេរកំណត់ហេតុ ឬកន្លែងផ្សេង ) ។-----

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---កសាងសៀវភៅរូបថតដែលមានរូបថត២០សន្និធានកំណត់កិច្ចការចារិកបទល្មើស ។ រូបថតទាំងនេះ បានមកពីសណាមប័ត្រដ្ឋានរបស់អង្គការនគរបាល

បច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រ និងចុះពីលេខ១ ដល់២០ មានដាក់ឈ្មោះចារិក ។---

---រូបថតទាំងនេះមានដូចតទៅ :---

រូបថតលេខ ១ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ២ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ៣ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ៤ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ៥ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ៦ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ៧ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ៨ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ៩ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ១០ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

រូបថតលេខ ១១ : ( អត្តសញ្ញាណចារិក កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់កិច្ចការ ) ។---

- រូបថតលេខ ១២ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---
- រូបថតលេខ ១៣ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---
- រូបថតលេខ ១៤ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---
- រូបថតលេខ ១៥ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---
- រូបថតលេខ ១៦ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---
- រូបថតលេខ ១៧ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---
- រូបថតលេខ ១៨ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---
- រូបថតលេខ ១៩ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---
- រូបថតលេខ ២០ : (អគ្គសញ្ញាណថវិ កាលបរិច្ឆេទ និងសំអាងនៃការកំណត់ភិនភាគ) ។---

**ឧបសម្ព័ន្ធ**

---កំណត់ហេតុ---

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

---យើងបានភ្ជាប់សៀវភៅរូបថតខាងលើជាមួយកំណត់ហេតុនេះ ។---

**អនុសេនីយ៍ឯកទេស**

**ក្រសួងមហាផ្ទៃ**

**អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ**

**នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

**កំណត់ហេតុ**

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/ គោត្តនាម នាម អាយុ  
ចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើស

**កម្មវត្ថុ :**

បង្ហាញជនសង្ស័យអោយសាក្សីចំណាំ  
(គោត្តនាម នាមជនសង្ស័យ  
និងសាក្សី)

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ**

**កំណត់ហេតុ**

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : ឈ្មោះ ត្រកូល

អនុលេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : ( ទីក្រុង) ---  
 -នៅអង្គភាព ( កន្លែងសរសេរកំណត់ហេតុ ឬកន្លែងផ្សេង) ---  
 ---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង---  
 ---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----  
 ---ជំនួយដោយលោក(.....)មកពីអង្គភាព-----  
 ---បានឃើញបញ្ជីរាយនាមឈ្មោះ( គោត្តនាម នាម)ដែលមានភិនភាគដូចគ្នា  
 ទៅនឹងចារិកនៃករណី នគរទ្រព្យសមត្ថិកាលពីថ្ងៃ ( ថ្ងៃ ម៉ោង កន្លែង ឧទាហរណ៍ ថ្ងៃ  
 ៤ មិថុនា ម៉ោង១៣:០០ នៅភ្នំពេញ មហាវិថីម៉ៅសេដុង និងមហាវិថីមុនីវង្ស  
 រាជធានីភ្នំពេញ).....-----  
 ---ក្រោយពីបានអោយឈ្មោះខាងលើឈរក្នុងចំណោមជន៤នាក់ផ្សេងទៀត  
 ដែលមានភិនភាគ ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ហើយអោយជ្រើសរើសយកស្នាក់លេខ  
 មួយក្នុងចំណោមស្នាក់លេខចំនួន៥ដែល មានពីលេខ១ ដល់៥ ហើយចែកស្នាក់  
 លេខដែលនៅសល់អោយជន៤នាក់ផ្សេងទៀត ។-----  
 ---យើងបានបង្ហាញជនទាំងនេះអោយជនរងគ្រោះ ( គោត្តនាម នាម) ក្រែងអាច  
 ចំណាំបាន---  
 ---លោក.....ប្រាប់យើងថាខ្លួនអាច( ឬមិនអាច) ចង្អុលអ្នកដែលវាយប្រហារ  
 ខ្លួនបាន ។.....  
 ---យើងបានបញ្ចប់ការបង្ហាញជនសង្ស័យអោយចំណាំ ។ លោក.....ប្រាប់  
 យើងថា :.....

**ឧបសម្ព័ន្ធ**

---«ក្នុងចំណោមអ្នកដែលលោកបានបង្ហាញ ខ្ញុំចំណាំបានយ៉ាងច្បាស់ថាអ្នកដែល  
ឈ្មោះពានខ្ញុំពាក់ ស្លាកលេខ៥» ។---

---ក្រោយពីអានដោយខ្លួនឯងរួចលោក(តោត្តនាម នាម)មិនផ្លាស់ប្តូរចម្លើយ  
ហើយយល់ព្រម ចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះជាមួយយើង និងជំនួយការ  
យើងថ្ងៃ.....នៅម៉ោង... ។-----

**សាមីខ្លួន**

**ជំនួយការ**

**អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

---យើងបានភ្ជាប់រូបថតជនទាំង៥នាក់ដែលបង្ហាញអោយជនរងគ្រោះចំណាំក្នុង  
ឧបសម្ព័ន្ធកំណត់ ហេតុនេះ ។

**អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល**

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារជាតិ

នាយកដ្ឋានអណ្តូងពន្ធនាគារជាតិ

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/គោត្តនាម នាម អាយុ

ចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើស

កម្មវត្ថុ :

ការស៊ើបអង្កេតទីជិតខាង :

(ករណីជាក់ស្តែង)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកពន្ធនាគារ

ធ្វើការនៅ ( ទីក្រុង ឬអង្គភាព )

មន្ត្រីពន្ធនាគារជាតិ : ( ទីក្រុងភ្នំពេញ ) ---

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង ។-----

---បានឃើញមាត្រា៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមទី៧៧៧ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ-----

---យើងនៅ( ... ) ។-----

---ធ្វើដំណើរការស៊ើបអង្កេតទីជិតខាងក្នុងបរិវេណជុំវិញ និងជាពិសេសក្នុងផ្នែក  
នៃ( ... ) ។-----

---ក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលបានទាក់ទងមានតែជន( ចំនួន )..... ដែលអាច  
ផ្តល់ព័ត៌មានបាន :---

---លោក( គោត្តនាម នាម អាស័យដ្ឋាន ទូរស័ព្ទ )

---ជនទាំងនេះត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលខ្លួនមកអង្គភាព ។-----

---កំណត់ហេតុ ។-----

អនុសេនីយ៍ឯកពន្ធនាគារ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ

នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/គោត្តមាន នាម អាយុ  
ចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើស

កម្មវត្ថុ :

ការស៊ើបអង្កេតទំនិញខាង :  
(ការស៊ើប អង្កេតបឋម)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-សាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅទីកន្លែង : .....

យើង : គោត្តមាន នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នោះ : (ទីក្រុង) ---

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបឋម ។-----

---បានឃើញមាត្រា១១១ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---យើងនៅ( ... ) ។-----

---ធ្វើដំណើរការស៊ើបអង្កេតទំនិញខាងក្នុងបរិវេណជុំវិញ និងជាពិសេសក្នុងផ្នែក  
នៃ( ... ) ។-----

---ក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលបានទាក់ទងមានតែជន( ចំនួន)..... ដែលអាច  
ផ្តល់ព័ត៌មានបាន : ---

---លោក( គោត្តមាន នាម អាស័យដ្ឋាន ទូរស័ព្ទ)

---ជនទាំងនេះត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលខ្លួនមកអង្គភាព ។-----

---កំណត់ហេតុ ។-----

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គនាយកដ្ឋានកម្មវិធីសង្គម

នាយកដ្ឋានកម្មវិធីសង្គម

កំណត់ហេតុ

លេខ

ករណី :

ប្រឆាំង/គោត្តនាម នាម អាយុ  
ចំណាត់ថ្នាក់បទល្មើស  
(ឧទាហរណ៍: អំពើហិង្សា  
ដោយចេតនា)

កម្មវត្ថុ :

ជូនដំណឹងអយ្យការ  
បិទ និងបញ្ជូននីតិវិធី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ-នាសនា-ព្រះមហាក្សត្រ

កំណត់ហេតុ

ឆ្នាំ ២០០..... ថ្ងៃទី.....

នៅម៉ោង : .....

យើង : គោត្តនាម នាម

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

ធ្វើការនៅ (ទីក្រុង ឬអង្គភាព)

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅ : (ទីក្រុង) ---

---នៅអង្គភាព---

---ធ្វើការស៊ើបអង្កេតក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង-----

---បានឃើញមាត្រា ៨៦ និងបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ-----

---យើងបានដឹងថាបានជម្រាបជូនលោក(គោត្តនាម នាម) ព្រះរាជអាជ្ញារងអមសាលា  
ដំបូង (...) ពីលទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេត ។---

---ក្រោយពីបានដឹងពីធាតុនានាក្នុងសំណុំរឿង លោក(គោត្តនាម នាម) សុំអោយ  
យើងបិទនីតិវិធី ហើយបញ្ជូនទៅគាត់ដើម្បីបើកការស៊ើបសួរ ។-----

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

---កំណត់ហេតុត្រូវបានបិទ និងបញ្ជូនទៅលោកព្រះរាជអាជ្ញានីតិវិធីទាំងអស់  
រួមមាន : (ចំនួនកំណត់ហេតុ) (ចំនួនរបាយការណ៍) (ចំនួនឧបសម្ព័ន្ធ) (ចំនួនវត្ថុ  
បិទស្នាក់ បោះត្រា)---

អនុសេនីយ៍ឯកនគរបាល

## មាតិកាអត្ថបទ

### មាតិកា ១ : បរិស្ថានឥយុត្តិធម៌នៃការស៊ើបអង្កេតនគរបាលយុត្តិធម៌

#### ផ្នែកទី១ : រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ

១. ការស៊ើបអង្កេត .....	៧
១.១-បទល្មើស .....	៨
១.១.១-តើអ្វីទៅហៅថាបទល្មើស ? .....	៨
១.១.២ ធ្វើការពិនិត្យកត់ហេតុអំពីអត្ថិភាពនៃបទល្មើស .....	៩
១.២. ការស៊ើបអង្កេតរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ .....	៩
១.២.១ អ្នកចូលរួមក្នុងការស៊ើបអង្កេតនគរបាលយុត្តិធម៌ .....	៩
១.២.១.១ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ .....	១០
១.២.១.២ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ .....	១៣
១.២.២ បេសកកម្មរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ .....	១៣
១.២.៣ សមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ .....	១៤
២. ការចោទប្រកាន់ .....	១៥
២.១. ព្រះរាជអាជ្ញាចាប់ផ្តើមធ្វើការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌ .....	១៦
២.២. ព្រះរាជអាជ្ញាសំរេចចំណាត់ការបន្ទាប់សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេត ការស៊ើបសួរត្រៀម .....	១៦
៣. ការស៊ើបសួរត្រៀម .....	១៧
៣.១-ការបើកការស៊ើបសួរ : .....	១៧
៣.២ ដំណើរការនៃការស៊ើបសួរ .....	១៨
៣.៣-ការបិទការស៊ើបសួរ : .....	១៩
៤. ការជំនុំជម្រះ .....	១៩
៤.១ : សវនាការ .....	១៩
៤.២. បណ្តឹងបើកផ្លូវតវ៉ា .....	១៩



**ផ្នែកទី ២ : ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិការស៊ើបអង្កេតរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌**

១ : វិធានរួមសម្រាប់ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិការស៊ើបអង្កេតផ្សេងៗ ..... ២១

    ១.១ លក្ខណៈសំខាន់ៗ : ..... ២៣

    ១.២ លក្ខណៈជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ : ..... ២៤

    ១.៣-ការគោរពសច្ចធារនិរទោស : ..... ២៤

២.ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ..... ២៤

    ២.១ លក្ខណៈទូទៅ ..... ២៤

    ២.២. ករណីផ្សេងៗនៃបទល្មើសជាក់ស្តែង ..... ២៤

    ២.៣. លក្ខណៈពិសេសនៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ..... ២៨

        ២.៣.១. ប្រភេទនៃបទល្មើស ..... ២៨

        ២.៣.២. ទិរវេលានៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ..... ២៨

        ២.៣.៣. កិច្ចនានានៃការស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែង ..... ២៨

៣.ការស៊ើបអង្កេតបឋម ..... ៣០

    ៣.១. ទិយមន័យ ..... ៣១

    ៣.២. អំណាចនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបឋម ..... ៣១

        ៣.២.១ កម្រិតនៃតំណែងផ្តើមរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ ..... ៣១

        ៣.២.២ អវត្តមាននៃអំណាចបង្ខិតបង្ខំ ..... ៣៣

៤. ការស៊ើបអង្កេតតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ..... ៣៤

    ៤.១. លក្ខណៈទូទៅ ..... ៣៤

    ៤.២. ទិយមន័យ ..... ៣៤

    ៤.៣. ទម្រង់នៃដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស និងកិច្ចនានាដែលបញ្ញត្តិក្នុងដីកា ..... ៣៥

    ៤.៤. អំណាចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងពេលអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ..... ៣៦

        ៤.៤.១. បុព្វសិទ្ធិមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ..... ៣៦

        ៤.៤.២. កិច្ចអនុវត្តនានា ..... ៣៦

**មាតិកាទី ២ : ការសរសេរកិច្ច និងទម្រង់នីតិវិធី**

១. នីតិវិធី .....	៤៣
១.១. ទម្រង់ច្បាប់ .....	៤៣
១.២. តតិច្បាប់ .....	៤៤
១.៣. ការបញ្ជូននីតិវិធី .....	៤៥
២-កំណត់ហេតុ .....	៤៦
២.១. ប្រភេទផ្សេងៗនៃកំណត់ហេតុ .....	៤៦
២.២. តំលៃគតិយុត្តនៃកំណត់ហេតុ .....	៤៨
២.៣-វិធានទម្រង់នៃកំណត់ហេតុ .....	៤៩
២.៣.១. គោលការណ៍ទូទៅ .....	៤៩
២.៣.២. គោលការណ៍ដទៃទៀត .....	៥០
២.៤. រចនាសម្ព័ន្ធ និងបច្ចេកទេសសរសេរ .....	៥០
២.៤.១. ចំណងជើង : កំណត់ហេតុ .....	៥០
២.៤.២. សេចក្តីផ្តើមនីតិវិធី ឬផ្នែកខាងដើម .....	៥០
២.៤.៣. អង្គកំណត់ហេតុ .....	៥១
២.៤.៤. កិច្ចបញ្ចប់នៃកំណត់ហេតុ ហត្ថលេខា និងអាទិសម្តេច ( មាត្រា ៧២ នៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ) .....	៥៤
២.៤.៥. រឹមទំព័រ .....	៥៤
២.៤.៦. និទ្ទេសន៍ និងឧបសម្ព័ន្ធនានា .....	៥៥
២.៥. ធាតុមួយចំនួនក្នុងរបៀបសរសេរនីតិវិធី .....	៥៦
៣. របាយការណ៍ .....	៥៧
៣.១. របាយការណ៍សំយោគ .....	៥៨
៣.១.១. ផ្នែកខាងដើម .....	៥៨
៣.១.២-អង្គហេតុ .....	៦០

៣.១.៣. ការស៊ើបអង្កេត	៦០
៣.១.៤. ការសន្និដ្ឋាន	៦១
៣.១.៥. និទ្ទេសន៍ឧបសម្ព័ន្ធ	៦១
៣.២. របាយការណ៍អន្តរាគមន៍ ឬស៊ើបសួរ	៦២
៣.១.២. : របាយការណ៍អន្តរាគមន៍	៦២
៣.២.២. របាយការណ៍ព័ត៌មាន	៦២
៣.២.២.១. កម្មវត្ថុ	៦២
៣.២.២.២. តំលៃបន្ទាប់	៦៣
៣.២.២.២. ទម្រង់ការ	៦៣

**មាតិកាទី ៣ : ការសិក្សាពិភពលោកខាងលើនៃវិធី**

**ផ្នែកទី ១ : ការទទួលបណ្តឹង ការធ្វើដំណើរទៅកាន់កន្លែងកើតហេតុ និងការពិនិត្យកត់ហេតុ**

១. ការទទួលបណ្តឹង	៦៧
១.១. និយមន័យ - ការបើកការស៊ើបអង្កេតនគរបាលយុត្តិធម៌	៦៧
១.២. ការដឹងបទល្មើស	៦៧
១.២.១. ការផ្តួចផ្តើមរបស់នគរបាល	៦៧
១.២.២. ការផ្តួចផ្តើមរបស់ជនរងគ្រោះ	៦៨
១.២.៣. ការផ្តួចផ្តើមរបស់តតិយជន	៦៨
១.២.៣.១. : បណ្តឹងបរិហារ	៦៨
១.២.៣.២. ពាក្យចោមអាវាម	៦៩
១.២.៤. នគរបាលដែលត្រូវសុំជំនួយដោយអាជ្ញាធរយុត្តាធិការ	៦៩
១.២.៤.១. តាមរយៈសេចក្តីសន្និដ្ឋានស៊ើបសួររបស់អយ្យការ	៦៩
១.២.៤.២. តាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស	៦៩
១.៣. ប្រតិកម្មនគរបាលយុត្តិធម៌ចងភ្ជាប់ទៅនឹងក្របខ័ណ្ឌតតិយុត្តិ	៦៩

១.៣.១. ប្រតិកម្មនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងករណីជាក់ស្តែង	៦៩
១.៣.២. ប្រតិកម្មក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសបឋម	៧០
១.៣.៣. ប្រតិកម្មតាមបញ្ជាតិរបស់ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស	៧០
១.៣.៤. ប្រតិកម្មក្នុងករណីរកឃើញសាកសព	៧០
១.៣.៥. ការទទួលបណ្តឹងដោយចៃដន្យ	៧០
១.៤. ទម្រង់នៃកិច្ចទទួលបណ្តឹង	៧១
១.៥. កាតព្វកិច្ចទាក់ទងនឹងកិច្ចទទួលបណ្តឹង	៧២
២. : ការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុ :	៧៣
២.១. : ការធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុ	៧៣
២.២. : វិធានការសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ	៧៤
២.២.១. : វិធានការបង្ការការពារ	៧៤
២.២.២. : អន្តរាគមន៍នៅទីកន្លែងកើតហេតុ	៧៥
២.២.២.១. : ការឡោមព័ទ្ធទីកន្លែង	៧៥
២.២.២.២. : អធិការកិច្ចទីកន្លែង	៧៥
៣. ការពិនិត្យកត់ត្រា :	៧៦
៣.១. : ការពិនិត្យកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងទីកន្លែងជុំវិញ	៧៧
៣.១.១. : ប្រតិបត្តិការពិនិត្យកត់ហេតុ	៧៧
៣.១.២. : ការស្នើសុំដំណាលគ្នានឹងការពិនិត្យកត់ត្រា	៧៩
៣.២. ឯកសារដែលរៀបរាប់ពីការពិនិត្យកត់ត្រា	៧៩
៣.២.១. : ឯកសារ	៧៩
៣.២.២ : ការប្រើប្រាស់ឯកសារទាំងនោះ	៨០
៣.២.៣ : ទីកន្លែងដែលត្រូវបានការពារ	៨០
៣.៣. ការសិក្សាលម្អិតពីអត្ថន័យកំណត់ហេតុពិនិត្យកត់ត្រា	៨០
៣.៣.១ : សេចក្តីផ្តើម	៨០

៣.៣.២. : ការពិនិត្យកត់ហេតុ	៨១
៣.៣.៣ : ការរំកិលប្រែ ការបន្ថែមវត្ថុ និងការលប់បំបាត់	៨១
៣.៣.៤. : ការរឹបអូស និងការបិទស្នាក់បោះត្រា	៨១
៣.៣.៥. : វិធានការរក្សាទុកជាយថាហេតុ	៨២
៣.៣.៦. : កិច្ចបញ្ចប់	៨២
៣.៣.៧. : និទ្ទេស និងឧបសម្ព័ន្ធ	៨២
៤. : ការស៊ើបអង្កេតវិជិតខាង	៨២
៤.១. ការអនុវត្ត :	៨៣
៤.២-ការសរសេរ :	៨៣
៤.៣-ទម្រង់ការ :	៨៣

**ផ្នែកទី ២ : ការស្តាប់ចម្លើយ : ពាក្យបណ្តឹង ការផ្តល់ចម្លើយ ការសួរចម្លើយ និងការតម្កល់**

១. ការស្តាប់ចម្លើយ : ភាពទូទៅ	៨៧
១.១. វិធានទម្រង់ច្បាប់	៨៧
១.២. វិធានគតិច្បាប់	៨៨
២. អត្រានុកូលដ្ឋាន :	៨៩
២.១. ភាពទូទៅ	៨៩
២.២. អត្តសញ្ញាណបុគ្គលដែលត្រូវស្តាប់ចម្លើយ	៨៩
២.២.១. អត្តសញ្ញាណសង្ខេប	៨៩
២.២.២. អត្តសញ្ញាណខ្លះៗ	៩០
២.២.៣. អត្តសញ្ញាណលម្អិត	៩០
៣. ពាក្យបណ្តឹង :	៩១
៣.១. បុព្វកថា	៩១
៣.២. ការទទួលពាក្យបណ្តឹងតវ៉ា	៩២

៣.៣.ប្រភេទពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាខុសៗគ្នា .....	៩២
៣.៣.១ ពាក្យបណ្តឹងសាមញ្ញ .....	៩២
៣.៣.២ ពាក្យបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី .....	៩២
៣.៤. ប្រភេទផ្សេងៗនៃអ្នកប្តឹង .....	៩៣
៣.៥. លក្ខខណ្ឌទម្រង់ច្បាប់ .....	៩៣
៣.៥.១. ប្រភេទកំណត់ហេតុផ្សេងៗ .....	៩៣
៣.៥.២. អត្ថន័យនៃកំណត់ហេតុបណ្តឹង .....	៩៣
៤. ការផ្តល់ចម្លើយ .....	៩៤
៤.១. ទម្រង់ច្បាប់ .....	៩៥
៤.១.១. ការស្វែងរកសាក្សី .....	៩៥
៤.១.២. ការទទួលបានការផ្តល់ចម្លើយ .....	៩៥
៤.១.៣. បច្ចេកទេសស្តាប់ចម្លើយ .....	៩៧
៤.១.៣.១. ការប្រុងប្រយ័ត្នដែលត្រូវធ្វើ .....	៩៧
៤.១.៣.២. ការទទួលសាក្សី .....	៩៨
៤.១.៣.៣. ដំណាក់កាលទាំងបីនៃការស្តាប់ចម្លើយ .....	៩៨
៤.១.៤. ការត្រួតពិនិត្យការផ្តល់ចម្លើយ .....	១០០
៤.១.៤.១ : ការត្រួតពិនិត្យសាក្សី .....	១០០
៤.១.៤.២ ការត្រួតពិនិត្យទៅលើឥរិយាបថរបស់អ្នកសួរចម្លើយ .....	១០១
៤.២ មូលដ្ឋានគ្រឹះគតិយុត្ត : .....	១០២
៤.៣. ភិនភាគក្នុងការផ្តល់ចម្លើយ .....	១០៣
៥- ការសួរចម្លើយជនសង្ស័យ .....	១០៤
៥.១-មុនការសួរចម្លើយ .....	១០៤
៥.១.១-ការរៀបចំការសួរចម្លើយ .....	១០៤
៥.១.២-ទឹកស្នែងសួរចម្លើយ និងចំនួនអ្នកសួរចម្លើយ .....	១០៥

៥.២-ក្នុងពេលសួរចម្លើយ . . . . .	១០៧
៥.២.១-ការដាក់ទង និងការធ្វើឱ្យបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយទុកចិត្ត . . . . .	១០៧
៥.២.១.១-ការធ្វើទំនាក់ទំនង . . . . .	១០៧
៥.២.១.២-ការធ្វើឱ្យបុគ្គលត្រូវសួរចម្លើយទុកចិត្ត . . . . .	១០៧
៥.២.២-ការសួរចម្លើយអំពីរឿងហេតុ . . . . .	១០៧
៥.២.២.១-ទម្រង់ផ្សេងៗនៃការសួរចម្លើយ . . . . .	១០៨
៥.២.២.២-ឥរិយាបថអំណោយផលដល់ការសារភាព . . . . .	១០៩
៥.៣. អត្ថន័យនៃកំណត់ហេតុសួរចម្លើយ . . . . .	១១០
៦. ការតទល់ . . . . .	១១១
៦.១-ការដាក់ឱ្យតទល់គ្នារវាងបុគ្គលនានាដែលបានប្រកាសចំណើយខុសប្លែកពីគ្នា . . . . .	១១១
៦.២-ការអនុវត្តការតទល់ . . . . .	១១២

**ផ្នែកទី ៣ : ការចាប់ខ្លួន ការឃាត់ខ្លួន និងការចែករំលែករវាងកាយជនសង្ស័យ**

១. ការចាប់ខ្លួន . . . . .	១១៧
២. ការឃាត់ខ្លួន . . . . .	១១៧
២.១. ការឃាត់ខ្លួនជាអំណាចបង្ខំរាងកាយ . . . . .	១១៧
២.១.១. និយមន័យ . . . . .	១១៨
២.១.២. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ . . . . .	១១៨
២.១.៣. បទល្មើសពាក់ព័ន្ធ . . . . .	១១៩
២.១.៤. កន្លែងអនុវត្តវិធានការ . . . . .	១១៩
២.២. ដំណើរការនៃការឃាត់ខ្លួន . . . . .	១១៩
២.២.១. ភាពបន្ទាន់ដែលត្រូវធ្វើពេលចាប់ផ្តើមវិធានការ . . . . .	១១៩
២.២.១.១. ការកត់ត្រាអំពីការឃាត់ខ្លួន . . . . .	១១៩
២.២.១.២. ការជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរតុលាការភ្លាម : ព្រះរាជអាជ្ញា ទៅក្រុមស៊ើបសួរ . . . . .	១២០

២.២.១.៣. បញ្ជីនៃការឃាត់ខ្លួន .....	១២១
២.២.១.៤. អនីតិជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន .....	១២២
២.២.២. ចំនុចចាប់ផ្តើមនៃការឃាត់ខ្លួន .....	១២២
២.២.២.១. ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង :	១២២
២.២.២.២. ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបឋម :	១២២
២.២.២.៣. អនុវត្តតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើសួរជំនួស :	១២២
២.២.៣. រយៈពេលនៃវិធានការឃាត់ខ្លួន .....	១២២
២.២.៣.១. រយៈពេលដំបូងនៃការឃាត់ខ្លួន .....	១២២
២.២.៣.២. ការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន .....	១២៣
២.២.៣.៣. ការបែងចែករយៈពេលឃាត់ខ្លួនជាភាគ .....	១២៣
២.២.៤. សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវឃាត់ខ្លួន .....	១២៤
២.២.៤.១. ជំនួយរបស់មេធាវី .....	១២៤
២.២.៤.២. ជំនួយរបស់គ្រូពេទ្យ .....	១២៤
២.២.៥. ការបន្ទាន់ផ្សេងៗដែលត្រូវបំពេញនៅក្រោយរយៈពេលឃាត់ខ្លួន ៤៨ ដំបូង .....	១២៥
២.២.៥.១. ការបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន .....	១២៥
២.២.៥.២. ការពន្យាររយៈពេលឃាត់ខ្លួន .....	១២៥
២.២.៦. ការបន្ទាន់ផ្សេងៗដែលត្រូវបំពេញបន្ទាប់ពីរយៈពេលឃាត់ខ្លួន ៧២ ម៉ោង .....	១២៦
២.៣. ការកម្រិតលទ្ធភាពឃាត់ខ្លួន .....	១២៧
២.៣.១. ការកម្រិតលទ្ធភាពឃាត់ខ្លួនចំពោះតែជនសង្ស័យប៉ុណ្ណោះ .....	១២៧
២.៣.២. លទ្ធភាពឃាត់សាក្សី .....	១២៧
២.៣.៣. ករណីពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងឋានៈរបស់សាមីខ្លួន .....	១២៨
២.៣.៣.១. សមាជិកសភា .....	១២៨
២.៣.៣.២. អ្នកការទូតបរទេស .....	១២៨
៣. ការវែកឆេររាងកាយ .....	១២៨



៣.១. និយមន័យ	១២៨
៣.២. ការផែនការរាងកាយបុគ្គល	១២៨
៣.២.១. តាមផ្លូវតុលាការ : ការផែនការរាងកាយ	១២៨
៣.២.២. ការផែនការរដ្ឋបាល	១៣១
៣.២.២.១. ការផែនការសុវត្ថិភាព	១៣១
៣.២.២.២. ការស្ថាបនាសុវត្ថិភាព	១៣១
៣.៣. ការផែនការយានជំនិះ	១៣១

**ផ្នែកទី ៤ ការផែនការ ការរឹបអូស និងការបិទស្នាក់បោះត្រា**

១. ការផែនការ	១៣៥
១.១. វិធានច្បាប់	១៣៥
១.១.១. អ្នកចូលរួម	១៣៥
១.១.១.១. តើអ្នកណាអាចធ្វើការផែនការបាន ?	១៣៥
១.១.១.២. អ្នកត្រូវមានវត្តមានពេលផែនការ	១៣៦
១.១.១.៣. ការយល់ព្រមជាមុនដែលមានលក្ខណៈចាំបាច់	១៣៦
១.១.២. កាលៈទេសៈទឹកខ្លាំង និងពេលវេលា	១៣៨
១.១.២.១. កតព្វកិច្ចទាក់ទងនឹងទឹកខ្លាំង	១៣៨
១.១.២.២. កតព្វកិច្ចទាក់ទងនឹងពេលវេលា	១៣៩
១.២. វិធានបច្ចេកទេស	១៤០
១.២.១. ដំណាក់កាលបម្រុង	១៤០
១.២.២. វិធានដំបូង	១៤១
១.២.៣. ការស្វែងរក	១៤២
២- វត្តបិទស្នាក់បោះត្រា	១៤៣
២.១. វិធានរួម	១៤៣

២.១.១. ការបិទស្នាក់បោះត្រា	.....	១៤៣
២.១.២. ការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មស្នាក់អាចម៍ត្រា	.....	១៤៤
២.១.៣. ការសរសេរសលាកប័ត្រ	.....	១៤៤
២.២. ប្រភេទខុសៗគ្នានៃស្នាក់អាចម៍ត្រា	.....	១៤៥
២.២.១. ស្នាក់អាចម៍ត្រាមានគំរូ	.....	១៤៥
២.២.២. ស្នាក់អាចម៍ត្រាកណ្តាលវាល	.....	១៤៦
២.២.៣. ស្នាក់អាចម៍ត្រាចំហ	.....	១៤៧
២.៣. ការបិទស្នាក់បោះត្រាដោយឡែក	.....	១៤៧
២.៣.១. វ៉ាធី និងកញ្ចប់	.....	១៤៨
២.៣.២. សំលៀកបំពាក់រឹបអូសក្នុងសំនុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ	.....	១៤៨
២.៣.៣. វត្ថុរាវដែលអាចនេះ និងផុះ	.....	១៤៨
២.៣.៤. ដបឧស្ម័ន	.....	១៤៨
២.៣.៥. ថ្នាំញៀន និងផលិតផលឱសថ	.....	១៤៩
២.៣.៦. កាំភ្លើង និងគ្រាប់រំសេវ	.....	១៤៩
២.៣.៧. គ្រឿងឧបភោគបរិភោគដែលអាចខូច	.....	១៤៩
២.៣.៨. វត្ថុដែលមិនអាចដឹកជញ្ជូនបាន	.....	១៥០
២.៤. កំណត់ហេតុរឹបអូស និងបិទស្នាក់បោះត្រា	.....	១៥០
៣. ការរឹបអូសដោយចៃដន្យ	.....	១៥០

**ផ្នែកទី ៥ ដឹកតុលាការ**

១- អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលអាចចេញដឹកាបាន	.....	១៥៦
១.១. ចៅក្រមស៊ើបសួរ	.....	១៥៦
១.២. សភាស៊ើបសួរ	.....	១៥៦
១.៣. សាលាដំបូង	.....	១៥៦

២. អត្ថន័យ .....	១៥៦
២.១. ទម្រង់ .....	១៥៦
២.១. ភតិច្យាប័ន .....	១៥៦
៣. ការអនុវត្តដីកា .....	១៥៧
៣.១. បុគ្គលិកទទួលបន្ទុកអនុវត្តដីកា : .....	១៥៧
៣.១.១. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន : .....	១៥៧
៣.១.២. ដីការនាំខ្លួន ឬដីការចាប់ខ្លួន : .....	១៥៧
៣.២. ការចូលក្នុងលំនៅដ្ឋាន : .....	១៥៧
៣.៣. ទំរង់ការ : .....	១៥៧
៤- អានុភាពនៃដីកា .....	១៥៨
៤.១. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន : .....	១៥៨
៤.២. ដីការនាំខ្លួន : ( មាត្រា កម ៤១៣-៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ) .....	១៥៨
៤.៣. ដីការចាប់ខ្លួន : .....	១៥៨
៤.៤. ដីការឃុំខ្លួន : .....	១៥៩
៥- ការផ្សព្វផ្សាយដីកា .....	១៥៩
<b>រំនួម :</b>	
រូងកំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីដីកា .....	១៥៩
រូងកំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីដីការនាំខ្លួន .....	១៥៩
រូងកំណត់ហេតុជូនដំណឹងពីដីកាចាប់ខ្លួនមិនបានសម្រេច .....	១៦០

**អំណោយស្តារទុក្ខរាជកំរ**



*Liberté • Égalité • Fraternité*

**RÉPUBLIQUE FRANÇAISE**

